

Meertalig Digital Platform van de Conferentie over de toekomst van Europa

Final Report mei 2022

© Kantar Publiek 2022

Document opgesteld door Pierre Dieumegard voor [Europa-Democratie-Esperanto](#)

Het doel van dit "voorlopige" document is meer mensen in de Europese Unie instaat te stellen kennis te nemen van documenten die door de Europese Unie zijn geproduceerd (en door hun belastingen worden gefinancierd).

Als er geen vertalingen zijn, worden burgers uitgesloten van het debat.

Dit document bestond alleen in het Engels (zie de [archiefpagina](#)). Van heteerste bestand hebben we een odt-bestand gemaakt, voorbereid door Libre Office-software, voor machinevertaling naar andere talen. De resultaten zijn nu beschikbaar in [alle officiële talen](#). Door het verdwijnen van de oorspronkelijke website zijn de weblinks van deze tekst echter niet functioneel.

Het is wenselijk dat de EU-administratie de vertaling van belangrijke documenten overneemt. "Belangrijke documenten" zijn niet alleen wet- en regelgeving, maar ook de belangrijke informatie die nodig is om samen weloverwogen beslissingen te nemen.

Om onze gemeenschappelijke toekomst samen te bespreken en betrouwbare vertalingen mogelijk te maken, zou de internationale taal Esperanto zeer nuttig zijn vanwege zijn eenvoud, regelmaat en nauwkeurigheid.

Neem contact met ons op:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Afwijzing van aansprakelijkheid: dit verslag valt uitsluitend onder de verantwoordelijkheid van de auteurs en weerspiegelt niet de standpunten van de EU-instellingen of de Conferentie over de toekomst van Europa.

Analyse uitgevoerd door Kantar Public.

Samenvatting

Inleiding.....	5	Gezonde levensstijl.....	37
Samenvatting.....	8	Gezondheidsonderzoek.....	38
Klimaatverandering en milieu.....	9	Preventie in plaats van interventie.....	39
Gezondheid.....	11	Gezond ouder worden en anti-aging.....	39
Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen.....	11	Benaderingen van de geneeskunde.....	39
EU in de wereld.....	12	Reacties op COVID-19.....	40
Waarden en rechten, rechtsstaat en veiligheid.....	13	Kankerzorg.....	41
Digitale transformatie.....	14	Werknemers in de gezondheidszorg.....	41
Europese democratie.....	14	Seksuele en reproductieve gezondheid.....	41
Migratie.....	15	Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	42
Onderwijs, cultuur, jeugd en sport.....	16	4. Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen.....	45
1. Overzicht van bijdragen op het platform.....	17	Evenementen.....	46
Overzicht van de activiteiten.....	17	Meer inclusief, sociaal rechtvaardig Europa.....	46
Overzicht van evenementen.....	20	Economisch herstel.....	47
Wie nam deel aan het debat?.....	21	Innovatie – groei stimuleren.....	48
Trending onderwerpen in termen van bijdragen.....	22	Sociale bescherming en sociale zekerheid.....	49
Recente ontwikkelingen.....	23	Belastingen voor een eerlijke economie.....	50
Trending topics 21 februari t/m 9 mei 2022.....	24	Verdere versterking van de Europese interne markt.....	50
2. Klimaatverandering en milieu.....	25	Stimuleren van banen.....	51
Evenementen.....	26	Het huidige economische model uitdagen.....	52
Aanpak van klimaatverandering en “Green Deal”. ..	26	Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	52
Energie.....	27	5. EU in de wereld.....	57
Vervoer.....	27	Evenementen.....	58
Verbruik.....	28	Algemene doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU.....	58
Biodiversiteit en dierenwelzijn.....	29	Defensie en strijdkrachten.....	59
Landbouw.....	29	Besluitvorming.....	59
Verontreiniging.....	30	Nabuuerschapsbeleid en betrekkingen met anderen.....	60
Subsidiëring, belastingen.....	30	Uitbreiding.....	60
Creëren van verandering in houding en gedrag.....	30	Handelsbeleid.....	61
Huisvesting en bouw.....	31	Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	61
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	31	6. Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid.....	65
3. Gezondheid.....	34	Evenementen.....	66
Evenementen.....	36		
Toegang tot gezondheidszorg voor iedereen.....	36		
Integratie van de gezondheidszorgstelsels in de EU.....	37		

Rechten en vrijheden.....	66	Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	96
Ineen inclusieve samenleving.....	68	10. Onderwijs, cultuur, jeugd en sport.....	99
Bescherming van de rechtsstaat.....	69	Evenementen.....	101
Veiligheid.....	69	Bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit.....	101
EU-waarden.....	70	Mobiliteit binnen de EU.....	102
Lobbyen en corruptie.....	71	Toekomstbestendig onderwijs.....	102
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	71	Arbeidsonzekerheid en werkloosheid onder jongeren.....	103
7. Digitale transformatie.....	74	Europees erfgoed.....	104
Evenementen.....	75	Toegang tot onderwijs en cultuur.....	104
Onderwijs en opleiding: digitale vaardigheden.....	75	Creatieve en academische professionals.....	105
Digitale soevereiniteit en ethiek.....	75	Inclusiviteit in de sport.....	105
Algemene digitalisering van de samenleving.....	76	Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	105
Europese digitale instrumenten – digitalisering van de overheidssector.....	77	BIJLAGE I: Lijst van momenteel meest onderschreven en becommentarieerde ideeën per onderwerp.....	109
Digitale gegevens.....	77	Meest becommentarieerde en goedgekeurde ideeën per onderwerp (19/04/2021–09/05/2022).....	110
Cyberbeveiliging.....	78	BIJLAGE II: Methodologie.....	121
Digitale rechten en inclusie.....	78		
Verontreiniging, duurzaamheid en duurzaamheid.....	79		
Digitalisering van de economie.....	79		
Digitale gezondheid.....	79		
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	80		
8. Europese democratie.....	83		
Evenementen.....	84		
Verkiezingen voor het Europees Parlement.....	84		
Federalisering van de Europese Unie.....	85		
Burgerparticipatie en burgerraadplegingen.....	85		
Institutionele hervormingen.....	86		
Bevordering van een gemeenschappelijke Europese identiteit en openbare ruimte.....	87		
Bescherming en versterking van de democratie.....	88		
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022).....	88		
9. Migratie.....	92		
Evenementen.....	93		
Gemeenschappelijk EU-migratiebeleid.....	93		
Humanistische houding ten aanzien van migratie.....	94		
Integratie.....	94		
Migratie van buiten de EU als bedreiging.....	95		
Grenscontrole.....	95		
Aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie.....	96		

Inleiding

Met de Conferentie over de toekomst van Europa hebben het Europees Parlement, de Raad en de Europese Commissie de Europese burgers uit alle 27 lidstaten de gelegenheid geboden om een debat aan te gaan over de uitdagingen en prioriteiten die moeten worden aangepakt om samen een Europa te creëren dat klaar is voor de toekomst. Als onderdeel van het conferentieproces werd op 19 april 2021 een meertalig digitaal platform (hierna “het platform” genoemd) gelanceerd (futureu.europa.eu) dat tijdens de werkzaamheden van de conferentie live bleef.

Het platform was een belangrijk onderdeel van de conferentie; het gaf elke EU-burger de kans om deel te nemen in een van de 24 officiële EU-talen. Burgers kunnen hun ideeën naar voren brengen, de ideeën van anderen onderschrijven en er commentaar op leveren. Het platform was ook de plek waar iedereen informatie kon delen over conferentie-evenementen en verslag kon uitbrengen over de resultaten ervan.

Alle bijdragen op het platform werden vervolgens verzameld en geanalyseerd om als input te dienen voor de werkzaamheden van de [Europese burgerpanels](#), de [plenaire vergadering van de Conferentie](#). Tot dusver zijn

drie [tussentijdse verslagen](#), drie [verslagen van de lidstaten](#) en een [volledig verslag](#) gepubliceerd, die betrekking hebben op de bijdragen op het platform tot en met 20 februari 2022.

Dit verslag heeft betrekking op alle bijdragen op het platform vanaf de oprichting ervan op 19 april 2021 tot en met 9 mei 2022, de datum waarop de Conferentie haar werkzaamheden heeft afgerond.

Bij het lezen van dit verslag is het belangrijk om in gedachten te houden dat de bijdragen op het platform de standpunten van de respectieve contribuanten weergeven en niet mogen worden beschouwd als de standpunten van de Europese burgers als geheel.

De analyseresultaten worden in het verslag gepresenteerd op basis van de op het platform gedefinieerde onderwerpen:

- Klimaatverandering en milieu
- Gezondheid
- Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en werkgelegenheid

- De EU in de wereld
- Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid
- Digitale transformatie
- Europese democratie
- Migratie
- Onderwijs, cultuur, jeugd en sport

Ideeën die op het platform onder “Andere ideeën” worden genoemd, zijn onder een van de negen bovengenoemde onderwerpen geplaatst, of onder verschillende onderwerpen in het geval van horizontale kwesties.

Voor elk onderwerp wordt een overzicht gegeven van de thematische clustering van de ideeën en evenementen met gebeurtenisrapporten, ondersteund door een tekstanalysesysteem dat de meerdere voorvallen van een soortgelijk idee identificeert, in elke taal. Deze geïdentificeerde thema's en subthema's worden gepresenteerd in de volgorde van het voorval zoals beoordeeld door de analist met behulp van het tekstanalysesysteem. Een tekstvak aan het begin van elk onderwerp bevat enkele voorbeelden van gebeurtenissen die over dat onderwerp zijn gehouden, met de nadruk op nieuwe gebeurtenissen die sinds het laatste verslag zijn toegevoegd. Een thematisch overzicht van de nieuwe bijdragen die na 20 februari 2022 naar het platform zijn geüpload, is toegevoegd in een kader aan het einde van elk thematisch hoofdstuk.

Een mindmap voor elk onderwerp biedt een visuele weergave van de inhoudsanalyse door thema's en subthema's.

Nota over de methodologie

De belangrijkste focus van dit verslag ligt op een **kwalitatieve analyse** van de bijdragen op het platform. Dit gebeurt op basis van de ideeën, verslagen van evenementen en opmerkingen die door contribuanten zijn ingediend om een breed overzicht van de inhoud van het platform te bieden. In de praktijk is binnen elk onderwerp een handmatige tekstuele analyse en clustering van de voorgestelde ideeën en gesloten evenementen met gebeurtenisrapporten uitgevoerd door een onderzoeksteam, geholpen door een computerondersteunde clusteringtool. Vervolgens is een samenvatting van de gemeenschappelijke thema's en mogelijke subthema's opgesteld. De clusteranalyse naar thema's en subthema's wordt uitgevoerd binnen de vooraf gedefinieerde thema's. Dit betekent dat ideeën die betrekking hebben op verschillende onderwerpen of ideeën die door contribuanten in het kader van meerdere onderwerpen of onder "Andere ideeën" zijn ingediend, meerdere keren in dit verslag onder de relevante onderwerpen kunnen worden opgenomen. Deze benadering is gekozen om een holistisch perspectief te bieden op elk van de conferentieonderwerpen.

Kwesties die door een klein aantal contribuanten aan de orde worden gesteld, komen ook voor in deze analyse als ze een nieuw perspectief bieden in vergelijking met dat van andere contribuanten. Het doel is een algemeen overzicht te geven van de breedte en diversiteit van de ideeën die momenteel op het platform worden voorgesteld, in plaats van de nadruk te leggen op kwantitatieve elementen. Desalniettemin worden thema's, subthema's of ideeën die vaak terugkomen of die een groot aantal steunbetuigingen of opmerkingen hebben, in de tekst vermeld om de huidige stand van de besprekingen op het platform weer te geven, met inbegrip van een hoge mate van belangstelling voor of debat over bepaalde kwesties. Deze elementen worden ook gebruikt om de volgorde van de presentatie van thema's in dit verslag te sturen.

Kwantitatieve elementen (aantal ideeën, opmerkingen, onderschrijvingen en evenementen) worden ook gebruikt in het overzicht van bijdragen en in de lijst van momenteel meest onderschreven en becommentarieerde ideeën per onderwerp in **bijlage I**.

In de analyse in dit verslag verwijst de term "bijdragen" naar een combinatie van ideeën, opmerkingen en evenementenverslagen.

Nadere bijzonderheden over de methodologische aanpak zijn te vinden in **bijlage II**. ir Publiek 2022 7

Samenvatting

In dit verslag wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten op het meertalig digitaal platform voor de Conferentie over de toekomst van Europa vanaf de lancering ervan tot en met 9 mei 2022. In deze periode werden 48.530 bijdragen op het platform geregistreerd, met 18.955 ideeën, 22.570 opmerkingen en 7.005 evenementen over alle 10 onderwerpen. Van 21 februari tot en met 9 mei 2022 zijn 4796 nieuwe bijdragen aan het platform toegevoegd. Het merendeel van deze nieuwe bijdragen consolideert bestaande thema's en subthema's in de verschillende thema's en heeft geen invloed op de volgorde van de thema's op basis van hun algemene voorkomen. Het begin van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne op 24 februari 2022 heeft een aantal nieuwe subthema's over verschillende onderwerpen beïnvloed, zoals oproepen tot een grotere betrokkenheid van de EU bij het conflict binnen het thema EU in de wereld, alsook suggesties om Europese energiesoevereiniteit te bereiken in het kader van het thema sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen.

Klimaatverandering en milieu

Bijdragers maken zich zorgen over klimaatverandering en de gevolgen ervan, evenals over tal van andere milieu-uitdagingen. De meest voorkomende thema's hebben betrekking op emissies en hernieuwbare energie. De deelnemers willen in het algemeen een versnelde groene transitie met onmiddellijke en concrete maatregelen van de EU en de regeringen, met een reeks voorstellen, zoals het bevorderen van groenere energieproductie en -vervoer, het veranderen van consumptiepatronen, duurzame landbouw, het bevorderen van biodiversiteit en het stoppen van verontreiniging. In de bijdragen is de nadruk gelegd op de noodzaak van onderwijs en communicatie op EU-niveau, met initiatieven om deze kwesties aan te pakken. Sommige respondenten hebben de kwestie van sociale rechtvaardigheid in het kader van het klimaatbeleid aan de orde gesteld. De ideeën kunnen thematisch als volgt worden gegroepeerd:

- Een overkoepelende oproep aan de regeringen en de EU om onmiddellijk actie te ondernemen, met een sterker Europees milieubeleid ter bestrijding van de klimaatverandering. De deelnemers hebben verschillende suggesties gedaan om emissies aan te pakken en hebben beste praktijken en manieren besproken om een groene transitie en de uitvoering van de Green Deal op lokaal en regionaal niveau te versnellen;
- In het kader van het thema energie zijn de deelnemers er sterk voorstander van om het gebruik van hernieuwbare energie te vergroten en de energiediversiteit te vergroten door middel van onderzoek en door te innoveren met alternatieve energiebronnen, zowel voor huishoudens als voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's). Sommige respondenten hebben echter de aandacht gevestigd op de kwestie van de aanvaarding door de bevolking, en de kwestie van kernenergie heeft geleid tot een verdeeld debat;
- De deelnemers willen maatregelen om de ontwikkeling en het gebruik van alternatieve, milieuvriendelijke vervoermiddelen aan te moedigen, met diverse suggesties om het gebruik van het openbaar vervoer aan te moedigen en pleiten voor meer onderzoek en investeringen in alternatieve vervoersoplossingen;
- In het kader van het thema consumptie willen de respondenten sterkere maatregelen om afval en

voedselverspilling aan te pakken en recycling en een circulaire economie te bevorderen, gericht op zowel fabrikanten als consumenten. Daarnaast zijn er oproepen tot maatregelen ter bevordering van duurzamere consumptie in sectoren variërend van toerisme, mode tot elektronische apparaten. De deelnemers maken zich evenzeer zorgen over de milieudruk in verband met de digitale transformatie, zoals de ontwikkeling van cryptocurrencies;

- de bevordering van biodiversiteit en dierenwelzijn, met oproepen tot herbebossing, het tegengaan van ontbossing, de bescherming van bedreigde soorten en meer onderzoeksfaciliteiten in verband met biodiversiteit;
- Onder het thema landbouw is een sterk subthema de oproep om het gebruik van pesticiden uit te bannen en in het algemeen milieuvriendelijkere landbouwpraktijken toe te passen. Andere maatregelen met betrekking tot het milieu zijn de bevordering van lokale landbouw, biodiversiteit, vegetarische of veganistische diëten en eerlijke prijzen voor landbouwers;
- Middelen en maatregelen ter bestrijding van verontreiniging, aangezien deze wordt gezien als een bron van druk op het milieu. Er zijn oplossingen voorgesteld om waterverontreiniging, het vervuilende gebruik van kunststoffen te bestrijden, met oproepen om het gebruik van eenvoudige kunststoffen en lichtvervuiling te verbieden;
- het stopzetten van milieuonvriendelijke subsidies zoals fossiele brandstoffen of schadelijke visserijsubsidies, alsook verschillende voorstellen voor belastingmaatregelen om gedragsverandering te stimuleren en duurzame consumptie te bevorderen, bijvoorbeeld door middel van een duurzaamheidsbelasting;
- De deelnemers willen meer inspanningen om gedrag en attitudes te veranderen door middel van meer bewustmaking, onderwijs en communicatie;
- In verband met de recente stijgingen van de energieprijzen en de steeds problematischere afhankelijkheid van de EU van de Russische gas- en olievoorziening, wordt in een aantal bijdragen opgeroepen tot een versnelde overschakeling op hernieuwbare energiebronnen, waarbij bewuster energieverbruik wordt bevorderd en wordt gepleit voor de energiesoevereiniteit van de EU;
- Er is een specifiek thema gewijd aan huisvesting en bouw, met ideeën over duurzame huisvesting, milieuvriendelijke bouwmaterialen en het "Nieuw Europees Bauhaus";

- De deelnemers hebben de interactie tussen digitalisering en klimaatverandering besproken onder het thema “digitale transformatie”.

Gezondheid

Het thema gezondheid omvat een breed scala aan thema's. Het vaakst genoemde thema, dat sterk wordt beïnvloed door de ervaring met COVID-19 en de gevolgen ervan, heeft betrekking op gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg in de hele EU, met ideeën voor nauwere samenwerking tussen de lidstaten, meer harmonisatie en integratie, bijvoorbeeld door middel van EU-brede kwaliteitsnormen voor zorg. Deelnemers willen meer onderzoek en investeringen op het gebied van geneeskunde en hebben verschillende ideeën voorgesteld om de volksgezondheid in het algemeen te verbeteren. De belangrijkste thema's zijn de volgende:

- Maatregelen om de toegang tot betaalbare en hoogwaardige gezondheidszorg te waarborgen, met toegang voor iedereen, met name tot geestelijke gezondheidszorg. De voorstellen omvatten onder meer een Europees stelsel van ziektekostenverzekering om de betaalbaarheid te waarborgen;
- meer samenwerking en integratie, een versterkt gezondheidszorgstelsel in de EU of zelfs een grotere bevoegdheid van de EU op het gebied van volksgezondheid;
- geïntegreerde strategieën voor gemeenschappelijke gezondheidsuitdagingen in de EU, zoals kanker, geestelijke gezondheid, zelfmoordpreventie, zeldzame ziekten enz.; – Middelen en maatregelen ter bevordering van gezondheidsgeletterdheid, een gezonde levensstijl en een gezond voedingspatroon, onder meer op het gebied van geestelijke gezondheid, en diverse maatregelen om de consumptie van ongezonde producten, zoals tabak, te ontmoedigen. De deelnemers willen dat de EU meer investeert in een reeks preventieve gezondheidsgerelateerde maatregelen; – de noodzaak van EU-gecoördineerde innovatie en investeringen in gezondheidsonderzoek, met name in verband met het vergrijzingsprofiel van de EU;
- Wat de benaderingen van de geneeskunde betreft, zijn de besproken ideeën onder meer palliatieve zorg en zorg aan het levenseinde, de integratie van natuurlijke remedies of een meer holistische benadering van de geneeskunde;
- de kansen en gezondheidsbedreigingen in verband met de toegenomen digitalisering in de

afgelopen decennia, met als een van de kansen de integratie van Europese e-gezondheidssystemen, en als een van de bedreigingen de gevaren van digitale verslaving;

- een beoordeling van de gevolgen van COVID-19, met inbegrip van de evaluatie van reacties zoals het digitale coronacertificaat, de noodzaak om gezondheidswerkers te herwaarderen en de lessen die moeten worden getrokken om zich voor te bereiden op toekomstige pandemieën en deze te bestrijden;
- Minder prominente thema's betreffen maatregelen op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid, zoals de bestrijding van armoede in de periode, seksuele voorlichting en het recht op abortus, alsook kankerzorg, die met name worden besproken in verband met preventie, vroegtijdige diagnose en het bundelen van middelen in de hele EU.

Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen

Een veel besproken thema in het kader van dit onderwerp is het belang van een inclusiever en sociaal rechtvaardiger Europa, met name in het licht van de COVID-19-pandemie. Bijdragen in het kader van dit onderwerp omvatten ook verschillende suggesties om de economische groei in de EU te stimuleren, zoals onderzoek en innovatie, verdere versterking van de eengemaakte markt en verschillende maatregelen ter ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen en strategische industrieën. Daarnaast zijn de respondenten van mening dat het welzijn van verschillende groepen mensen, met name de meest kansarme groepen, van cruciaal belang is voor de succesvolle werking en verdere groei van de EU. De meest prominente thema's die in het kader van dit onderwerp worden besproken, zijn:

- Voorstellen om een inclusiever, sociaal rechtvaardiger Europa tot stand te brengen, in overeenstemming met de Europese pijler van sociale rechten, zoals socialebeschermingsmaatregelen, het dichten van de loonkloof tussen mannen en vrouwen, armoedebestrijdingsmaatregelen, gendergelijkheid, het waarborgen van de rechten van personen met een handicap, lhbtq-rechten en vertegenwoordiging. Er zijn

verschillende concrete ideeën besproken, waaronder een uniforme EU-aanpak van de sociale zekerheid, de invoering van genderquota op bestuursniveau en een index voor de meting van sociale gelijkheid;

- Economisch herstel, met inbegrip van bezorgdheid over de stijgende overheidsschuld in de EU, discussies over de rol van de Europese Centrale Bank, roept op tot een herziening van het stabiliteits- en groeipact en tot een uitbreiding van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, alsook verschillende suggesties ter ondersteuning van lokale productie en lokale consumptie om de interne markt en de economie van de EU te stimuleren. In het licht van de recente energiecrisis als gevolg van de strategische reacties op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne zijn de oproepen tot strategische energieautonomie geïntensiveerd;
- De banengroei stimuleren door te investeren in innovatie, onderwijs, digitalisering, onderzoek en ontwikkeling, maar ook door een groene economie tot stand te brengen. Er wordt bijzondere aandacht besteed aan de ondersteuning van kleine en middelgrote ondernemingen, aangezien zij als aanjagers van innovatie worden beschouwd. Daarnaast is in verschillende bijdragen gesproken over het potentieel van plattelandsgebieden voor economische innovatie, met oproepen tot maatregelen om ontvolking van plattelandsgebieden tegen te gaan of tot algemene steun voor de landbouwsector, met name door jonge landbouwers aan te moedigen;
- De contribuanten zijn van mening dat socialezekerheidsmaatregelen belangrijk zijn om sociale rechtvaardigheid tot stand te brengen. Het onvoorwaardelijke basisinkomen is het meest voorkomende idee. Andere ideeën zijn onder meer een gecoördineerd pensioenbeleid en pensioenen in alle EU-lidstaten, en maatregelen om armoede in de EU terug te dringen, met ook een oproep om meer in het algemeen rekening te houden met de demografische transformatie van de EU. dringt aan op een gedigitaliseerde gemeenschappelijke EU-socialezekerheidskaart – die ook elders wordt opgehaald – en ook overdraagbare sociale rechten voor mobiele Europeanen zijn aanwezig in bijdragen in het kader van dit onderwerp;
- verschillende belastingvormen voor een eerlijke en inclusieve economie, zoals belastingmaatregelen om eerlijke concurrentie tussen ondernemingen te waarborgen, milieubelastingen en een minimumbelasting in

de hele EU om belastingparadijzen tegen te gaan;

- De contribuanten hebben ook het idee geopperd van een gemeenschappelijk belastingbeleid met Europese begrotingshervorming voor een meer verenigde Europese toekomst, met inbegrip van meer eigen middelen van de EU of een begroting die onafhankelijk is van de lidstaten, en hebben suggesties gedaan om de interne markt verder te versterken;
- Voorstellen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, zoals flexibel werken en het recht om offline te zijn, en specifieke maatregelen om de arbeidsmobiliteit binnen de EU verder te vergemakkelijken. Met name jeugdwerkloosheid is besproken, met verschillende suggesties om jongeren te ondersteunen bij het betreden van de arbeidsmarkt;
- Sommige ideeën zetten vraagtekens bij het huidige economische model met het oog op de overgang naar een inclusief en billijk Europees model dat verder kijkt dan het bbp.

EU in de wereld

In het kader van dit thema zijn verschillende thema's in verband met het buitenlands beleid aan de orde gesteld. Over het algemeen zijn de meest voorkomende thema's die welke oproepen tot een sterkere EU-aanwezigheid op het mondiale politieke toneel in overeenstemming met de kernwaarden van de EU. De deelnemers aan het platform hebben de kwestie van strategische autonomie aan de orde gesteld en zijn vaak van mening dat de EU moediger moet zijn bij de uitoefening van zowel zachte als harde macht, hoewel sommige deelnemers in dit verband twijfels hebben geuit. De belangrijkste thema's zijn:

- bijdragen waarin de algemene doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU worden besproken, met oproepen tot een gemeenschappelijk buitenlands beleid van de EU ter verdediging van de mensenrechten en de democratische waarden wereldwijd;
- het ontwikkelen van verschillende middelen en mechanismen om het imago van de EU te versterken en ervoor te zorgen dat zij serieus wordt genomen op het mondiale politieke toneel, met aanzienlijke discussies over een gemeenschappelijk defensiebeleid om in te

kunnen grijpen, maar ook om een afschrikkende rol te spelen en geopolitieke macht ten opzichte van andere wereldmachten te vertegenwoordigen;

- de oprichting van een EU-leger en de daarmee verband houdende gecentraliseerde defensieve of militaire instellingen;
- de unanimiteitsregel in de besluitvorming op het gebied van buitenlands beleid heroverwegen en het Europees Parlement meer bevoegdheden geven;
- acties om de EU zichtbaarder te maken, alsook ideeën over een diplomatieke vertegenwoordiging van de EU, bijvoorbeeld met één zetel in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties;
- zachte macht uitoefenen als pleitbezorger van multilateralisme door het handelsbeleid te versterken;
- Verdere uitbreiding, met name naar de landen van de Westelijke Balkan. In het licht van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne werd het EU-lidmaatschap van Oekraïne eveneens besproken;
- het bevorderen van de strategische autonomie van de EU en het vergroten van de aandacht voor de primaire functie van de gemeenschappelijke economische markt van de EU;
- een assertiever standpunt ten aanzien van China innemen, met name door een strategie voor buitenlandse investeringen van de Europese Unie vast te stellen;
- Een groot aantal van de meest recente bijdragen had betrekking op de rol van de EU in de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, waarbij de EU meestal werd opgeroepen Oekraïne te steunen of een leidende rol te spelen bij het beëindigen van het conflict.

Waarden en rechten, rechtsstaat en veiligheid

De deelnemers hebben ideeën ontwikkeld over gelijkheid en een verscheidenheid aan rechten en vrijheden en hebben het concept van Europese waarden als leidend beginsel voor de beleidsvorming van de EU besproken. Aangezien gelijkheid als een kernwaarde van de EU wordt beschouwd, is er sterke

steun voor meer inspanningen om een inclusieve samenleving tot stand te brengen, waarbij de deelnemers met name oproepen tot meer gendergelijkheid, de erkenning van lhbtq-rechten en de inclusie van etnische minderheden en personen met een handicap. Een ander terugkerend idee in het kader van dit onderwerp heeft betrekking op de noodzaak om de rechtsstaat te handhaven en te verdedigen. De belangrijkste thema's en ideeën zijn de volgende:

- De besprekingen hadden onder meer betrekking op het waarborgen van de mensenrechten in het algemeen en op manieren om deze afdwingbaar te maken, alsook op een verscheidenheid aan rechten en vrijheden. Burgerrechten en politieke rechten zijn sterk vertegenwoordigd binnen dit onderwerp op het platform, waarbij het recht op privacy en vrijheid van meningsuiting, evenals hun grenzen (desinformatie, haatzaaiende uitslatingen) het meest prominent aanwezig zijn in bijdragen. Er zijn ook economische en sociale rechten aan de orde gesteld, zoals in het onderwerp "Een sterkere economie";
- De bestrijding van discriminatie en de middelen en maatregelen om een meer gelijke en inclusieve samenleving tot stand te brengen, zijn aan de orde gesteld, met name voor mensen met een handicap, ouderen, nationale en etnische minderheden. Een groot aantal ideeën heeft betrekking op het bereiken van gendergelijkheid, zoals het waarborgen van gelijke beloning en het verbeteren van de bescherming van lhbtq-rechten en -vrijheden;
- Een aantal concrete suggesties betreft manieren om de bescherming van de rechtsstaat in de EU te verbeteren, zoals een herzieningsmechanisme of de invoering van strafstrategieën voor landen die de rechtsstaat schenden, bijvoorbeeld door subsidies te verminderen of stemrechten in de Raad weg te nemen. Sommige respondenten zijn echter kritisch over wat zij beschouwen als inmenging van de EU in de interne aangelegenheden van de lidstaten;
- Een groep bijdragen heeft zich gericht op wat de waarden van de EU zijn, zoals mensenrechten, vrijheid, gelijkheid, democratie, de rechtsstaat, pluralisme, solidariteit en gendergelijkheid, die volgens de respondenten het beleid en de interacties van de EU wereldwijd moeten sturen of zelfs in de EU-grondwet moeten worden verankerd;
- De discussies hebben ook betrekking gehad op de rol van christelijke waarden, waarbij sommige respondenten erop wezen dat conservatievere stemmen en benaderingen binnen de EU niet mogen worden verworpen;

- Net als in het kader van de EU in de wereld hebben een aantal deelnemers in het kader van het thema veiligheid gesproken over het idee van een EU-leger en de noodzaak van nauwere samenwerking tussen Europese landen op het gebied van interne veiligheid. De recente geopolitieke gebeurtenissen hebben deze oproep tot meer militaire organisatie en grensbescherming van de EU alleen maar versterkt;
- Er wordt opgeroepen tot betere regelgeving om lobbyen transparanter te maken en corruptie aan te pakken.

Digitale transformatie

In het algemeen hebben de respondenten het belang benadrukt van het faciliteren van en investeren in een digitale transformatie op een breed scala van gebieden, waaronder bestuur, economie en gezondheid. Zij hebben echter ook gewezen op verschillende uitdagingen in verband met de digitale transformatie, zoals ethische overwegingen, de groeiende digitale kloof, tekortkomingen van de algemene verordening gegevensbescherming en cyberdreigingen. Over het algemeen hebben de meest voorkomende thema's betrekking op de noodzaak om te investeren in digitaal onderwijs en digitale vaardigheden te bevorderen, alsook te investeren in digitale innovatie en te evolueren naar een digitaal soeverein Europa. De belangrijkste thema's zijn de volgende:

- ervoor zorgen dat EU-burgers over de nodige digitale vaardigheden beschikken om te slagen in een steeds digitalere wereld, en het onderwijssysteem digitaliseren;
- Middelen en maatregelen ter ondersteuning van digitale innovatie, zoals artificiële intelligentie en het stimuleren van digitale soevereiniteit. Dit omvat een breed scala aan subthema's: het aanmoedigen van het gebruik van opensourcesoftware, duurzame productie, sociale media en platforms die voldoen aan de EU-normen op het gebied van privacy, en meer in het algemeen het opbouwen van een Europees digitaal ecosysteem dat concurrerend is en openstaat voor de wereld, maar dat ook veilig is en de privacy eerbiedigt;
- verschillende instrumenten voor digitaal burgerschap en digitale eenwording van de EU,

met suggesties voor digitale portalen, Europese identificatie via een digitale e-ID of een Europese authenticatiemethode voor de toegang tot persoonsgegevens of voor overheidsdiensten;

- De deelnemers maken zich zorgen over de privacy en beveiliging van gegevens, met ideeën over de gecentraliseerde opslag van gevoelige persoonsgegevens, het waarborgen van beveiligde openbare netwerken met opensourcesoftware of blockchaintechnologie, wetgevende maatregelen om de privacy van gegevens te waarborgen en een gecentraliseerde aanpak om de EU te beschermen tegen cyberterrorisme;
- werken aan digitale inclusie met maatregelen om betaalbare en inclusieve toegang tot de digitale ruimte te waarborgen, digitale vaardigheden in een reeks bevolkingsprofielen te bevorderen en digitale toegankelijkheid geografisch te waarborgen, ook in plattelandsgebieden;
- duurzame maatregelen voor de digitale transitie, waarbij digitalisering leidt tot een vermindering van de verontreiniging en vraagt om onder meer duurzame, herstelbare digitale apparatuur;
- Digitalisering van de economie met maatregelen in verband met cryptovaluta, en een oproep tot een digitale euro;
- Investeren in digitaal onderwijs en digitale gezondheid om een gezond en bewust gebruik van technologie te bevorderen.

Europese democratie

Ideeën onder dit onderwerp bestrijken een breed scala aan onderwerpen. De meest voorkomende thema's hebben betrekking op de verkiezingen voor het Europees Parlement, het toekomstbestendig maken van de Europese instellingen door middel van herstructurering en de kwestie van "federalisering". De noodzaak om de burgerparticipatie te vergroten om de beleidsvorming vorm te geven, is uitgebreid besproken. De deelnemers achten het van cruciaal belang de kennis over EU-aangelegenheden te vergroten en een gemeenschappelijke Europese identiteit te bevorderen. Net als bij andere onderwerpen benadrukken de respondenten vaak de noodzaak om de democratie te beschermen en de rechtsstaat in de EU te handhaven. De meest prominente thema's zijn:

- wat vertegenwoordiging betreft, veranderingen in de manier waarop de verkiezingen voor het Europees Parlement worden gehouden als middel om de burgerparticipatie in de

democratische processen van de EU te vergroten, met voorstellen voor transnationale kieslijsten en transnationale campagnes; er is ook voorgesteld rechtstreeks een EU-voorzitter te kiezen;

- Het idee van federalisering is prominent aanwezig. De bijdragen variëren van oproepen om stappen te zetten in de richting van een federale unie op specifieke gebieden tot de vaststelling van een Europese grondwet. Anderzijds zijn sommige deelnemers sceptisch of pleiten zij eerder voor decentralisatie, met meer bevoegdheden voor de lidstaten;
- Voorstellen omvatten maatregelen om van burgerraadplegingen en burgerparticipatie een structureel onderdeel van de EU-governance te maken, teneinde burgers een gevoel van eigen inbreng bij de EU-besluitvorming te geven. De voorstellen omvatten de institutionalisering van burgervergaderingen, de oprichting van onlineplatforms en de organisatie van referenda in de hele EU;
- Er zijn institutionele hervormingen voorgesteld om de EU-instellingen efficiënter en transparanter te maken en dichter bij de burgers te brengen. De meest voorkomende suggesties omvatten stemming met gekwalificeerde meerderheid in plaats van eenparigheid van stemmen in de Raad, met name met betrekking tot de bescherming van de waarden van de EU, en een grotere rol voor het Europees Parlement in het algemeen;
- Mechanismen en middelen om de EU-burgers beter te betrekken en ervoor te zorgen dat zij meer verbonden zijn en beter worden geïnformeerd over de EU, de EU-instellingen en haar besluiten. De voorstellen hebben betrekking op betere communicatie, het verkleinen van de afstand tussen de leden van het Europees Parlement en hun kiesdistricten, gemeenschappelijke EU-mediaplatforms en het bevorderen van een Europese geest; deze laatste suggestie komt ook voor op het gebied van onderwijs, cultuur, jeugd en sport;

mechanismen en middelen om democratische waarden te beschermen met betrekking tot lobbyen, corruptie en maatregelen tegen regeringen die democratische beginselen schenden; De bestrijding van desinformatie, die ook onder andere thema's aan de orde komt, valt ook onder dit onderwerp;

- In sommige bijdragen werd opgeroepen tot een grotere betrokkenheid van de nationale regeringen en parlementen bij de beleidsvorming van de EU, met bijvoorbeeld verplichte parlementaire zittingen over EU-

aangelegenheden, waardoor zij meer verantwoording afleggen voor het EU-beleid.

Migratie

Hoewel bijdragen in het kader van dit onderwerp consequent oproepen tot een gemeenschappelijke EU-aanpak van migratie, blijkt uit deze bijdragen meer dan bij enig ander onderwerp dat sterk verschilt van mening. Aan de ene kant vraagt een groep interacties om meer solidariteit en betere integratieprocedures, terwijl aan de andere kant andere bijdragen meer actie willen om migratie te beheersen en te verminderen. Met een tussenpositie wil een andere groep deelnemers de internationale mobiliteit bevorderen, maar alleen tussen economisch ontwikkelde democratieën. De meest voorkomende thema's zijn een gemeenschappelijk EU-migratiebeleid, eerbiediging van de mensenrechten op het gebied van migratie, ondersteuning van de integratie van migranten op verschillende manieren, maar ook ideeën die oproepen tot strengere grenscontroles en migratiebeheer. De ideeën kunnen als volgt worden samengevat:

- dringt aan op een gemeenschappelijk migratiebeleid, zoals een EU-beleid inzake arbeidsmigratie, een EU-beleid inzake selectieve migratie of een op punten gebaseerd systeem;
- pleit voor een migratiebeleid dat de mensenrechten eerbiedigt, met betere opvanginfrastructuur en veiligere migratieroutes; en humanere asiel- en terugkeerprocedures;
- specifieke maatregelen en middelen om migratie of verschillende vormen van gecontroleerde migratie te verminderen, met strengere grenscontroles en strengere repatriëring;
- Middelen en maatregelen om de integratie van migranten en permanente ingezetenen in de EU te vergemakkelijken en te ondersteunen. De voorgestelde maatregelen omvatten taalonderwijs- en vrijwilligersprogramma's voor migranten en voorlichtingscampagnes om EU-burgers bewust te maken van racismebestrijding;
- verzet tegen migratie in welke vorm dan ook, in verband met terrorisme, een bedreiging voor de culturele identiteit van de EU of het gebruik van migratie als politiek wapen;

- Beter georganiseerde en gecoördineerde inspanningen op het gebied van grenstoezicht: meer steun voor Frontex en meer solidariteit tussen de lidstaten;
- De noodzaak om de onderliggende oorzaken van migratie in de landen van herkomst aan te pakken, bijvoorbeeld door middel van een versterkt ontwikkelingsbeleid en gelijke handelsbetrekkingen. Er is ook gesproken over manieren om klimaatmigratie tegen te gaan.

Onderwijs, cultuur, jeugd en sport

Gezien de multi-thematische aard, de inhoud van dit onderwerp bestrijkt een verscheidenheid van thema's. Hoewel jongeren een stroming zijn in veel ideeën op het platform, ligt de sterkste focus in dit onderwerp op onderwijs en cultuur. Net als elders op het platform is de oproep om een gemeenschappelijke EU-identiteit te bevorderen een terugkerend onderliggend sentiment voor thema's die in het kader van dit onderwerp zijn geïdentificeerd, met bijdragen die onder meer verband houden met uitwisselingen, blootstelling aan verschillende culturen en mobiliteit. Veel van de thema's onder dit onderwerp zijn transversaal en verschijnen daarom elders op het platform:

- middelen en maatregelen om de ontwikkeling van een Europese identiteit en een Europees burgerschap te bevorderen; met een sleutelrol voor de media en de Europese journalistiek, alsook voor Europese producties die Europese waarden en cultuur verspreiden;
- Meer onderwijs in vreemde talen of verplichte cursussen op scholen over de EU-instellingen en de Europese geschiedenis worden ook gezien als een middel om erkenning en een gemeenschappelijke EU-identiteit te bevorderen. Er zijn tal van suggesties voor een uniforme, gemeenschappelijke taal op het platform onder verschillende onderwerpen; suggesties variëren van Esperanto tot Engels als gemeenschappelijke taal. De oproep om met name Esperanto te erkennen is breed verspreid over de verschillende onderwerpen, onder meer in het kader van Andere ideeën;
- diverse suggesties om de mobiliteit binnen de EU te bevorderen, met name op het gebied van onderwijs, met onder meer een uitbreiding van Erasmusbeurzen;
- Verschillende ideeën wijzen op de noodzaak van toekomstbestendig onderwijs met oproepen tot digitalisering, de bevordering van zachte

vaardigheden naast STEM-vaardigheden, of interculturele vaardigheden in het algemeen;

- Daarnaast worden in de in het kader van dit onderwerp ingediende ideeën specifieke acties besproken met betrekking tot jeugdwerkloosheid en jeugdwerkloosheid, onzeker werk, onderwijs- en opleidingsbehoeften of specifieke werkgelegenheidssteun voor jongeren;
- zorgen voor gelijke toegang tot onderwijs, met name tertiair onderwijs, met name door plattelandsbewoners, voormalige gedetineerden, etnische minderheden en personen met een handicap te ondersteunen om hen in staat te stellen toegang te krijgen tot tertiaire studies;
- de noodzaak om de culturele en creatieve sector te ondersteunen en te beschermen met een rechtskader;
- middelen en maatregelen ter ondersteuning van academische beroepsbeoefenaren en onderzoekers;
- Een kleiner deel van de ideeën heeft betrekking op sport in de EU en manieren om de inclusiviteit in de sport te verbeteren.

1. Overzicht van bijdragen op het platform

Overzicht van de activiteiten

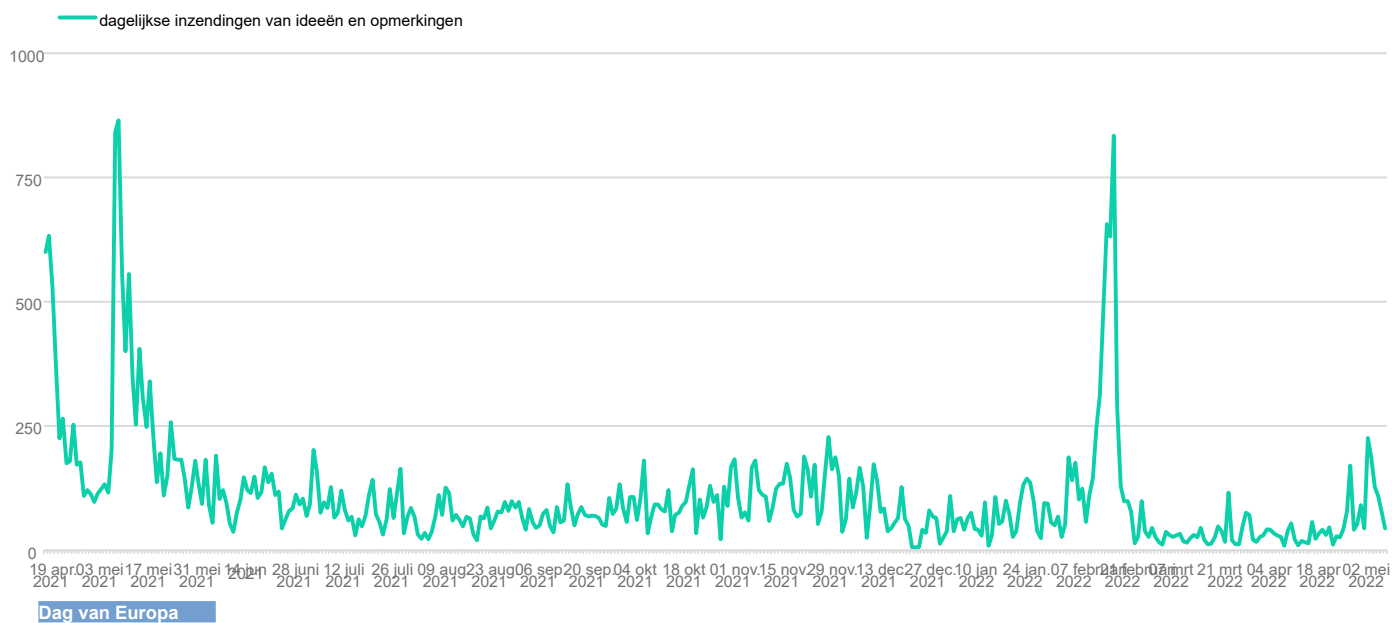
Sinds de lancering van het meertalig digitaal platform op 19 april tot en met 9 mei 2022 zijn in totaal 48 530 bijdragen verzameld op het platform, die ideeën, opmerkingen en evenementen vertegenwoordigen. De activiteit kan als volgt worden onderverdeeld:

- Ideeën: 18,955
- Opmerkingen: 22,570
- Gebeurtenissen: 7,005

Kijkend naar de trendlijn (zie figuur 1) kunnen drie pieken in het indienen van ideeën en opmerkingen worden waargenomen. De eerste piek viel samen met

de lancering van het platform, de tweede piek vond plaats rond de opening van de Conferentie over de toekomst van Europa op 9 mei, terwijl de derde piek plaatsvond in de laatste week vóór de deadline van 20 februari voor het in aanmerking nemen van bijdragen in het laatste gepubliceerde verslag.

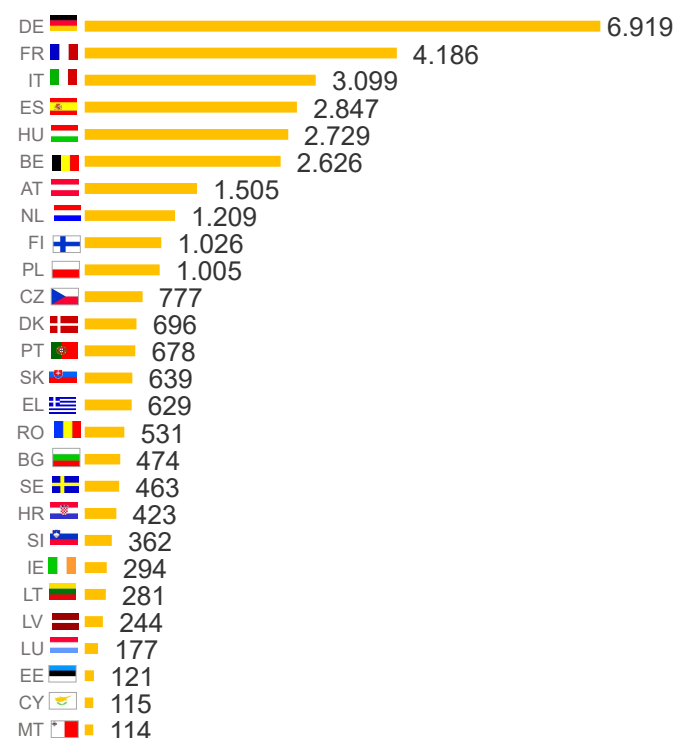
Figuur 1 — Tijdschema voor de dagelijkse indiening van ideeën en opmerkingen (19/04/2021 – 09/05/2022)

Voorafgaand aan de deelname aan het platform werd de deelnemers gevraagd informatie te verstrekken over hun land van verblijf, opleiding, leeftijd, geslacht en arbeidsstatus. De gegevens werden anoniem verwerkt. Aangezien deze informatie vrijwillig is gedeeld, zijn er beperkingen aan het inzicht dat op deze basis kan worden verstrekt en hieronder wordt gepresenteerd. Zo was 29,5 % van de bijdragen afkomstig van deelnemers die hun land van verblijf niet bekendmaakten.

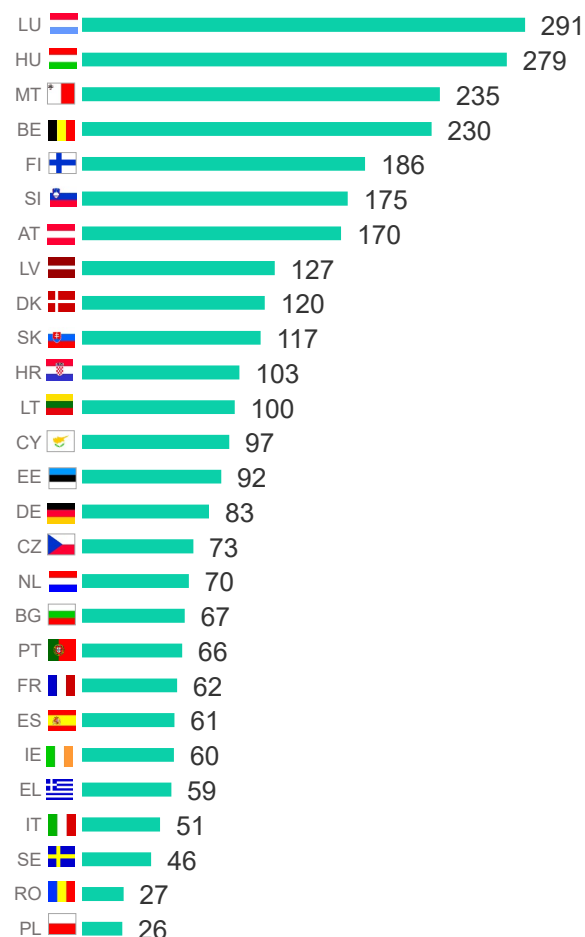
Alle EU-landen hebben activiteit gegenereerd, zoals blijkt uit figuur 2, die het totale aantal bijdragen per land weergeeft. Daarnaast werd 1,4 % van de bijdragen van derde landen buiten de EU geregistreerd.

**Figuur 2 — Omvang van de bijdragen per land
(19/04/2021 – 9/05/2022)**

Om een gedetailleerder beeld te krijgen van het volume van de bijdragen in verhouding tot de bevolking, geeft de onderstaande figuur een overzicht van het aantal bijdragen van elk land per miljoen inwoners.

**Figuur 3 — Omvang van de bijdragen per land,
evenredige weerspiegeling per 1 miljoen inwoners
(19/04/2021 – 09/05/2022)**

Overzicht van evenementen

Tijdens de conferentie werd een aanzienlijk aantal evenementen georganiseerd. Ze boden een kans voor meer mensen om betrokken te raken bij deze democratische oefening van onderaf. Vanaf de lancering van het digitale platform tot en met 9 mei 2022 werden in totaal 7 005 evenementen op het platform geregistreerd. In overeenstemming met het Handvest van de Conferentie (hier toegankelijk) moesten burgers centraal staan bij evenementen, die inclusief en toegankelijk moesten zijn en diversiteit van het debat moesten aanmoedigen. Er waren toolkits om organisatoren van evenementen te helpen (hier toegankelijk). Om ervoor te zorgen dat evenementen doeltreffend aan de conferentie kunnen bijdragen, moesten de verslagen van evenementen met de conclusies en concrete ideeën die daaruit naar voren kwamen, naar het digitale platform worden geüpload (zie [richtsnoeren](#)). Deze evenementenverslagen, samen met de beschrijving van het evenement en de daaraan gekoppelde ideeën, zijn meegenomen in de algemene analyse van de bijdragen op het platform.

Evenementen in verband met de conferentie werden in verschillende formaten georganiseerd, wat betreft het soort evenement, de omvang ervan, het profiel van het publiek of van de organisatoren, alsook de thematische reikwijdte ervan. Dit deel is bedoeld om inzicht te geven in de diversiteit van soorten evenementen, terwijl hun inhoudelijke bijdrage wordt behandeld onder de relevante platformonderwerpen.

De evenementen vonden online, persoonlijk of hybride plaats. Ze werden vaak georganiseerd als debatten of workshops, zoals een reeks dialogen over de toekomst die in Spanje werden georganiseerd met onder meer een burgerworkshop over basisinkomen (zie [evenement](#)) of een burgerworkshop over duurzame stadspraktijken die werd gehouden in een kleine Vlaamse stad (zie [evenement](#)). Er werden ook wereldcafés georganiseerd, zoals in een reeks discussies met Letse jongeren, waarin hun visie op Europa en hun rol in het Europa van de toekomst werden onderzocht (zie [het evenement](#)). Sommige evenementen werden in meer klassieke formaten georganiseerd, bijvoorbeeld met een keynotepresentatie gevolgd door vraag- en antwoordsessies, terwijl andere evenementen in meer overlegformaten werden georganiseerd. Sommige evenementen die op het platform werden geregistreerd, maakten deel uit van langer lopende overlegprojecten, zoals het Decide Europe-project, een simulatie van wetgevingsberaadslagen op EU-niveau voor

middelbare scholieren in Tsjechië en Slowakije (zie [evenement](#)). Er waren ook innovatieve formats, zoals een workshop waar deelnemers aanbevelingen konden doen tijdens een rollenspel (zie [evenement](#)), een hackathon in Letland, waar deelnemers in teams tegen elkaar streden om innovatieve en duurzame oplossingen te creëren (zie [evenement](#)) of een evenement “walking and talking about climate change” in Spanje (zie [evenement](#)).

Wat deelname betreft, werden sommige evenementen georganiseerd met als doel de bijdrage van specifieke categorieën deelnemers op te nemen, zoals vrouwen (zie voorbeeld van een [evenement](#)), jongeren (zie voorbeeld van een [evenement](#)) of mensen met een handicap (zie [evenement](#)).

Op gemeenschapsniveau werden een aantal evenementen georganiseerd, bijvoorbeeld een participatief evenement met inwoners van een bepaalde stad of regio, zoals de provincie Jönköping (zie [evenement](#)), of met inwoners van een grensoverschrijdende regio waarin een gemeenschappelijke uitdaging werd besproken, zoals aanpassing aan de klimaatverandering die gevolgen heeft voor de Spaans-Portugese grens (zie [evenement](#)).

Wat de onderwerpen betreft, hadden sommige evenementen betrekking op het conferentieproces of de toekomst van Europa in bredere zin, zoals een evenement in Duitsland met een algemene inleiding tot de conferentie (evenement) [of een debat in Marmande \(Frankrijk\)](#) over de belangrijkste kwesties die voor het Franse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie op het spel staan, variërend van voedsel en landbouw tot Europese defensie en grondrechten (zie [evenement](#)). Andere hadden betrekking op specifieke onderwerpen, zoals steden die de democratie bevorderen (zie het evenement) of een evenement van de Universiteit van Pécs, Hongarije, over het gebruik van artificiële intelligentie (zie [het evenement](#)).

De evenementen werden georganiseerd door verschillende organisatoren: samen met EU-burgers hebben de academische wereld, maatschappelijke organisaties, ook nationale, regionale en lokale overheden en EU-instellingen bijgedragen aan de Conferentie over de toekomst van Europa door evenementen te organiseren. Sommige lidstaten organiseerden nationale burgerpanels, andere voerden verschillende andere soorten raadplegingen uit of ondersteunden deze. Er werden ook evenementen georganiseerd door de vertegenwoordigingen van de Europese Commissie in de lidstaten, de liaisonbureaus van het Europees Parlement, het Comité van de Regio's en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Wie nam deel aan het debat?

Bij de beoordeling van het profiel van contribuanten die informatie hebben verstrekt over hun land van verblijf (70,5 %), met inbegrip van contribuanten uit derde landen, kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt.

Bijna de helft van de respondenten identificeerde zich als mannen (47,3%) en 15,9% als vrouwen. Meer dan een kwart (35,6 %) verstrekke echter geen informatie over hun geslacht en 1,2 % werd als niet-binair aangemerkt, zodat deze cijfers slechts een beperkt beeld geven.

De vertegenwoordiging van leeftijdsgroepen was vrij gediversifieerd, met 55-69-jarigen als de meest actieve leeftijdsgroep in termen van bijdragen (17,7%), gevolgd door 25-39-jarigen (16,3%) en de 40-54-jarigen met 14,9%.

Beroepswerkers (14,9 %) en gepensioneerden (10,9 %) waren actief op het platform. Ook managers (10,3%) en studenten (8,1%) waren redelijk actief. Zelfstandigen (7,6 %), handarbeiders (4,5 %) en werklozen (2,6 %) zijn relatief minder actief op het platform. 40,8% van de respondenten heeft hun beroep niet aangegeven.

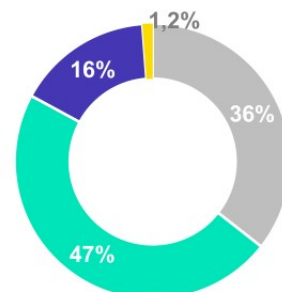
Op het gebied van onderwijs zijn mensen met een hoger opleidingsniveau het meest actief geweest (41,6%). De sociaaldemografische gegevens van het onderwijs zijn het minst verstrekt (41,6%)

Opgemerkt zij dat de hier gepresenteerde sociaaldemografische gegevens slechts een beperkt beeld geven, aangezien organisaties ook een profiel op het platform kunnen aanmaken om bij te dragen, hetzij in de vorm van ideeën of evenementen. Deelnemers aan evenementen hebben zich niet noodzakelijkerwijs op het platform geregistreerd en vallen mogelijk niet onder de statistieken.

Figuur 4 — Leeftijd, geslacht, opleiding en beroep van de deelnemers (19/04/2021 – 09/05/2022)

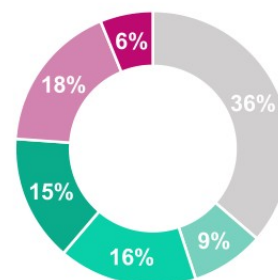
Geslacht van de deelnemers

- geen antwoord
- man
- vrouw
- niet-binair

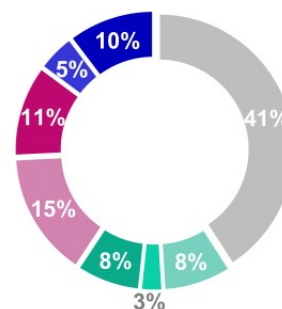
Leeftijd deelnemers

- geen antwoord
- 15-24
- 25-39
- 40-54
- 55-69
- 70+

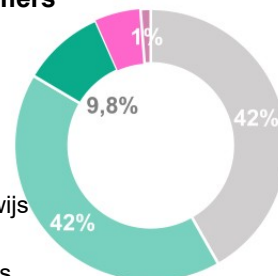
Beroep van deelnemers

- geen antwoord
- student
- werkloos
- zelfstandigen
- beroepsbeoefenaar
- gepensioneerd
- handarbeider
- bedrijfsleider

Opleiding van deelnemers

- geen antwoord
- 20 plus – tertiair onderwijs
- nog aan het studeren
- onder 20 – basisonderwijs of hoger secundair onderwijs
- Geen fulltime onderwijs

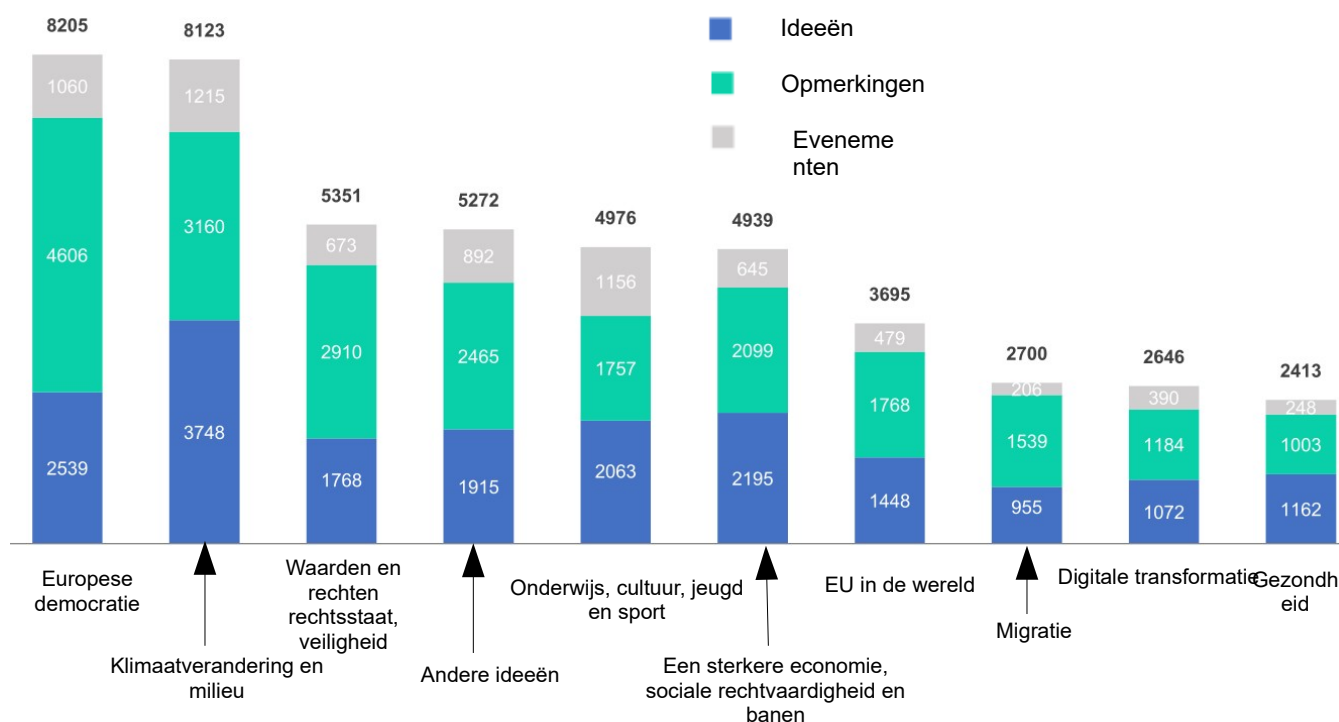

Trending onderwerpen in termen van bijdragen

Vanaf de lancering van het platform tot en met 9 mei 2022 heeft het thema Europese democratie het hoogste niveau van bijdragen (ideeën, opmerkingen en evenementen) (8 205) opgeleverd. Klimaatverandering en milieu staan op de tweede plaats met 8.123 bijdragen. Bijdragen in het kader van waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid staan op de derde plaats, gevolgd door andere ideeën (4e) en onderwijs, cultuur, jeugd en sport (5e) (zie figuur 5).

Sommige onderwerpen hebben meer reacties, ideeën of evenementen opgeleverd dan andere, bijvoorbeeld de Europese democratie heeft het hoogste aantal reacties (4.606). Klimaatverandering en het milieu hebben de meeste ideeën (3.748) en gebeurtenissen (1.215) geregistreerd. Met 1.156 evenementen heeft het onderwerp onderwijs, cultuur, jeugd en sport het op één na hoogste aantal evenementen.

Figuur 5 — Bijdragen per onderwerp op het platform (19/04/2021 – 09/05/2022)

Recente ontwikkelingen

Tussen 21 februari en 9 mei 2022 bedroeg de activiteit op het platform in totaal 4 693 bijdragen, bestaande uit:

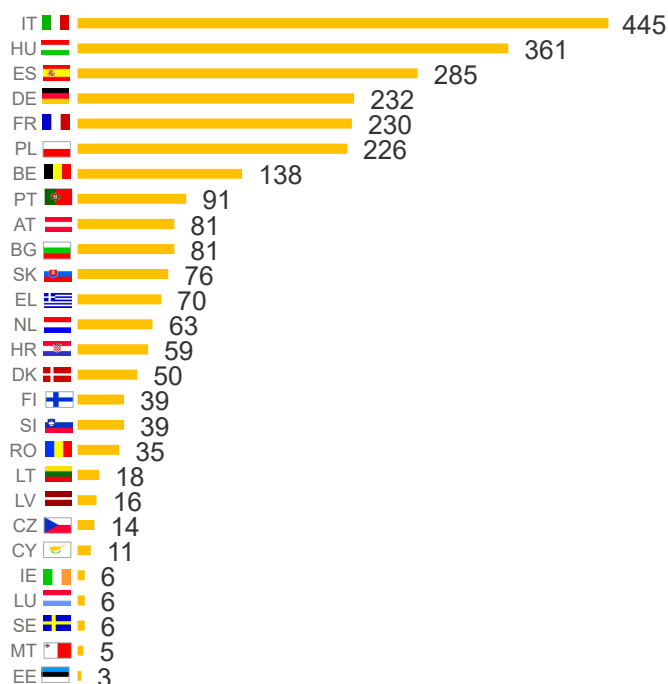
- 2.633 ideeën
- 1.246 reacties
- 814 evenementen

Uit de analyse van de bijdragen op nationaal niveau blijkt dat Italië in deze periode op de eerste plaats stond wat betreft het volume van de bijdragen (445), terwijl Hongarije (361) op de tweede plaats bleef staan. Spanje (285) staat op de derde plaats.

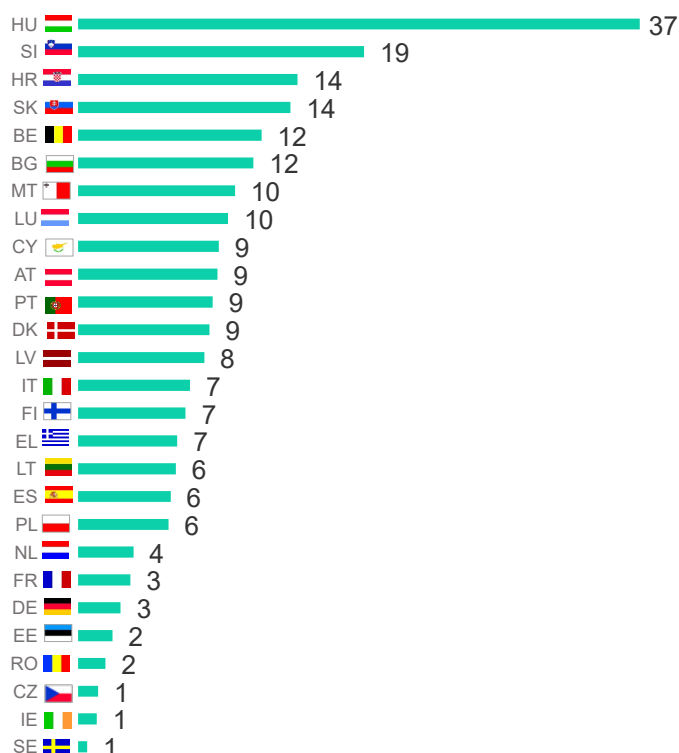
Duitsland (4e) en Frankrijk (5e) bleven een aanzienlijke bijdrage leveren, met respectievelijk 232 en 230 bijdragen.

Wat het niveau van de bijdragen in verhouding tot de bevolking betreft, registreerde Hongarije het hoogste activiteitsniveau in de afgelopen periode, met een hoog activiteitsniveau van 36,9 bijdragen per miljoen inwoners, gevolgd door Slovenië met 18,8 bijdragen per miljoen inwoners. Daarnaast werden hoge bijdragen per miljoen inwoners geregistreerd voor Kroatië, Slowakije en België.

Figuur 6 — Omvang van de bijdragen per land (21/02/2022 – 09/05/2022)

Figuur 7 — Omvang van de bijdragen per land per 1 miljoen inwoners (21/02/2022 – 09/05/2022)

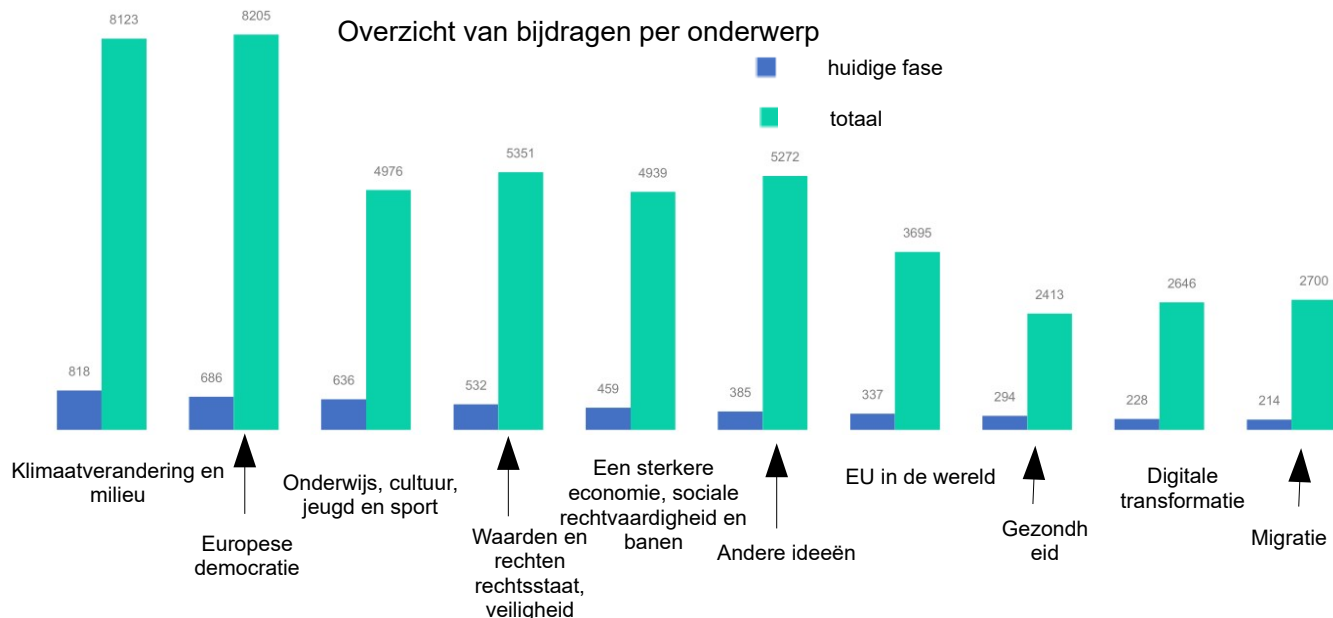

Trending topics 21 februari t/m 9 mei 2022

De thema's Europese democratie en klimaatverandering en het milieu bleven de populairste onderwerpen met het hoogste aantal bijdragen, respectievelijk 686 en 818. Het onderwerp Onderwijs, cultuur, jeugd en sport was de derde meest populaire in de afgelopen periode met een totaal van 636 bijdragen.

Vergeleken met de totale aantallen stond het onderwerp Waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid op de vierde plaats in de meest recente bijdragen, met 532 bijdragen, terwijl Andere ideeën slechts op de zesde plaats stonden in dit overzicht, met slechts 385 bijdragen.

Figuur 8 — Vergelijking van het overzicht van de bijdragen per onderwerp over de afgelopen periode en het totaal

2. Klimaatverandering en milieu

Het thema Klimaatverandering en milieu heeft in totaal 8.123 reacties, ideeën en evenementen op het platform opgeleverd (3.748 ideeën, 3.160 reacties en 1.215 evenementen). In hun verschillende bijdragen hebben de deelnemers in het algemeen hun bezorgdheid geuit over de opwarming van de aarde en de gevolgen ervan, en er bij regeringen op aangedrongen onmiddellijk concrete actie te ondernemen om de klimaatverandering aan te pakken. Naast het faciliteren van een groene transitie, het bereiken van klimaatneutraliteit en het bevorderen van hernieuwbare energie, met name zonnepanelen, werden onder meer voorstellen gedaan om de emissies te verminderen. Duurzame vervoersoplossingen waren vooral gericht op spoorwegsysteem en consumptiegerelateerde suggesties om klimaatverandering tegen te gaan, zoals recycling, verpakkingen en kunststoffen, hebben ook een prominente plaats ingenomen. In het licht van de recente stijgingen van de energieprijzen is er een aantal oproepen gedaan om een bewuster energieverbruik en energiesoevereiniteit voor de EU te bevorderen. Burgers hebben opgeroepen tot betrokkenheid in alle segmenten van de samenleving: afhankelijk van de specifieke inhoud van elk voorstel wordt de

verantwoordelijkheid toegewezen aan individuele personen, aan de commerciële sector of aan regeringen en beleidsmakers.

De verschillende ideeën kunnen worden gegroepeerd volgens de volgende thema's:

- **De klimaatverandering en de “Green Deal” aanpakken**
- **Energie**
- **Vervoer**
- **Consumptie**
- **Biodiversiteit en dierenwelzijn**
- **Landbouw**
- **Verontreiniging**
- **Subsidiëring, belastingheffing**
- **Verandering in houding en gedrag creëren**
- **Huisvesting en bouw**

Evenementen

In vergelijking met de periode vóór 20 februari werden in de periode na 20 februari 2022 een groter aantal evenementen in verband met het onderwerp klimaatverandering en het milieu georganiseerd in Midden- en Oost-Europese landen, zoals Hongarije, Polen en, in mindere mate, Slowakije en Bulgarije. Deze evenementen werden over het algemeen georganiseerd als collectieve discussies over de uitdagingen die de klimaatverandering met zich meebrengt (zie bijv. [dit evenement](#)). Veel evenementen waren gericht op specifieke milieuthema's die vanuit het perspectief van jongeren werden besproken (zie bijv. [dit evenement](#)). Tijdens deze evenementen werd een breed scala aan thema's besproken. Duurzame landbouw en de bescherming van bijen (zie [het evenement](#)) waren het onderwerp van een conferentie over de bijenteelt die in Boedapest werd georganiseerd met meer dan 100 imkers. Klimaatneutrale steden waren het onderwerp van een openbaar evenement in de Hongaarse stad Békéscsaba (zie [het evenement](#)). Het doel van het evenement was om ideeën en aanbevelingen te verzamelen om Békéscsaba tegen 2030 klimaatneutraal te maken. In Polen werd een reeks bijeenkomsten met jonge activisten en vertegenwoordigers van lokale overheden en ngo's georganiseerd om het niveau van milieubewustzijn en de belangstelling van jongeren voor het milieu te onderzoeken (zie [evenement](#)).

Jongeren in Spanje brainstormden over een aantal onderwerpen in verband met de Green Deal en stelden ideeën voor, variërend van het stimuleren van het gebruik van fietsen en schaatsen tot het bevorderen van duurzaam energieverbruik en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen in gebouwencomplexen (zie [evenement](#)).

Een reeks Deense online workshops gericht op het uitwisselen van ideeën over hoe bedrijven innovatie en groene transformatie kunnen bevorderen. Een belangrijk onderwerp in de daaropvolgende paneldiscussie was de noodzaak om de ontwerp- en productiecapaciteit van waterstof en van waterstof afgeleide brandstoffen uit de EU te versnellen (zie [het evenement](#)).

Aanpak van klimaatverandering en “Green Deal”

De deelnemers uiten vaak hun bezorgdheid over de klimaatverandering en de gevolgen ervan, dringen er bij de regeringen en de EU op aan onmiddellijk actie te ondernemen en een sterker Europees milieubeleid in te voeren om de klimaatverandering te bestrijden (zie bijv. [dit idee](#), [dit evenement](#)). Suggesties hebben betrekking

op het verminderen van emissies, het bereiken van klimaatneutraliteit, het bestrijden van verontreiniging en een groene transitie, die ook onder de verschillende onderstaande thema's vallen.

Wat emissies betreft, heeft een van de meest besproken kwesties betrekking op het belasten van emissies, meer in het bijzonder om bedrijven aan te moedigen hun broeikasgasemissies te verminderen door te kiezen voor goedkopere hernieuwbare energiebronnen, wat er op zijn beurt toe leidt dat klanten duurzamere keuzes maken (zie bijv. een veel onderschreven [idee](#)). Een ander voorstel is om de maximaal toegestane uitstoot van broeikasgassen te verlagen. Hierdoor kunnen hoogrenderende kolen- en gascentrales momenteel onder de drempel vallen; zij dragen echter nog steeds bij tot verontreiniging (zie [het idee](#)). Er wordt ook gewezen op de noodzaak van een koolstofbelasting aan de grens en aanverwante maatregelen (zie bijv. [dit evenement](#)).

De deelnemers hebben melding gemaakt van het non-proliferatieverdrag inzake fossiele brandstoffen, een initiatief van het maatschappelijk middenveld dat erop gericht is het gebruik van fossiele brandstoffen terug te dringen. Zij bevelen aan dat de EU zich parallel aan de Overeenkomst van Parijs bij het verdrag aansluit (zie [het idee](#)).

Eén deelnemer roept op tot meer investeringen in de ontwikkeling van technologieën voor de afvang en opslag van kooldioxide (CCS-technologie) (zie [het idee](#)).

Debatten over de “Green Deal” en de groene transitie in het algemeen zijn in heel Europa georganiseerd met als doel de belangrijkste prioriteiten, beste praktijken, uitvoering op lokaal en regionaal niveau en alternatieve bedrijfsmodellen te bespreken (zie voorbeelden van evenementen en [evenementen](#)).

Verschillende bijdragen zijn gericht op de sociale en economische gevolgen van de uitvoering van de Green Deal als EU-strategie die erop gericht is Europa op weg te helpen naar een klimaatneutrale, eerlijke en welvarende samenleving. Er wordt bijvoorbeeld gepleit voor een meer sociaal inclusieve aanpak en voor een evenwichtige strategie waarvan de economische, sociale en milieudimensies gezamenlijk en strategisch moeten worden beoordeeld en uitgevoerd, waarbij wordt verwezen naar de stijgende energieprijzen in heel Europa (zie het idee). Een sterk onderschreven idee op het platform wil dat de EU een sterke en inclusieve governanceaanpak biedt, waarbij zowel werknemers als vakbonden betrokken zijn bij het ontwerp en de uitvoering van aanpassingsbeleid op alle niveaus. Benadrukt wordt dat de EU-strategie om de klimaatverandering aan te pakken concrete beleidsmaatregelen moet omvatten om banen te behouden en de gezondheid en veiligheid van werknemers te beschermen, alsook een actief arbeidsmarktbeleid en omscholing en opleiding om banenverlies te voorkomen (zie [het idee](#)).

Meer in het algemeen wordt voorgesteld een scorebord op te zetten om het effect van maatregelen te monitoren en bewijs te leveren van de voortgang bij de uitvoering van de Green Deal op regionaal niveau (zie [het idee](#)).

Energie

Een ander thema dat meer betrokkenheid aantrekt, is energie, dat vaak aan de orde wordt gesteld met betrekking tot het onderwerp klimaatverandering. De deelnemers aan het platform stellen voor om zowel het kleinschalige als het grootschalige gebruik van hernieuwbare energie te stimuleren, bijvoorbeeld via Europese samenwerking op energiegebied (zie [het evenement](#)). Naast hernieuwbare energie is kernenergie een onderwerp van discussie, met ideeën die erop aandringen het gebruik van kernenergie te beperken of, als alternatief, veilige kernenergie te ontwikkelen en te gebruiken in de landen en plaatsen waar het niet mogelijk is om hernieuwbare energiebronnen te gebruiken (zie bijv. [dit idee](#)). Bovendien hebben de recente plannen van de Europese Commissie om kernenergie en aardgas als groene investeringen aan te merken, tot kritiek op het conferentieplatform geleid (zie bijv. [dit idee](#)). Aan de andere kant zijn de meeste bijdragen over deze kwestie tegengesteld: kernenergie is de beste manier om koolstofvrij te worden (zie bijv. [dit idee](#)).

Tegelijkertijd is er een oproep om alternatieve energiebronnen te onderzoeken (zie bijv. [dit evenement](#)), zoals thermonucleaire fusie, geothermische energie of waterstof, die aanzienlijk

zouden bijdragen tot de energiediversiteit (zie bijv. [dit idee](#)). De respondenten benadrukken echter dat zelfs alternatieve bronnen, zoals windenergie, door de lokale bevolking moeten worden aanvaard en dat ervoor moet worden gezorgd dat zij een positief effect hebben op de biodiversiteit, de mens en het landschap (zie bijv. [dit idee](#)).

In het kader van het subthema energie-efficiënte en milieuvriendelijke verwarming zijn voorbeelden een idee dat pleit voor het gebruik van multifuelkachels (zie het idee) of een stadsverwarmingsnetwerk dat gebruikmaakt van ongebruikte warmtebronnen, zoals diepe geothermische energie (zie [het idee](#)).

Over het algemeen pleiten mensen voor meer verantwoordingsplicht en betrokkenheid van bedrijven en commerciële ondernemingen, bijvoorbeeld door kunstmatige verlichting te verminderen wanneer deze niet nodig is, bijvoorbeeld etalages in winkelcentra na sluitingstijd (zie [het idee](#)).

Voor energie-efficiëntiedoelstellingen op residentieel niveau pleiten de deelnemers voor een overgang naar individueel energieverbruik in condominiums (zie het idee). Een ander geopperd idee is micro-warmtekrachtkoppeling van energie in woningen (zie [het idee](#)).

Vervoer

Een andere veel voorkomende pool van ideeën heeft betrekking op vervoer, vaak besproken in verband met vervuiling. Enkele van de onderstaande suggesties hebben betrekking op veranderende vervoerssystemen om de verontreiniging te verminderen.

Ideeën die op het platform worden ingediend om de vervoerssystemen te wijzigen, vragen in de eerste plaats om een verbod op korteafstandsvluchten in de EU om de verontreiniging te verminderen (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers benadrukken dat de

De pandemie heeft al geleid tot een krimpende luchtvaartindustrie.

Over het algemeen is er sterke steun voor verbetering van het openbaar vervoer in Europa (zie bijv. [dit idee](#)) als milieuvriendelijker alternatief voor korteafstandsvluchten. Concreet wordt een gemeenschappelijk Europees spoorwegnet uitgebreid besproken (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Een van de respondenten stelt de Euro Trainscanner-zoekmachine voor om reizen per spoor aantrekkelijker te maken (zie [het idee](#)) en een andere stelt voor een geïntegreerd EU-ticket in te voeren en het gratis te maken in steden (zie het idee). Tijdens een van de verschillende evenementen die in het kader van het Europees Jaar van de spoorwegen werden georganiseerd, werden voorstellen gedaan om snelle

treinnetwerken uit te breiden en grensoverschrijdende spoorwegverbindingen tot stand [te brengen \(zie het evenement\)](#).

Andere ideeën hebben betrekking op een gemeenschappelijk fietsnetwerk, waarbij bijvoorbeeld een uitbreiding van fietsroutes of de oprichting van een Europees netwerk van fietsknooppunten wordt voorgesteld (zie bijv. [dit idee](#)). Bovendien werd voorgesteld om gemeenten te verplichten fietspaden op te zetten als integraal onderdeel van de weg, zoals reeds het geval is voor trottoirs voor voetgangers (zie [het idee](#)).

Een andere reeks ideeën is gericht op innovatie en de ontwikkeling van elektrische voertuigen, zoals auto's en fietsen, en de integratie ervan in de huidige omgeving, bijvoorbeeld door een netwerk van laadstations aan te bieden (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Eén deelnemer stelt echter dat elektrische auto's nadelige milieu- en humanitaire kosten met zich meebrengen en stelt in plaats daarvan voor het gewicht en de snelheid van voertuigen te beperken om de CO2-emissies te verminderen (zie [het idee](#)).

Met betrekking tot het koolstofvrij maken van het vervoer en milieuvriendelijker vervoer benadrukken de deelnemers ook het belang van grensoverschrijdende projecten om de scheepvaart en het spoorvervoer te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#)). Er is ook een oproep om programma's te ontwikkelen om O&O en innovatie aan te moedigen, teneinde vervoermiddelen te produceren - zowel openbare als particuliere, individuele en collectieve - die niet-vervuilend zijn en 100% zelfvoorzienend op energiegebied (zie bijv. [dit idee](#)).

Verbruik

“Consumptie” omvat een breed scala aan subthema's, met ideeën die gericht zijn op de meest uiteenlopende soorten materiaalafval, waarbij de duurzame praktijken worden vastgesteld om dergelijk afval aan te pakken en te verminderen. Medewerkers roepen massaal op tot een verandering van het huidige systeem van massaconsumptie van goederen en diensten. Een sterk onderschreven idee, met een terugkerend sentiment, pleit in dit verband voor de bevordering van de circulaire economie (zie [het idee](#)). Het recht op reparatie wordt gezien als een cruciaal element bij het veranderen van consumptiepatronen en het bevorderen van een circulaire economie. De deelnemers pleiten voor reparatievriendelijk productontwerp en de invoering van een reparatie-index en een EU-breed reparatielabel (zie [het idee](#)). De gevolgen van de pandemie hebben er ook toe geleid dat mensen de mondiale toeleveringsketens hebben heroverwogen en ervoor hebben gepleit deze in te korten (zie [het idee](#)). Sommige respondenten gaan nog verder door quota

voor maximale consumptie en productie voor te stellen (zie bijv. [dit idee](#)).

Specifiek met betrekking tot voedselverspilling benadrukt één deelnemer dat 40 % van al het voedsel dat wereldwijd wordt geproduceerd nooit onze tafels bereikt en dat dit 10 % van alle wereldwijde broeikasgasemissies veroorzaakt, en stelt maatregelen voor om voedselverspilling tegen te gaan, zoals het ondersteunen van voedseldonaties (zie [het idee](#)).

Een aantal respondenten op het platform wijst op de aanzienlijke hoeveelheid geproduceerd afval en stelt verschillende maatregelen voor om dergelijk afval te voorkomen en te bestrijden, zoals recycling (zie bijv. [dit idee](#)), de keuze voor verpakkingen van producten zonder of met weinig afval om de negatieve gevolgen voor het milieu te verminderen (zie bijv. [dit idee](#)). Een sterk onderschreven idee bevordert het idee van een door de EU geleid programma voor herbruikbare voedselverpakkingen gemaakt van recycleerbare materialen (zie [het idee](#)). Een deelnemer wijst erop dat er meer informatie over recycling nodig is om deze praktijk van jongs af aan aan te moedigen (zie [het idee](#)). Een ander voorstel betreft de invoering van een Europees geïntegreerd systeem voor het retourneren van flessen, gebaseerd op het Duitse model (zie [het idee](#)). Het verbod op de uitbesteding van afval uit de EU valt ook onder het subthema afval (zie [het idee](#)).

Binnen het subthema van de milieueffecten van consumptie is de kwestie van de conformiteit van ingevoerde goederen met de EU-normen aan de orde gesteld. Een van de respondenten stelt bijvoorbeeld voor de invoer te verbieden van rundvlees uit Brazilië dat niet dezelfde mate van traceerbaarheid heeft als EU-rundvlees (zie [het idee](#)).

In een ander terugkerend idee wordt gepleit voor een geavanceerder systeem voor productetikettering (zie bijv. [dit idee](#)) waarin de milieueffecten van de productie worden beschreven of wordt aangegeven of de producten microplastics bevatten en dus op lange termijn een negatief effect hebben op de gezondheid van de consument (zie bijv. [dit idee](#)). In een sterk onderschreven idee wordt een “klimaatsscore” voor producten voorgesteld, waarbij de impact van een product op het klimaat wordt berekend in termen van productie, vervoer, bedrijfsprofiel enz. (zie [het idee](#)).

Een laatste onderdeel draait om de snelle mode- en textielindustrie, met als doel deze milieuvriendelijker te maken; De respondenten wijzen op de enorme hoeveelheid middelen die wordt gebruikt bij de productie van kleding en op het feit dat kleding vaak niet geschikt is voor recycling (zie bijv. [dit idee](#)).

Tijdens een burgerworkshop in Spanje zijn verschillende ideeën over waterverbruik naar voren gekomen. De respondenten benadrukken dat de distributie- en waterwinningssystemen moeten worden verbeterd om waterverspilling te voorkomen (zie [het evenement](#)).

Daarnaast benadrukken de deelnemers de noodzaak om groen en duurzaam toerisme te bevorderen in plaats van massatoerisme, aangezien dit toerisme wordt geacht een aanzienlijke impact te hebben op natuurlijke en culturele hulpbronnen (zie bijv. [dit evenement](#)).

Een laatste groep opmerkingen en ideeën in het kader van dit thema weerspiegelt de bezorgdheid over het afval dat wordt gegenereerd door nieuwe elektronische apparaten, en dringt aan op een verhoogde verplichte garantie voor dergelijke apparaten en de noodzaak om repareerbaarheid te waarborgen (zie bijv. dit idee), en op de oprichting van een gezamenlijk netwerkplatform om de hercirculatie van e-afval te waarborgen (zie het idee). Een ander voorstel omvat de ontwikkeling van een proefprogramma om de elektrische apparaten van 35 miljoen EU-gezinnen te vervangen door A+++ producten in overeenstemming met de EU-doelstelling van een groene transitie (zie [het idee](#)).

Sommige deelnemers willen ook dat het energieverbruik wordt beperkt - vooral omdat elektriciteit grotendeels met fossiele brandstoffen wordt geproduceerd - door een maandelijks quotum aan elektriciteit voor consumptie op te leggen, waarbij het overschot wordt belast (zie bijv. [dit idee](#)). Een paar deelnemers hebben hun bezorgdheid geuit over de ontwikkeling van cryptocurrencies, waarbij de apparatuur leidt tot een enorm elektriciteitsverbruik. Zij zijn van mening dat hoe meer cryptomining een mondiaal probleem wordt, hoe meer beperkingen en voorschriften nodig zullen zijn (zie bijv. [dit idee](#)).

Biodiversiteit en dierenwelzijn

Het behoud van de biodiversiteit en de bescherming van dieren zijn in de loop van de conferentie steeds terugkerende thema's geworden, met verschillende bijdragen.

Het belangrijkste subthema van ideeën betreft ontbossing. In een van de meer onderschreven ideeën wordt opgeroepen om te investeren in de herbebossing van Europa om woestijnvorming te voorkomen (zie het idee) of wereldwijd om de longen van de planeet te redden, namelijk het Amazone-regenwoud en andere regenwouden in de wereld, om niet alleen de wereldwijde koolstofverontreiniging te vertragen en soorten te redden, maar ook om de migratiedruk op Europa te verminderen (zie bijv. dit idee). Beleidssuggesties omvatten een verbod op de invoer van producten die afkomstig zijn van ontbossing (zie [het idee](#)).

Faunabescherming wordt ook beschouwd als een belangrijk onderdeel van dit thema. Eén deelnemer

stelde voor een gemeenschappelijk beleid voor de bescherming van bedreigde Europese soorten vast te stellen (zie [het idee](#)). Een aantal deelnemers heeft ingestemd met de ideeën om de handel in exotische dieren als gezelschapsdier stop te zetten (zie [het idee](#)), alsook met ideeën in verband met de bescherming van waterdieren, met inbegrip van de uitvoering van een wetgeving inzake het welzijn van waterdieren (zie bijv. dit idee).

Een van de bijdragen die verband houden met het thema biodiversiteit, is de suggestie om bomen te planten op alle "vergeten" plaatsen, zoals snelwegen, verkeersknooppunten enz., als een manier om CO2 af te vangen, de evapotranspiratie te vergroten, de biodiversiteit te verbeteren en waterstromen te reguleren (zie [het idee](#)). De oproep om meer ruimte over te laten aan de natuur werd ook besproken in sommige evenementen (zie [evenement](#)). Een ander voorstel betreft de oprichting van een Europees mobiel marien onderzoeksstation om essentiële kennis over mariene biodiversiteit op te doen (zie [het idee](#)).

Landbouw

Een ander thema dat een aanzienlijk aantal bijdragen heeft aangetrokken, evenals een behoorlijk aantal steunbetuigingen met betrekking tot de gerelateerde ideeën, is landbouw. In het kader van dit thema wordt het concept van ecologische landbouw en meer kleine landbouwbedrijven (zie bijv. [dit idee](#)) door de deelnemers vrij vaak bepleit, waarbij wordt opgeroepen tot een verbod op het gebruik van pesticiden en intensieve landbouw (zie bijv. [dit idee](#)). Sommige respondenten gaan nog verder en stellen voor het verbod op pesticiden uit te breiden tot particulier gebruik (zie bijv. [dit idee](#)). De steun voor kleine en biologische landbouw en voor de toekomst van het EU-landbouwbeleid in het algemeen blijkt ook uit de deelname aan rondetafelconferenties die worden georganiseerd om deze specifieke thema's te bespreken (zie bijv. [dit evenement](#)).

Een reeks ideeën werpt verschillende voorbeelden op om de landbouw minder vervuילend en duurzamer te maken, met discussies over aspecten zoals het gebruik van plastic in landbouwfilms (zie [het idee](#)) en manieren om het waterverbruik in de landbouw te verminderen (zie [het idee](#)).

Andere ideeën suggereren dat de EU meer moet doen om een plantaardig dieet te bevorderen met het oog op de bescherming van het klimaat en het behoud van het milieu. Sommige respondenten voegen ethische bezwaren toe als reden voor dergelijke maatregelen (zie bijv. [dit idee](#)). Dit wordt ook behandeld onder het thema gezondheid.

De bijdragers wijzen er ook sterk op dat de voedselsoevereiniteit en -zekerheid moeten worden

gewaarborgd door de lokale landbouw te bevorderen. De besprekingen hadden betrekking op voedselgordels rond steden, het planten van fruitbomen in stedelijke gebieden, steun voor de aankoop van grond door producenten en landbouwers door de prijs van dergelijke grond te beperken en andere maatregelen (zie [het idee](#)). Bovendien omvatten de voorstellen de vaststelling van aankoopquota voor lokale producten voor grote internationale supermarkten (zie [het idee](#)).

Onder het thema landbouw wordt de vraag gesteld hoe de landbouw moet omgaan met en zich moet voorbereiden op klimaatschommelingen. In dit verband kunnen multifunctionele, multidiverse boslandbouwsystemen de vorming van humus, het waterhoudend vermogen en de CO2-binding verbeteren, waardoor de stabiliteit en productiviteit van de landbouw aanzienlijk worden verhoogd (zie [het idee](#)). Bovendien pleit één deelnemer voor een overgang van intensieve landbouw naar agro-ecologie (zie [het idee](#)).

Tot slot wordt gesproken over het inkomen van landbouwers, waarbij sommige respondenten erop aandringen dat landbouwers een gegarandeerd inkomen ontvangen door middel van eerlijke prijzen in plaats van subsidies (zie bijv. [dit idee](#)).

Verontreiniging

Verontreiniging wordt geïdentificeerd als een bron van druk op het mondiale milieu. Verscheidene verontreinigingsgebieden worden besproken, met de volgende subthema's: watervervuiling, plasticvervuiling en lichtvervuiling.

Wat het subthema waterverontreiniging betreft, wordt sterk de nadruk gelegd op de noodzaak om de toekomstige veiligheid van drinkwatervoorraden en schone ecosystemen te waarborgen. Bovendien zijn er concrete voorstellen voor de bestrijding van oceaan- en rivierverontreiniging (zie bijv. [dit evenement](#)), bijvoorbeeld het idee om de verzuring van de oceanen met een specifieke bacterie te neutraliseren (zie [het idee](#)).

De bijdragen die het probleem van de door kunststofmaterialen veroorzaakte verontreiniging aanpakken, zijn goed voor een aanzienlijk deel van de totale bijdragen, als gevolg van de toenemende bezorgdheid van het publiek over overmatig kunststofafval. Naast de oproep om het verbod op kunststoffen voor eenmalig gebruik te handhaven en uit te breiden (zie bijv. [dit evenement](#)), stellen de deelnemers voor om de soorten kunststoffen die worden gebruikt voor verpakkingen te beperken tot die welke samen kunnen worden gerecycled zonder onderdelen te hoeven scheiden (zie bijv. [dit idee](#)). Daarnaast wordt een idee geopperd om faciliteiten te

creëren voor de recycling van kunststoffen die uit rivieren en oceanen worden verwijderd (zie [het idee](#)).

Tot slot wordt in sommige ideeën op het platform voorgesteld de lichtvervuiling te beperken (zie bijv. [dit idee](#)).

Subsidiëring, belastingen

Naast verschillende ideeën met betrekking tot het belasten van emissies, die worden besproken in het kader van het thema bestrijding van klimaatverandering, worden in het kader van dit thema verschillende suggesties gedaan om een einde te maken aan milieuonvriendelijke subsidies, zoals een sterk onderschreven idee om een einde te maken aan alle subsidies voor fossiele brandstoffen (zie [het idee](#)). In dezelfde geest wordt in een ander idee opgeroepen tot het stopzetten van schadelijke visserijsubsidies (zie [het idee](#)). Anderzijds wordt in suggesties gepleit voor een verhoging van de subsidies voor projecten op het gebied van biodiversiteit en klimaatverandering, of heeft de EU middelen verstrekt om de isolatie van huizen te vernieuwen (zie bijv. [dit idee](#)).

De deelnemers stellen ook voor een duurzaamheidsbelasting in te voeren (zie bijv. [dit idee](#)) die niet-duurzame producten duurder zou maken, waardoor dergelijke producten minder aantrekkelijk zouden worden voor zowel consumenten als producenten. Bovendien zou dit de EU ook extra inkomsten of "klimaatinkomsten" opleveren om te investeren in duurzaamheidsmaatregelen, zoals de aankoop van elektrische auto's en de installatie van zonnepanelen op particuliere woningen (zie [het idee](#)).

Creëren van verandering in houding en gedrag

Een andere focus ligt op onderwijs en bewustmaking van Europeanen van alle generaties (zie [het evenement](#)). Hoewel de meeste ideeën betrekking hebben op het onderwijs aan jongeren (zie bijv. [dit idee](#)), zelfs vanaf zeer jonge leeftijd, via onderwijstuinen (zie bijv. [dit idee](#)), is er ook een oproep om oudere Europeanen te betrekken bij initiatieven op het gebied van klimaatverandering, met name vanwege de toenemende vergrijzing van de bevolking in Europa (zie bijv. [dit idee](#)). Daarnaast benadrukken sommige respondenten dat milieuvriendelijke communicatie door de Europese instellingen moet worden bevorderd. Zij

stellen bijvoorbeeld voor om communicatiekits te ontwikkelen over “hoe een milieuverantwoordelijke Europeaan te zijn” en milieueducatie te versterken om wijken te creëren die verantwoordelijk zijn voor het milieu (zie [het idee](#)).

Hoewel sommige deelnemers zich bewust zijn van de rol van individuen bij het terugdringen van de klimaatverandering, dringen zij aan op de verantwoordelijkheden van bedrijven en dringen zij er bij mensen op aan ondernemingen die beweren koolstofneutraal te zijn, maar nog steeds afhankelijk zijn van niet-duurzame bedrijfsmodellen, ter verantwoording te roepen (zie [het idee](#)).

Huisvesting en bouw

Een aanvullend thema betreft huisvesting en bouw met een subthema waarin een aantal ideeën en evenementen over het Nieuw Europees Bauhaus worden gegroepeerd (zie [het evenement](#)), met als doel innovatief, esthetisch ontwerp te combineren met concrete acties om de klimaatverandering aan te pakken en onze toekomstige woonruimten duurzamer, betaalbaarder en toegankelijker te maken. Een ander idee roept op tot bewustmakingscampagnes over groen, duurzaam bouwen met gebruik van koolstofarme bouwmaterialen (zie [het idee](#)).

Evenzo is een in Zweden georganiseerde dialoog gericht op manieren om duurzame huisvesting in plattelandsgebieden te ontwikkelen en te bevorderen om het plattelandleven aantrekkelijker te maken (zie [het evenement](#)).

Eén voorstel betreft de invoering van een Europees vertrouwen in herstellend om verlaten gronden en gebouwen in een meer natuurlijke staat te herstellen ten behoeve van de biodiversiteit en stedelijke bewoners (zie [het idee](#)).

Tot slot werd ook het idee onderzocht om tweedehands elementen en materialen in de bouwsector opnieuw te laten circuleren (zie [het idee](#)).

duurzaam vervoer. In een aanzienlijk deel van de nieuwe bijdragen werd gepleit voor betere spoorwegnetwerken, goedkoop en toegankelijk openbaar vervoer en het gebruik van fietsen (zie bijv. [dit idee](#)). Het debat spitste zich grotendeels toe op schone energiebronnen, een populair onderwerp zoals ook te zien is in eerdere verslagen (zie bijv. [dit idee](#)). Waterstof werd vaak genoemd als voorbeeld van een groene energiedrager, terwijl de grenzen van sommige “groene” energiebronnen zoals kernenergie en methaan vaak werden benadrukt (zie bijv. [dit idee](#)).

In verband met het subthema “bevordering van duurzame consumptie” werden eerder gerapporteerde subthema’s zoals een verbod op het gebruik van plastic (zie bijv. [dit idee](#)), recycling, afvalvermindering en een belastingstelsel ter bevordering van duurzame consumptie opgemerkt. Nieuwe ideeën brachten specifieke suggesties met zich mee, zoals een bijdrage waarin werd voorgesteld een door de EU ondersteund autoruilprogramma op te zetten om burgers in staat te stellen hun auto’s in te ruilen voor minder vervuilende modellen, zoals hybride auto’s (zie [het idee](#)). In andere bijdragen werden manieren voorgesteld om energie te besparen, met name in kantoren in het licht van de klimaatverandering (zie bijv. [dit idee](#)).

Klimaatverandering en emissies in het algemeen werden opnieuw op grote schaal besproken, terwijl ideeën met betrekking tot milieueducatie de afgelopen periode vaker naar voren werden gebracht (zie bijv. [dit idee](#)). In het kader van het thema van de strijd tegen de klimaatverandering hebben recente bijdragen in het kader van een gemeenschappelijke aanpak van de klimaatverandering suggesties gedaan voor een Europese ambassadeur voor het milieu of, rekening houdend met het huidige milieu, de oprichting van een Europese minister van Energie om Europa op het internationale toneel in deze aangelegenheden te vertegenwoordigen (zie bijv. [dit idee](#)).

Tijdens het Europees jongerendebat dat begin april 2022 in Milaan werd gehouden, werd een aantal kwesties in verband met duurzame ruimteverkenning besproken, met een oproep om nieuwe, milieuvriendelijkere ruimtetechnologieën te ontwikkelen om duurzame satellieten te creëren (zie [het idee](#)).

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

Een nieuwe focus in de meest recente bijdragen was de focus op energie in het licht van de toenemende problematische afhankelijkheid van de EU van Russische gas- en olievoorraden. Er werden verschillende suggesties gedaan, variërend van het aanmoedigen van energienuchterheid in de EU (zie [het idee](#)) tot energieonafhankelijkheid of het bevorderen van

- Stimuleren van de circulaire economie
- Toeleveringsketens heroverwegen
- Ondervraag massaconsumptie
- Verminder alle soorten afval, inclusief voedsel- en waterafval
- Invoering van een verhoogde verplichte garantie op nieuwe apparaten
- Verbod op het uitbesteden van afval uit de EU
- Introduceer productetiketten met details over de milieu-impact
- Stimuleer slow fashion 8; milieuvriendelijke textielindustrie
- Bestrijding van waterverspilling
- Bevorderen van groen en milieuvriendelijk toerisme
- Energie-efficiënte elektronische apparaten bevorderen

Verbruik

- Een groene transitie faciliteren met concrete beleidsmaatregelen
- Uitbreiding van het EU-emissiehandelssysteem
- Fiscale emissies
- Lagere maximaal toegestane broeikasgasemissies
- Sluit je aan bij het non-proliferatieverdrag voor fossiele brandstoffen
- Investeren in CCS-technologie
- Invoering van een sterker Europees milieubeleid in de strijd tegen de klimaatverandering
- De uitvoering op lokaal en regionaal niveau aanmoedigen
- De Green Deal op een sociaal inclusieve manier uitbreiden
- Effect van maatregelen en uitvoering monitoren

Aanpak van klimaatverandering

- Bevorderen van duurzame manieren om Europese energiesoevereiniteit te bereiken
- Niet-hernieuwbare energiebronnen opgeven of beperken
- Bevordering en onderzoek van alternatieve energiebronnen
- Onderzoek energie-efficiënte en milieuvriendelijke verwarming
- Houd bedrijven verantwoordelijk voor hun energieverbruik
- Regel de mijnbouw van cryptocurrencies

Energie

- Verbod op korteafstandsvluchten
- Verbetering en uitbreiding van het openbaar vervoer en de infrastructuur
- Uitbreiden van snelle treinnetwerken
- Fietsinfrastructuur vergemakkelijken
- Bespreek de milieuvoordelen en -nadelen van elektrische auto's
- Investeren in onderzoek en ontwikkeling van milieuvriendelijk vervoer

Vervoer

Klimaatverandering en milieu

Figuur 9 — Mindmap onderwerp “Klimaatverandering en milieu” deel 1

Figuur 10 - Mindmap "Klimaatverandering en milieu" deel 2

3. Gezondheid

Onder het thema Gezondheid hebben bijdragers een breed scala aan thema's aan de orde gesteld. De meest terugkerende thema's hebben geleid tot de noodzaak om gelijke toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg te waarborgen en tot een grotere harmonisatie en integratie van de gezondheidszorg op Europees niveau; dit is ook beïnvloed door de ervaring met COVID-19 en de gevolgen ervan. Andere ideeën variëren van oproepen om meer te investeren in geestelijke gezondheid, gezondheidsonderzoek om de huidige gezondheidsuitdagingen aan te pakken, met bijzondere aandacht voor de vergrijzing van de bevolking en kanker, tot oproepen om te investeren in preventieve maatregelen, waaronder het bevorderen van gezond leven en het aanpakken van die elementen waarvan bekend is dat ze de oorzaak zijn van gezondheidsproblemen, zoals luchtverontreiniging en tabaksgebruik. Dit onderwerp leverde 2.413 bijdragen op: 1.162 ideeën, 1.003 reacties en 248 evenementen. De geïdentificeerde thema's worden vermeld op basis

van de mate waarin ze voorkomen. De belangrijkste thema's die onder dit onderwerp vallen, zijn:

- **Toegang tot gezondheidszorg voor iedereen**
- **Integratie van de gezondheidszorgstelsels in de EU**
- **Gezonde levensstijl**
- **Gezondheidsonderzoek**
- **Preventie in plaats van interventie**
- **Gezond ouder worden en anti-aging**
- **Benaderingen tot de geneeskunde**
- **Reacties op COVID-19**
- **Gezondheid in een gedigitaliseerd tijdperk**
- **Kankerzorg**

- **Werknemers in de gezondheidszorg**
- **Seksuele en reproductieve gezondheid**

Evenementen

Bij diverse recente evenementen werden kwesties als geestelijke gezondheid en welzijn aan de orde gesteld (zie bijv. [dit evenement](#)). In het kader van het Europees Congres van jongerenraden in Polen bespraken de deelnemers hoe sociale media de geestelijke gezondheid beïnvloeden (zie [het evenement](#)). In verband met de COVID-19-pandemie werd rekening gehouden met de gevolgen van de pandemie voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van burgers (zie [het evenement](#)).

Tijdens een online-evenement aan de Universiteit van Ljubljana onderzochten de deelnemers de rol van de EU bij het mogelijk maken van gezond ouder worden (zie [het evenement](#)), terwijl een evenement in Italië gewijd was aan het Europees kankerplan (zie [het evenement](#)).

In verband met de integratie van de gezondheidszorg in alle EU-lidstaten werden de vooruitzichten en uitdagingen voor de oprichting van een Europees volksgezondheidssysteem besproken tijdens een participatief seminar in Griekenland (zie [het evenement](#)). De deelnemers formuleerden ideeën, variërend van oproepen tot de oprichting van een Europees medisch korps tot de noodzaak om ongelijkheden tussen het noorden en het zuiden op te heffen om tot een dergelijk gemeenschappelijk Europees volksgezondheidssysteem te komen.

Tijdens een online-evenement werden gezondheidsrisico's in verband met de luchtkwaliteit van verontreinigende stoffen, zoals tabaksrook, brandstofgas, chemicaliën en andere allergenen en radons, besproken (zie [evenement](#)).

Toegang tot gezondheidszorg voor iedereen

Een van de meest terugkerende thema's in dit verband is de oproep tot gelijke toegang tot betaalbare en hoogwaardige gezondheidszorg (zie bijv. [dit sterk onderschreven idee](#)).

De voorgestelde ideeën ondersteunen ook de invoering van een Europees stelsel van ziektekostenverzekering (zie bijv. [dit idee](#)). Een sterk onderschreven idee in dit onderwerp roept de EU ook op ervoor te zorgen dat alle inwoners van de EU gelijke toegang hebben tot betaalbare en hoogwaardige gezondheids- en sociale zorgdiensten, geleverd door veerkrachtige, goed bemande en goed uitgeruste openbare stelsels met universele dekking (zie [het idee](#)). Een aantal ideeën

evolueert rond de noodzaak voor de EU om middelen toe te wijzen om specifiek te zorgen voor toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor iedereen, ongeacht inkomen en leeftijd (zie bijv. [dit idee](#)). Het idee van deprivatisering van de gezondheidszorg wordt ook naar voren gebracht als een manier om de gezondheidszorg voor iedereen betaalbaar te maken (zie het voorbeeldidee) en de dubbele weg van publieke versus private toegang tot gezondheidszorg binnen de EU af te schaffen (zie het [idee](#)). In andere ideeën wordt de kwestie van de kosten van geneesmiddelen aan de orde gesteld en worden manieren voorgesteld om deze voor iedereen betaalbaar te maken door meer toezicht te houden op de farmaceutische industrie (zie bijv. [dit idee](#)).

Wat de toegankelijkheid betreft, stelt een groep ideeën verschillende oplossingen voor om de gezondheidszorg praktisch toegankelijker te maken voor patiënten met beperkte mobiliteit of in afgelegen gebieden (zie bijv. [dit idee](#)). De ontwikkeling van gezondheidszorg op afstand neemt de vorm aan van snelle en laagdrempelige toegang tot medische systemen met gezondheidsbussen (zie [het idee](#)).

Een laatste subthema heeft betrekking op het gelijkheidsaspect van de toegang tot gezondheidszorg. De respondenten wijzen erop dat bepaalde patiëntengroepen vaak met specifieke maatschappelijke belemmeringen worden geconfronteerd. Sommige deelnemers benadrukken de noodzaak om zich te concentreren op pediatrische zorg, met name voor kankerpatiënten (zie bijv. [dit idee](#)). Een ander idee is om de gerichte voordelen voor gehandicapten te verhogen (zie [het idee](#)). Een deelnemer pleit voor een betere toegang tot specifieke gezondheidszorg voor transgenders (zie [het idee](#)).

In het licht van de huidige COVID-19-context en de toenemende wachtlijsten voor geestelijke gezondheidszorg, evolueert een aantal ideeën rond de noodzaak voor de EU om middelen toe te wijzen om de toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor iedereen te waarborgen, ongeacht inkomen en leeftijd (zie bijv. [dit idee](#)).

Een Duits evenement getiteld "Gezondheid zonder grenzen in een vergrijzende bevolking" besprak de huidige en toekomstige uitdagingen voor de Europese gezondheidsstelsels in het licht van de twee megatrends die de gezondheid in onze tijd kenmerken: vergrijzing en de technologische revolutie. Een deel van de reikwijdte van dit evenement was ook om te begrijpen hoe kan worden geprofiteerd van technologie om ondanks de vergrijzing van de bevolking een uitgebreide gezondheidszorg te waarborgen (zie [het evenement](#)). De deelnemers identificeerden drie actiegebieden: het opzetten van internationale opleidingsprogramma's, het overbruggen van geografische grenzen op het gebied van gezondheidsonderzoek en -zorg, en het verbeteren van

werkmodellen (arbeidstijd en -inhoud), en met name de waarderingsmechanismen van werknemers.

Integratie van de gezondheidszorgstelsels in de EU

Een van de thema's van de voorgestelde ideeën in verband met gezondheid is de integratie van de gezondheidszorgstelsels van de EU met meer samenwerking tussen de lidstaten, over het algemeen een van de meest genoemde thema's (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers aan het platform pleiten voor nauwere samenwerking tussen de lidstaten om de Europese gezondheidszorgstelsels te versterken (zie bijv. [dit evenement](#)) en de kwaliteit van de gezondheidszorg in de hele EU te waarborgen. Ideeën zijn onder meer het vaststellen van EU-brede normen voor zorg (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)), het bundelen van medische kennis en capaciteiten in een netwerk (zie bijv. [dit idee](#)) of het bijvoorbeeld mogelijk maken voor intensivisten om zich vrij te verplaatsen en te zorgen voor ernstig zieke patiënten in de hele EU (zie bijv. [dit idee](#)). Er zijn ook voorstellen voor de erkenning van zorgkwalificaties in de hele EU, de oprichting van een Europees ziekenhuis voor zeldzame ziekten (zie [het idee](#)), de verbetering van de wettelijke voorschriften inzake transplantatie om een uniform systeem voor transplantatie en orgaandonatie tot stand te brengen (zie [het idee](#)) en de oprichting van een Europees agentschap voor de accreditatie van zorginstellingen (zie [het idee](#)). Evenzo stellen de respondenten voor ziekten in de hele EU te erkennen om een databank met behandelingsmethoden en evaluaties op te zetten om een EU-brede ziekteregeling op te stellen (zie bijv. [dit idee](#)). Een ander idee betreft de totstandbrenging van gezondheids corridors tussen aangrenzende landen (zie bijv. [dit idee](#)). Dit zou werknemers, patiënten en andere gezondheidswerkers in staat stellen om tijdens toekomstige lockdowns over de nationale grenzen heen te reizen en zo de toegang tot gezondheidszorg te waarborgen.

Uit de besprekingen blijkt dan ook dat de bevoegdheden van de EU op het gebied van volksgezondheid moeten worden uitgebreid (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)), waarbij velen het idee van een herziening van het Verdrag van Lissabon voorstellen en onderschrijven (zie bijv. [dit idee](#)). Anderen stellen voor een Europese gezondheidsautoriteit op te richten (zie [het idee](#)) of de rol van het EMA, het Europees Geneesmiddelenbureau, te versterken (zie [het idee](#)). Een van de respondenten stelt voor een Europees ministerie van gezondheidszorg op te richten (zie [het idee](#)) of een echte autoriteit die alle EU-gezondheidsagentschappen coördineert om toezicht te

houden op de levering van geneesmiddelen, van ontwikkeling tot productie (zie [het idee](#)). Deze suggesties worden meestal gedaan in verband met de manier waarop de lidstaten de COVID-19-pandemie en de daarmee samenhangende tekorten aan medische apparatuur hebben aangepakt, de uitdagingen van de ontwikkeling van vaccins en de gezamenlijke aankoop van vaccins. De respondenten wijzen er dan ook op dat de productiecapaciteit van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen binnen de EU moet worden verhoogd of verplaatst (zie bijv. [dit idee](#)).

Sommige respondenten pleiten voor een geïntegreerde strategie voor gemeenschappelijke EU-gezondheidsuitdagingen, zoals een Europese strategie voor geestelijke gezondheid (zie bijv. [dit idee](#)) en de preventie van zelfmoord (zie bijv. [dit idee](#)), of een gemeenschappelijke aanpak voor zeldzame ziekten (zie bijv. [dit idee](#)). In het kader van een in Polen georganiseerd nationaal debat over gezondheid hebben de deelnemers voorgesteld het Verdrag betreffende de Europese Unie zodanig te wijzigen dat geestelijke gezondheidsproblemen op het niveau van de Unie worden geregeld (zie [het evenement](#)). Anderen achten het in het kader van de bestrijding en preventie van kanker niet passend de bevoegdheid van de Unie op het gebied van gezondheid uit te breiden, aangezien de lidstaten beter op de lokale situatie zijn afgestemd (zie [het idee](#)). In een reeks ideeën wordt ingegaan op het thema zorg aan het einde van het leven en wordt gepleit voor een uniforme Europese strategie voor behandelingen aan het einde van het leven (zie [het idee](#)), terwijl andere gericht zijn op het verbeteren van palliatieve behandelingen voor kankerpatiënten (zie [het idee](#)).

Gezonde levensstijl

Een ander vaak voorkomend thema is dat van het bevorderen van een gezonde levensstijl. Veel deelnemers aan het platform zien de EU als een speler die goed gekwalificeerd is om een gezonde levensstijl onder Europeanen te bevorderen. Verschillende respondenten vinden het belangrijk om veganistische of vegetarische diëten te promoten vanwege hun gezondheids- en milieuvoordelen (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband stellen sommigen voor de belastingen op vlees te verhogen en de btw op gezonde levensmiddelen te verlagen (zie [het idee](#)), terwijl anderen streven naar een belasting op ongezonde levensmiddelen in het algemeen (zie bijv. [dit idee](#)). Eén deelnemer stelt voor gezond en biologisch voedsel te subsidiëren, zodat mensen met een laag inkomen het zich ook kunnen veroorloven om het te kopen (zie het

[idee](#)). Een andere deelnemer denkt vooruit over de gevolgen van een slecht dieet en stelt voor om ontstekingsziekten in verband met slechte diëten en obesitas aan te pakken (zie [het idee](#)).

Op het platform wordt ook steun voorgesteld voor het bevorderen van gezondheidsgelletterdheid [en -educatie](#) (zie bijv. [dit idee](#) [endit idee](#)) en het aanleren van gezondheidsgelateerde praktijken vanaf jonge leeftijd, als sleutelfactor voor een gezonde levensstijl (zie [het idee](#)). In dit verband werden de in het Nutri-scoresysteem gebruikte parameters door één deelnemer bekritiseerd (zie [het idee](#)). Naast voorlichting over gezonde voeding wordt voorlichting over geestelijke gezondheid door de respondenten bijzonder belangrijk geacht (zie bijv. [dit idee](#)).

De correlatie tussen voedsel en gezondheid wordt verder onderzocht in meerdere ideeën, die de kwestie van strengere controles van de voedselkwaliteit aan de orde stellen (zie bijv. [dit idee](#)) of een verbod op specifieke producten zoals kunstmatige transvetten (zie [het idee](#)). Ook de regulering van landbouwtechnieken die van invloed zijn op voeding en gezondheid, zoals antibiotica in intensieve landbouw (zie [het idee](#)), wordt genoemd. Een specifiek evenement in Litouwen was gewijd aan de ontwikkeling van een duurzaam EU-voedselbeleid en werd bijgewoond door 280 deelnemers (zie [evenement](#)). Hieruit bleek dat de EU meer moet investeren in biologische landbouw door middel van specifieke steun voor landbouwers. In het algemeen onderstrepen de deelnemers de noodzaak van een bottom-upbenadering voor de uitvoering van een duurzaam landbouwbeleid. Soortgelijke ideeën komen ook naar voren in het kader van het thema klimaatverandering en milieu.

Verscheidene burgers wijzen erop dat tabaksgebruik op Europees niveau moet worden ontmoedigd door de prijs te verhogen en de verkooppunten voor apotheken te verminderen (zie bijv. [dit idee](#)), terwijl anderen pleiten voor een duurzamere bestrijding van drugs op EU-niveau (zie [het idee](#)). Alcohol wordt ook genoemd als een van de verslavingen die de EU moet bestrijden (zie bijv. [dit idee](#)), waarbij één deelnemer voorstelt de verkoop van zowel alcohol als tabak aan gespecialiseerde winkels te beperken (zie [het idee](#)).

Enkele respondenten stellen voor om de omschakeling tussen winter- en zomertijd af te schaffen, wat volgens hen de algemene gezondheid en veiligheid ten goede zou komen (zie bijv. [dit idee](#)).

Gezondheidsonderzoek

k

Gezondheidsonderzoek is een horizontaal thema dat meer betrokkenheid aantrekt en meerdere onderwerpen raakt.

Ongeacht het specifieke probleem zijn de deelnemers over het algemeen zeer voorstander van meer investeringen in onderzoek, vooral als het gaat om het onderzoeken van innovatieve biomedische technologieën.

Een aantal respondenten stelt verschillende ideeën voor om een bloeiend gezondheidsecosysteem in Europa te ontwikkelen, waarbij gezondheidsinnovatie en gezondheidsonderzoek worden bevorderd en ondersteund (zie bijv. [dit idee](#)). Suggesties nemen verschillende vormen aan, zoals het sterk gesteunde voorstel om onderzoek naar de pathomechanismen van myalgische encefalomyelitis binnen Horizon Europa aan te moedigen (zie [het idee](#)) of de oproep om onderzoek naar neurodegeneratieve ziekten te ondersteunen (zie [het idee](#)).

Wat de institutionele organisatie van onderzoek op EU-niveau betreft, stellen sommige respondenten een transparant stimuleringssysteem voor intellectuele eigendom voor (zie [het idee](#)), of de oprichting van een gecentraliseerd Europees Instituut voor gezondheidsonderzoek om gezondheidsonderzoek tussen nationale instituten te coördineren en te investeren in farmaceutisch onderzoek (zie [het idee](#)). Andere ideeën zijn de oprichting van een Europees laboratorium voor infectieziekten (zie [het idee](#)). Eén burger onderstreept de noodzaak voor nationale onderzoeksinstituten om met elkaar in contact te komen en ook voor de aankoop, productie en levering van beschermende kleding en geneesmiddelen om meer in Europa te worden gevestigd (zie [het idee](#)). Een andere suggestie is dat Europa de krachten moet bundelen met universiteiten op het gebied van onderzoek om een nieuw antibioticum tegen superresistente bacteriën te ontwikkelen (zie bijv. [dit idee](#)). Ook wordt gepleit voor een groter bewustzijn van het gebruik en misbruik van antibiotica (zie [het idee](#)). Sommige burgers pleiten ook voor de invoering van een wet die farmaceutische bedrijven die vaccins distribueren, verplicht volledige gegevens van de klinische proeven voor die vaccins te publiceren om de evaluatie van hun veiligheid en doeltreffendheid te vergemakkelijken (zie [het idee](#)).

Gendervooroordelen worden genoemd als een van de problemen die onderzoek belemmeren bij het effectief bestuderen van ziekten die vaker voorkomen bij vrouwen. Eén deelnemer dringt er bij de EU op aan een oplossing te vinden voor het gebrek aan gegevens over vrouwen in onderzoek (zie [het idee](#)).

Sommige respondenten, waaronder een sterk onderschreven idee over Andere ideeën, pleiten voor een actieplan voor de overgang naar diervrije wetenschap (zie [het idee](#)).

Preventie in plaats van interventie

Wat de categorie "gezonde levensstijl" betreft, wordt preventie gezien als een gebied waarop de EU doeltreffend kan en moet optreden.

Verskillende ideeën van burgers hebben betrekking op het vergroten van het bewustzijn over geestelijke gezondheid en de gevolgen daarvan, zoals burn-out, stress, depressie en angst, en pleiten voor een Europees plan om dit probleem aan te pakken (zie bijv. [dit idee](#)), met name met het oog op de gevolgen van COVID-19 (zie bijv. [dit idee](#)). Deze kwestie wordt als bijzonder dringend onder jongeren beschouwd, wat heeft geleid tot oproepen tot een Europees jongerenplatform voor geestelijke gezondheid (zie [het idee](#)) en meer investeringen in onderzoek (zie [het idee](#)) en in mediacampagnes over bewustzijn van geestelijke gezondheid (zie [het idee](#)).

De invloed van luchtverontreiniging op de gezondheid van de burgers wordt ook als een dringende kwestie aan de orde gesteld (zie [het idee](#)), evenals de noodzaak om geluidshinder aan te pakken door strikte niveaus vast te stellen voor toegestane geluidsemissies voor autobanden (zie [het idee](#)). Daarnaast wordt opgeroepen tot een lagere blootstelling aan zeer zorgwekkende stoffen, waaronder PFAS (per- en polyfluoralkylstoffen) (zie [het idee](#)).

In lijn met preventie presenteert één idee de voordelen van epigenetische technologieën om een nieuw ecologisch humanisme te bevorderen door de rol van het milieu en voedsel te versterken om de gezondheid van individuen en de gemeenschap te beschermen (zie [het idee](#)).

Het belang van preventie en gezondheidsscreening werd ook benadrukt in evenementen (zie [evenement](#)).

Eén deelnemer benadrukt de noodzaak om ook rond hart- en vaatziekten een Europees actieplan op [te stellen](#) (zie [het idee](#)).

Gezond ouder worden en anti-aging

Sommige deelnemers bespreken ideeën met betrekking tot gezond ouder worden en anti-aging vanuit meerdere perspectieven.

In het licht van de vergrijzing van de Europese bevolking benadrukken de burgers het belang van een goede gezondheid tijdens het "zilveren tijdperk". Daartoe wordt gewezen op de behoefte aan hoogwaardige zorgdiensten voor ouderen (zie [het idee](#)). Een sterk onderschreven en becommentarieerd idee bevordert wetenschappelijk intensief onderzoek naar

een gezonde levensduur en technologieën zoals verjongingstherapieën en klinische proeven. Het uitvoeren van doeltreffende juridische, budgettaire, regelgevende en institutionele verbintenissen, met als doel de gezonde levensverwachting in de EU te verhogen, wordt ook van cruciaal belang geacht (zie [het idee](#)). Om het idee nog verder uit te werken, brengt een burger cryonica naar voren als een kans om de zorg uit te stellen totdat er een remedie is gevonden, door terminaal zieke mensen te bevriezen (zie [het idee](#)).

Antiveroudering wordt ook bepleit om de economische groei te stimuleren ten opzichte van de afname van de beroepsbevolking (zie [het idee](#)).

Eén burger vergroot het potentieel van plattelandsgebieden als innovatiehubs voor strategieën voor gezond ouder worden, aangezien deze "strijdgebieden" over het algemeen dichter bevolkt zijn door oudere burgers en de kwaliteit van de gezondheidszorg niet zo hoog is als in stedelijke gebieden, waardoor innovatieve oplossingen nodig zijn (zie [het idee](#)). Een oplossing die door een andere bijdrager wordt voorgesteld, is het concept van begeleid wonen van meerdere generaties (zie [het idee](#)).

Tijdens een evenement in Litouwen werd een interessant leeftijdsgerelateerd perspectief gehanteerd, waarbij werd geprobeerd inzicht te krijgen in de verschillende percepties en houdingen van jongeren en ouderen ten aanzien van gezondheidsproblemen (zie [evenement](#)). De twee belangrijkste conclusies van het evenement waren enerzijds het belang van voorlichtingscampagnes en een leven lang leren over gezondheidskwesties, en anderzijds de sleutelrol van gezinnen en wederzijdse ondersteuning bij het aanpakken van gezondheidskwesties.

Benaderingen van de geneeskunde

Deelnemers op de platforms verschillen soms van mening over de beste benadering van geneeskunde. Hoewel de discussie over medische benaderingen meestal beperkt is tot een paar deelnemers, hebben sommige problemen de neiging om een breder publiek te bereiken. Dit is het geval bij end-of-life behandelingen. Een bijdrager pleit voor meer gegevensverzameling over keuzes aan het einde van het leven en voor de erkenning van de levende wil in de hele Europese Unie (zie [het idee](#)).

Een van de ideeën over het thema zorg aan het einde van het leven is gericht op de verbetering van de palliatieve behandeling van kankerpatiënten (zie [het idee](#)).

Naast steun voor wetgeving inzake het einde van de levensduur, is een ander veelbesproken onderwerp de decriminalisering van lichte geneesmiddelen voor medische toepassingen. Verschillende burgers pleiten

met name voor decriminalisering van cannabis voor medicinale en therapeutische doeleinden (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Het idee om natuurlijke remedies in de geneeskunde te integreren, zoals fytotherapie, homeopathie enz. ter aanvulling van de allopathische geneeskunde, wordt op het platform uitgebreid besproken (zie bijv. dit [idee](#)). Bovendien wordt de noodzaak van een meer holistische benadering van de geneeskunde evenzeer benadrukt (zie [bijv. dit idee](#)). In dit verband suggereren de respondenten ook dat niet-medicinale interventies aantoonbaar ten goede kunnen komen aan de gezondheid en autonomie van patiënten (zie bijv. dit [idee](#)).

Andere deelnemers benadrukken het belang van het beoefenen van empirisch onderbouwde geneeskunde en het waarborgen van toegang tot wetenschappelijke informatie om nepnieuws op gezondheidsgebied te bestrijden (zie bijv. [dit idee](#)).

Reacties op COVID-19

De pandemie heeft zeker geleid tot belangstelling en bezorgdheid over de gezondheid. Dit onderwerp wordt genoemd in veel van de ideeën die op het platform worden gepubliceerd. Het gebrek aan middelen voor gezondheidszorg, of het nu gaat om personele middelen in ziekenhuizen, maskers of vaccins, heeft geleid tot een publiek debat over de noodzaak voor de EU om strategisch autonoom te zijn op het gebied van gezondheidszorg. Een ander onderschreven idee heeft betrekking op autonomie bij de productie van essentiële geneesmiddelen (zie [het idee](#)).

De gevolgen van COVID-19 worden op grote schaal besproken door deelnemers die over het algemeen van mening zijn dat de rationele en wetenschappelijke geloofwaardigheid en het vertrouwen in de geneeskunde en de politiek moeten worden hersteld ten aanzien van de wijdverbreide verspreiding van misvattingen en nepnieuws tijdens de pandemie. Bij de bespreking van COVID-19-gerelateerde maatregelen zijn de burgers op het platform het erover eens dat COVID-19-maatregelen in de EU op een empirisch onderbouwde manier moeten worden uitgevoerd om tot een zo realistisch mogelijke kosten-batenanalyse te komen (zie [het idee](#)). Een deelnemer waarschuwt met name voor het verwaarlozen of vertragen van de zorg voor patiënten met andere ziekten en aandoeningen ten aanzien van de herstructurering van medische voorzieningen om rekening te houden met COVID-19-patiënten (zie [het idee](#)). In overeenstemming hiermee pleiten burgers voor het vergroten van de capaciteit van medisch personeel (zie bijv. dit [idee](#)).

Verdere ideeën benadrukken de noodzaak om inclusieve strategieën te ontwikkelen om toekomstige

pandemieën op EU-niveau aan te pakken en de rechten van mensen met een handicap te beschermen (zie [het idee](#)). Een van de suggesties is om onderzoek te doen naar de impact van COVID-19-maatregelen op bewoners en personeel van bejaardentehuizen in de verschillende EU-landen, om uit de eerste hand verslag uit te brengen van de ervaringen van ouderen met COVID-19-maatregelen (zie [het idee](#)). Voorts roept één burger op tot een onderzoek naar de nevenschade en verborgen gevolgen van de pandemie (zie [het idee](#)).

Verscheidene deelnemers pleiten voor meer steun voor geestelijke gezondheid om de sociale en economische gevolgen van de pandemie aan te pakken, met name onder jongeren (zie bijv. dit [idee](#) en [dit idee](#)). Een aantal evenementen draaide ook rond dit thema, zoals de vraag naar de toekomst van de Europese volksgezondheid na de coronacrisis (zie [het evenement](#)).

Uit debatten over het vaccinatieprogramma komen tegenstrijdige standpunten naar voren, variërend van het idee dat vaccinatie voor iedereen verplicht moet zijn (zie bijv. [dit idee](#)) tot de suggestie dat burgers vrij moeten kunnen kiezen (zie bijv. [dit idee](#)). Een andere bijdrager stelt dat vaccins niet verplicht mogen zijn voor jongeren en dat de EU hen niet mag “chanteren” door “gefaciliteerde” transnationale reizen mogelijk te maken in ruil voor vaccinatie, en dat als PCR-tests vereist zijn, deze gratis moeten worden verstrekt (zie [het idee](#)). Ook wordt voorgesteld dat de EU-lidstaten ermee instemmen de relevante WHO-normen en nationale documenten ter certificering van het niveau van antilichamen (of vaccin/verfrissing) te erkennen (zie [het idee](#)). Het groene pascertificaat wordt ook op grote schaal besproken, waarbij degenen die om de afschaffing ervan verzoeken (zie bijv. [dit idee](#)), vrezen voor de opkomst van twee categorieën burgers (zie [het idee](#)) en voorstellen dat Europeanen het recht om te kiezen om niet te worden gevaccineerd (zie [het idee](#)) moeten verdedigen tegen degenen die een dergelijke gezondheidspas en verplichte vaccinatie steunen als onderdeel van een collectieve inspanning om het virus te verslaan en de levensvatbaarheid van de gezondheidszorgstelsels te waarborgen (zie bijv. [dit idee](#)). Een bijdrage heeft betrekking op de procedures voor de aankoop van vaccins op EU-niveau en roept op tot meer openbaarmaking en transparantie met betrekking tot de contracten met de farmaceutische bedrijven (zie [het idee](#)).

Verscheidene burgers pleiten voor meer solidariteit en de totstandbrenging van een mondiaal partnerschap en financiering om ziekten wereldwijd te bestrijden en uit te roeien, en stellen voor dat Europa wereldleider kan zijn bij de bestrijding en bestrijding van pandemieën, kanker en hartziekten (zie [het idee](#)). Een burger stelt voor dat de Europese Commissie, in samenwerking met de Wereldgezondheidsorganisatie, een internationale overeenkomst bevordert om de wereldwijde productie en distributie van geneesmiddelen in de context van pandemieën mogelijk te maken (zie [het idee](#)) en een

andere bijdrage onderstreept de noodzaak om de wereld te vaccineren om de opkomst van nieuwe stammen te voorkomen (zie [het idee](#)). Tegelijkertijd stellen de respondenten voor maatregelen te nemen om de octrooien van bedrijven te beschermen en stellen zij voor dat de Europese Commissie een belangrijke rol zou kunnen spelen als bemiddelaar en ambassadeur (zie [het idee](#)).

Kankerzorg

Een onderwerp dat vaak op het platform wordt genoemd, vooral met betrekking tot

preventie, maar ook de sociale en psychologische gevolgen ervan, is die van kanker (zie bijv. [dit idee](#)). Ook hier stellen de deelnemers een bundeling van middelen voor de bestrijding van kanker in de hele EU voor (zie bijv. [dit idee](#)).

De respondenten wijzen op de noodzaak van gezamenlijke inspanningen voor vroegtijdige diagnostiek, zoals screening, die de EU moet ondersteunen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)).

Wat kankerpreventie betreft, wordt in één idee voorgesteld ligbedden te verbieden om het risico op het ontwikkelen van huidkanker te voorkomen (zie [het idee](#)), terwijl een andere bijdrage het belang benadrukt van kankerpreventie in plattelandsgebieden, die vaak nauwelijks worden bereikt door kankerpreventiecampagnes (zie [het idee](#)). Sommige deelnemers onderstrepen het obstakel van genderstereotypen en stigmatisering bij het bevorderen van een gezonde levensstijl en preventiepraktijken bij mannen. Zij willen dat de EU gerichte bewustmakingscampagnes ontwikkelt, met name over de preventie van prostaatkanker (zie [het idee](#)).

Werknemers in de gezondheidszorg

Het onderwerp arbeidsomstandigheden in de gezondheidszorg is door de deelnemers niet alleen aan de orde gesteld met betrekking tot gezondheid, maar ook met betrekking tot migratie en gender (zie bijvoorbeeld het hoofdstuk over migratie). De deelnemers hebben gewezen op de bijdrage van vrouwen die in de gezondheidszorg werken en op de noodzaak om hen te ondersteunen door te investeren in leiderschaps- en opschalingsprogramma's (zie [het idee](#)).

Ideeën over gezondheidswerkers wijzen op de negatieve arbeidsomstandigheden in deze sector (zie bijv. [dit idee](#)), die over het algemeen een verbetering van de salarissen en arbeidsomstandigheden vereisen (zie [het idee](#)).

De pandemie heeft er ook toe bijgedragen de belangrijkste maatschappelijke bijdrage van gezondheidswerkers onder de aandacht te brengen en soms bredere debatten op gang te brengen over de aard van de huidige gezondheidszorgstelsels en de rol van particuliere actoren in deze sector, met inbegrip van de gevolgen van privatiseringen voor de arbeidsomstandigheden (zie [het idee](#)). Volgens één idee zou een Europees Jaar van de vrijwilligers een passend eerbetoon zijn aan de inspanningen en de impact van vrijwilligers tijdens de COVID-19-pandemie (zie [het idee](#)).

Seksuele en reproductieve gezondheid

De oproep om te zorgen voor toegang tot betaalbare en toegankelijke anticonceptie voor alle vrouwen wordt besproken in ideeën en evenementen (zie [evenement](#)). Sommige ideeën stellen voor om gratis menstruatieartikelen beschikbaar te stellen in openbare ruimten om zogenaamde “periodearmoede” te bestrijden (zie bijv. [dit idee](#)). In andere voorstellen wordt voorgesteld de belastingen op gezondheidsproducten voor vrouwen, zoals maandverband, te verlagen of af [te schaffen](#) (zie [het idee](#)). Daarnaast wordt de behoefte aan meer onderzoek naar de reproductieve gezondheid van vrouwen en de ontwikkeling van minder invasieve vrouwelijke en mannelijke anticonceptiva verhoogd (zie [het idee](#)) en wordt de morning-afterpil in elk land zonder recept beschikbaar gesteld. Ook standpunten tegen het recht op abortus worden op het platform vastgelegd (zie [het idee](#)).

In de bijdragen wordt de noodzaak besproken om seksuele voorlichting te bevorderen door middel van een pan-Europese aanpak, campagnes voor seksuele gezondheid of door ondersteuning van niet-gouvernementele instellingen die in dit verband actief zijn (zie bijv. [dit idee](#)).

Tijdens een evenement in Berlijn werden de toekomstperspectieven besproken, maar vooral de ethische kwesties in verband met in-vitrobemesting (zie [het evenement](#)). In één voorstel wordt voorgesteld door de EU gesponsorde en bevorderde klinieken voor seksuele gezondheid op te richten (zie [het idee](#)), terwijl in een ander voorstel het belang van de bestrijding van hiv wordt benadrukt (zie [het idee](#)).

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

Onlangs ingediende ideeën onder het thema Gezondheid herhaalden veel van de eerder genoemde thema's, waaruit blijkt dat de focus blijft liggen op kwesties die voor de meeste deelnemers als prioriteiten worden beschouwd. Er zijn geen nieuwe subthema's of thema's opgenomen.

De deelnemers bespraken verder de noodzaak om een gemeenschappelijk kader vast te stellen voor het beheer van het Europese gezondheidszorgstelsel en de integratie van de afzonderlijke nationale gezondheidszorgstelsels te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#)), waarbij sommige deelnemers het idee van een Europese gezondheidsunie herhaalden (zie bijv. [dit idee](#)) en andere zich richtten op soevereiniteit op gezondheidsgebied (zie [het idee](#)). De deelnemers benadrukten ook het idee dat gezondheidszorg een openbare dienst moet blijven (zie bijv. [dit idee](#)).

In verband met COVID-19 werd gewezen op het belang van een adequate vaccinatiegraad (zie [het idee](#)) en op de noodzaak van betere crisiscommunicatie en crisisbeheersing (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Het belang van preventie-initiatieven werd uitgebreid besproken (zie bijv. [dit idee](#)), met voorstellen die wijzen op innovatieve technologieën (zie [het idee](#)) en het gebruik van telegeneeskunde voor moeilijk bereikbare bevolkingsgroepen (zie [het idee](#)) en verplichte routinecontroles (zie bijv. [dit idee](#)). Bovendien werden de gevaren van tabak, met name vanaf jonge leeftijd, benadrukt (zie [het idee](#)).

Het verzamelen van gegevens was ook een prominent thema met het oog op het verbeteren van medisch onderzoek, met name om de genderkloof op het gebied van gegevens te dichten (zie bijv. [dit idee](#)). Op het platform werd ook herhaald dat de gezondheidsgeletterdheid moet worden verbeterd (zie bijv. [dit idee](#)).

Versterking van de Europese gezondheidszorgstelsels door samenwerking en uitwisseling
 Medische kennis en capaciteiten bundelen op EU-niveau
 Een EU-breed orgaandonatiesysteem opzetten
 Vergroting van de bevoegdheid van de EU op het gebied van volksgezondheidsaangelegenheden
 Uitrusting van de EU met meer bevoegdheden en bevoegdheden voor noodsituaties op het gebied van volksgezondheid
 Geïntegreerde strategieën vaststellen voor gemeenschappelijke gezondheidsuitdagingen in de EU: geestelijke gezondheid, preventie van zelfmoord, zeldzame ziekten, kanker, enz.

Integratie van de zorgstelsels in de EU

Zorgen voor toegang tot betaalbare en hoogwaardige gezondheidszorg
 EU-brede normen voor zorg vaststellen
 Uitvoering van een overkoepelend Europees stelsel van ziektekostenverzekering
 Deprivatiseren van de zorgsector
 Zorgen voor betaalbare medicatie
 Zorg op afstand ontwikkelen
 Zorgen voor toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor iedereen

Toegang tot gezondheidszorg voor iedereen

Gezondheidsonderzoek

Onderzoek en innovatie op het gebied van gezondheid investeren en ondersteunen
 Coördineren van gezondheidsonderzoek met een instituut, een Europees laboratorium voor infectieziekten of een gecentraliseerd Europees instituut voor gezondheidsonderzoek
 Ontwikkel een nieuw antibioticum tegen superresistente bacteriën
 Zich inzetten voor transparantie in klinische proeven en studies voor vaccins, door gegevens beschikbaar te stellen voor het publiek
 Vermijd gendervooroordelen in onderzoek naar ziekten die veel voorkomen bij vrouwen
 Overgang naar diervrije wetenschap
 Stimuleer onderzoek naar de pathomechanismen van myalgische encefalomyelitis

Gezonde levensstijl

Moedig vegetarische diëten aan
 Gezonde voeding bevorderen door middel van subsidiëring of door het belasten van ongezonde producten
 Verbod op kunstmatige transvetten, het gebruik van antibiotica en biociden in de intensieve landbouw
 Instil gezondheid-geletterdheid vanaf jonge leeftijd
 Het ontmoedigen van consumptie van verslavende goederen zoals tabak en alcohol
 Leid een aanhoudende strijd tegen harddrugs
 Tijdsveranderingen en tijdzones afschaffen

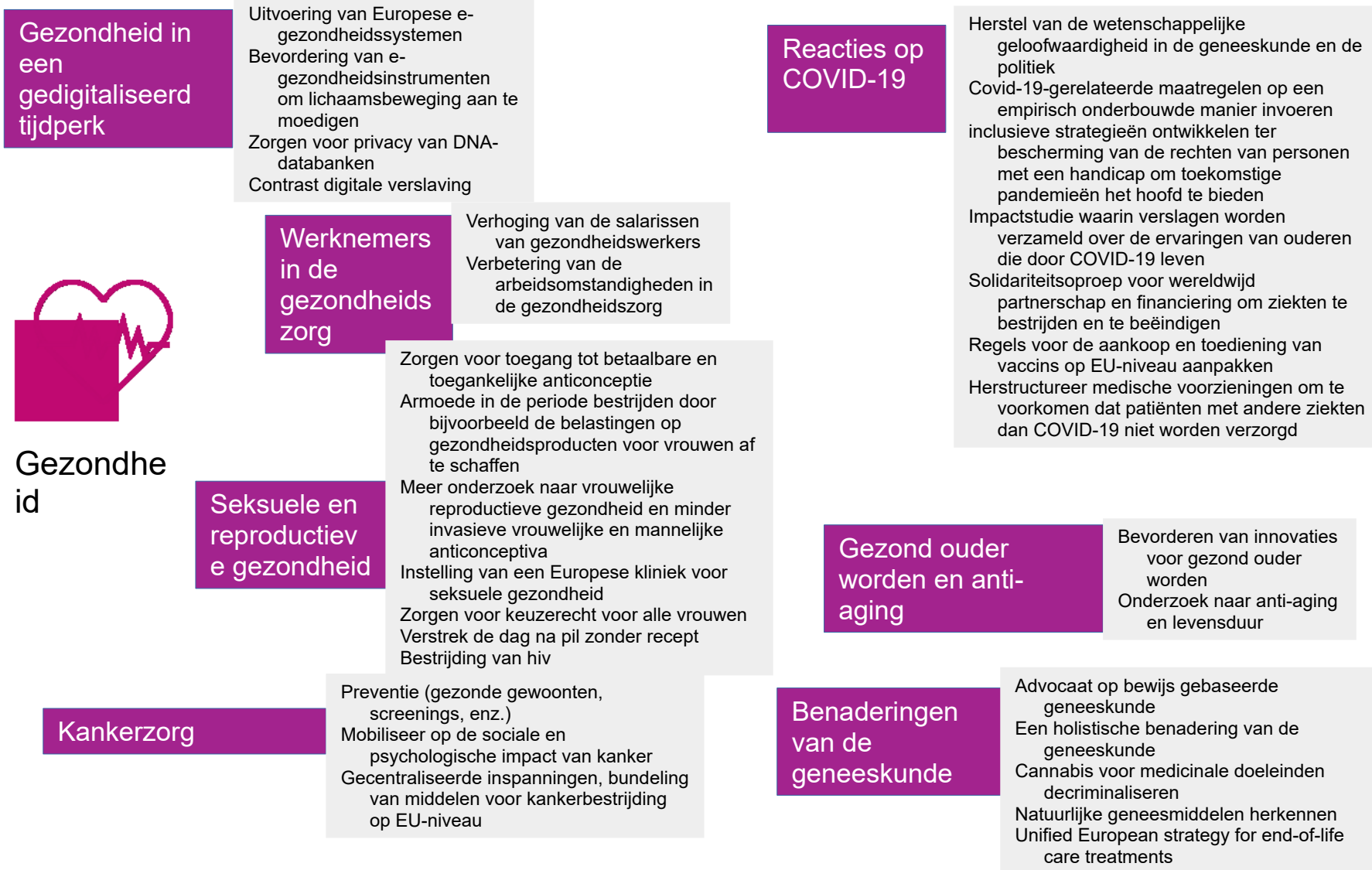

Gezondheid

Preventie

Bewustwording van geestelijke gezondheid vergroten
 Beperk luchtverontreiniging en geluidshinder en blootstelling van zorgwekkende stoffen
 Verbod of beperking van praktijken waarvan bekend is dat ze schadelijk zijn voor de gezondheid, zoals zonnebanken
 Overwin genderstereotypen die de effectiviteit van preventieprogramma's beperken, vooral bij mannen

Figuur 11 — Mindmap-onderwerp “Gezondheid” deel 1

Figuur 12 — Mindmap-onderwerp “Gezondheid” deel 2

4. Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen

Het thema “Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen” heeft tot 9 mei 2022 in totaal 2.195 ideeën, 2.099 opmerkingen en 645 evenementen opgeleverd. De deelnemers hebben benadrukt hoe belangrijk het is dat de EU inclusiever en sociaal rechtvaardiger wordt, met name in het licht van de COVID-19-pandemie, en hebben gewezen op verschillende waargenomen gerelateerde uitdagingen, zoals een gebrek aan steun voor jonge Europeanen en een gebrek aan samenwerking tussen de lidstaten. Een van de meest voorgestelde mechanismen om Europa inclusiever en sociaal rechtvaardiger te maken, is het garanderen van een onvoorwaardelijk basisinkomen in

de hele EU. Daarnaast hebben de respondenten verschillende suggesties gedaan om de economische groei in de EU te stimuleren door economisch beleid in te voeren, de eengemaakte Europese markt verder te verdiepen, de nadruk te leggen op innovatie en kmo's en strategische industrieën te bevorderen en te ondersteunen. Daarnaast zijn de respondenten van mening dat de groene en de digitale transitie kansen bieden om Europese werknemers bij te scholen en zich aan te passen aan de veranderende arbeidsmarkt, zodat de Europese economie concurrerend en zelfredzamer kan zijn. Een ander onderdeel van de bijdragen wijst op de noodzaak om ontvolking in

plattelandsgebieden en braindraineffecten tegen te gaan. De verschillende ideeën kunnen worden gegroepeerd volgens de volgende thema's:

- Een inclusiever en sociaal rechtvaardiger Europa
- Economisch herstel
- Innovatie – groei stimuleren
- Sociale bescherming en sociale zekerheid
- Belastingheffing voor een eerlijke economie
- Verdere versterking van de Europese interne markt
- Boost jobs
- Het huidige economische model uitdagen
- Consumentenrechten en -bescherming

Evenementen

Op verschillende locaties in Europa werden verschillende participatieve evenementen georganiseerd om burgers in staat te stellen hun mening over de EU en hun zorgen over de toekomst kenbaar te maken (zie bijv. dit [evenement](#)). Bijvoorbeeld, een evenement betrokken studenten in een reflectie over de kwesties die een prioriteit voor hen zijn. Op het gebied van werkgelegenheid riepen zij op tot eerlijkere kansen (tussen mannen en vrouwen en tussen generaties) om braindrain te voorkomen, en pleitten zij voor meer investeringen in innovatie om groei aan te moedigen, een intensievere intergenerationele dialoog en meer inclusie om elke vorm van discriminatie te voorkomen. Bovendien benadrukten zij de waarde van historisch, artistiek en cultureel erfgoed en de behoefte aan betere vervoersinfrastructuur (zie [evenement](#)). Tijdens een Bulgaars evenement werden de problemen van braindrain en het behoud van jongeren in dunbevolkte gebieden besproken in verband met het eerlijker en inclusiever maken van de economie en het stimuleren van het scheppen van banen, groei en investeringen (zie [het evenement](#)).

In verband met sociaal beleid bespraken de deelnemers tijdens een door het Maison de l'Europe in de stad Agen georganiseerd debat de vooruitzichten voor een sociaal Europa (zie [het evenement](#)) en manieren om de ongelijkheidskloof te overbruggen voor meer sociale rechtvaardigheid (zie [het evenement](#)). De jongerenvooruitzichten in de markteconomie van de EU stonden centraal tijdens een evenement voor studenten (zie [het evenement](#)).

De kwestie van de loonkloof tussen mannen en vrouwen werd grondig onderzocht in de context van Cyprus (zie [het evenement](#)). Bovendien werd het Europees Sociaal Fonds met betrekking tot de

veranderingen op de arbeidsmarkt besproken tijdens een conferentie over “De toekomst van de arbeidsmarkt, kansen en kansen binnen het Europees Sociaal Fonds”, die in Zagreb werd georganiseerd (zie [het evenement](#)).

Tijdens een hybride evenement werden werkgevers van Europese bedrijven geraadpleegd over hoe zij toekomstige uitdagingen in de markteconomie het hoofd kunnen bieden (zie [het evenement](#)).

Tijdens een evenement in Hongarije werd het effect van het nieuwe gemeenschappelijk landbouwbeleid van de EU op familiebedrijven besproken (zie [het evenement](#)). In Spanje organiseerde Europa Press, in samenwerking met het Europees Parlement, een evenementencyclus “De toekomst ligt in uw handen”; een van deze evenementen ging in op het probleem van de ontvolking van plattelandsgebieden en de vooruitzichten voor de revitalisering ervan (zie [evenement](#)).

Meer inclusief, sociaal rechtvaardig Europa

De zoektocht naar een inclusieve en sociaal rechtvaardige economie in Europa heeft de meeste ideeën over dit onderwerp opgeleverd. Dit thema heeft betrekking op de doelstelling om de sociale cohesie te versterken, als middel om een sterke economie tot stand te brengen (zie [het idee](#)). Een groot aantal ideeën in het kader van dit thema pleit over het algemeen voor een uitbreiding van de Europese pijler van sociale rechten (zie het voorbeeld van een sterk onderschreven [idee](#)) en voor een uniforme EU-aanpak van de sociale zekerheid, variërend van ouderschap en gezin tot het recht op toegankelijke huisvesting en pensioenbeleid (zie het voorbeeld van [het evenement](#)). Andere respondenten bespreken de Europese pijler van sociale rechten als kompas om een sociaal Europa tot stand te brengen en pleiten voor de vaststelling van een minimumdoelstelling op het gebied van werkgelegenheid, armoedebestrijding en onderwijs en vaardigheden (zie [het idee](#)). Anderzijds zijn sommige contribuanten van mening dat het arbeidsrecht, de socialezekerheidsstelsels en de pensioenstelsels onder de bevoegdheid van elke lidstaat moeten blijven vallen (zie [het idee](#)).

Verschiedende respondenten op het platform pleiten voor een sociaal rechtvaardiger Europa, dat bijvoorbeeld kan worden bereikt door een index voor de meting van sociale gelijkheid te ontwikkelen (zie bijv. [dit idee](#)).

Een van de meer besproken subthema's in het kader van dit thema is de noodzaak om beleid te ontwikkelen op institutioneel niveau om gendergelijkheid te bereiken, alsook op cultureel en onderwijsniveau (zie bijv. dit [idee](#)). Een voorstel is om genderquota vast te

stellen voor leidinggevende functies in bedrijven (zie [het idee](#)). Er zijn met name ideeën waarin beleidsmaatregelen voor gelijkheid worden voorgesteld met betrekking tot besluiten inzake ouderschapsverlof (zie [het idee](#)) en gelijke kansen op werk (zie [het idee](#)). In overeenstemming hiermee werd in een paneldiscussie ingegaan op de uitdagingen waarmee vrouwelijke ondernemers in het ondernemingsklimaat worden geconfronteerd, loonongelijkheid, financieringsmogelijkheden en werden voorbeelden van goede praktijken op lokaal en nationaal niveau belicht (zie [evenement](#) en [evenement](#)). Er werd ook aandacht besteed aan de onzekere arbeidsomstandigheden van vrouwen tijdens COVID-19 (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Andere ideeën zijn bijvoorbeeld een oproep om gendergelijkheid te handhaven op het gebied van architectuur en civiele techniek (zie [het idee](#)). Een idee dat op het platform is opgenomen, pleit voor de vaststelling van de richtlijn gelijke behandeling om gelijke behandeling op alle gebieden van het leven te waarborgen (zie [het idee](#)). Gerelateerde ideeën hebben betrekking op maatregelen tegen aanranding en huiselijk geweld, waarbij met name wordt opgeroepen tot initiatieven ter ondersteuning van slachtoffers, bijvoorbeeld via een app (zie [het idee](#)).

Een ander subthema, waarbij een inclusiever Europa werd bevorderd, met een groot aantal deelnemers, bespreekt de noodzaak om de inclusie van mensen met een handicap te vergemakkelijken, bijvoorbeeld door de geldigheid van nationale gehandicaptenkaarten in de hele EU uit te breiden (zie [het idee](#)) en door de toegankelijkheid van toeristische gebieden te verbeteren (zie [het idee](#) en [het evenement](#)). Er is ook steun voor de oprichting van een sociaal netwerk voor mensen met een handicap (zie [het idee](#)). Bovendien zijn sommige ideeën gericht op stadsplanning, waarbij wordt voorgesteld openbare ruimten te maken die bevorderlijk zijn voor uitwisselingen tussen generaties, via parken, culturele centra enz. (zie bijv. dit [idee](#)). Dit was ook een van de ideeën die naar voren werden gebracht tijdens een Spaans evenement dat burgers aanmoedigde hun mening te geven over hoe zij hun stad zouden verbeteren als zij burgemeester zouden zijn (zie [evenement](#)).

Evenzo wordt in een idee gepleit voor duurzame stedenbouwkundige beginselen om steden met een goede levenskwaliteit centraal te stellen in een veerkrachtige en sociaal rechtvaardige Europese economie, met inbegrip van het bevorderen van lokale bedrijven en

lokale economieën, toegang tot openbaar vervoer, goede luchtkwaliteit enz. (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Er is steun voor de noodzaak om mensen te helpen die onder de armoedegrens leven en de noodzaak om ongelijkheden te verminderen (zie bijv. dit [idee](#)). In een aantal ideeën wordt ook gewezen op de noodzaak van meer inspanningen om dakloosheid aan te pakken (zie bijv. dit [idee](#)) en integratiestrategieën voor Roma-

minderheden te ontwikkelen (zie [het evenement](#) en [het evenement](#)), waarbij ook enkele sceptischere standpunten naar voren worden gebracht (zie [het idee](#)).

In verschillende ideeën wordt de noodzaak besproken om het recht om offline te zijn in te stellen (zie voorbeelden van [ideeën](#) en [ideeën](#)).

In een ander idee wordt gepleit voor een verhoging van de geldigheid van blauwe kaarten voor onderdanen van derde landen nadat hun oorspronkelijke dienstverband is beëindigd (zie [het idee](#)).

Economisch herstel

Economisch herstel is een van de thema's die de meeste betrokkenheid heeft opgetekend. De deelnemers aan het platform deelden hun mening over de noodzaak om de interne markt te stimuleren om het concurrentievermogen ervan te vergroten en innovatie te stimuleren, als een weg naar herstel (zie [het idee](#)). Tegelijkertijd steunt een aantal deelnemers het idee van een hernieuwd sociaal contract voor Europa voor een eerlijk herstel (zie [het idee](#)). Om een Europese sociale markteconomie tot stand te brengen, moedigt een burger bovendien aan de sociale dialoog en collectieve onderhandelingen te versterken (zie [het idee](#)).

Een reeks opmerkingen en ideeën op het platform geeft uiting aan zijn bezorgdheid over de stijgende overheidsschuld in de EU (zie bijv. dit [idee](#) en dit [evenement](#)): bespreking van de rol van de Europese Centrale Bank (ECB), oproep tot herziening van de regels van het stabiliteits- en groeipact (zie [idee](#)), wetgeving inzake onder meer onevenwichtigheden op de lopende rekening (zie bijv. dit [idee](#)), en meer in het algemeen tot uitbreiding en versterking van het mandaat van de ECB (zie [idee](#) en dit [idee](#)).

Een belangrijk aandachtspunt van de discussie was het EU-herstelplan, waarin de deelnemers de nadruk legden op de solidariteitsuitdaging die tussen de EU-landen wordt gedeeld en de uitdagingen bespraken om middelen te activeren (zie bijv. dit [idee](#) en dit [evenement](#)). Tegelijkertijd onderstrepen de respondenten de noodzaak van striktheid, efficiëntie en transparantie bij de uitvoering van herstelplannen (zie bijv. dit [idee](#)).

Ideeën die draaien om de bevordering van lokale consumptie en productie, met kmo's als groeimotor, worden vaak door respondenten naar voren gebracht en worden beschouwd als cruciaal voor het economisch herstel van de EU. Daarom benadrukken de burgers dat bureaucratische belemmeringen voor bedrijven moeten worden weggenomen (zie bijv. dit [idee](#) en dit [evenement](#)) en dat de bureaucratische procedures voor buitenlandse start-ups moeten worden vereenvoudigd (zie [het idee](#)). De deelnemers stellen ook voor dat de

EU-fondsen ook gericht moeten zijn op kmo's (zie bijv. [dit idee](#)). In overeenstemming met de algemene trend binnen dit thema zijn er veel oproepen om de productie van goederen binnen de EU te verhogen in plaats van te importeren (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Een bijdrager stelt voor de oorsprong van online verkochte producten aan te geven om meer lokale consumptie te bevorderen (zie [het idee](#)).

In verband met herstelstrategieën wordt cohesie benadrukt als een essentiële waarde, in combinatie met online sociale rechten en het aanpakken van de werkgelegenheidsbehoeften van jongeren (zie [evenement](#)). Investeren in toekomstige generaties wordt bijvoorbeeld ook gepresenteerd als een strategie om de economie na de COVID-19-crisis nieuw leven in te blazen (zie [het idee](#)).

In dezelfde geest bespreken de respondenten met betrekking tot COVID-19 de noodzaak om toekomstige mogelijke pandemieparaatheidsmaatregelen te financieren (zie bijv. [dit idee](#)). In overeenstemming hiermee wordt met één idee de onderbezetting van beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg in Europa aangepakt (zie [het idee](#)). Daarnaast benadrukken de respondenten het belang van het toewijzen van overheidsmiddelen om kleine producenten en handelaren te ondersteunen bij het compenseren van alle verliezen als gevolg van sluitingen tijdens de pandemie (zie [het idee](#)).

Innovatie – groei stimuleren

Een groot aantal inzendingen over dit onderwerp wees op innovatie als een fundamentele troef voor de Europese economie. De deelnemers stellen voor om de groei te stimuleren door middel van investeringen in hightech onderzoek, vaardigheden, kennis en expertise (kunstmatige intelligentie, blockchain, nanotechnologie, energieopslag, in het laboratorium gekweekt vlees, enz.). In sommige ideeën wordt gesproken over een verschuiving in de concurrentie van het minimaliseren van kosten naar het maximaliseren van kennis, waardoor de Europese kenniseconomie kansen krijgt om zich te vestigen (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Daarnaast wordt in verschillende ideeën gewezen op de noodzaak van technologische onafhankelijkheid, bijvoorbeeld door de productiecapaciteit van de EU voor hardware te ontwikkelen en haar industriële en commerciële afhankelijkheid van externe landen te verminderen (zie bijv. [dit idee](#)).

De meest voorkomende ideeën binnen dit thema hebben betrekking op de noodzaak om kleine en middelgrote ondernemingen te ondersteunen (zie bijv. [dit idee](#)) en ondernemerschap te stimuleren (zie [het idee](#)). Financiering van start-ups en kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) wordt over het

algemeen gezien als een belangrijke aanjager van innovatie (zie bijv. [dit idee](#)). In de praktijk stellen contribuanten voor om kmo's te ondersteunen via bijvoorbeeld een EU-fonds dat startkapitaal verstrekt aan kmo's (zie [het idee](#)) of een onlinehandelsplatform voor Europese kmo's (zie [het idee](#)). Een andere deelnemer wijst op de ontwikkeling van China door middel van capillaire hubs van innovatie en groei, in combinatie met gunstige administratieve en fiscale regelgeving, die investeringen en de opkomst van start-ups aanmoedigde. De deelnemer roept op tot een heroverweging van het Europees beleid in het licht van dergelijke voorbeelden (zie [het idee](#)). Bovendien wordt in een idee voorgesteld om start-ups in geavanceerde technologie sectoren een gunstige belasting te verlenen (zie [het idee](#)).

Een krachtig onderdeel van de bijdragen benadrukt ook de mogelijkheid om bedrijven op te richten in kleine Europese dorpen en grensgebieden (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)), waarbij ook gebruik wordt gemaakt van telewerken (zie [het idee](#)). Verschillende ideeën pleiten voor decentralisatie en beter lokaal bestuur (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), ook met het oog op de vermindering van regionale territoriale verschillen en de braindrain waarmee veel regio's worden geconfronteerd (zie [het evenement](#)). In een vergelijkbaar licht werd een [evenement](#) gehouden over hoe jongeren in landelijke en kleinere steden kunnen worden behouden. Evenzo bespraken verschillende evenementen mogelijkheden om de lokale ontwikkeling van gebieden te valoriseren om duurzaam toerisme te bevorderen (zie [evenement](#) en [evenement](#)).

Investeringen in onderzoek en onderwijs worden van cruciaal belang geacht (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), met steun voor kennisdeling via een open netwerk van laboratoria of een Europees Infrastructuuragentschap (zie [het idee](#)). In een grotendeels goedgekeurd idee wordt de EU opgeroepen haar belofte na te komen om 3 % van het bbp aan onderzoek en innovatie te besteden (zie [het idee](#)). Een andere suggestie gaat over een soort Spotify voor wetenschap, een toegankelijke databank met 3D-printmodellen (zie [het idee](#)), e-learningmateriaal en onderwijsprogramma's voor het verzamelen van internationale goede praktijken voor beroepsonderwijs (zie [het idee](#)). In verband met onderzoek is een van de suggesties om octrooien te vergemakkelijken via een octrooifonds (zie [het idee](#)). Er wordt ook gepleit voor de oprichting van een Europese Hoge Autoriteit voor gezondheid, die publiek en particulier onderzoek op het gebied van gezondheid moet stimuleren (zie [het idee](#)). Om innovatie aan te moedigen, pleit één burger er bovendien voor innovatie te ondersteunen door meer vrijheid bij normalisatie om de wettelijke aansprakelijkheid te verminderen ten opzichte van innovatieve benaderingen die alternatieve oplossingen bieden (zie [het idee](#)). Er zijn tal van voorstellen om onderzoek en innovatie te bevorderen om de

ontwikkeling van sleuteltechnologieën in Europa te stimuleren (zie [het idee](#)).

Uit andere ideeën blijkt dat de digitale economie wordt gezien als een voorwaarde voor innovatie en groei, met discussies over cryptovaluta (zie bijv. [dit idee](#)) en lokale digitale valuta's die parallel lopen met de euro (zie bijv. [dit idee](#)). Wat cryptocurrency betreft, zijn de respondenten van mening dat regelgeving nodig is om burgers te beschermen (zie bijv. [dit idee](#)).

Innovatie en groei worden ook besproken in verband met het milieu en de klimaatverandering en de groene transitie (zie [het idee](#)). Als zodanig zijn ideeën over de doelstellingen inzake klimaatneutraliteit en de leidende rol die de EU zou kunnen spelen bij de totstandbrenging van en investeringen in een (mondiale) groene economie op het hele platform aanwezig (zie bijv. [dit idee](#)). Eén burger stelt bijvoorbeeld voor de groene transitie aan te vullen met het traceren van de doelstellingen van het industriebeleidsplan, door middel van kwantitatieve indicatoren om de Europese industriestrategie in mondiale vergelijking te monitoren (zie [het idee](#)). Bovendien wijst een deelnemer op de mogelijkheid om artificiële intelligentie te gebruiken om de energie-efficiëntie voor bedrijven te verbeteren (zie [het idee](#)).

In verschillende ideeën wordt gesproken over een praktische uitvoering van de groene economie, bijvoorbeeld door te investeren in biologische landbouw en “van boer tot bord”-initiatieven (zie [het idee](#)). Een andere deelnemer stelt voor een groenere economie tot stand te brengen en tegelijkertijd het probleem van voedselzekerheid aan te pakken door middel van slimme landbouwtechnologieën (zie [het idee](#)).

Eén burger legt echter uit dat de uitvoering van de Green Deal ervoor moet zorgen dat EU-burgers geen negatieve gevolgen ondervinden van de nieuwe maatregelen (zie [het idee](#)). Vanuit zakelijk oogpunt worden in verschillende ideeën maatregelen besproken om bedrijven aan te moedigen en te ondersteunen bij het verwezenlijken van een groene transitie (zie [het evenement](#)), bijvoorbeeld door duidelijke en bindende doelstellingen voor specifieke sectoren vast te stellen (zie [het idee](#)), terwijl tegelijkertijd wordt voorkomen dat bedrijven strategieën voor “groen wassen” vaststellen (zie [het idee](#)).

Andere suggesties hebben betrekking op het versterken van de lucht- en ruimtevaartindustrie als een manier om het voortouw te nemen bij innovatieve technologieën, bijvoorbeeld door de financiering voor ESA te verhogen (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Sociale bescherming en sociale zekerheid

Het meest terugkerende subthema, waarbij verschillende ideeën sterk worden onderschreven en becommentarieerd, heeft betrekking op het onvoorwaardelijke basisinkomen om ervoor te zorgen dat elke persoon in staat is deel te nemen aan de samenleving (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Naast een onvoorwaardelijk basisinkomen is er een terugkerende oproep tot maatregelen om (jeugd)werkloosheid aan te pakken, zoals programma's voor betere vaardigheden (zie bijv. [dit idee](#)) en de invoering van een Europees werkloosheidsfonds (zie [dit idee](#)). Het thema jeugdwerkloosheid komt ook aan bod in andere thema's.

Met betrekking tot dit subthema is ook de groep ideeën die inkomensverschillen in de EU bespreekt, een beperkt salarisverschil binnen dezelfde onderneming suggereert (zie bijv. [dit idee](#)) en een algemene oproep tot meer maatregelen om armoede in Europa tegen te gaan en te voorkomen (zie bijv. [dit idee](#)). Een deelnemer herhaalt dat de financiering van sociale uitkeringen een sterke economische basis moet hebben (zie [het idee](#)).

In het licht van de vergrijzing benadrukken sommige deelnemers dat langdurige gezondheidszorg moet worden aangepakt om de veiligheid en waardigheid van ouderen te waarborgen (zie [het idee](#)) en dat sociaal isolement op oudere leeftijd moet worden aangepakt (zie [het idee](#)). Zij willen solidariteit tussen de generaties aanmoedigen om te voorkomen dat de oudere generatie buitenspel wordt gezet (zie [het idee](#)). Een deelnemer roept ook op tot het dichten van de digitale kloof tussen ouderen, om ervoor te zorgen dat zij over de vaardigheden beschikken die nodig zijn om de formaliteiten van het openbaar bestuur te vervullen en toegang te krijgen tot sociale en gezondheidsmiddelen, algemene informatie en culturele activiteiten (zie [het idee](#)).

In dit verband bespreken veel respondenten de noodzaak van gecoördineerd pensioenbeleid en pensioenen in alle EU-lidstaten (zie bijv. [dit idee](#)), met suggesties om een uniform pensioenstelsel voor mobiele burgers op te zetten (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers stellen ook pensioenhervormingen voor (zie bijv. [dit idee](#)).

Een andere reeks ideeën heeft betrekking op het probleem van armoede onder kinderen en ouderen (zie bijv. [dit idee](#)). Vrouwelijke gepensioneerden lopen een groter risico op armoede, aangezien zij gewoonlijk de rol van verzorger op zich nemen en dergelijke werkjaren niet in hun pensioen worden opgenomen (zie [het idee](#)). Het recht op toegankelijke, betaalbare huisvesting is een ander subthema in verband met sociale zekerheid dat door de respondenten wordt besproken (zie bijv. [dit idee](#)). Een deelnemer roept ook

op tot stimulansen om de huidige demografische achteruitgang tegen te gaan, door middel van een belastingkredietmaatregel om de financiële lasten voor jonge gezinnen met een laag inkomen te verlichten (zie [het idee](#)). Anderen vragen meer in het algemeen dat de EU en haar lidstaten rekening houden met de demografische transformatie (zie bijv. dit [idee](#)) met suggesties om hiertoe een orgaan op te richten (zie [het idee](#)).

Tot slot is er een groep ideeën met betrekking tot administratieve processen, bijvoorbeeld de invoering van een gedigitaliseerde (gemeenschappelijke EU-) socialezekerheidskaart en overdraagbare sociale rechten voor mobiele Europeanen, zoals ook besproken onder andere onderwerpen op het platform (zie bijv. dit [idee](#)). Tegelijkertijd pleit een van de respondenten voor een democratische digitale euro en een universeel basisdividend, die zouden kunnen worden gefinancierd met de opbrengsten die de ECB verdient op obligaties en aandelen die zijn verworven via haar openmarkttransacties, via digitale licenties of directe investeringen (zie [het idee](#)).

Belastingen voor een eerlijke economie

Een belangrijk thema is het aanpakken van sociale, economische en milieuproblemen door middel van begrotingsregels.

Een dominante pool van ideeën pleit voor meer fiscale rechtvaardigheid, eerlijke belastingheffing en de bestrijding van belastingfraude. De voorstellen omvatten de invoering van maatregelen om belastingontwijking aan te pakken en de invoering van een belasting op financiële transacties (zie [het idee](#)). Een groot aantal deelnemers presenteert ideeën over het voorkomen van “sociale dumping” door de begrotingsregels en minimumlonen in de lidstaten te harmoniseren (zie voorbeelden van [ideeën](#) en [ideeën](#)). Een sterk becommentarieerd en gesteund idee betreft de invoering van een mondiale of EU-minimumbelasting om belastingparadijzen aan te pakken (zie [het idee](#)) en het bevorderen van een Europese convergentie op het gebied van directe belastingen (zie [het idee](#)). In een ander idee wordt voorgesteld de methode voor de lijst van jurisdicties die geen coöperatieve jurisdicties voor belastingdoeleinden zijn, te herzien (zie [het idee](#)). Veel bijdragen roepen de vraag op hoe grote technologiebedrijven en digitale ondernemingen effectief kunnen worden belast (zie bijv. dit [idee](#) en dit [evenement](#)).

Een aanzienlijk aantal ideeën pleit voor belastingharmonisatie en de totstandbrenging van een fiscale unie om te zorgen voor een betere verdeling van de welvaart over de Europese samenlevingen (zie bijv. dit [idee](#)). In dit verband wordt op het digitale platform

gewezen op een verscheidenheid aan mogelijke belastingmaatregelen voor een inclusieve en eerlijke economie (zie bijv. dit [idee](#)). De fiscale onderwerpen zijn momenteel als volgt. Ten eerste belastingmaatregelen om eerlijke concurrentie tussen bedrijven te bevorderen, zoals een gemeenschappelijk btw-stelsel voor e-handel of het verplichten van bedrijven om alleen btw te betalen in hun eigen land (zie [het idee](#)). Ten tweede vraagt belastingheffing in verband met milieu en klimaatverandering onder meer om een EU-mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens (zie bijv. [dit idee](#)) of een duurzaamheidsbelasting (zie bijv. [dit idee](#)). Gemeenschappelijke belastingen, zoals koolstofvoetafdrukbelasting, worden ook gezien als een manier om ongelijkheden tussen EU-landen te overbruggen en de werking van de eengemaakte markt te verbeteren (zie [het idee](#)). In dit verband vond een evenement plaats waarbij de noodzaak van een hervorming van de EU-begrotingsregels die in de lidstaten van toepassing zijn om een duurzaam herstel na COVID-19 te waarborgen en de overheidsinvesteringen veilig te stellen die nodig zijn voor de groene en de digitale transitie (zie [het evenement](#)).

Ten derde, een oproep om consumptiegoederen te belasten op basis van de productieomstandigheden (arbeid, grondstoffen, lonen) om eerlijke handel te bevorderen in plaats van vrije handel (zie bijv. dit [idee](#)). De laatste groep belastingmaatregelen valt onder diversen, waaronder belastingen ter bevordering van gendergelijkheid, met een oproep om de toepassing van het nultarief of het verlaagde btw-tarief voor sanitaire producten voor vrouwen mogelijk te maken (zie [het idee](#)).

Verdereversterking van de Europese interne markt

Een aantal bijdragen heeft betrekking op de noodzaak om de Europese interne markt verder te versterken, waarbij de nadruk wordt gelegd op economisch beleid, aangezien de aandacht van de Commissie steeds meer is verschoven naar andere beleidsterreinen (zie bijv. dit [idee](#) en dit [evenement](#)). Veel deelnemers beschouwen de eengemaakte markt van de EU voor goederen, diensten, kapitaal en mensen als de waardevollere troef van de EU (zie bijv. dit [idee](#)).

Sommige bijdragen onderstrepen de waarde en het belang van het verbinden van lokale ecosystemen in heel Europa, waardoor verschillende vormen van expertise en knowhow zijn ontwikkeld (zie [het idee](#)).

Voorts wijzen veel bijdragen op de mogelijkheid voor de EU om, in het licht van de aanzienlijke stijging van de kosten voor containervervoer, multinationale fabrieken,

zoals microchipproducties, die eerder naar Aziatische landen waren verhuisd vanwege lagere productiekosten, terug te brengen (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Eén burger stelt voor een economisch beleid te ontwikkelen om mondiale bedrijven naar de EU te lokken als onderdeel van een Europees ondernemingsbeleid, met homogene belastingheffing in de hele EU (zie [het idee](#)).

In het algemeen wordt in de ideeën herhaald dat de lidstaten de handhaving van het bestaande acquis op economisch gebied moeten verbeteren en protectionisme moeten vermijden om de interne markt aantrekkelijker en concurrerender te maken (zie bijv. [dit idee](#)). Andere ideeën pleiten ervoor de functies van de ECB uit te breiden (zie bijv. [dit idee](#)), lobbybelangen in de EU te beperken (zie bijv. [dit idee](#)) en de onderlinge verbondenheid over de grenzen heen te versterken. Evenals het verbeteren van de verbindingen met plattelandsgebieden (zie [het idee](#)).

Gemeenschappelijke belastingen, zoals koolstofvoetafdrukbelasting en valuta, worden gezien als een manier om ongelijkheden tussen EU-landen te overbruggen en de werking van de eengemaakte markt te verbeteren (zie [het idee](#)). In dit verband vond een evenement plaats waarbij de noodzaak van een hervorming van de EU-begrotingsregels die in de lidstaten van toepassing zijn om een duurzaam herstel na COVID-19 te waarborgen en de overheidsinvesteringen veilig te stellen die nodig zijn voor de groene en de digitale transitie (zie [evenement](#)).

Een deelnemer herhaalt dat de regels voor de interne markt moeten worden geharmoniseerd om de werking van de grensoverschrijdende handel te verbeteren. Bovendien moeten de vooruitzichten voor groei en opschaling van kmo's worden beoordeeld aan de hand van de kmo-test, om ervoor te zorgen dat de regelgeving beantwoordt aan de werkelijke behoeften van ondernemers en burgers (zie [het idee](#)).

In enkele ideeën wordt de nadruk gelegd op toerisme als strategische sector voor de groei van de Europese economie (zie [het idee](#)).

Tot slot is er een idee dat de invoering van het Esperanto als Europese taal economisch voordelig zou zijn (zie [het idee](#)).

Stimuleren van banen

Bij de bespreking van de vraag hoe banen kunnen worden gestimuleerd, wijzen de respondenten op een reeks kwesties, van de noodzaak om werknemers bij te scholen tot aanpassing aan de veranderende arbeidsmarkt en de noodzaak om de jeugdwerkloosheid aan te pakken en zich aan te passen aan de omstandigheden als gevolg van COVID-19.

De deelnemers benadrukken het belang van ondersteuning van jongeren, met name bij de toegang tot de arbeidsmarkt (zie bijv. [dit evenement](#)). Jeugdwerkloosheid is de meest prominente kwestie binnen dit thema (zie bijv. [dit idee](#)), met bijzondere aandacht voor de bijdragers aan de NEET's (zie [het idee](#)). De deelnemers benadrukken dat banen op instapniveau ontoegankelijk zijn voor beginnende werkzoekenden, aangezien zij paradoxaal genoeg werkervaring vereisen (zie [het idee](#)). In één idee wordt voorgesteld enkele harde vaardigheden in het academische curriculum te integreren om werkgerichte vaardigheden te versterken (zie [het idee](#)). Er wordt ook de nadruk gelegd op de ontwikkeling van loopbanen, met oproepen tot programma's en maatregelen om de toegang tot de EU-arbeidsmarkt te vergemakkelijken, met stages in alle lidstaten en een online banenplatform (zie bijv. [dit idee](#)). Zo beoogt het project Bijscholingstrajecten kansen voor opleiding en leren centraal te stellen op de Europese sociale markt (zie [het idee](#)).

Evenzo omvatten de aan het platform voorgelegde voorstellen de aanpassing van academische kwalificaties aan de arbeidsmarkt, wat op zijn beurt de inzetbaarheid van studenten zou verbeteren (zie [het idee](#)). Om het tekort aan geschoolde werknemers aan te pakken, en meer in het algemeen het tekort aan vaardigheden voor de digitalisering van de arbeidsmarkt (zie [het idee](#)), stelt één deelnemer voor de erkenning van in het buitenland verworven opleidingen te vergemakkelijken (zie [het idee](#)). Een andere groep ideeën, met betrekking tot het thema innovatie, pleit voor het scheppen van banen in overeenstemming met de groene en de digitale transitie (zie bijv. [dit idee](#)).

Anderzijds onderstrepen de deelnemers ook de noodzaak om meer mogelijkheden voor professionele ontwikkeling te bieden op technische gebieden, waar meer praktische vaardigheden vereist zijn (zie [het idee](#)). Verschillende deelnemers benadrukken het gebrek aan beroepsopleiding en postsecundair leren en bijgevolg het onvermogen van bedrijven om geschoolde werknemers te vinden (zie [het idee](#)). Eén deelnemer pleit bijvoorbeeld voor de bevordering van ambachtelijke banen als middel voor jonge generaties om fundamentele waarden te herontdekken, in plaats van alleen banen in de IT-sector te bevorderen (zie [het idee](#)).

Het vergroten van de mobiliteit van werknemers in de EU wordt ook als economisch voordelig beschouwd (zie [het idee](#)), dat echter ook wordt besproken in het licht van een braindrain in sommige landen (zie [het evenement](#)). De zoektocht naar fatsoenlijke banen op basis van meritocratie wordt bevorderd door een deelnemer aan het platform (zie [het idee](#)).

Wat de arbeidsomstandigheden betreft, pleiten de deelnemers voor het stimuleren van telewerken en "flexibel werken" om de reistijd voor werknemers en de vaste kosten van kantoorinfrastructuur voor werkgevers

te verminderen (zie [het idee](#)), gezinstijd te combineren, de ontvolking van het platteland te verminderen (zie [het idee](#)) en schadelijke emissies terug te dringen door minder verkeer (zie [het idee](#)). Verdere suggesties omvatten de invoering van een kortere werkweek (zie bijv. [dit idee](#)), een verbod op onbetaalde stages, verplichte overuren en onzekere arbeidsovereenkomsten (zie bijv. [dit idee](#)) of investeringen in kinderopvanginfrastructuur om privé- en beroepsleven te combineren.

Tot slot is het idee om de zomertijd af te schaffen uitgebreid met respondenten die de economische en sociale voordelen van het afschaffen van de zomertijd bespreken (zie bijv. [dit idee](#)).

Het huidige economische model uitdagen

Veel ideeën in het kader van dit thema delen de doelstelling om ongelijkheden in de economieën van de EU te verminderen (zie bijv. [dit idee](#)). Dit wordt van cruciaal belang geacht naast het streven naar een beter maatschappelijk evenwicht door middel van nauwere interregionale samenwerking (zie [het idee](#)).

In verschillende ideeën wordt gepleit voor de invoering van een verordening inzake de diversificatie van de voorzieningsbronnen van grondstoffen en verwerkte goederen voor de Europese industrie, met het oog op de bevordering van het model van “Europees kapitalisme” (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Verscheidene bijdragen benadrukken ook het belang van het overwegen van een economisch model dat verder kijkt dan het bbp, om te werken aan een inclusieve en billijke Europese welvaart (zie bijv. een [idee](#) en [evenement](#) en [evenement](#)), met indicatoren om groeiconcepten te meten die verder gaan dan het bbp (zie [evenement](#)). Evenzo is één burger van mening dat het regelgevingskader van de interne markt bedrijven meer moet stimuleren om met de samenleving en het milieu om te gaan (zie [het idee](#) en [het evenement](#)). Tegelijkertijd wordt in een idee aangegeven dat het monetair beleid bijgevolg moet worden aangepast aan de begrippen “milieutaxonomie” en “sociale taxonomie” (zie [het idee](#)). Organisaties uit de derde sector pleiten ervoor dat een deel van het NextGenerationEU-pakket wordt besteed aan sociale zekerheid en territoriale cohesie (zie [het idee](#)).

In één voorstel wordt voorgesteld te rapporteren hoeveel verschillende vervoersgewoonten van invloed zijn op de koolstofvoetafdruk, om het bewustzijn te vergroten en burgers aan te moedigen de minst vervuulende modus te kiezen (zie [het idee](#) en [het evenement](#)). Evenzo stelt een andere deelnemer voor een koolstofcreditcardsysteem in te voeren voor

vluchten die in de EU worden uitgevoerd om het vliegverkeer te reguleren en te beperken (zie [het idee](#)).

Binnen dit thema wordt het huidige Europese economische systeem vanuit een meer ideologisch perspectief bediscussieerd. Enerzijds stellen de respondenten voor voort te bouwen op het kapitalisme en de vrije markt, met meer interne concurrentie, minder regeldruk, minder subsidies en buitensporige belastingtarieven (zie bijv. [dit idee](#)). Een groep respondenten pleit ervoor dat de economie liberaler wordt. Hun suggesties omvatten met name het verminderen van de bureaucratie, het intrekken van privileges van EU-politici en -personeel (zie bijv. [dit idee](#)), het verlagen van de belastingen voor de lagere en middenklasse, het ondersteunen van ondernemerschap en de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen, die op hun beurt werkgelegenheid bieden (zie bijv. [dit idee](#)).

Zoals eerder besproken, streven andere deelnemers daarentegen naar een meer mensgerichte economie en benadrukken zij de vermeende tekortkomingen van het huidige economische model, zoals het gebrek aan transparantie van de arbeidsomstandigheden en de oorsprong van goederen in de productieketens (zie bijv. [dit idee](#)).

Binnen deze discussie richt één idee zich op de theorie van ontgroeï, als een manier om een nieuw evenwicht te herstellen tussen mens en natuur ten opzichte van ongecontroleerde groei (zie [het idee](#)). Een andere deelnemer stelt voor het economische donutmodel als referentie te nemen (zie [het idee](#)). Enkele respondenten steunen initiatieven op het gebied van de circulaire economie (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Verdere ideeën over de circulaire economie worden geplaatst onder het thema Klimaatverandering en het milieu.

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

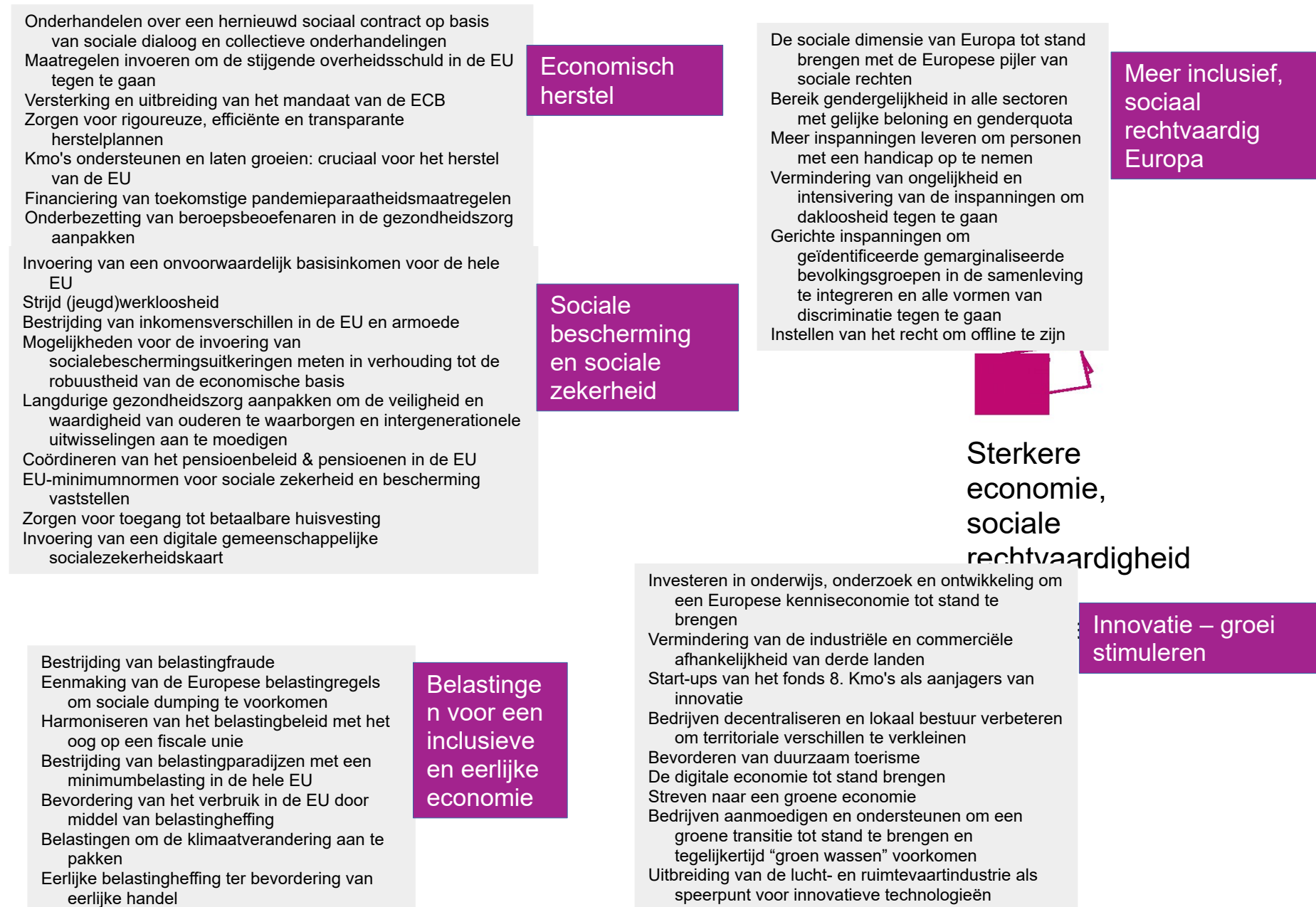
In verband met de Russische invasie van Oekraïne heeft een grote reeks ideeën de behoefte aan autonomie van de productie aan het licht gebracht om de Europese economische zelfvoorziening te vergroten (zie bijv. [dit idee](#)), in combinatie met een betere bescherming van het Europese keurmerk (zie [het idee](#)) en hogere invoerbelastingen als middel om de soevereiniteit van Europa te versterken (zie [het idee](#)). Een nieuwe uitdrukking van dit thema is de zoektocht naar zelfvoorziening die door verschillende deelnemers naar voren is gebracht om energieonafhankelijkheid te bereiken (zie bijv. [dit idee](#)), waarbij vaak wordt verwezen naar de

energiecrisis als gevolg van de strategische reacties op de Russische invasie van Oekraïne (zie bijv. dit idee). Dit wordt meegenomen in het voorstel voor een Europese energie-unie (zie het idee). Het concept van de strategische energieautonomie van de EU werd tijdens een evenement in Spanje door verschillende deelnemers (zie voorbeelden van een idee) evenzeer besproken met een panel van deskundigen, vanuit het oogpunt van veiligheid en defensie, energie en milieu, en industriële transitie (zie het idee).

Zoals eerder werd in een aantal recente bijdragen gesproken over de rol van plattelandsgebieden bij de totstandbrenging van een sterkere EU-economie. Verschillende ideeën wezen op het probleem van de ontvolking van plattelandsgebieden (zie bijv. dit idee), waarbij veel respondenten van mening waren dat dit van invloed was op de ongelijkheid (zie het idee). De deelnemers onderstreepten het belang van stimulansen voor bedrijven en jongeren om zich in plattelandsgebieden te vestigen, door middel van gerichte belastingheffing en minder bureaucratie (zie bijv. dit idee). Er werd ook opgeroepen tot meer financiering voor jonge landbouwers (zie het idee).

In de afgelopen periode heeft het thema sociale bescherming en sociale zekerheid een groot aantal verwante ideeën opgeleverd, waarbij de hierboven beschreven thema's werden herhaald. In de bijdragen werden pensioenhervormingen, de duur van de werkweek, activeringsbeleid, beleid voor de aanpak van de specifieke problemen van mensen met een handicap (zie bijv. dit idee) en inkomenssteunregelingen besproken. Van deze laatste was de invoering van een universeel basisinkomen het meest voorkomende voorstel (zie bijv. dit idee), waarbij sommige respondenten de doeltreffendheid van een dergelijke maatregel problematisch vonden (zie het idee).

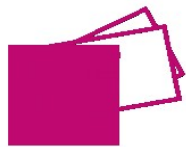
In een aanzienlijk aantal ideeën werd besproken hoe de groene economie moet worden uitgevoerd en zichzelf in stand moet houden (zie bijv. dit idee). Eén deelnemer pleitte ook voor het organiseren van bewustmakingscampagnes op Europees niveau voor goed waterbeheer (zie het idee).

Figuur 13 — Mindmap “Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen” onderwerp deel 1

De Europese interne markt verder versterken

De ontwikkeling van het economisch beleid van de EU voortzetten om de economische integratie te verdiepen
Verbind lokale industriële ecosystemen in heel Europa
Productiebedrijven terugbrengen naar de EU
Strategische autonomie in belangrijke sectoren
De overname van Europese bedrijven door bedrijven met hoofdkantoor buiten Europa ontmoedigen
Vervoers- en energienetwerken in de hele EU tot stand brengen
Gemeenschappelijke belastingen invoeren om ongelijkheden binnen de EU te overbruggen

Sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en

Het huidige economische model uitdagen

Diversificatie van de bevoorradingsbronnen van grondstoffen en verwerkte goederen voor de Europese industrie
Andere indicatoren op te nemen ter aanvulling van de bbp-maatstaven binnen het economische model
Organisaties uit de derde sector betrekken bij de uitvoering van programma's op het gebied van sociaal welzijn en territoriale cohesie
Invoering van een koolstofcreditsysteem voor luchtvervoer en bewustmaking over de verschillen tussen de koolstofvoetafdrukken van de verschillende vervoerswijzen
Liberaliseren van de economie, verminderen van de bureaucratie en lagere belastingen voor lagere en middelgrote klassen
Hervorming van het EU-model voor economische governance om een inclusief en billijk Europees welzijn tot stand te brengen
Verschuiving naar een circulaire economie

Stimuleren van banen

De weg naar werk in de EU vergemakkelijken, met name instapniveau
Jongerenwerkloosheid aanpakken
Academische kwalificaties aanpassen aan de arbeidsmarkt om de inzetbaarheid van studenten te verbeteren
Aanpak van het tekort aan geschoolde werknemers voor de digitalisering van de arbeidsmarkt
“flexworking” invoeren (werkgedeelte op afstand vanuit het kantoorgedeelte)
Jongeren aanmoedigen om handmatige en ambachtelijke banen na te streven
Vereenvoudiging van het belasting- en accijnzenbeleid in de EU
Jonge landbouwers ondersteunen en het delen van goede praktijken aanmoedigen

Figuur 14 — Mindmap “Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen” onderwerp deel 2

5. EU in de wereld

Ideeën die onder het thema EU in de wereld worden geplaatst, hebben betrekking op een verscheidenheid aan thema's in verband met het buitenlands en veiligheidsbeleid, variërend van handel en verschillende andere aspecten van zachte macht tot defensie. Over het algemeen vragen de meest terugkerende thema's om een sterkere aanwezigheid van de EU in de mondiale politieke arena: in het nabuurschapsbeleid en in de betrekkingen met bijvoorbeeld de landen in Afrika, de Stille Oceaan en Latijns-Amerika. De deelnemers aan het platform zijn van mening dat de EU moediger moet zijn in het uitoefenen van zowel zachte als harde macht. Sinds de oprichting van het platform heeft dit onderwerp in totaal 3.695 bijdragen opgeleverd, d.w.z. 1.448 ideeën, 1.768 opmerkingen en 479 evenementen. De verschillende ideeën kunnen worden gegroepeerd volgens de volgende thema's:

- **Algemene doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU**
- **Defensie en strijdkrachten**
- **Besluitvorming**
- **Nabuurschapsbeleid en betrekkingen met anderen**
- **Uitbreiding**
- **Handelsbeleid**

Evenementen

Recente evenementen die in het kader van de EU over de hele wereld werden georganiseerd, werden grotendeels beïnvloed door de radicaal andere geopolitieke context die werd bepaald door de Russische invasie van Oekraïne.

Het uitbreken van het conflict heeft geleid tot de organisatie van meerdere evenementen over de rol van de EU en haar economische en diplomatieke betrekkingen met Oekraïne en Rusland. Dit was het geval bij een online-evenement in Duitsland, met 64 deelnemers (zie [evenement](#)), waarbij deelnemers twee EU-vertegenwoordigers ondervroegen over onder meer de houding van de EU op het gebied van buitenlands beleid in het aanhoudende conflict en de gevolgen van de sancties van de EU tegen Rusland. Tijdens een ander online-evenement in Frankrijk wisselden de deelnemers van gedachten met een EU-vertegenwoordiger over manieren om de afhankelijkheid van de EU van Russische gasleveringen te verminderen (zie [het evenement](#)). De oorlog hernieuwde ook de belangstelling voor onderwerpen als gemeenschappelijke defensie en uitbreiding van de EU, die tijdens een aantal van de gebeurtenissen werden besproken. Zo werd tijdens een workshop in Polen met name gesproken over de noodzaak om de uitbreiding van de EU te bevorderen (zie [het evenement](#)).

Er werden ook andere evenementen georganiseerd, zoals een forum over migratie, racisme en de betrekkingen tussen de EU en Afrika dat in Spanje werd georganiseerd in het kader van de Conferentie over de toekomst van Europa (zie [het evenement](#)).

Algemene doelstellingen van het buitenlands beleid van de EU

Veel bijdragen in het kader van het thema EU in de wereld willen dat de EU haar rol als mondiale speler versterkt en bijdraagt aan mondiaal multilateralisme, alsook de democratie verdedigt en haar zachte macht gebruikt tegen de opkomst van autoritarisme in de hele wereld (zie bijv. [dit idee](#)). De meeste van deze ideeën streven naar een meer verenigde EU in het licht van mondiale uitdagingen, zoals mensenrechtenschendingen en klimaatverandering (zie bijv. [dit idee](#)).

De besprekingen over de rol van de EU in de wereld werden met name gekenmerkt door de Afghaanse en Oekraïense crises. De deelnemers hebben gewezen op het belang van de geopolitieke verandering als gevolg van de toenemende terugtrekking van de Verenigde Staten uit buitenlandse zaken en conflicten. Veel respondenten zien de terugkeer naar de macht van de Taliban als een mislukking voor het Westen en als een teken dat het tijd is dat de EU haar eigen rol op het gebied van buitenlands beleid op zich neemt, onafhankelijk van haar strategische alliantie met de VS (zie bijv. [dit idee](#)). Deze herhaaldelijke oproep tot een eensgezinde aanpak van het buitenlands beleid is het onderwerp geweest van verschillende evenementen (zie bijv. [dit evenement](#)). Wat de grote crisis aan de Oekraïense grens met Rusland betreft, wordt de EU opgeroepen Oekraïne te helpen (zie bijv. [dit idee](#)) en met één stem te spreken tegen de militaire dreigingen van Rusland, zodat de fouten uit het verleden, toen een verdeelde EU te veel ruimte overliet aan buitenlandse mogelijkheden, met name de VS, bij de aanpak van militaire crises, niet worden herhaald (zie bijv. [dit idee](#)). Wat de rol van de VS betreft, wijzen sommige bijdragen, ongeacht hun mening over de Oekraïense crisis, op een gevoel van wantrouwen jegens de belangrijkste bondgenoot van de EU (zie [het idee](#)).

De respondenten zijn van mening dat de rol van de EU aan het veranderen is te midden van de toenemende bezorgdheid over de klimaatnoodtoestand, een verschuivend economisch en geopolitiek machtsevenwicht, grote uitdagingen voor multilateralisme en de wereldwijde strijd tegen COVID-19 (zie bijv. [dit evenement](#), zie bijv. [dit idee](#)). Verschillende respondenten zijn dan ook van mening dat de EU moediger moet zijn bij het uitoefenen van zowel zachte als harde macht (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)).

Wat de verdediging van de mensenrechten betreft, wordt in een van de meest onderschreven ideeën over dit onderwerp de noodzaak voorgesteld van een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid om de veiligheid van de Europeanen te waarborgen en tegelijkertijd de democratie, de mensenrechten, de rechtsstaat en de milieubescherming in haar nabuurschap en wereldwijd te bevorderen (zie [het idee](#)). In een ander idee wordt voorgesteld de bescherming van de mensenrechten te verbeteren in de clausules van door de EU ondertekende buitenlandse handelsovereenkomsten (zie [het idee](#)). Talrijke ideeën ondersteunen een feministisch buitenlands beleid van de EU, zowel in die zin dat de EU de rechten van vrouwen overal ter wereld krachtig moet verdedigen (zie bijv. [dit idee](#)), als via een aanpak op basis van positieve vrede en culturele gevoeligheid (zie [het idee](#)).

De respondenten pleiten dan ook voor meer samenwerking tussen de lidstaten en de noodzaak om de concurrentie tussen de lidstaten op internationaal niveau te staken (zie [het idee](#)). In dit verband wordt

gepleit voor een gemeenschappelijk Europees wapenuitvoersysteem met strikte regels om ervoor te zorgen dat “in de EU vervaardigde” wapens wereldwijd geen conflicten aanwakkeren en tot schendingen van de mensenrechten leiden (zie [het idee](#)).

Hoewel de meeste ideeën vragen om een meer verenigde en geïntegreerde EU, waardoor de rol van de EU als mondiale rechtsmacht en rechtvaardigheid die openstaat voor interactie met verschillende multilaterale instellingen, zowel op mondiaal als op regionaal niveau (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)) wordt versterkt, willen anderen dat de EU zich concentreert op haar rol als economische actor, zoals aanvankelijk was gepland. In dit verband zijn zij van mening dat de EU niet de rol van geopolitieke actor op zich moet nemen, maar haar oorspronkelijke functie van een gemeenschappelijke economische markt moet behouden. De deelnemers zijn van mening dat de EU, aangezien zij geen soevereine staat is, geen politieke rol als mondiale speler kan spelen (zie bijv. [idea](#)).

Defensie en strijdkrachten

Een terugkerend en veel besproken subthema is de noodzaak om de harde macht van de EU te versterken (zie bijv. [dit evenement](#)), zowel door de EU-begroting voor defensie te verhogen (zie [het idee](#)) als door de Europese defensie-industrie te versterken om strategische autonomie te bereiken (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers pleiten ook voor de oprichting van een gemeenschappelijk Europees leger (zie bijv. [dit idee](#)), een van de meest onderschreven ideeën ter zake, of voor de integratie van de strijdkrachten van de lidstaten op EU-niveau (zie bijv. [dit idee](#)). Bestaande initiatieven voor een gemeenschappelijk Europees militair beleid, zoals het strategisch kompas van de EU voor veiligheid en defensie, worden door sommige respondenten erkend. Een daarvan pleit er met name voor meer aandacht te besteden aan de sociale dimensie van het leger (d.w.z. de arbeidsomstandigheden binnen de strijdkrachten, zie [het idee](#)). Sommige respondenten zijn echter sceptischer, zo niet volledig tegen het idee van een gemeenschappelijk Europees leger. Een van hen eist dat het idee van een Europees leger niet wordt nagestreefd en vraagt om de militaire investeringen van individuele landen in de NAVO te richten (zie [het idee](#)).

De deelnemers stellen ook voor om meer gespecialiseerde troepen of instellingen op EU-niveau op te richten, zoals een Europese nationale garde die in noodsituaties kan worden ingezet, bijvoorbeeld in de nasleep van natuurrampen (zie bijv. [dit idee](#)). Andere deelnemers willen ook een Europese inlichtingendienst ontwikkelen (zie bijv. [dit idee](#)). Sommige respondenten stellen ook voor een Europese militaire academie op te richten (zie bijv. [dit idee](#)). Wat militair onderwijs betreft,

stelt één deelnemer ook voor een militaire basisopleiding voor Europese jongeren op te zetten (zie [het idee](#)). Voor sommige respondenten houdt de waargenomen achteruitgang van de alliantie tussen de EU en de VS ook meer samenwerking en coördinatie op het gebied van buitenlands beleid tussen de EU-lidstaten in (zie bijv. [dit idee](#)).

Besluitvorming

Het besluitvormingsproces van de EU wordt vaak als traag en vrij ondoeltreffend beschouwd als het gaat om het nemen van snelle maatregelen als reactie op een onmiddellijke uitdaging. Om dit probleem op te lossen, komen de deelnemers met meerdere ideeën om het besluitvormingsproces van de EU te hervormen.

De deelnemers zijn van mening dat het voor de EU van cruciaal belang is om als één solide en verenigde entiteit op te treden op het internationale politieke toneel, teneinde haar rol te behouden en verder te versterken. Om dit te bereiken, maken verschillende bijdragen een gemeenschappelijk buitenlands beleid noodzakelijk (zie [het idee](#)). De oproep om de EU beter in staat te stellen een rol te spelen in het buitenlands en veiligheidsbeleid was ook het onderwerp van de Finse openbare raadpleging Europe Forum, waarin de huidige en toekomstige rol van Finland in Europa en de EU werd besproken (zie [het evenement](#)).

In veel bijdragen wordt opgeroepen tot een heroverweging van de unanimiteitsregel. Een van de ideeën benadrukt het feit dat de huidige situatie op basis van de unanimiteitsregel één enkele lidstaat in staat stelt het gemeenschappelijk buitenlands beleid te blokkeren (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Dit wordt als problematisch beschouwd omdat het de EU belet een geloofwaardige, stabiele en sterke stem in de wereld te hebben. Daarom moet de EU volgens een geuit idee overstappen op een systeem van een “absolute” meerderheid van stemmen. Een van de meest onderschreven ideeën in het kader van dit thema geeft een gedetailleerde beschrijving van een systeem van stemming bij absolute meerderheid voor de lidstaten, ondersteund door een gewone meerderheid van de leden van het Europees Parlement, zodat de EU uitvoerende maatregelen kan nemen en een echt, geloofwaardig buitenlands beleid kan genereren (zie [het idee](#)). Net als bij de discussies over Europese democratie wordt stemming met gekwalificeerde meerderheid ook voorgesteld als alternatief voor de huidige unanimiteitsregel (zie bijv. [dit idee](#)).

In een laatste subthema worden de bevoegdheden van het Europees Parlement besproken. Sommige respondenten zijn van mening dat, hoewel het Europees Parlement het concept van het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid

(GBVB) van meet af aan heeft gesteund en heeft getracht het toepassingsgebied ervan uit te breiden, het nog steeds slechts een perifere rol speelt in de ontwikkeling van het buitenlands beleid van de EU. Daarom zijn zij van mening dat het van cruciaal belang is om meer bevoegdheden op het gebied van buitenlands beleid toe te wijzen aan het Europees Parlement (zie bijv. [dit idee](#)).

Nabuurschapsbeleid en betrekkingen met anderen

Een subthema van ideeën heeft betrekking op de diplomatieke vertegenwoordiging van de EU, waarbij de respondenten er in grote lijnen op aandringen dat de EU-instellingen hun belangen in de wereld zichtbaarder vertegenwoordigen en verdedigen (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband stellen zij voor dat de ambassades van de EU-lidstaten worden vervangen door één EU-ambassade die alle EU-lidstaten vertegenwoordigt en verenigt. Volgens één deelnemer kan dit worden bereikt door een hervorming van de bestaande dienst voor extern optreden van de Europese Unie (EDED, zie [het idee](#)). Dit kan ook betekenen dat alle internationale instellingen, zoals de NAVO, één EU-lidmaatschap hebben (zie bijv. [dit idee](#)), of één permanente vertegenwoordiging in de VN-Veiligheidsraad (zie [het idee](#)). Andere ideeën zijn de invoering van een gemeenschappelijk EU-paspoort voor alle Europese burgers (zie bijv. [dit idee](#)) en het systematische gebruik van de Europese vlag en het Europese volkslied in de internationale context (zie bijv. [dit idee](#)).

Tijdens een evenement in Polen en het bijbehorende idee (zie [evenement](#) en [idee](#)) werd nogmaals gewezen op het economische belang van de handelsbetrekkingen tussen het VK en de EU voor zowel Polen als de hele EU, en dat zelfs na de brexit. De bijdragen in het kader van dit thema hebben met name betrekking op de politieke betrekkingen van de EU met Rusland en China (zie bijv. [dit evenement](#)). De deelnemers benadrukken dat het buitenlands beleid van de EU fundamenteel moet worden heroverwogen door een gedurfde aanpak toe te passen in overeenstemming met wat in eerdere thema's is besproken. Een deelnemer stelt bijvoorbeeld dat de EU haar maritieme aanwezigheid in het Indo-Pacifische gebied moet vergroten (zie [het idee](#)). Andere respondenten op het platform bespreken echter het standpunt dat de EU, wat China betreft, niet alleen een meer eensgezinde en hardere houding in haar diplomatieke betrekkingen moet ontwikkelen gezien de sterk uiteenlopende waardenstelsels, maar ook een strategie voor buitenlandse investeringen van de Europese Unie moet ontwikkelen om de invloed van

China wereldwijd en met name in ontwikkelingslanden tegen te gaan (zie [het idee](#)).

Wat de betrekkingen met Rusland en de Oost-Europese landen betreft, riepen sommige deelnemers aan een evenement over de betrekkingen tussen Duitsland en de Baltische landen de EU onder meer op de oppositie in Belarus te steunen (zie [het evenement](#)). Een deelnemer wil dat de EU meer betrokken wordt bij politieke spanningen in buurlanden zoals Montenegro, Bosnië-Herzegovina en Kosovo, of zelfs in haar eigen lidstaten zoals Cyprus (zie [het idee](#)). In dit verband uitte deze deelnemer ook zijn bezorgdheid over de betrekkingen tussen de EU en Turkije, en tussen de EU en Servië. De EU wordt ook aangemoedigd een leidende rol te spelen in het vredesproces tussen Israël en Palestina (zie bijv. [dit idee](#)).

Wat betreft de betrekkingen van de EU met niet-Europese landen, en met name de Afrikaanse staten, zijn de respondenten van mening dat er een versterkt partnerschap moet komen en dat de handelsbetrekkingen met Afrika moeten worden herwerkt (zie bijv. [event](#)). Andere burgers pleiten voor sterkere bilaterale partnerschappen tussen individuele lidstaten en Afrikaanse landen, ook om migratiekwesties aan te pakken. Dit soort ideeën wordt nader beschreven in het hoofdstuk Migratie. Er zijn ook enkele oproepen om af te stappen van het behoud van het economische en politieke erfgoed van voormalige koloniale systemen (zie [het idee](#)). Ook in verband met de betrekkingen met het Afrikaanse continent dringt één deelnemer er bij de EU op aan Somaliland volledig te erkennen als soeverein land (zie [het idee](#)). Sommige respondenten pleiten voor een sterker partnerschap tussen de EU en andere regionale multilaterale organisaties, waaronder de Afrikaanse Unie, Mercosur en ASEAN (zie bijv. [dit idee](#)).

Uitbreiding

Een terugkerend thema is de uitbreiding van de EU. Ideeën voor verdere uitbreiding, met name naar de Westelijke Balkan, krijgen relatief veel steun van de deelnemers. Een van de meest onderschreven bijdragen op dit gebied roept op tot een verdere uitbreiding van de EU met de integratie van de partners van de Westelijke Balkan om vrede en stabiliteit in de regio te waarborgen (zie [het idee](#)). Er zijn ook verschillende evenementen georganiseerd over kwesties in verband met de uitbreiding van de EU en de Westelijke Balkan (zie bijv. [dit evenement](#)). Tijdens één jongerenevenement in Duitsland eisten jonge deelnemers een grotere betrokkenheid van de EU bij de Westelijke Balkan, onder meer als veiligheidsactor (zie [evenement](#)). Tijdens een conferentie in Hongarije (zie [het evenement](#)) werd een sterk pro-uitbreidingsstandpunt ingenomen, dat werd bijgewoond door meerdere politici en academici, die het belang van

de uitbreiding met de Westelijke Balkan voor de toekomst van de Europese Unie benadrukten. In diverse bijdragen wordt ingegaan op het geopolitieke aspect van de uitbreiding van de EU (zie bijv. [dit idee](#)), terwijl in andere bijdragen wordt benadrukt dat de vooruitzichten op toetreding tot de EU een drijvende kracht zijn achter economische hervormingen en de versterking van de rechtsstaat in landen die lid willen worden van de EU (zie bijv. [dit idee](#)). In verband met de verzoeken om uitbreiding van de EU tot de Westelijke Balkan wordt opgeroepen Kosovo volledig te erkennen (zie bijv. [dit idee](#)). Het idee om de EU uit te breiden met Kosovo levert echter verschillende opmerkingen op die om verschillende redenen sterk tegen dit perspectief zijn. Een andere deelnemer eist visumvrije toegang tot de EU voor mensen uit Kosovo (zie [het idee](#)).

Hoewel sommige deelnemers minder vaak dan degenen die de uitbreiding steunen, waren zij tegen verdere uitbreiding van de EU en benadrukten zij dat prioriteit moet worden gegeven aan kwesties binnen de huidige Unie (zie bijv. [dit idee](#)). In één bijdrage wordt de EU verzocht Turkije niet langer als kandidaat-lidstaat te beschouwen (zie [het idee](#)). Een respondent bekritiseert over het algemeen de dubbelzinnigheid die de EU in haar uitbreidingsbeleid aan de dag legt (zie [het idee](#)). Volgens haar leidt dit tot frustratie en instabiliteit in de kandidaat-lidstaten. Daarom moet de EU volgens haar haar standpunt ten aanzien van de uitbreiding voor eens en voor altijd verduidelijken.

Handelsbeleid

Ideeën met betrekking tot handel en economische betrekkingen worden minder besproken door de deelnemers. Het thema van de versterking van de handelsbetrekkingen en overeenkomsten tussen de EU en andere landen in de wereld wordt echter vaak genoemd als een van de ideeën die pleiten voor een sterkere en actieve mondiale EU.

Een groep bijdragen binnen het thema EU in de wereld wil het handelsbeleid versterken en handelsovereenkomsten hervormen in overeenstemming met de waarden van de EU, of het nu gaat om de eerbiediging van de mensenrechten of de naleving van milieunormen (zie bijv. [dit idee](#)). Een breed gedragen idee roept op tot een hervorming van het handels- en investeringsbeleid van de EU en een heropleving van het mondiale multilateralisme, met als kern het scheppen van fatsoenlijke banen en de bescherming van de grondrechten en de mensenrechten, met inbegrip van de rechten van werknemers en vakbonden (zie bijv. [dit idee](#)). In een Duitstalige workshop bespraken de deelnemers het handelsbeleid van de EU en de gevolgen daarvan in derdewereldlanden, met name met betrekking tot sectoren die worden gekenmerkt door slechte

arbeidsomstandigheden, kinderarbeid en negatieve milieueffecten, zoals de textielindustrie (zie [het evenement](#)).

Voor sommige respondenten hebben de gezondheids- en klimaatcrises de grenzen van een sterk geglobaliseerde en onderling afhankelijke Europese economie aan het licht gebracht. Het tekort aan mondkapjes tijdens de gezondheidscrisis, de problemen met de mondiale toeleveringsketens na de pandemie en de gevolgen van de wereldhandel voor het milieu hebben geleid tot oproepen tot herindustrialisering en een toename van de lokale productie (zie [het idee](#)). In dit verband roepen veel respondenten op tot meer coördinatie tussen de EU-lidstaten wat betreft het beheer van risico's in toeleveringsketens (zie bijv. [dit idee](#)). Een andere deelnemer stelt voor een specifieke instelling op te richten om te anticiperen op tekorten aan strategische middelen en deze tegen te gaan. Dit zou de vorm kunnen aannemen van een Europees waarnemingscentrum (zie [het idee](#)).

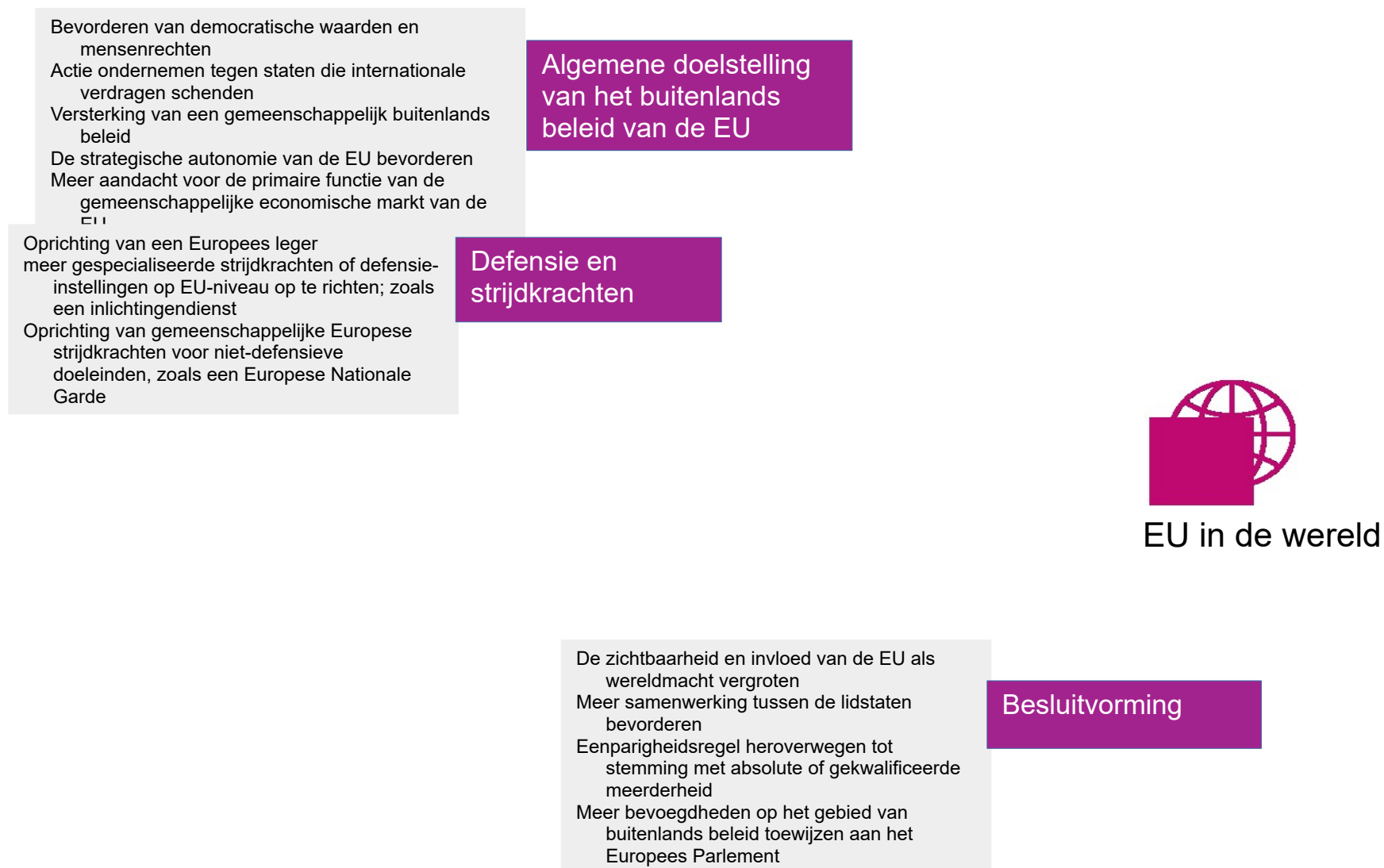
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

De meest recente ideeën over dit onderwerp hadden betrekking op de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en versterken de thema's uit het laatste gepubliceerde verslag.

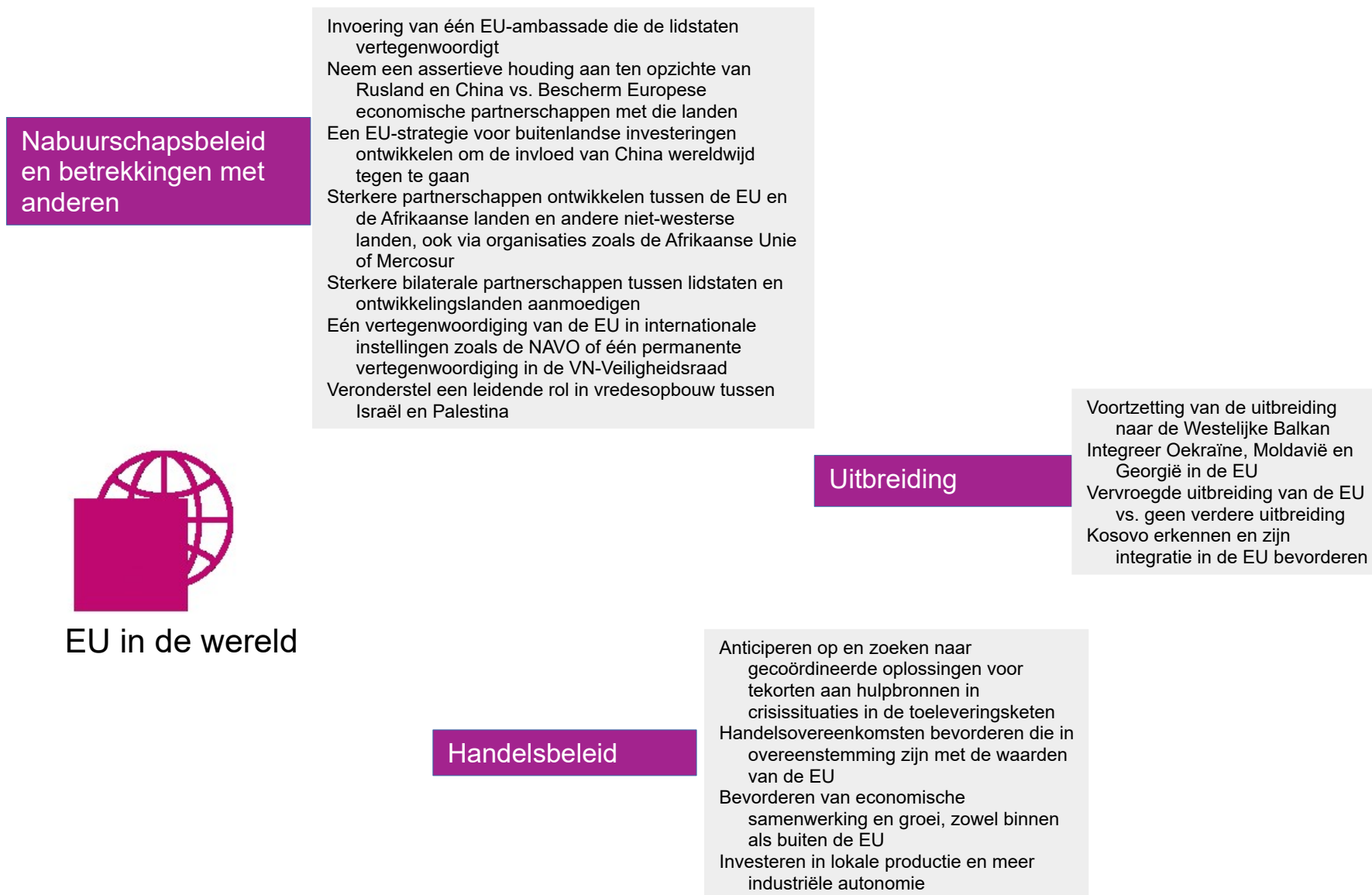
In het algemeen werd in nieuwe bijdragen opgeroepen tot Europese steun voor Oekraïne, maar werd ook gepleit voor oplossingen om een einde te maken aan het conflict (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband weerspiegelden de bijdragen soms radicaal verschillende standpunten, waarbij een meerderheid van de respondenten ingenomen was met de initiatieven van de EU op het gebied van het gemeenschappelijk buitenlands beleid (zie bijv. [dit idee](#)), en een paar respondenten kritiek uitten (zie bijv. [dit idee](#)).

Er werd ook bezorgdheid geuit over de Russische geopolitieke ambities in de Baltische staten en over de Russische invloed in de Westelijke Balkan (zie [het idee](#)). Daarnaast werd de rol van de NAVO vaak genoemd in verband met het conflict (zie bijv. [dit idee](#)). De aanvragen voor EU-lidmaatschap die Oekraïne, Moldavië en Georgië in reactie op de Russische agressie tegen Oekraïne hebben ingediend, hebben geleid tot nog frequentere debatten over de uitbreiding van de EU op het platform, waarbij sommige deelnemers meer openstonden voor verdere uitbreiding van de Unie, en andere pleitten voor een veel gematigder uitbreidingsbeleid (zie bijv. [dit idee](#)).

Door het conflict is de rol van de EU bij de bescherming van mensenrechten en democratieën wereldwijd nog belangrijker geworden. Verschillende respondenten verdedigden het belang van het onderhouden van diplomatieke betrekkingen met andere democratieën over de hele wereld, waarvan de soevereiniteit wordt bedreigd door autocratische staten, zoals Taiwan (zie [het idee](#)). In andere bijdragen werd in plaats daarvan gesproken over de aard van de betrekkingen tussen de EU en illiberale staten zoals Iran, China en Turkije (zie bijv. [dit idee](#)), waarbij werd aangedrongen op meer dialoog en economische samenwerking met dergelijke staten.

Figuur 15 — Mindmap thema “EU in de wereld” deel 1

Figuur 16 — Mindmap “EU in the world”-onderwerp deel 2

6. Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid

Het thema Waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid heeft in totaal 5.351 bijdragen opgeleverd (1.768 ideeën, 2.910 opmerkingen en 673 evenementen), waarbij de deelnemers ideeën over verschillende rechten en vrijheden, zoals lhbtq'ers en gendergelijkheid, en de inclusie van mensen met een handicap hebben bevorderd en het concept van Europese waarden als leidend beginsel hebben besproken. In het licht van de diversiteit van meningen op het platform hebben andere respondenten opgeroepen tot het respecteren van conservatievere opvattingen, die vaak verband houden met de bescherming van religieuze waarden. Een ander belangrijk thema in het kader van dit onderwerp bespreekt de noodzaak om de rechtsstaat te handhaven en te verdedigen met betrekking tot wat

wordt omschreven als de “gevaaren van de opkomst van illiberale democratieën” binnen de EU, en de noodzaak om de democratische waarden van de EU te versterken. Recente bijdragen hebben betrekking op de oorlog in Oekraïne en de noodzaak voor de EU om haar militaire vermogens te vergroten. De bijdragen hebben betrekking op de volgende thema's:

- **Rechten en vrijheden**
- **Inclusieve samenleving**
- **Bescherming van de rechtsstaat**
- **Veiligheid**
- **EU-waarden**
- **Lobbyen en corruptie**

Evenementen

Wat het thema waarden, rechten, de rechtsstaat en veiligheid betreft, werden de waarden van de EU besproken tijdens een rondetafelconferentie in Frankrijk (zie [het evenement](#)) en werden de uitdagingen die voortvloeien uit de culturele en taalkundige verscheidenheid van de EU evenzeer aangepakt tijdens een Duitse conferentie die werd georganiseerd in samenwerking met minderheden in het Duits-Deense grensgebied, die met name gericht was op de waarde en relevantie van minderheden in de samenleving (zie [het evenement](#)).

Inclusieve samenleving, gendergelijkheid, antiracisme (zie [evenement](#)) en anti-LGTBIQ-fobiebeleid waren de meest voorkomende thema's van de evenementen die in het kader van het onderwerp werden georganiseerd, met name in Griekenland, Italië, Frankrijk en België. In Denemarken namen evenementen over waarden en rechten voornamelijk de vorm aan van reizende workshops om jongeren op verschillende middelbare scholen in het hele land te ontmoeten (zie [evenement](#)).

Gendergerelateerde discriminatie en geweld werden uitgebreid besproken tijdens een online-evenement over onderliggende oorzaken, preventie en reacties op misbruik (zie [evenement](#)). Ter gelegenheid van de internationale dag voor vrouwenrechten werd een evenement georganiseerd om beleidsmaatregelen ter bevordering van gendergelijkheid te bespreken (zie bijv. dit [evenement](#)). Tijdens een studentenevenement werd huiselijk geweld en gendergerelateerd geweld aangepakt (zie [het evenement](#)).

Meer recentelijk bespraken sommige gebeurtenissen kwesties in verband met veiligheid en defensie, met betrekking tot de Russische invasie in Oekraïne. In één evenement werden met name de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor de veiligheid en defensie van de EU besproken (zie [het evenement](#)), terwijl in een ander evenement werd gekeken naar de vooruitzichten op het bereiken van strategische autonomie (zie [het evenement](#)).

Rechten en vrijheden

Het thema rechten en vrijheden is aanzienlijk in omvang, met name als gevolg van de grote verscheidenheid aan soorten rechten en vrijheden die door contribuanten naar voren worden gebracht.

Een grote groep ideeën over rechten en vrijheden bespreekt de bescherming van mensenrechten en vrijheden in het algemeen (zie bijv. dit [idee](#)). Een van de

meest onderschreven ideeën op dit gebied stelt voor de afdwingbaarheid van verschillende mensenrechteninstrumenten in het rechtstelsel van de EU te versterken (zie [het idee](#)), terwijl anderen de noodzaak inzien van een actualisering van de mensenrechten om deze af te stemmen op de huidige en toekomstige maatschappelijke realiteit (zie bijv. [dit idee](#)).

De verschillende soorten mensenrechten komen aan bod, namelijk economische, sociale, culturele, burgerlijke en politieke rechten. Sommige deelnemers vestigen de aandacht op mensenrechtenschendingen aan de Europese grenzen, waarop sommige respondenten reageren door mensensmokkelaars te veroordelen (zie bijv. dit [idee](#)).

Burgerrechten en politieke rechten zijn binnen dit onderwerp sterk aanwezig op het platform, waarbij het recht op privacy en de vrijheid van meningsuiting het meest aanwezig zijn in de bijdragen (zie bijv. dit [idee](#)). Die bijdragen over de vrijheid van discriminatie zijn gegroepeerd in het aparte thema van de inclusieve samenleving, omdat ze aanzienlijk in omvang zijn.

In het licht van onze veranderende samenleving richt een breed scala aan bijdragen zich op kwesties in verband met de rechten en vrijheden in de context van de digitale transformatie, met name in verband met het recht op privacy. Dit subthema wordt ook besproken op het gebied van digitale transformatie. De algemene verordening gegevensbescherming van de EU wordt als essentieel beschouwd om te voorkomen dat bedrijven persoonsgegevens verkopen (zie [het idee](#)). In het algemeen wijzen de respondenten op de behoefte aan betere wetgeving en instrumenten om privacyproblemen in verband met internet en sociale media en alle nieuwe technologie aan te pakken (zie [het idee](#)). Er wordt opgeroepen tot beperkingen op het gebruik van biometrische gegevens voor surveillance (zie [het idee](#)) en op het verzamelen en delen van persoonsgegevens in het algemeen (zie bijv. dit [idee](#)). De respondenten merken zelfs op dat digitaal toezicht door het verzamelen van persoonsgegevens door technologie-reuzen een aanzienlijke bedreiging vormt voor de waardigheid, autonomie en privacy van burgers. Zij pleiten dan ook voor meer regelgeving en maatregelen op het gebied van gegevensbescherming (zie [het idee](#)). Dit wordt ook naar voren gebracht in het licht van de uitgesproken behoefte aan meer regelgeving met betrekking tot artificiële intelligentie (zie [het idee](#)).

Een andere groep ideeën bespreekt de vrijheid van meningsuiting en grenzen aan deze vrijheid. Wat betreft het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting in verband met pers en sociale media, hebben sommige respondenten hun bezorgdheid geuit over het feit dat deze worden gecompromitteerd, waarbij inhoud van platforms wordt verwijderd (zie het voorbeeldidee).

Anderen pakken de beperkingen van de vrijheid van meningsuiting aan, zoals de mate waarin online-inhoud moet worden gereguleerd en hoe dit van invloed is op de vrijheid van meningsuiting, waarbij sommige burgers voorstander zijn van de totstandbrenging van een uniform Europees digitaal kader (zie [evenement](#)). Zo wordt nepnieuws gezien als een bedreiging voor fundamentele democratische waarden (zie [het evenement](#)). Het vaak naar voren gebrachte begrip haatzaaiende uitlatingen wijst erop dat dit probleem moet worden aangepakt en dat de bescherming van slachtoffers van haatzaaiende uitlatingen (voorbeeld van een [idee](#) en [evenement](#)) en haatmisdrijven moet worden verbeterd (zie [evenement](#)).

Een subthema heeft betrekking op economische en sociale rechten, zoals ook aan de orde is gesteld in het onderwerp “Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen”, zoals het recht op huisvesting (zie bijv. [dit idee](#)), het waarborgen van het evenwicht tussen werk en privéleven (zie bijv. [dit evenement](#)), sociale zekerheid voor voedsel (zie [het idee](#)), enz. Sommige respondenten eisen een actualisering van de mensenrechten in dit verband (zie [het idee](#)) of maken sociale rechten zelfs afdwingbaar (zie [het idee](#)).

Vanuit het oogpunt van de rechten van een specifiek deel van de bevolking pleiten verschillende ideeën voor kinderrechten en wijzen zij op de noodzaak om de kinderbescherming in wetgeving en beleid te verbeteren (zie bijv. [dit idee](#)).

In het licht van het grondrecht op eerbiediging van de culturele, religieuze en taalkundige verscheidenheid is een breed onderschreven idee op het platform het verzoek aan de Europese Unie om het Esperanto te erkennen als een taal van de Europese burgers (zie bijv. [dit idee](#)).

In een andere groep bijdragen wordt benadrukt dat de COVID-19-maatregelen moeten worden opgeheven zodra de gevolgen van de pandemie dit toelaten, om een terugkeer naar de normaliteit te waarborgen en de vrijheden van de burgers te herstellen (zie [het idee](#)). In dit verband is er ook een oproep om discriminatie te voorkomen van burgers die ervoor hebben gekozen zich niet te laten vaccineren of regelmatig tests te ondergaan om toegang te krijgen tot basisvoorzieningen (zie bijv. [dit idee](#)). Kwesties in verband met COVID-19-vaccinatie komen nader aan bod in het thema Gezondheid.

In sommige bijdragen wordt de EU verzocht het voortouw te nemen bij de bescherming van dierenrechten (zie [het idee](#)), bijvoorbeeld door een “diervergunning” in te voeren (zie [het idee](#)). De respondenten zijn van mening dat dieren in de EU-verdragen weliswaar als wezens met gevoel worden erkend, maar dat er nog steeds sprake is van mishandeling en wrede behandelingen in de landbouw- en vleesindustrie (zie bijv. [dit idee](#)).

Andere zijn specifiek gericht op justitiële aangelegenheden en de gevolgen van mobiliteit binnen de EU, waarbij wordt besproken of de processen moeten worden vergemakkelijkt, bijvoorbeeld met betrekking tot de behandeling van erfopvolgingen (zie [het idee](#)), overlijden (zie [het idee](#)) en wordt voorgesteld de registers van huwelijksvermogensstelsels en geregistreerde partnerschappen van de lidstaten met elkaar te verbinden (zie [het idee](#)). Tijdens een open forumwebinar bespraken de deelnemers de procedurele rechten in strafprocedures in de hele EU (zie [het evenement](#)).

Verskillende deelnemers steunen het recht op zelfmedicatie met cannabis (zie bijv. [dit idee](#)) en bespreken de decriminalisering en legalisering van drugs in bredere zin (zie bijv. [dit idee](#)). Deze kwestie komt ook aan de orde onder het thema Gezondheid.

Sommige burgers stellen voor om opties voor contante betaling te erkennen als een democratisch recht (zie bijv. [dit idee](#)).

In een inclusieve samenleving

In diverse bijdragen wordt aangedrongen op meer inspanningen om een inclusieve samenleving tot stand te brengen, waarin kwesties als vrijheid, discriminatie en gelijkheid aan bod komen. Een dominant onderdeel van de bijdragen in het kader van dit thema draait om ideeën met betrekking tot gendergelijkheid, waaronder een sterk onderschreven idee over deze kwestie (zie [het idee](#) en voorbeeld van een [evenement](#)) en empowerment van vrouwen (zie [evenement](#)). Gerelateerde suggesties zijn onder meer het verhogen van het aantal vrouwen onder politieke en economische besluitvormers (zie bijv. dit [idee](#)). Gendergelijkheid wordt ook uitgebreid besproken in termen van het bereiken van gelijke beloning (zie bijv. dit [idee](#)) en in termen van onderwijs vanaf de kindertijd (zie [het idee](#)). De oproep tot een gendergerichte aanpak van traditioneel meer door mannen gedomineerde sectoren, zoals STEM, om de genderongelijkheid te verminderen, is ook aanwezig in andere onderwerpen.

Op het gebied van seksuele en reproductieve rechten zijn de burgers verdeeld. In een groep bijdragen wordt gewezen op het belang van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten als fundamentele middelen om gendergelijkheid te bereiken en een einde te maken aan gendergerelateerd geweld, met inbegrip van het recht om te aborteren (zie bijv. dit [idee](#)). In andere bijdragen wordt daarentegen gepleit voor de bescherming van de waardigheid en het recht op leven door een einde te maken aan de financiering op het gebied van onderzoek, ontwikkelingshulp en volksgezondheid van de EU, waarvan wordt aangenomen dat zij de vernietiging van menselijke embryo's bevorderen (zie [het idee](#)). Naast het onderwerp abortus wordt in ideeën over seksuele en reproductieve rechten gesproken over de noodzaak om doeltreffende maatregelen te nemen om toenemend gendergerelateerd geweld tegen te gaan (zie bijv. dit [idee](#) en [deze gebeurtenis](#)) en wordt ook voorgesteld om mannelijke stereotypen aan te pakken (zie [het idee](#)) en wraakporno en intimidatie online tegen te gaan (zie [het evenement](#)).

Een ander thema dat tal van bijdragen heeft opgeleverd, is de noodzaak om de inclusie van personen met een handicap, bijvoorbeeld mensen die getroffen zijn door Trisomie 21, verder te bevorderen (zie [het idee](#)). De deelnemers pleiten voor de integratie van personen met een handicap in de nationale grondwetten (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), alsook voor beleid ter bevordering van de tewerkstelling van personen met een handicap (zie [het idee](#)) en opleiding inzake de bewustmaking van personen met een handicap voor alle werknemers (zie [het idee](#)). Evenzo wordt in een idee gepleit voor het opleiden van

leerkrachten over de wijze waarop leerlingen met een handicap in klassen kunnen worden geïntegreerd (zie [het idee](#)). Andere voorstellen zijn onder meer: i) het wegnemen van belemmeringen voor personen met een handicap door producten en diensten toegankelijker te maken (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), ii) een adequate bescherming van hun mensenrechten (zie [het idee](#)) en iii) het tegengaan van discriminatie van mensen met een geestelijke handicap (zie [het idee](#)). In een evenement met veel reacties, waar de deelnemers hun goedkeuring aan hechten in het commentaargedeelte, wordt er ook op aangedrongen mensen met het syndroom van Down en wetgevingsinitiatieven in hun steun op te nemen (zie [het evenement](#)) om hun zichtbaarheid en participatie op alle niveaus van de samenleving te vergroten (zie [het idee](#)).

Sommige respondenten zijn van mening dat de rechten van vrouwen, lhbtq-minderheden en mensenrechten in sommige lidstaten worden aangevallen (zie bijv. dit [idee](#) en [dit idee](#)). Als volgt roepen tal van deelnemers op tot bescherming van lhbtq'ers en tot erkenning van huwelijken tussen personen van hetzelfde geslacht in alle EU-lidstaten (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)) en tot het toestaan van lhbtq-ouderschap (zie [dit idee](#)). Een workshop ging over de integratie van lhbtq-rechten in verschillende onderwerpen (zie [het evenement](#)). In een ander idee wordt voorgesteld het concept van meervoudige discriminatie, d.w.z. discriminatie op basis van twee of meer gronden, in te voeren en concrete maatregelen te nemen om dit te bestrijden (zie [het idee](#)).

In het licht van de vergrijzing van de Europese samenlevingen zijn bij het platform oproepen ingediend om ageïsme tegen te gaan (zie [het idee](#)). Er werd ook een evenement gehouden om de gevolgen van de demografische veranderingen voor de structurele fundamentele van de samenleving te onderzoeken (zie [het evenement](#)).

Een aantal evenementen heeft ook de aandacht gevestigd op de rechten van nationale en etnische minderheden (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)), waaronder de Romagemeenschap (zie bijv. [dit idee](#), [dit evenement](#) en [dit evenement](#)). Evenzo wordt in sommige ideeën opgeroepen tot een EU-verordening om de taalrechten van Europese minderheden te waarborgen (zie bijv. dit [idee](#)). Een sterk onderschreven idee is om van het Catalaans een officiële EU-taal te maken (zie [het idee](#)).

De deelnemers merkten op dat Europese burgers zich vrij moeten voelen om religieuze festiviteiten te vieren, om te voorkomen dat Europese burgers zich omgekeerd gediscrimineerd voelen (zie [het idee](#), [het idee](#) en [het evenement](#)).

Met betrekking tot de vooruitzichten voor een divers en inclusief Europa bespreken de deelnemers de noodzaak van een succesvol integratiebeleid, aangezien sommigen benadrukken dat het niet uitvoeren van een doeltreffend beleid voor de integratie

van immigranten spanningen in de Europese samenlevingen en daarmee samenhangende veiligheidsrisico's met zich meebrengt (zie [het idee](#)).

Bescherming van de rechtsstaat

De noodzaak om de rechtsstaat en de eerbiediging van democratische waarden te handhaven is een vaak terugkerend thema (zie bijv. [dit idee](#)). In de bijdragen wordt erkend dat deze de grondslagen van de Europese Unie vormen (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Hoewel de meeste bijdragen interne aspecten met betrekking tot de rechtsstaat aan de orde stellen, komen ook externe aspecten aan bod, met een oproep aan de EU om een harder standpunt in te nemen ten aanzien van derde landen, zoals Rusland en China.

Een van de meest onderschreven ideeën in het kader van dit onderwerp vraagt om een herzieningsmechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (zie [het idee](#)). Het belang van de rechtsstaat voor de werking van de interne markt wordt ook benadrukt (zie [het idee](#)). Het idee om een gemeenschappelijke visie op te stellen om zijn waarden en instellingen te beschermen, wordt dan ook breed gedeeld op het platform (zie bijv. [dit idee](#)).

Veel deelnemers maken zich zorgen over de eerbiediging van de waarden van de EU en de rechtsstaat binnen de EU (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)), waarbij in sommige gevallen met name Hongarije (zie bijv. [dit idee](#)) en Polen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)) worden genoemd. In een sterk onderschreven idee wordt benadrukt dat de democratie en de rechtsstaat door alle lidstaten moeten worden gehandhaafd zonder dat er sprake is van dubbele normen (zie [het idee](#)).

In het licht van deze vermeende bedreigingen voor de rechtsstaat stellen de respondenten verschillende strategieën voor om inbreuken tegen te gaan: (i) het verminderen van subsidies aan de landen, (ii) het wegnemen van hun stemrecht in de Raad (zie bijv. [idee](#)), (iii) het gebruik van begrotingsbeschermingsmechanismen in verband met de rechtsstaat (zie [idee](#)), (iv) het herzien van artikel 7 om het gemakkelijker te maken sancties op te leggen aan regeringen die de EU-waarden schenden (zie [idee](#)), (v) het invoeren van een mechanisme waarmee lidstaten kunnen worden uitgezet als zij de democratische rechtsstaat schenden (zie [idee](#)), en (vi) het instellen van een waakhond zoals het Hof van Justitie van de Europese Unie ter bescherming van de democratie en de rechtsstaat in de EU (zie [idee](#)).

Naast andere EU-waarden worden ook een aantal ideeën voorgesteld om de rechtsstaat te waarborgen. Enkele van hen stellen voor maatschappelijke organisaties te ondersteunen als een manier om de

democratische rechtsstaat te versterken en in stand te houden (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Een bijdrager heeft een bijbehorend idee geopperd om een EU-strategie voor het maatschappelijk middenveld uit te voeren, zodat maatschappelijke organisaties vrij kunnen opereren en kunnen bijdragen aan de handhaving van de Europese waarden (zie [het idee](#)).

Desalniettemin is het meest wijdverbreide idee dat de unanimiteitsregel moet worden afgeschaft om ervoor te zorgen dat lidstaten die niet zijn afgestemd op de rechtsstaat de besluitvorming in de EU niet kunnen blokkeren (zie bijv. [dit idee](#)).

De bescherming van de pers- en mediavrijheid wordt geacht verband te houden met de bescherming van de rechtsstaat en de waarden van de EU bij uitbreiding. Dit was het onderwerp van een participatieve workshop, en de noodzaak om de transparantie voor mediaal pluralisme te vergroten en te zorgen voor een betere bescherming van journalisten waren belangrijke conclusies (zie [het evenement](#)). Meer transparantie en een grotere betrokkenheid van de burgers bij het besluitvormingsproces van de EU worden ook ondersteund (zie [het idee](#)).

Hoewel het overgrote deel van de ideeën wijst op bezorgdheid over schendingen van de rechtsstaat, neemt een ander deel van de ideeën een ander perspectief in, waarbij de EU op autoritaire wijze inbreuk maakt op de grondwetten van de lidstaten (zie bijv. [dit idee](#)). Sommige oproepen om de bevoegdheid van het Europees Hof van Justitie om conflicten met nationale grondwettelijke jurisdicties te voorkomen, te heroverwegen, worden op het platform geregistreerd (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Een deelnemer is bijvoorbeeld van mening dat zolang de volkssoevereiniteit wordt gerespecteerd, de democratie heerst (zie [het idee](#)). Evenzo voeren anderen aan dat het vetorecht wordt gehandhaafd als een politiek instrument dat door de Verdragen wordt toegekend, en dat het de bevoegdheid van de lidstaten is om grenzen te verdedigen en de christelijke godsdienst, cultuur en een homogene samenleving te behouden (zie [het idee](#)).

Veiligheid

Veiligheid wordt veel besproken in andere thema's, zoals de EU in de wereld, en komt daarom minder vaak voor als thema binnen het thema Waarden en rechten, de rechtsstaat en veiligheid. Desalniettemin is een van de meest besproken ideeën over dit onderwerp een voorstel om een EU-leger op te richten (zie [het idee](#)) om de lidstaten beter te beschermen tegen vijandige buitenlandse actoren (zie bijv. [dit evenement](#)). Voorts voeren de deelnemers aan dat het centraliseren van de veiligheid in de EU gunstig zou zijn, zowel in termen van kosten als in het licht van het afnemende belang

van nationale legers in heel Europa, vanwege de zwakkere trouw van Europese burgers aan de verdediging van hun eigen staat (zie [het idee](#)). In de commentaarsecties van deze ideeën hebben anderen echter vraagtekens geplaatst bij dit voorstel, waarbij zij zich vooral hebben gebogen over de politieke implicaties en de relatie tussen de defensie van de EU en de nationale defensie. Daarom pleit een deelnemer voor de integratie en interoperabiliteit van nationale legers (zie [het idee](#)).

De deelnemers bespreken ook de toekomst van het buitenlands beleid en hoe dit kan worden gewijzigd om ervoor te zorgen dat Europa een internationale rol speelt (zie [het evenement](#)), met oproepen aan de EU om haar prioriteiten te heroverwegen in termen van haar veiligheidsdoelstellingen, tegen de achtergrond van kwesties variërend van de migrantencrisis tot Afghanistan, tot de dreiging van China in de regio Azië-Stille Oceaan (zie [het idee](#)). Met het oog op niet-traditionele militaristische uitdagingen die worden gesecuritiseerd, zoals terrorisme, activiteiten van criminele organisaties en niet-gereguleerde immigratie, voert één deelnemer aan dat deze niet alleen met traditionele militaire strategieën kunnen worden opgelost, aangezien daarvoor veiligheidsmaatregelen moeten worden vastgesteld door middel van diplomatie, bemiddeling en maatschappelijke cohesie (zie [het idee](#)). Energiezekerheid (zie [het idee](#)) en de doelstelling om de afhankelijkheid te verminderen om de geopolitieke defensievermogens van de Europese Unie te versterken, zijn een belangrijk voorbeeld (zie [het idee](#)). Debatten op het platform zagen ook de nevenschikking van pacifisten die defensieve strategieën promoten, tegen degenen die betoogden dat wanneer ze worden geconfronteerd met supermachten, zoals China en Rusland, gemilitariseerde veiligheid vereist is (zie [het idee](#)). Sommige deelnemers zijn van mening dat de EU zich niet moet bezighouden met defensieaangelegenheden en dat het beter is dat de lidstaten zich met de steun van de NAVO verdedigen (zie [het idee](#)).

Er zijn op het platform wijdverbreide veiligheidsproblemen met betrekking tot Rusland, zoals de dreiging van desinformatie en de invloed en invloed van Rusland op Europese landen (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), en standpunten waaruit blijkt dat er gemeenschappelijk beleid moet worden ontwikkeld (zie [het idee](#)).

Sommige respondenten bespreken de interne veiligheid in de EU en wijzen op de noodzaak om verschillende soorten dreigingen te bestrijden, zoals cyberaanvallen door middel van betere coördinatie op het gebied van cyberbeveiliging (zie [het idee](#)) en de vele vormen van terrorisme met gecoördineerde terrorismebestrijdingsprogramma's (zie bijv. [dit evenement](#)). Daarnaast benadrukken zij het belang van het voorkomen van radicalisering en polarisatie van Europese samenlevingen, bijvoorbeeld door het

opzetten van een netwerk voor voorlichting over radicalisering om beste praktijken uit te wisselen (zie [het idee](#) en [het idee](#)).

Er wordt ook EU-coördinatie voorgesteld voor politiediensten om gelijkheid en uniform werken in alle lidstaten te waarborgen (zie [het idee](#)). In dit verband hebben de deelnemers voorgesteld een Erasmus-programma voor militairen en politie in te voeren om de trouw aan de EU te consolideren en de uitwisseling van goede praktijken te vergemakkelijken (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Soortgelijke ideeën worden ook besproken in het kader van het thema EU in de wereld.

Tot slot zijn er verschillende oproepen op het platform om vervolging en rechtshandhaving over de nationale grenzen heen te vergemakkelijken (zie voorbeelden van [ideeën](#) en [ideeën](#)), bijvoorbeeld door een uniform wetboek van strafrecht vast te stellen (zie [het idee](#)). Gezien het vrije verkeer binnen de EU zijn sommige burgers voorstander van de oprichting van een Europees agentschap om de samenwerking tussen de lidstaten bij de bestrijding van terrorisme en georganiseerde misdaad te versterken (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Een deelnemer wijst ook op het gevaar van illegale wapenverkoop (zie [het idee](#)). Ook de versterking van Europol, het reeds bestaande Europees agentschap voor de bestrijding van internationale criminaliteit en terrorisme, wordt door sommige deelnemers overwogen (zie [het idee](#)).

EU-waarden

Het belang en de centrale rol van de instandhouding van de Europese waarden worden vaak herhaald op het platform (zie bijv. [dit idee](#)). Een groep ideeën op het platform bespreekt wat het betekent om Europees te zijn en welke waarden de EU moet belichamen en bevorderen (zie bijvoorbeeld [idee](#) en [evenement](#)). Verschillende burgers noemen met name de beginselen van menselijke waardigheid, vrijheid, gelijkheid, democratie, de rechtsstaat, mensenrechten, pluralisme, rechtvaardigheid, solidariteit (zie [het evenement](#)) en gendergelijkheid als het waardensysteem van de Europese Unie, en zijn van mening dat deze de leidraad moeten vormen voor haar beleid. Als zodanig houdt een sterk goedgekeurd voorstel de invoering in van een evaluatiemechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten in de EU (zie [het idee](#)).

Burgers verwijzen ook naar de gemeenschappelijke wortels en heterogene specifieke kenmerken die kenmerkend zijn voor elke lidstaat (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)).

Sommige respondenten bespreken ook de noodzaak van een Europese grondwet om een reeks fundamentele Europese waarden die in de EU moeten

worden geëerbiedigd, duidelijk te definiëren (zie bijv. dit [idee](#)).

Een deel van de discussies spitst zich toe op de plaats van religie en religieuze waarden in Europa, met discussies over de rol van christelijke waarden en de noodzaak deze te beschermen (zie [het idee](#) en [het evenement](#)), maar roept ook op tot eerbiediging van de culturele en religieuze diversiteit in Europa (zie [het idee](#)). Met betrekking tot het christendom werd tijdens een evenement onderzocht hoe Oost-Europese landen openbare religieuze vertoningen verzoenen met tolerantie ten opzichte van andere religies en overtuigingen (zie [evenement](#)). Religie en de relevantie ervan in de huidige Europese Unie kwamen aan bod tijdens een interreligieuze bijeenkomst in Dublin (zie [het evenement](#)). Evenzo voeren de deelnemers aan dat ethische kwesties die steeds meer verdeeldheid zaaien, moeten worden aangepakt door middel van interreligieuze dialogen en interculturele perspectieven (zie bijv. dit [idee](#)).

Recente bijdragen hebben ook de kwestie van antisemitisme aan de orde gesteld als een grote bedreiging voor burgers uit Joodse gemeenschappen in veel landen, die een toename van aanvallen en geweld hebben gezien (zie [het idee](#)).

Lobbyen en corruptie

Net als in het geval van het onderwerp “Europese democratie” hebben sommige respondenten zich gericht op kwesties in verband met lobbyen en corruptie. Er zijn suggesties om de regulering en transparantie van lobbyen door particuliere belangen te verbeteren (zie [het idee](#)) en de invloed ervan op het EU-beleid te beperken (zie bijv. dit [idee](#)). Andere deelnemers hebben gesproken over de aanpak van corruptie binnen de EU-instellingen, het gebruik van EU-middelen en de bescherming van klokkenluiders (zie bijv. dit [idee](#)). Eén deelnemer heeft voorgesteld een waarheids- en verzoeningscommissie in te stellen om vermeende schendingen van de EU-Verdragen door EU-ambtenaren aan te pakken (zie [het idee](#)).

Naast de bestrijding van corruptie op het niveau van de EU-instellingen wordt de EU er in sommige gevallen toe opgeroepen de onpartijdigheid van nationale overheidsdiensten te controleren om favoritisme en willekeur tegen te gaan (zie [het idee](#) en [het evenement](#)) of om justitiële corruptie aan te pakken (zie [het idee](#)). De deelnemers vragen de EU actie te ondernemen tegen belastingontwijking en corruptie in de lidstaten (zie bijv. dit [idee](#)). Bovendien hebben sommige respondenten hun verontwaardiging geuit over het feit dat er geen eerlijke rechtszaken kunnen worden gevoerd (zie [het idee](#)).

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

Nieuwe ideeën bespraken in toenemende mate kwesties op het gebied van veiligheid en grensbescherming. Het onderwerp defensie werd niet alleen besproken in termen van de oprichting van een Europees leger (zie bijv. dit [idee](#)), maar ook in verband met de Russische invasie in Oekraïne, met veel oproepen om de democratische waarden van Europa te versterken (zie [het idee](#)) en Oekraïne te ondersteunen. Als zodanig pleitten sommige deelnemers voor uitbreiding van het defensiesysteem van de EU (zie bijv. dit [idee](#)). Ook het EU-lidmaatschap van Oekraïne werd besproken (zie [het idee](#)).

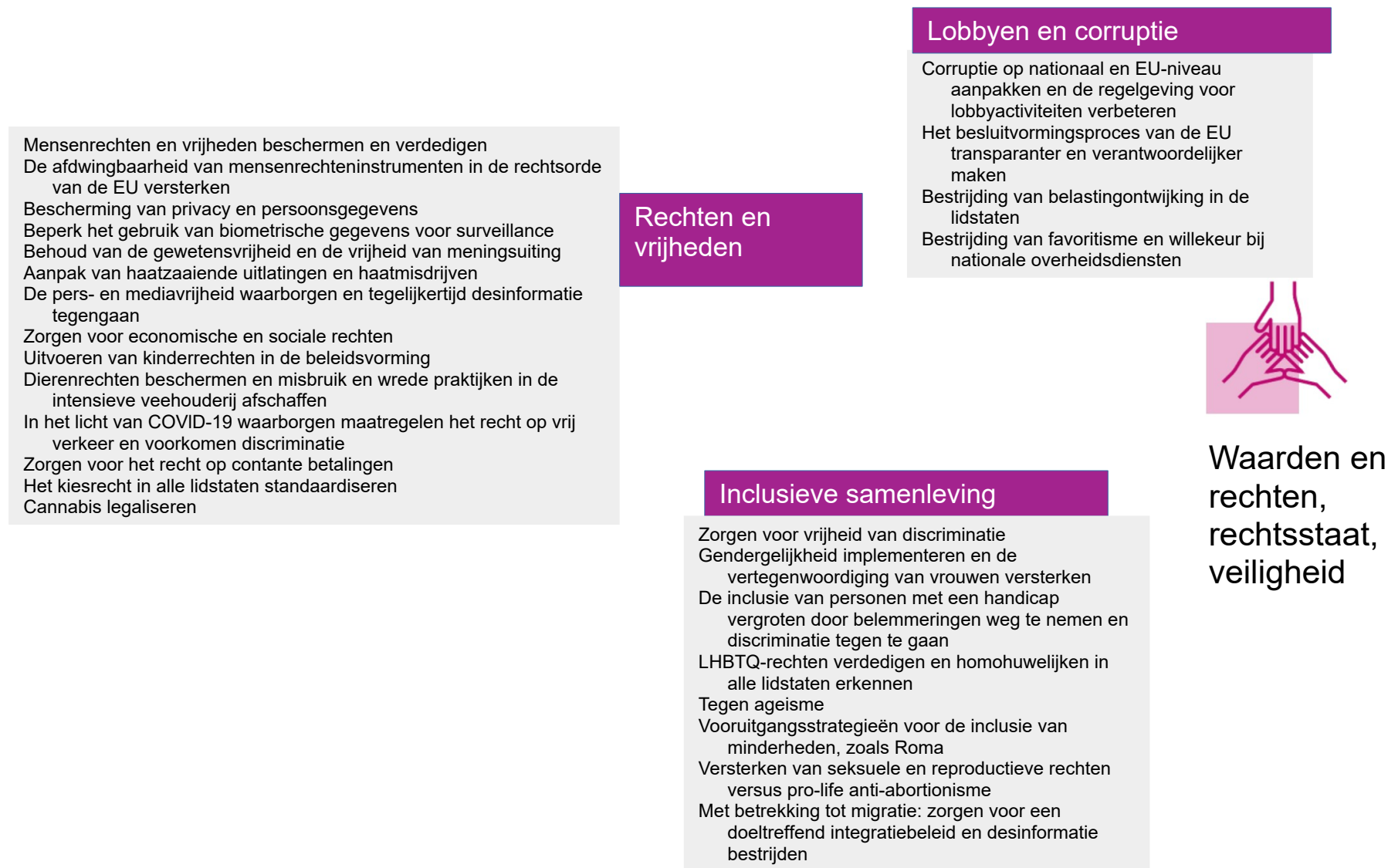
Daarnaast hebben de bijdragen betrekking op thema's en subthema's die in het laatste gepubliceerde verslag aan de orde zijn gesteld.

LHBTIQ-rechten (zie bijv. [dit idee](#)), gendergelijkheid (zie bijv. [dit idee](#)), discriminatie van personen met een handicap (zie [het idee](#)) en minderheden (zie [het evenement](#)) kwamen vaak aan de orde in de ideeën die op het platform werden ingediend, naast de waarden van de EU (zie bijv. [dit idee](#)).

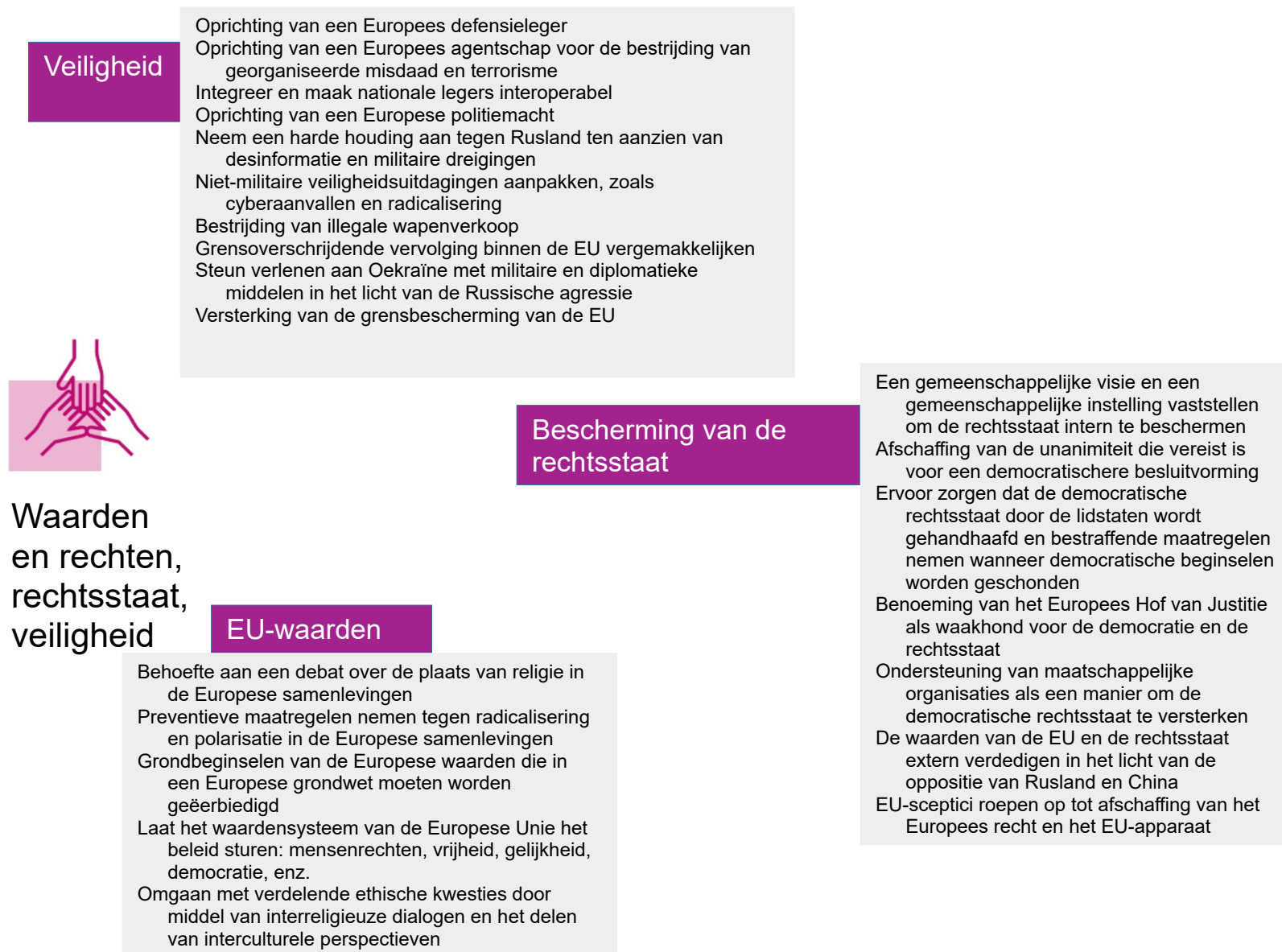
In het kader van het thema rechten en burgerlijke vrijheden riepen sommige deelnemers op tot meer respect voor de vrijheid van meningsuiting, met een voorstel om onafhankelijke berichtgeving in de media te vergemakkelijken (zie bijv. dit [idee](#)). In een andere bijdrage werd gepleit voor meer vrijheid bij het dragen van wapens (zie [het idee](#)).

Met betrekking tot sociale rechten werd ook het thema demografie besproken, met oproepen tot de invoering van beleid om gezinnen beter te ondersteunen (zie [het idee](#)). In een idee werd ook benadrukt dat er doeltreffende beleidsmaatregelen moeten worden ontwikkeld om dakloosheid te bestrijden (zie [het idee](#)).

De onderwerpen justitie en rechtshandhaving (zie bijv. [dit idee](#)) werden grotendeels besproken. Met betrekking tot justitie bespraken de deelnemers kwesties in verband met belastingontduiking en sociale dumping (zie [het idee](#)), alsook het slecht functioneren van rechtsstelsels, en geavanceerde voorstellen die gericht zijn op de integratie van Europese rechtsstelsels, waaronder de mogelijkheid om een straf in een ander EU-land uit te zitten (zie [het idee](#)).

Figuur 17 — Mindmap-onderwerp Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid, deel 1

Figuur 18 — Mindmap-onderwerp Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid deel 2

7. Digitale transformatie

Het onderwerp Digitale transformatie heeft 1.072 ideeën, 1.184 reacties en 390 evenementen opgeleverd, wat in totaal 2.646 bijdragen heeft opgeleverd. In de bijdragen wordt in het algemeen gewezen op de noodzaak van digitale transformatie met betrekking tot de toekomstige economie, samenwerking, gezondheid en andere gebieden van het leven. Ze hebben echter ook verschillende uitdagingen in verband met digitale transformatie benadrukt, zoals ethische overwegingen, de groeiende digitale kloof, tekortkomingen in de AVG en cyberdreigingen. In verband hiermee hebben de respondenten, via de meest voorkomende thema's, gewezen op de noodzaak om niet alleen te investeren in digitaal onderwijs en digitale vaardigheden te bevorderen, maar ook te investeren in digitale innovatie en te evolueren naar een digitaal soeverein Europa. De verschillende ideeën kunnen worden gegroepeerd volgens de volgende thema's:

- **Onderwijs en opleiding: digitale vaardigheden**
- **Digitale soevereiniteit en ethiek**
- **Algemene digitalisering van de samenleving**
- **Europese digitale instrumenten: digitalisering van overheidsdiensten**
- **Digitale gegevens**
- **Cyberbeveiliging**
- **Digitale rechten en inclusie**
- **Verontreiniging, duurzaamheid en duurzaamheid**
- **Digitalisering van de economie**
- **Digitale gezondheid**

Evenementen

Recente evenementen die in het kader van het thema digitale transformatie werden georganiseerd, weerspiegelden het debat over de totstandbrenging van een eerlijke en evenwichtige digitale transformatie in de EU. Tijdens één evenement in Zweden bespraken middelbare scholieren het gebrek aan moderne elektronische apparatuur op scholen, het lage niveau van begrip van nieuwe technologieën onder ouderen en de behoefte aan snelle internetverbindingen overal in de EU (zie [evenement](#)).

Een workshop in de Hongaarse stad Pécs, georganiseerd door de lokale universiteit, besprak de ethische dilemma's in verband met de regulering en het gebruik van AI. De workshop bestond uit een eerste brainstormsessie, gevolgd door een presentatie van ideeën en de daaropvolgende vertaling ervan in concretere voorstellen (zie [evenement](#)).

In de Franse regio Bretagne werd een evenement over de digitale kloof georganiseerd (zie [evenement](#)), terwijl het onderwerp van de Russische invasie van Oekraïne een belangrijk aandachtspunt was in een discussie over Europese digitale soevereiniteit die plaatsvond in de Franse stad Agen onder de titel "Digital: het slechtste en het beste van de wereld" (zie [evenement](#)).

Onderwijs en opleiding: digitale vaardigheden

Een van de meest terugkerende ideeën op het platform met betrekking tot digitale transformatie heeft betrekking op de noodzaak om EU-burgers de nodige vaardigheden en instrumenten te bieden om te groeien en te slagen in een steeds digitalere wereld. In een aantal ideeën op het platform wordt gepleit voor alomvattende EU-brede inspanningen op het gebied van digitale geletterdheid in alle EU-landen, aangezien de ontwikkeling en bevordering van digitale vaardigheden als een topprioriteit voor de economie wordt beschouwd (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers wijzen met name op de noodzaak om digitale vaardigheden van jongeren in alle EU-lidstaten te ontwikkelen om hun inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te verbeteren (zie bijv. [dit idee](#)). Het verbeteren van digitale vaardigheden en het creëren van de capaciteit om door de gedigitaliseerde samenleving te navigeren, worden niet alleen als economische voordelen beschouwd, maar worden ook steeds meer als een voorwaarde beschouwd om een bredere toegang tot onderwijs, cultuur en belangrijke overheidsdiensten te waarborgen (zie bijv. [dit idee](#)). Ideeën stellen voor om te beginnen op het niveau van de basisschool en door te

gaan langs het onderwijstraject (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)), ook onder ouderen (zie bijv. [dit evenement](#), [dit idee](#)). Eén bijdrager verwijst naar de vaardighedenagenda van de EU en het actieplan voor digitaal onderwijs 2021-2027 en vraagt om een versnelde uitvoering ervan met betrekking tot digitale vaardigheden, met name in het licht van de COVID-19-pandemie (zie [het idee](#)). Naast de opleiding op het gebied van digitale vaardigheden worden er oproepen gedaan om opleidingen te geven over de gevaren van het internet, zoals deepfakevideo's en voorlichting te geven over methoden om onlinefraude te voorkomen (zie bijv. [dit idee](#)). Sommige respondenten geven aan dat er behoefte is aan EU-wetgeving inzake digitaal onderwijs om minderjarigen in de virtuele ruimte te beschermen en hoogwaardig onderwijs te waarborgen (zie [het idee](#)).

E-learning in de context van de gezondheidscrisis, een thema dat eveneens wordt besproken in het onderwerp onderwijs, cultuur, jeugd en sport, is een terugkerend thema geworden in de bijdragen met een gemeenschappelijke oproep tot meer investeringen en inspanningen om de digitalisering van het onderwijs te stimuleren (zie bijv. [dit idee](#)). Naast de hardware-infrastructuur stellen de respondenten voor om één Europees platform voor leren op afstand op te zetten (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)), virtuele en meeslepende pedagogische instrumenten te ontwikkelen (zie [het idee](#)) of een gemeenschappelijk webportaal voor digitale onlinecertificaten te ontwikkelen (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband stellen de respondenten ook voor om wetenschappelijke loopbanen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)) en de ontwikkeling van wetenschappelijke onderzoeksprogramma's voor jonge studenten verder te bevorderen door te investeren op het gebied van digitale technologie en innovatie (zie [het idee](#)).

Digitale soevereiniteit en ethiek

Het thema van digitale soevereiniteit komt vaak voor en verschillende ideeën om te investeren in open-source software, in het bijzonder, hebben een groot aantal goedkeuringen ontvangen. De ideeën die op het platform worden ingediend om de digitale soevereiniteit te stimuleren, zijn gericht op de strategische onafhankelijkheid van Europa op het gebied van hardware, software en socialemediaplatforms, met verschillende oproepen om de veerkracht en onafhankelijkheid van software en investeringen in innovatie af te dwingen en te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Een aantal ideeën vraagt om investeringen in Europese opensourcesoftware om egalitaire redenen en meer samenwerking tussen de lidstaten (zie bijv. [dit](#) zeer onderschreven [idee](#)), maar

ook om meer digitale autonomie (zie bijv. [dit idee](#)). Een subthema van ideeën is het bevorderen van de digitale ontwikkeling en productie van de EU en het nemen van maatregelen met betrekking tot monopolies van de webindustrie (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)) ten aanzien van andere actoren zoals de VS of China. Net als bij andere onderwerpen bevorderen de deelnemers het idee van digitale mediaplatforms die eigendom zijn van en leiding geven aan Europa, zoals een Europees streamingplatform (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband bespreekt een bijdrage de noodzaak dat de wet inzake digitale diensten (DSA) en de wet inzake digitale markten (DMA) verder gaan om de hegemonische positie van digitale giganten van buiten de EU in te dammen. Om de digitale soevereiniteit van de EU te stimuleren, roept de bijdrager op tot het stimuleren van innovatie door onder meer te investeren in Europese start-ups met een groot potentieel en een soevereine cloud (zie [het idee](#)). Deze oproep tot strategische autonomie voor de Europese Unie op digitaal gebied en een Europees model voor digitalisering is ook een van de ideeën die naar voren zijn gebracht door een programma voor burgerparticipatie en een forum dat wordt georganiseerd door de waarnemingspost Duitsland-Italië-Europa (zie [het evenement](#)).

Naast soevereiniteit op het gebied van digitale software pleiten andere respondenten er specifiek voor dat de EU soevereiniteit op het gebied van hardware moet bereiken (zie [evenement](#)). Zo wordt in een van de meest onderschreven ideeën voorgesteld om de eigen chipproductie van Europa te ontwikkelen en te bevorderen (zie [het idee](#)), terwijl in een ander idee specifiek wordt verwezen naar afhankelijkheden van speciale metalen (zie [het idee](#)). Een van de respondenten beschrijft een soevereine en groene Europese smartphone die volledig in de EU is vervaardigd (zie [het idee](#)).

Centraal in de oproepen tot digitale soevereiniteit staat de noodzaak om te investeren in innovatie en onderzoek, met verschillende vermeldingen van Europese digitale-innovatiehubs (zie bijv. [dit idee](#)). Om digitale soevereiniteit en duurzaamheid centraal te stellen in een Europees digitaal beleid, stelt een van de respondenten voor om EU-financiering nauw te koppelen aan projecten voor digitale, duurzame transformatie en Europese digitale vrijhandelszones (zie [het idee](#)).

Een extra reeks ideeën legt een sterke nadruk op het ethische aspect. De respondenten willen met name de digitale soevereiniteit van de EU versterken om volledig in overeenstemming te zijn met de Europese waarden, normen, transparantie en ethiek (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers geven aan dat de EU voorop moet lopen op het gebied van digitalisering, ook wat betreft wetenschappelijke en technologische wetgeving (zie [het idee](#)). Daarnaast wordt in het meest onderschreven idee over dit onderwerp opgeroepen tot eerlijke digitalisering op basis van mensenrechten, met inbegrip van arbeids- en vakbondsrechten (zie [het idee](#)) en tot

het waarborgen van de vrijheid van meningsuiting door middel van acties tegen vormen van haatzaaiende uitlatingen en de verspreiding van nepnieuws (zie [het evenement](#)).

Algemene digitalisering van de samenleving

De overkoepelende strekking van de bijdragen op het gebied van digitale transformatie is de toenemende digitalisering van een verscheidenheid aan gebieden van de EU-samenleving, die hand in hand gaat met de nodige innovatie-inspanningen. In dit verband verwijzen de respondenten naar het digitale decennium en roepen zij op tot een versnelling, waarbij zij de vooruitgang van de lidstaten nauwlettend volgen (zie bijv. [dit idee](#)). Verschillende deelnemers stellen verder een digitale transitie voor met ideeën over de digitalisering van het openbaar vervoer in de EU met een gemeenschappelijke elektronische vervoerspas (zie [het idee](#)). Anderen bespreken digitalisering met betrekking tot landbouw (zie bijv. [dit evenement](#)), justitie in de EU (zie bijv. [dit evenement](#)) of in het kader van de totstandbrenging van een duurzame, groenere economie (zie bijv. [dit evenement](#)).

Een subthema heeft betrekking op digitaal stemmen, waarbij een aantal respondenten op het platform wijzen op de voordelen van elektronisch stemmen en van elektronische handtekeningen (zie [het idee](#)), met name in de context van de pandemie (zie bijv. [dit idee](#)). Deze kwestie is onderzocht vanuit het oogpunt van efficiëntie, veiligheid en innovatie, niet vanuit het oogpunt van de versterking van de democratie. Er zijn echter enkele tegengestelde standpunten in de opmerkingen die wijzen op een aantal nadelen van elektronisch stemmen. De deelnemers stellen voor blockchaintechnologie toe te passen op het eigen sterk versleutelde verzendsysteem van Europa op te zetten, als een mogelijk middel om de veiligheid van digitaal stemmen in de EU te waarborgen.

Met name op het gebied van digitale innovatie wordt in de op het platform ingediende ideeën over digitale groei in de eerste plaats gepleit voor een grotere rol van de EU bij de verdere ontwikkeling van instrumenten op het gebied van artificiële intelligentie (AI). Een oproep tot een gezamenlijke inspanning om samen te werken komt tot uiting in een idee voor een Europese onderzoeksafdeling op het gebied van AI (zie [het idee](#)). Voor sommige respondenten is AI een essentieel onderdeel om economische groei en welvaart in de EU te stimuleren (zie bijv. [dit idee](#)).

Er wordt gepleit voor meer planning en regelgeving met betrekking tot de huidige AI-mogelijkheden en algoritmische besluitvormingssystemen om risico's tot een minimum te beperken en de veiligheid en toegankelijkheid te verbeteren (zie bijv. [dit idee](#), zie bijv.

[dit evenement](#)). Er wordt gewezen op de noodzaak van wetgevingsmaatregelen om de risico's van artificiële-intelligentietechnologieën tot een minimum te beperken (zie bijv. [dit evenement](#)) en de grondrechten te eerbiedigen. Een voorbeeld hiervan is de oproep om een lijst op te stellen van verboden toepassingen van AI, zoals algoritmisch toezicht door werknemers (zie [gebeurtenis](#)). Een veel onderschreven idee binnen dit thema bespreekt ethische AI en stelt wetgeving voor om de risico's van AI in te perken, het gebruik van gegevens te reguleren en ongelijkheden te voorkomen (zie [het idee](#)).

Niettemin wijzen sommige respondenten op de voordelen van AI, bijvoorbeeld voor de publieke sector of medische noodhulpdiensten (zie bijv. [dit idee](#)). Andere respondenten zijn echter terughoudender en wijzen op het toekomstige risico van het creëren van AI die superieur is aan het menselijk brein (zie bijv. [dit idee](#)).

In een ander zeer onderschreven idee wordt de noodzaak besproken om ervoor te zorgen dat grote crowdfundingplatforms vanuit alle lidstaten toegankelijk zijn (zie [het idee](#)).

Sommige ideeën gaan ook in op de (potentiële) nadelen van de digitalisering van de samenleving, zoals de uitsluiting van minder digitaal bewuste mensen, milieudruk, ontmenselijking, robotisering en meer monitoring en bewaking van personen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Medewerkers willen dat deze negatieve gevolgen van digitalisering worden onderzocht. In verband hiermee willen sommige bijdragen dat de wetgeving wordt bijgewerkt in het licht van de toenemende digitalisering van de samenleving (zie bijv. [dit idee](#)).

Europese digitale instrumenten – digitalisering van de overheidssector

Een aantal respondenten stelt voor het bestuur en de overheidssector in de EU te digitaliseren om interoperabiliteit en e-governance mogelijk te maken (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#), zie [het evenement](#)). De burgers stellen een reeks specifieke technologische en digitale instrumenten voor de Europese burgers voor. Het subthema van de digitale eenwording van de EU wordt uitgebreid besproken (zie [het idee](#)), met een oproep tot meer harmonisatie op Europees niveau door de vaststelling van gemeenschappelijke digitale instrumenten: bijvoorbeeld een specifiek Europees sociaal netwerk voor de uiting van de publieke opinie (zie [het idee](#)), bijvoorbeeld door een kader te creëren dat alle EU-landen helpt om samen te werken aan IT-

projecten. Dit idee wordt verder ontwikkeld met verschillende suggesties voor alle digitale portalen voor burgerbetrokkenheid en de identificatiebehoeften van het dagelijks leven (zie [het idee](#)).

Een grote pool van ideeën bespreekt het creëren van digitaal burgerschap met ideeën voor een Europese identificatie via een digitale ID (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)) of zeer veilige (EU-)identificatiesystemen, bijvoorbeeld op basis van het gebruik van een vingerafdrukcode (zie bijv. [dit idee](#)). Evenzo stellen de respondenten een Europese digitale portemonnee voor waarin alle papieren documenten worden vervangen door digitale documenten (zie [het idee](#)).

Een andere categorie bijdragen is gericht op Europese e-diensten: met bijvoorbeeld een Europese Single Sign-on Identity Provider voor het verlenen van toegang tot overheidsdiensten (zie [het idee](#)), de noodzaak om normen te harmoniseren en één authenticatieaccount op Europees niveau aan te maken (zie [het idee](#)). Evenzo is er een voorstel om een “digitale grensoverschrijdende EU-dienstkaart” in te voeren om de toegang tot openbare en noodhulpdiensten voor burgers die in grensoverschrijdende regio's wonen, te vereenvoudigen (zie [het idee](#)). Ook de ontwikkeling van digitale instrumenten en diensten, zoals een digitale identiteit voor de EU, de oprichting van een Europese app of de invoering van een digitaal Europees paspoort, werd tijdens evenementen besproken (zie bijv. [dit evenement](#)).

Digitale gegevens

Wat het thema digitale gegevens betreft, benadrukken de respondenten de vooruitgang die tot dusver is geboekt en vermelden zij dat de EU een voortrekkersrol speelt bij de bescherming van personen in de digitale wereld. Desalniettemin is er een oproep tot verdere verbetering op dit gebied (zie bijv. [dit evenement](#), zie bijv. [dit idee](#)). De voorstellen zijn bijvoorbeeld gericht op het wijzigen van de AVG-wetgeving om het gemakkelijker te maken het online verzamelen van persoonsgegevens te weigeren (zie bijv. [dit idee](#)). Een andere bijdrage vraagt om duidelijkere regelgeving als het gaat om GDPR en werknemersgegevens (zie [het idee](#)). Tegelijkertijd vragen meerdere bijdragen om begrijpelijker wetgeving zonder gebruikers te belasten met constante verzoeken om toestemming (zie bijv. [dit idee](#)). Suggesties zijn onder meer om de AVG nog verder uit te breiden en de gegevensautonomie voor EU-burgers te vergroten (zie bijv. [dit idee](#)). Verscheidene respondenten pleiten voor beperking of verbod van geoblocking (zie bijv. [dit idee](#)), de harmonisatie van gegevensbeschermingssystemen in de hele EU en de invoering van een persoonlijke cloud voor EU-burgers (zie [het idee](#)).

Cyberbeveiliging

Over het algemeen wordt herhaaldelijk opgeroepen tot samenwerking op Europees niveau op het gebied van infrastructuur, kennis en personele middelen om de cyberbeveiliging in de EU te versterken (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)).

In een aantal ideeën wordt gesuggereerd de bescherming tegen cybercriminaliteit te versterken door in de eerste plaats de netwerkbeveiliging te vergroten, wat voor veel contribuanten hand in hand gaat met een grotere digitale soevereiniteit (zie bijv. [dit idee](#)). Daarnaast moeten de transparantie en de verantwoordingsplicht van gegevenssystemen worden verbeterd (zie bijv. [dit idee](#)). Als onderdeel van een vijfpijlervoorstel, dat voortbouwt op de aanbevelingen van Enisa met betrekking tot de risico's van apparaten die zijn verbonden met het internet der dingen (IoT), stellen de respondenten voor om een EU-label te creëren voor elk IoT-product dat ervoor zorgt dat het apparaat voldoet aan de minimumeisen inzake internetveiligheid en -prestaties, in combinatie met regelgeving voor de evaluatie en controle van software van derden door de fabrikant (zie [het idee](#)). Ook wordt een vorm van inspectie voorgesteld om ervoor te zorgen dat toepassingen veilig zijn via een Europese instantie voor netwerkbeveiligingsinspectie (zie [het idee](#)).

Ook cyberterrorisme wordt besproken, met verschillende suggesties voor een gecentraliseerde EU-aanpak om de EU, haar burgers en bedrijven te verdedigen in geval van onlinedreigingen (zie bijv. [dit idee](#)). De voorstellen variëren van een Europees cyberleger (zie [het idee](#)) tot uitbreiding van de reikwijdte van het Enisa-agentschap tot een Europees cyberdefensiecentrum (zie [het idee](#)). Sommige respondenten zien een rol voor de EU in het leiden van een mondiaal verdrag inzake cyberbeveiliging, gebaseerd op het voorbeeld van het Verdrag van Boedapest van 2001 (zie [het idee](#)).

Naast defensieve strategieën zijn er verschillende suggesties voor wetgevende maatregelen, bijvoorbeeld om te pleiten voor de invoering van EU-brede wetgeving om de privacy van burgers te beschermen (zie [het idee](#)). In een aantal bijdragen wordt ook benadrukt dat er regelgeving op socialemediaplatforms moet worden ingevoerd om desinformatie, nepnieuws en gegevenssoevereiniteit tegen te gaan (zie bijv. [dit idee](#)). Een dergelijke regelgeving zou kunnen bestaan uit digitale netwerkidentificatieprotocollen die door een Europese autoriteit worden geverifieerd om smaad, digitaal pesten of openbaarmaking van valse informatie te voorkomen (zie [het idee](#)). Een bijdrager ziet een rol voor het Europees Openbaar Ministerie (EOM) bij het versterken van de Europese actie tegen cybercriminaliteit en stelt voor zijn bevoegdheid uit te breiden tot grensoverschrijdende cybercriminaliteit (zie [het idee](#)).

Daarnaast wordt opgeroepen tot een betere consumentenbescherming in een onlineomgeving (zie bijv. [dit idee](#)), bijvoorbeeld door het voor consumenten in de toekomst gemakkelijker te maken van gedachten te veranderen over aankopen.

Digitale rechten en inclusie

Volgens de respondenten zijn er verschillende uitdagingen in verband met een toegenomen digitale samenleving. Een punt van zorg dat uit de bijdragen naar voren komt, is de digitale kloof die kwetsbare groepen treft. In een onlinediscussie werd bijvoorbeeld gesproken over de toegenomen digitalisering van onze samenleving en, als gevolg daarvan, de toenemende uitsluiting van bepaalde bevolkingsgroepen, de "digitaliseringsverliezers" (zie [het evenement](#)).

De deelnemers benadrukken daarom dat vrije en inclusieve toegang tot digitale ruimte en inhoud moet worden gewaarborgd, bijvoorbeeld door oproepen te doen voor toegankelijke en betaalbare digitale diensten en apparaten (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Anderen stellen voor dat digitale toegang moet worden erkend als een basisbehoefte door te zorgen voor systemische financiering op Europees of nationaal niveau om digitale diensten aan te bieden (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Zoals eerder vermeld, wordt in verschillende ideeën voorgesteld het niveau van digitale geletterdheid en onderwijs van jonge en oudere bevolkingsgroepen te verbeteren om de digitale cohesie te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Een van de respondenten stelt voor een monitoringmechanisme in te voeren om eerlijke en gelijke digitalisering en de verwerving van digitale vaardigheden te waarborgen (zie [het idee](#)).

Een ander belangrijk onderdeel van de ideeën benadrukt meer in het bijzonder de digitale ongelijkheid tussen stedelijke en plattelandsgebieden: het verbeteren van de digitale connectiviteit en de toegang tot essentiële openbare en particuliere diensten zijn enkele van de meest besproken voorstellen binnen dit thema (zie [evenement](#)).

Wat digitale rechten betreft, zouden sommige respondenten graag zien dat reclame op digitale mediakanalen wordt beperkt of verminderd (zie bijv. [dit idee](#)), terwijl anderen in het belang van de vrijheid van informatie willen dat betaalmuren worden verwijderd en informatie vrij beschikbaar wordt gesteld zonder dat daarvoor een betaling nodig is (zie [het idee](#)).

In één bijdrage wordt gepleit voor een genderbewuste aanpak van digitalisering met suggesties voor een rechtskader ter bestrijding van digitaal geweld en een oproep om gendervriendelijk digitaal ontwerp te bevorderen (zie [het idee](#)). Daarnaast benadrukken de

respondenten de noodzaak om vrouwelijk ondernemerschap te vergroten en digitale vaardigheden bij vrouwen te bevorderen (zie het [evenement](#)). De oproep tot meer gendergelijkheid in de technologiesector werd ook besproken in de YEP-workshop (zie [het evenement](#)).

Verontreiniging, duurzaamheid en duurzaamheid

In verschillende gevallen koppelen de respondenten digitalisering aan een duurzamere samenleving. Zo is er een oproep om een digitaal productpaspoort in te voeren ter bevordering van lokale consumptie en circulaire economie, dat toegankelijk is via QR-codes met informatie over de oorsprong, samenstelling, milieueffecten, recycling en eindbehandeling van producten (zie [het idee](#)).

Er is echter sprake van een vangst, aangezien digitalisering evenzeer bijdraagt tot onder meer verontreiniging. Om dit tegen te gaan, pleiten de respondenten voor een duurzame digitalisering met meer onderzoek naar de milieueffecten van digitalisering en om consumenten te informeren over de milieueffecten van digitale producten (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Suggesties voor duurzame productie met bijvoorbeeld een oproep om datacentra groener te maken met groene energie (zie [het idee](#)) of om nieuwe producten te produceren met gerecycleerd elektronisch afval of andere duurzame alternatieven (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Een ander onderdeel van de ideeën draait om digitaal afval, waarbij bijvoorbeeld wordt opgeroepen om de productgarantie van digitale goederen uit te breiden (zie [het idee](#)). Daarnaast ligt de nadruk op duurzame, herstelbare en eerlijk en ethisch geproduceerde digitale apparatuur, die bijvoorbeeld met lagere belastingen zou kunnen worden bevorderd (zie [het idee](#)).

Sommige respondenten richten zich niet alleen op de uitbreiding van duurzaamheid en toegankelijkheid tot digitale apparaten, maar ook tot digitale infrastructuren en de ontwikkeling van slimme steden (zie bijv. [dit idee](#)). Een andere categorie ideeën in dit verband stelt voor de ontwikkeling van toegankelijke en duurzame technologieën te bevorderen door te investeren in Low Tech (zie [het idee](#)).

Digitalisering van de economie

In overeenstemming met een thema dat ook is ontwikkeld in het kader van het thema “Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen”, pleit een

groot aantal ideeën voor de omarming van de digitale economie en een eengemaakte digitale markt (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers hebben bijvoorbeeld gesproken over de invoering van een EU-blockchainplatform (zie bijv. [dit idee](#) en [dit idee](#)). Ook het idee van een programma voor de digitale eengemaakte markt ter bevordering van e-handel en manieren om kmo's beter in staat te stellen digitale instrumenten en geavanceerde technologieën te gebruiken, wordt genoemd (zie [het idee](#)).

Andere respondenten bespreken ook cryptocurrencies met verzoeken aan overheden om cryptocurrencies te adopteren om te profiteren en een digitale en economisch actieve samenleving te ontwikkelen (zie bijv. [dit idee](#)) of roepen op tot een Europese cryptocurrency (zie [het idee](#)). Tegenargumenten over de noodzaak om cryptocurrencies te reguleren of te verbieden, worden ook op het platform aan de orde gesteld (zie bijv. [dit idee](#)).

Daarnaast wordt in verschillende ideeën gepleit voor de invoering van een digitale euro als veilige en gemakkelijke betaalmethode (zie bijv. [dit idee](#)).

Een andere groep ideeën moedigt investeringen aan en stimuleert het concurrentievermogen van de Europese digitale markt door een digitaliseringsstrategie voor kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#)) en de marktvoorwaarden voor de ontwikkeling van start-ups in het kader van de Europese digitale infrastructuur te verbeteren (zie [het idee](#)). In dit verband bespreekt een van de respondenten een sterkere digitalisering van de economie met digitale ontvangsten, een vereenvoudiging van digitale transacties en onlinebankieren dat telefonisch toegankelijker wordt gemaakt (zie [het idee](#)).

Digitale gezondheid

In het kader van het thema digitale gezondheid worden in een aantal ideeën op het platform concrete maatregelen voorgesteld om de gezondheid van burgers in de digitale wereld te verbeteren, zoals het recht van werknemers om werkloos te worden (zie bijv. [dit idee](#)), de invoering van een vrije dag op sociale media (zie [het idee](#)), geestelijke gezondheid (zie bijv. [dit idee](#)) of de bevordering van digitale opleiding voor jongeren om een gezond en bewust gebruik van technologie te bevorderen.

In dit verband pleit een van de respondenten voor meer regulering van computer- en videospellen, met name die welke gericht zijn op (en populair zijn bij) kinderen, aangezien sommige ervan gokpatronen kunnen introduceren (zie [het idee](#)).

Ook op het gebied van gezondheid wordt gepleit voor digitale gezondheidsintegratie in de EU (zie bijv. [dit idee](#)) of voor de invoering van een digitale Europese

ziekteverzekeringskaart (zie bijv. [dit idee](#)). Meer gedetailleerde ideeën stellen voor om één platform voor elektronisch gezondheidsbeheer op te zetten, wat met name interessant zou zijn voor de vele Europeanen die gebruikmaken van grensoverschrijdende mobiliteitsmogelijkheden (zie bijv. [dit idee](#)). Dit laatste idee is uitgebreid tot de invoering van elektronische EU-certificaten (zie bijv. [dit idee](#)). Commentatoren maken zich echter vaak zorgen over privacy en gegevensbescherming. Het idee van een Europees digitaal gezondheidsplatform wordt vaak besproken in verband met COVID-19-vaccinaties en het groene paspoort (zie bijv. [dit idee](#)).

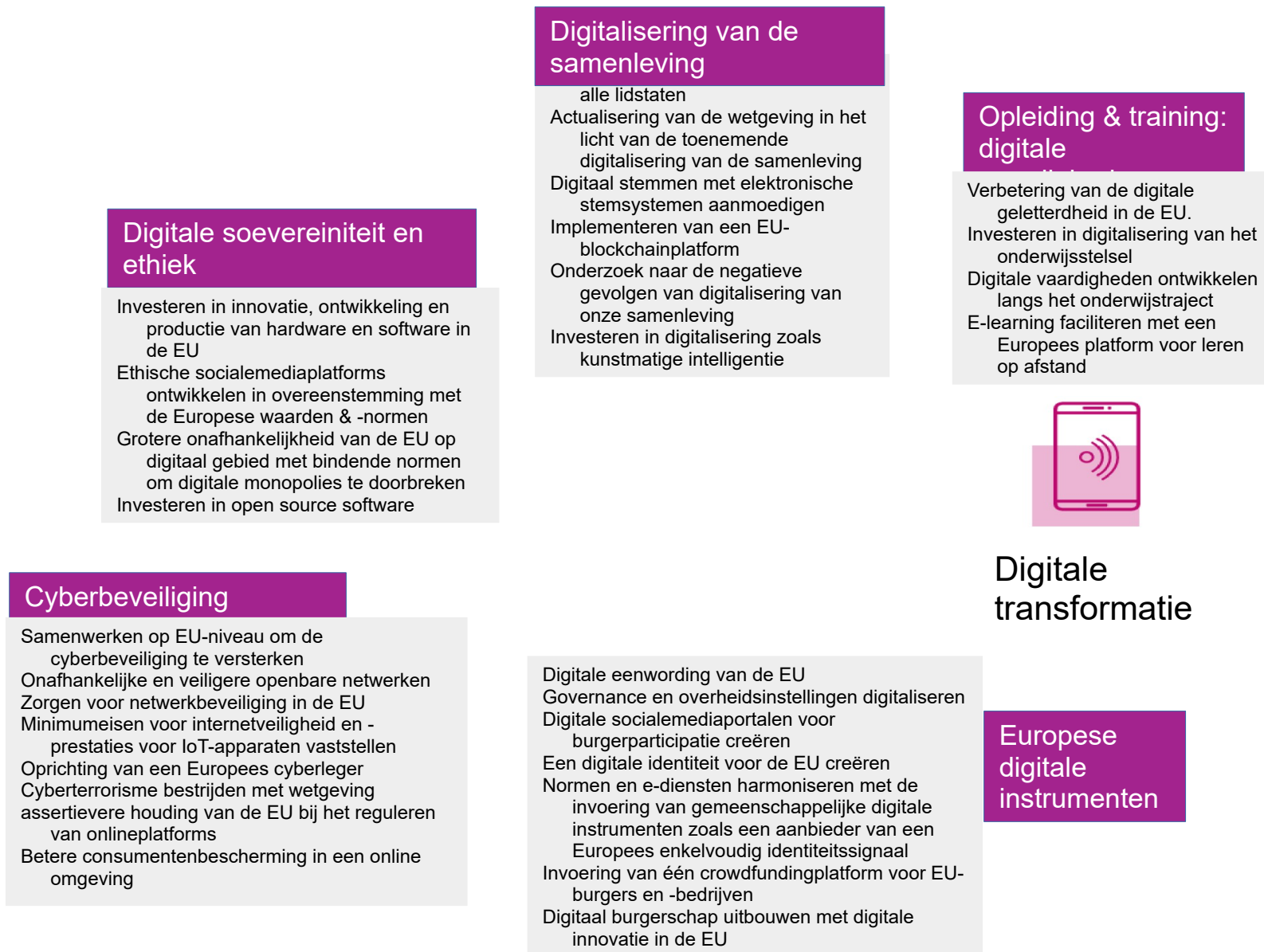
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

Recente ideeën die in het kader van het thema “Digitale transformatie” werden gepresenteerd, kwamen overeen met de hierboven genoemde ideeën.

Het belang van het waarborgen van gelijke toegang tot het internet overal in Europa en het waarborgen van een democratische digitalisering behoorden tot de ideeën die het vaakst naar voren werden gebracht. Onderwijs wordt gezien als een belangrijke aanjager van digitalisering (zie bijv. [dit idee](#)). Technologische innovatie, ondersteund door EU-breed beleid, binnen een efficiënt Europees institutioneel en juridisch kader, wordt over het algemeen gezien als een manier om een eerlijke en inclusieve digitalisering van de Europese samenleving te ondersteunen (zie bijv. [dit idee](#)).

De hierboven genoemde workshop in Hongarije over AI heeft geresulteerd in een aantal voorstellen, zoals de mogelijkheid om het gebruik van AI uit te breiden, een ander terugkerend voorstel (zie [idee](#)) en de oprichting van een juridisch en institutioneel kader om het gebruik van AI te reguleren werd ook vermeld (zie [idee](#)). Een ander evenement in Bulgarije besprak eveneens de noodzaak van regelgeving (zie [het idee](#)).

Naast ideeën ter ondersteuning van technologische innovatie werd in een aantal bijdragen opgeroepen tot meer onlineveiligheid, met name wat betreft het verzamelen en gebruiken van persoonsgegevens (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband werd het onderwerp digitale soevereiniteit besproken om ervoor te zorgen dat aan de Europese waarden, met name het recht op persoonlijke levenssfeer, wordt voldaan (zie [het idee](#)).

Figuur 19 — Mindmap onderwerp “Digitale transformatie” deel 1

Digitale

- Verbeter de gegevensbeveiliging
- Zorgen voor begrijpelijke wetgeving inzake digitale gegevens
- Zorg verder voor gegevensprivacy met een wijziging van de AVG
- Geoblocking beperken of verbieden

Digitale economie

- Bevordering van e-handel met een eengemaakte digitale markt
- Reguleer of adopteer cryptocurrencies
- Bevorderen van een digitaliseringsstrategie voor kmo's
- Introduceer een digitale euro

Verontreiniging, duurzaamheid en

- Digitalisering aanmoedigen om vervuiling terug te dringen
- Onderzoeken en ondersteunen van duurzame manieren om digitale apparatuur te produceren
- Bevorderen van milieuvriendelijke en ethisch geproduceerde digitale apparatuur
- Digitale verspilling verminderen
- Bevorderen van de ontwikkeling van digitale infrastructuur, slimme steden en lowtech

Digitale rechten en inclusie

- De digitale kloof en ongelijkheid aanpakken
- Zorgen voor toegankelijke en betaalbare digitale diensten en apparaten in de hele EU
- Investeren in digitale geletterdheid en onderwijs voor de hele bevolking
- Waarborgen van gratis en inclusieve toegang tot digitale ruimte en inhoud
- Zorgen voor digitale connectiviteit van plattelandsgebieden
- Zorgen voor gendergelijkheid op digitaal en technologisch gebied

Digitale

- Zorgen voor het recht om offline te zijn
- Introduceer het concept van een vrije dag op sociale media
- Zorgen voor de veiligheid van kinderen online en in computerspelletjes
- Gezondheid digitaal integreren in de EU met bv. een digitale gezondheids-ID

Digitale transformatie

Figuur 20 — Mindmap onderwerp “Digitale transformatie” deel 2

8. Europese democratie

Het thema Europese democratie heeft geleid tot in totaal 2 539 ideeën, 4 606 opmerkingen en 1 060 evenementen op het digitale platform. De meest besproken thema's zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement en de herstructurering van de Europese instellingen (of zelfs de federalisering van de EU), gevolgd door een breed scala aan suggesties om de burgerparticipatie en kennis over Europese aangelegenheden te vergroten en een Europese gemeenschappelijke identiteit te bevorderen. De algemene interacties in het kader van dit onderwerp zijn constructief en toekomstgericht, ook al hebben sommige interacties de vrees geuit dat de EU het risico loopt te imploseren als gevolg van spanningen, populisme en nationalisme. Hoewel de bijdragen wijzen op een aantal overlappingsen tussen de verschillende thema's en in grote lijnen vergelijkbare niveaus van betrokkenheid, hebben zij betrekking op de volgende aspecten:

- **Europees Parlement verkiezingen**
- **Federalisering van de Europese Unie**
- **Burgerparticipatie en -raadplegingen**
- **Institutionele hervormingen**
- **Bevordering van een gemeenschappelijke Europese identiteit en openbare ruimte**
- **Bescherming en versterking van de democratie**

Evenementen

In het kader van dit onderwerp werd meer dan een derde van het totale aantal evenementen dat sinds 21 februari is gesloten, in Italië gehouden. Een overweldigende meerderheid van dergelijke evenementen besprak het thema van de federalisering van de EU, zoals de burgervergadering die in de stad Pavia werd georganiseerd, met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, politieke partijen, de non-profitsector en het bedrijfsleven (zie [het evenement](#)).

Andere evenementen bespraken kwesties in verband met de Europese democratie vanuit het perspectief van jongeren. Tijdens een dergelijk evenement in de stad Montpellier, Frankrijk, hebben jonge deelnemers verschillende voorstellen gedaan om de EU concreet te verbeteren vanuit het perspectief van jongeren (zie [het evenement](#)). Middelbare scholieren namen deel aan een in Roemenië georganiseerd informatie- en communicatie-evenement over de mogelijkheden van het NextGenerationEU-plan en het onlineplatform voor de Conferentie over de toekomst van Europa (zie [het evenement](#)). Tijdens het evenement werd een dialoog tussen studenten, professoren en organisatoren opgezet, waarbij studenten zich richtten op hun visie op de EU en haar toekomst, ook in verband met de oorlog in Oekraïne.

In Zweden werd een lezing over mensenrechten en democratie als basis voor Europese samenwerking georganiseerd voor een publiek bestaande uit migranten uit EU- en niet-EU-landen (zie [evenement](#)). Tijdens de lezing wisselden de deelnemers ook van gedachten met de sprekers, met name over het belang van stemmen bij EU-verkiezingen en over hoe EU-burgers kunnen bijdragen aan de EU.

Een bijzondere nadruk op journalistiek en de wijze waarop verslag kan worden uitgebracht over EU-aangelegenheden was het belangrijkste kenmerk van meerdere evenementen die in Kroatië werden georganiseerd. In Zagreb vond een discussie met studenten plaats over "Hoe kan de belangstelling voor verslaggeving over de EU onder studenten journalistiek worden vergroot?" (zie [het evenement](#)).

Verkiezingen voor het Europees Parlement

Een groep ideeën onder het thema "Europese democratie" bespreekt veranderingen in de manier waarop verkiezingen voor het Europees Parlement worden gehouden als middel om de betrokkenheid van burgers bij democratische processen in de EU te vergroten. Een breed gedragen idee, dat verschillende

reacties heeft opgeroepen, betreft de opstelling van EU-brede transnationale kieslijsten (zie [het idee](#)). Er is ook voorgesteld een nieuw kiesdistrict in het leven te roepen voor Europeanen die in een andere lidstaat wonen om kandidaten aan te moedigen zich te concentreren op Europese en niet op binnenlandse kwesties (zie [het idee](#)). Er zijn ook andere ideeën voor electorale hervorming voorgesteld om het pan-Europese debat te bevorderen en tegelijkertijd de leden van het Europees Parlement dichterbij de burgers te brengen (zie bijv. [dit idee](#)). Een van de voorgestelde specifieke soorten electorale hervormingen is gericht op het wijzigen van de herverdeling van de zetels in het parlement, om het huidige proportionele systeem te vervangen door een majoritair systeem, op basis van coalities (zie [het idee](#)). In één idee wordt ervoor gepleit dat de leden van het Europees Parlement door de nationale wetgevers worden voorgedragen in plaats van rechtstreeks te worden gekozen (zie [het idee](#)).

Sommige voorstellen hebben betrekking op specifiekere manieren om de opkomst bij de Europese verkiezingen te verhogen. Er wordt gepleit voor de invoering van verplichte stemming (zie [het idee](#)), alsook voor suggesties om de deelname te vergemakkelijken, bijvoorbeeld door poststemmingen (zie [het idee](#)) en registratie van kiezers op dezelfde dag toe te staan, de stembus tot een feestdag te maken (zie [het idee](#)) en zelfs op één dag te stemmen voor meerdere soorten verkiezingen (zie [het idee](#)). Sommige respondenten bespreken ook digitaal stemmen, waaronder een idee om een pool van pan-Europese digitale kiezers te creëren (zie [het idee](#)). De kwestie van digitaal stemmen komt ook aan bod onder het thema "Digitale transformatie".

Er zijn ook suggesties om de minimumleeftijd om te mogen stemmen bij de verkiezingen voor het Europees Parlement te harmoniseren (zie bijv. [dit idee](#)) en deze bij voorkeur vast te stellen op 16 jaar (zie [het idee](#)). Deze ideeën zijn er onder meer op gericht jongeren aan te moedigen deel te nemen aan de politiek, een kwestie die door de deelnemers vaak als cruciaal wordt beschouwd. Tijdens een workshop in Wenen werd onder meer gesproken over manieren om de deelname van jonge burgers aan de Europese verkiezingen te vergroten (zie [evenement](#)). In de voorstellen die tijdens de workshop naar voren zijn gebracht, wordt benadrukt dat het aantal jonge leden van het Europees Parlement moet worden verhoogd, zodat kandidaten vanaf 16 jaar zich kandidaat kunnen stellen voor verkiezingen. Deelnemers aan een in Malta georganiseerd [evenement](#) bespraken de resultaten van het Eurovoters-project, een initiatief om jonge kiezers in het land op te leiden. Tijdens dit evenement werden meerdere suggesties gedaan, waaronder de noodzaak om "jeugd" niet langer als één groep te beschouwen, waardoor het risico bestaat dat specifieke behoeften binnen specifieke gemeenschappen buiten beschouwing worden gelaten. Er zijn oproepen op het

platform om jongeren de mogelijkheid te bieden om regelmatig hun mening te geven in het Europees Parlement (zie [het idee](#)), een ander idee voorziet in plaats daarvan in een ander soort platform, waar jonge gebruikers vertrouwd raken met leden van het Europees Parlement en hun politieke voorstellen (zie [het idee](#)). In een verwante bijdrage wordt voorgesteld een quotum vast te stellen voor leden van het Europees Parlement die jonger zijn dan 35 jaar (zie [het idee](#)).

Andere deelnemers behandelen de kwestie van het stemrecht vanuit het perspectief van mensen met een handicap of gezondheidsproblemen die hun vermogen om hun stem uit te brengen beperken. In deze bijdragen wordt gepleit voor verkiezingen voor het Europees Parlement die inclusiever zijn voor deze categorieën (zie [dit idee](#)).

Eén deelnemer stelt voor een gendergelijkheidslust op te stellen voor de verkiezingen voor het Europees Parlement (zie [het idee](#)). Sommige ideeën hebben betrekking op specifieke kwesties met betrekking tot politieke partijen. Een van de respondenten stelt bijvoorbeeld voor om alleen de symbolen van Europese partijen te gebruiken in plaats van die van nationale partijen (zie [het idee](#)), om het transnationale karakter van de verkiezingen opnieuw te versterken. Volgens een andere bijdrage moeten partijen toegankelijker worden voor mensen met verschillende culturele of sociaal-economische achtergronden (zie [het idee](#)).

Federalisering van de Europese Unie

Een groot aantal bijdragen in het kader van het thema Europese democratie pleit voor een federalisering van de Europese Unie, met verschillende opvattingen over dit begrip. Dit is een terugkerend onderwerp van evenementen die verband houden met dit onderwerp (zie [bijv. dit evenement](#)). “Federalisering” heeft ook geleid tot enkele van de meest onderschreven ideeën op het platform (zie [idee](#) en [idee](#)) en tot verschillende opmerkingen van deelnemers.

Sommige respondenten zien federalisering als de beste manier voor de EU om haar volledige potentieel te bereiken (zie [bijv. dit idee](#) en [dit evenement](#)), maar ook als een middel om de EU meer geloofwaardigheid en invloed te geven op het mondiale politieke toneel en om de transnationale problemen waarmee we vandaag worden geconfronteerd, zoals de klimaatverandering en de COVID-19-pandemie, aan te pakken (zie [het idee](#)). Bovendien wordt het gezien als een manier om eurosceptis en nationalistische sentimenten te overwinnen volgens de deelnemers die het idee ondersteunen.

In een sterk onderschreven en besproken idee wordt bijvoorbeeld gepleit voor de oprichting van een

constituerende vergadering voor de ontwikkeling van een Europese grondwet waarin de belangrijkste elementen en beginselen van een democratische Europese federatie worden vastgelegd (zie [het idee](#)). De discussie omvat ook meer specifieke oproepen tot een gemeenschappelijk fiscaal en economisch beleid (zie [het idee](#)), waaronder een idee van een “Europese Unie van belastingbetalers” (zie [het idee](#)), een Europees leger en de federalisering van het buitenlands beleid, naast een herontwerp van de EU-instellingen volgens federalistische beginselen.

Toch zijn sommige respondenten sceptisch over federalisering. Sommige deelnemers vrezen dat dit kan leiden tot een buitensporige centralisatie van de macht of tot onevenwichtigheden tussen de lidstaten. Anderen zijn van mening dat er veel problemen moeten worden overwonnen om een dergelijk idee werkelijkheid te laten worden. Sommige deelnemers geven de voorkeur aan decentralisatie met meer macht voor de lidstaten in plaats van federalisering (zie [bijv. dit idee](#)), met meer vrijheid en respect voor de identiteit van de lidstaten en vrije samenwerking op gebieden waar dit nuttig is (zie [bijv. dit idee](#)). Een van die ideeën uit zijn bezorgdheid over het idee van “een steeds hechter verbond” en de potentiële macht van federale rechtbanken, die pleiten voor een confederatie in plaats van een federale unie (zie [het idee](#)).

Gezien de verschillende nationale contexten en de mate van bereidheid van de lidstaten om deel uit te maken van een federale unie, bevorderen sommige deelnemers het idee van een stapsgewijze federalisering, met een systeem van “overgangszones” (zie [het idee](#)). Dit soort respondenten steunt het idee van een federaal Europa, maar zij zouden het in dit stadium onrealistisch kunnen vinden, en daarom pleiten zij voor een Unie met meerdere snelheden die de strategische autonomie van de EU op korte termijn en het vooruitzicht van federalisme zou verbeteren (zie [het idee](#)).

Burgerparticipatie en burgerraadplegingen

Bijdragen aan het platform omvatten een aantal suggesties om de burgerparticipatie en het gevoel van eigen verantwoordelijkheid met betrekking tot de besluitvorming van de EU te versterken.

Een groep ideeën en evenementen bespreekt de ontwikkeling van meer permanente mechanismen op basis van participatieve democratie en interactie tussen burgers om de representatieve democratie te versterken en aan te vullen, onder meer door voort te bouwen op de ervaring van de Conferentie over de toekomst van Europa. De deelnemers stellen bijvoorbeeld voor systematischer gebruik te maken van burgervergaderingen en -panels om de belangrijkste en

moeilijkste politieke besluiten in de EU voor te bereiden (zie bijv. [dit idee](#)). Eén deelnemer stelt voor dat dergelijke vergaderingen rechtstreeks door burgers worden bijeengeroepen na een succesvol Europees burgerinitiatief (zie [het idee](#)). Sommige respondenten stellen een “burgerparlement”, een “vergadering gewijd aan maatschappelijke organisaties” (zie [idee](#)) of een “constituerende vergadering” (zie [idee](#)) voor om het Europees Parlement te adviseren. De deelnemers bespreken ook het idee van EU-brede referenda over institutionele en beleidsthema’s van de EU (zie bijv. [dit idee](#)). Sommige deelnemers zien het als een alternatief voor een nationaal referendum over Europese aangelegenheden, waarvan de resultaten het risico inhouden dat bepaalde EU-beleidsinitiatieven worden geblokkeerd, ongeacht het niveau van de door de EU verspreide steun voor die initiatieven (zie bijv. [dit idee](#)).

In sommige van deze bijdragen wordt specifiek ingegaan op de verdiensten van het meertalig digitaal platform, waarbij lof en kritiek worden geuit, maar ook suggesties voor verbetering worden gedaan. Verschillende deelnemers benadrukken bijvoorbeeld dat er een feedbacksysteem moet worden opgezet voor de follow-up van voorstellen van burgers tijdens de conferentie (zie bijv. [dit idee](#)). Een andere deelnemer antwoordt op een idee om van de conferentie een permanente conferentie te maken door te wijzen op de noodzaak om de inhoud van het platform van tijd tot tijd samen te vatten en er een discussie over op gang te brengen (zie [het idee](#)).

De bijdragen omvatten ook een voorstel om een online éénloketplatform op te zetten dat alle publieke inbreng, of het nu gaat om Europese burgerinitiatieven, klachten of verzoekschriften, centraliseert in de institutionele participatiestructuur van de EU (zie [het idee](#)), terwijl een andere bijdrager het idee naar voren brengt van een platform dat uitsluitend bestemd is voor verenigingen (zie [het idee](#)).

Van de soorten onlineplatforms die door de deelnemers worden voorgesteld om de democratische participatie te vergroten, is er één gericht op het opzetten van een bottom-up lobbystelsel, gefinancierd door gemeenschappelijke Europese burgers door middel van individuele donaties, en het delen van ideeën via hetzelfde portaal (zie [het idee](#)). Dit platform is bedoeld om het probleem van ongelijke beïnvloedingscapaciteit tussen individuele burgers en grote organisaties op te lossen.

Andere respondenten stellen een online digitaal forum voor waar EU-burgers EU-wetgeving kunnen bespreken, met behulp van een op sociale media gebaseerd systeem van upvotes en opmerkingen (zie [het idee](#)). Een verwant idee omvat een platform voor burgerlobby als alternatieve manier voor gewone EU-burgers en kleinere bedrijven om hun expertise en standpunten over wetgeving in het besluitvormingsproces van de EU te kanaliseren (zie [het idee](#)).

Het belang van burgertechnologie, met name in het huidige tijdperk van toenemend wantrouwen jegens politieke partijen, wordt door veel deelnemers besproken (zie [het idee](#)). Volgens dit idee zouden civiele technologieën het mogelijk maken om de toegenomen complexiteit van openbaar bestuur in onze tijd te begrijpen en de actieve betrokkenheid en participatie te vergroten.

Tijdens een [evenement in](#) de Italiaanse stad Brindisi werd een breed scala aan ideeën naar voren gebracht om de directe democratische mechanismen op EU-niveau te verbeteren, waaronder het vergroten van de publieke kennis van enkele reeds bestaande instrumenten, zoals verzoekschriften van de EU, tijdelijke commissies, Europese bemiddelaars en het Solvit-platform.

Het verkleinen van de afstand tussen EP-leden en burgers wordt ook gezien als een manier om de Europese democratie te verbeteren. Eén deelnemer ontwikkelt verschillende strategieën om de communicatie te verbeteren en de rechtstreekse uitwisseling van ideeën tussen EP-leden en hun kiezers te bevorderen (zie [het idee](#)). Een van de voorgestelde ideeën is de oprichting door leden van het Europees Parlement van lokale kantoren in hun eigen kiescolleges. Dit idee lijkt gedeeltelijk op het voorstel van een andere deelnemer om een systeem van lokale EU-raadsleden op te zetten (zie [het idee](#)), als een manier om de afstand tussen de EU-instellingen en de Europese burgers te verkleinen.

Institutionele hervormingen

In een aanzienlijk aantal ideeën wordt ook meer specifiek gesproken over hervormingen van de Europese instellingen, met als doel deze efficiënter en transparanter te maken en dichter bij de burgers te brengen. De ideeën voor institutionele hervormingen kunnen voorstellen omvatten voor een bredere herziening van de institutionele structuur (zie bijv. [dit idee](#)), maar ook strategieën om beleidsmakers meer verantwoording te laten afleggen voor de doeltreffendheid van beleidsinitiatieven. Zo komt één deelnemer op het idee om effectbeoordelingen in alle stadia van het wetgevingsproces verplicht te stellen (zie [het idee](#)).

Wat het Europees Parlement betreft, vragen de respondenten het vaakst dat het echte wetgevende initiatiefbevoegdheden krijgt (zie bijv. [dit idee](#)). Er wordt ook gevraagd om fiscale bevoegdheden toe te kennen (zie [het idee](#)). Ook de zetel van het Europees Parlement wordt besproken, waarbij respondenten vragen om een keuze tussen Straatsburg en Brussel (zie bijv. [dit idee](#)), ook als een manier om de logistieke kosten te verlagen (zie [het idee](#)).

Tijdens de bespreking van de Europese Raad en de Raad van de Europese Unie is een terugkerend idee op het platform en binnen het thema Europese democratie een overgang naar stemming met gekwalificeerde meerderheid, althans op bepaalde beleidsterreinen (zie bijv. [dit idee](#)), en een stopzetting van het vetorecht (zie bijv. [dit idee](#)). Er zijn ook discussies over de rol van de Raad in het institutionele bestel van de EU (zie bijv. [dit idee](#)) en suggesties om de tweekamerstelselwetgeving in de EU te verdiepen (zie bijv. [dit idee](#)).

Wat de Europese Commissie betreft, bespreekt een groep bijdragen de verkiezing van de voorzitter van de Commissie en de benoeming van commissarissen, waaronder het Spitzenkandidaten-systeem (zie bijv. [dit idee](#)) en de rechtstreekse verkiezing van de voorzitter van de Commissie door burgers (zie bijv. [dit idee](#)). De deelnemers hebben ook de kwestie van het aantal commissarissen aan de orde gesteld (zie bijv. [dit idee](#)).

Een veel besproken idee is om een rechtstreeks gekozen EU-voorzitter te hebben, bijvoorbeeld door de rollen van de voorzitter van de Europese Commissie en de Europese Raad samen te voegen (zie bijv. [dit idee](#)). Er wordt ook gepleit voor één enkel contactpunt voor de EU om in de externe betrekkingen met één stem te spreken (zie bijv. [dit idee](#)). Eén deelnemer stelt voor de rol van de voorzitter van de Eurogroep en de vicevoorzitter van de Europese Commissie, belast met de euro, samen te voegen om een ministerie van Economie en Financiën op te richten, als een manier om de coördinatie te verbeteren (zie [het idee](#)). Daarnaast worden hervormingen van het Comité van de Regio's en het Economisch en Sociaal Comité genoemd, bijvoorbeeld om ze efficiënter te laten functioneren. De voorstellen omvatten een hervorming van het Comité van de Regio's om te voorzien in passende kanalen voor dialoog voor regio's, steden en gemeenten (zie [het idee](#)), of een grotere rol voor het Comité (zie [het idee](#)). In verband hiermee stelt een andere deelnemer voor om Euregio's als institutionele entiteiten te erkennen (zie [het idee](#)).

In een sterk onderschreven idee wordt de EU verzocht een duidelijk mechanisme op te zetten voor het recht van staatloze naties op zelfbeschikking (zie [het idee](#)).

De rol van het Europees Hof van Justitie is ook een gemeenschappelijk onderwerp van discussie (zie bijv. [dit idee](#)), met oproepen om zijn bevoegdheden te verduidelijken of zelfs te versterken (zie bijv. [dit idee](#)) en andere om deze te beperken (zie bijv. [dit idee](#)).

Sommige respondenten richten zich op de rol van de Europese Centrale Bank (zie [het idee](#)) en de Eurogroep (zie [het idee](#)) en stellen manieren voor om deze instellingen te hervormen. In één idee wordt gepleit voor de voltooiing van de bankenunie met een Europees depositogarantiestelsel (zie [het idee](#)).

Verschillende ideeën over hervormingen hebben een generatiegerichte focus. Eén deelnemer stelt bijvoorbeeld voor een effectbeoordeling voor EU-beleid

en -wetgeving in te voeren om de specifieke impact ervan op jongeren te meten (zie [het idee](#)). De "jeugdtest" zou het perspectief van jongeren binnen de instellingen helpen brengen en het EU-beleid inclusiever maken voor jongeren. Een andere deelnemer, die van jong naar oud gaat, stelt voor een Europees commissaris voor ouderen in te stellen (zie [het idee](#)).

Bevordering van een gemeenschappelijke Europese identiteit en openbare ruimte

Binnen dit thema bespreken de deelnemers een gemeenschappelijke Europese identiteit, op basis van gemeenschappelijke Europese waarden van democratie (zie [het evenement](#)), zoals besproken onder andere thema's. Zij bevorderen echter ook praktische ideeën om een dergelijke gemeenschappelijke Europese identiteit en een gemeenschappelijke Europese openbare ruimte te bevorderen, onder meer door de bijdrage van de media.

Het thema taal wordt het meest besproken. Een gemeenschappelijke taal wordt beschouwd als een doeltreffende (en soms als enige) manier om een sterke Europese identiteit tot stand te brengen (zie bijv. [dit idee](#)). Esperanto wordt vaak voorgesteld als een verenigende taal (zie bijv. [dit idee](#)), ook om de verdeeldheid tussen de aanhangers van elke nationale taal te omzeilen. Hoewel respondenten het oneens kunnen zijn over welke taal de voorkeur verdient voor Europeanen, zijn ze het er allemaal over eens dat taaltraining moet worden bevorderd om tot een gemeenschappelijke taal te komen (zie bijv. [dit idee](#)). In andere bijdragen wordt erop aangedrongen het beginsel van meertaligheid beter te eerbiedigen (zie bijv. [dit idee](#)), bijvoorbeeld door een officiële EU-publicatie in elke EU-taal te laten vertalen (zie [het idee](#)).

Daarnaast zijn er ideeën voor de oprichting van een EU-sportteam (zie bijv. [dit idee](#)), het houden van 9 mei als feestdag in alle lidstaten (zie [het idee](#)) of het creëren van een EU-paspoort (zie [het idee](#)) om een Europese geest te bevorderen.

Eén deelnemer stelt ook voor jumelageprogramma's tussen werknemers op te zetten om niet-schoolgaande Europeanen in staat te stellen de cultuur van een ander EU-land te ontdekken, bijvoorbeeld door een opleiding in het buitenland te volgen (zie [het idee](#)). Toekomstige generaties worden gezien als belangrijke drijvende krachten achter een gemeenschappelijke EU-identiteit, en daarom benadrukken veel deelnemers het belang van het voorlichten van jongeren over Europese politieke kwesties (zie [het idee](#)), een thema dat ook

uitgebreid wordt besproken in het hoofdstuk Onderwijs, cultuur, jeugd en sport.

Naast talen worden culturele producten ook gezien als iets dat Europeanen met elkaar kan verbinden. Vandaar de oproep van een deelnemer om de verspreiding van culturele productie binnen de Europese grenzen te bevorderen door een ruimte van “vrij verkeer van informatie” tot stand te brengen, wat betekent dat auteursrechten en licentiebeperkingen binnen de EU moeten worden verminderd (zie [het idee](#)).

Een aantal bijdragen in het kader van het thema Europese identiteit hebben betrekking op het onderwerp media en de manier waarop zij kunnen bijdragen tot het verspreiden van kennis over de EU en het creëren van een Europese geest (zie bijv. [dit idee](#)). Een terugkerende suggestie, die een relatief groter aantal steunbetuigingen heeft gekregen, is de oprichting van pan-Europese mediakanalen of -netwerken (zie bijv. [dit idee](#)) of de oprichting van één publieke EU-omroeporganisatie (zie bijv. [dit idee](#)). Dit wordt voornamelijk voorgesteld om de kennis over EU-kwesties onder burgers te vergroten, bijvoorbeeld door middel van livestreaming van discussies en evenementen, maar ook om een gemeenschappelijke EU-geest te bevorderen waarin Europese waarden en Europese culturen worden gevierd, met documentaires over EU-landen. Sommige respondenten pleiten ook voor een tv- en radiozender van de EU om haar waarden buiten de grenzen van de EU te projecteren (zie bijv. [dit idee](#)).

Andere deelnemers stellen voor journalisten op te leiden over EU-verslaggeving of openbare omroepen te verplichten een percentage van de zendtijd aan EU-aangelegenheden te besteden (zie [het idee](#)).

Bescherming en versterking van de democratie

Een aantal ideeën in het kader van dit thema hebben betrekking op de bescherming van de democratie in de EU, waarbij wordt opgeroepen tot krachtig optreden tegen regeringen die de democratische beginselen schenden, met name met betrekking tot Hongarije en Polen (zie bijv. een [idea](#)). Deze kwestie wordt nader behandeld onder het thema “Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid”.

De deelnemers erkennen ook het gevaar dat desinformatie en nepnieuws kunnen opleveren voor democratieën. Er wordt opgeroepen tot een sterkere aanpak om de verspreiding van misleidende informatie tegen te gaan, met inbegrip van voorstellen om een mobiele factcheck-app (zie [het idee](#)) of een onafhankelijk EU-instituut voor factchecking van de media (zie [het idee](#) op te zetten). Sommige

respondenten pleiten ook voor een specifieke EU-verordening over de inhoud die op sociale media kan worden gepubliceerd (zie bijv. [dit idee](#)).

In een aantal ideeën en opmerkingen wordt gesproken over de noodzaak om lobbyen te reguleren, met oproepen tot een gedragscode voor politici of de oprichting van een onafhankelijk Europees orgaan met de middelen om corruptie en de ongewenste invloed van lobby's te bestrijden (zie bijv. [dit idee](#)). Een deelnemer pleit voor een verbod op het gebruik van sponsoring tijdens de voorzitterschappen van de Raad van de EU, een praktijk waarbij de regering van de EU-lidstaat die het voorzitterschap bekleedt, financiële steun ontvangt om merklogo's op officieel online- of fysiek materiaal weer te geven (zie [het idee](#)).

Er wordt ook gepleit voor algemene maatregelen ter bestrijding van corruptie, bijvoorbeeld bij de gunning van aanbestedingen op lokaal niveau (zie bijv. [dit idee](#)). Een deelnemer stelt voor één databank in te voeren waarin de huidige meervoudige EU-rapportagesystemen worden gecombineerd (zie [het idee](#)). Een ander voorstel is om Europese politici en ambtenaren die belangrijke functies bekleden, zoals leden van het Europees Parlement of commissarissen, te verbieden aandelen te bezitten (zie [het idee](#)).

Een deelnemer uit zijn bezorgdheid over ongewenste buitenlandse invloed op de Europese democratie, eist een screening van hoeveel van de cruciale infrastructuur van de EU eigendom is van China en verzoekt de EU India te bevoordelen boven China als strategische economische partner in handelsovereenkomsten (zie [het idee](#)).

Tijdens een in Brussel georganiseerd [evenement](#) werd gewezen op de sleutelrol van steden en lokale gemeenschappen bij het versterken van de democratie en het bevorderen van sociale vooruitgang. In een tijd van sterke ontkoppeling tussen het institutionele centrum en de periferie kan de rol van steden en gemeenten van cruciaal belang zijn om het vertrouwen van de burgers in democratische instellingen op te bouwen.

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

De meeste bijdragen in de afgelopen periode hebben eerder genoemde thema's geconsolideerd. Er werd echter een nieuwe reeks ideeën besproken om de nationale regeringen en parlementen meer te betrekken bij de beleidsvorming van de EU en meer verantwoording af te leggen voor het EU-beleid, waardoor het thema Europese democratie vanuit een nationaal perspectief werd benaderd. Eén van deze

ideeën betraf de vaststelling van een minimumaantal zittingen in elk nationaal parlement die gewijd waren aan politieke aangelegenheden van de EU (zie [het idee](#)). Een andere, die zich richt op de rol van de nationale parlementen bij de ratificatie van EU-verdragen, introduceerde het idee van gezamenlijke sessies tussen het Europees Parlement, of zijn specifieke commissies, en de nationale parlementen, met name via videoconferenties (zie [het idee](#)). Overeenkomstig de bevindingen in het laatste verslag was het meest besproken thema in recente bijdragen de algemene oproep om de democratie in de EU te beschermen en te versterken, gevolgd door de behoefte aan institutionele hervormingen (zie bijv. [dit idee](#)). In veel ideeën werden de voorgestelde

hervormingen van het Europese kiesstelsel besproken (zie bijv. [dit idee](#)).

Er werd ook gewezen op de noodzaak van inspanningen om de burgerparticipatie en -raadplegingen te vergroten (zie bijv. [dit idee](#)). In feite werd de betrokkenheid van burgers af en toe besproken in verband met de bescherming van de democratie zelf, bijvoorbeeld door contribuanten die opriepen tot de oprichting van een permanent digitaal onlineplatform voor burgerraadplegingen (zie bijv. [dit idee](#)). Er werd voorgesteld een uniek mediaplatform op te richten dat Europese inhoud in meerdere talen uitzendt, in overeenstemming met het belang dat de deelnemers aan het platform hechten aan journalistiek en persvrijheid (zie [het idee](#)).

Opstellen van transnationale lijsten voor de verkiezingen voor het Europees Parlement
Hervorming van het kiesstelsel van de EU
Verlaag en/of verenig de kiesgerechtigde leeftijd
Vergemakkelijk digitaal stemmen
Vergemakkelijken van het stemmen voor mobiele Europeanen en niet-EU-burgers bij EU-verkiezingen
Zorgen voor stemrecht voor gehandicapten en zieken

Verkiezingen voor het Europees Parlement

Europese democratie

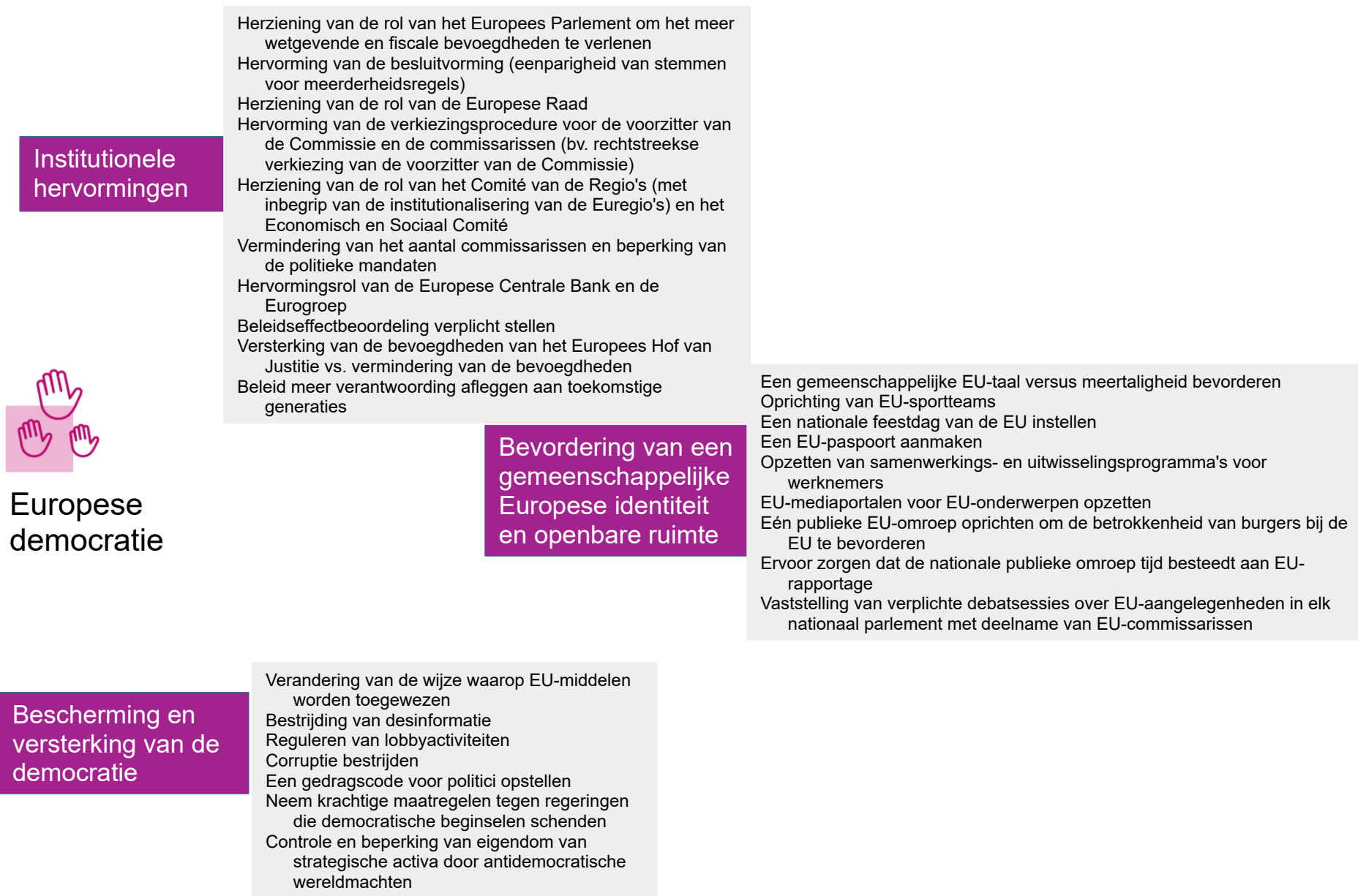
Werken aan een gemeenschappelijk fiscaal en economisch beleid
Oprichting van een Europees leger
Een Europese grondwet ontwikkelen
Stemmen tegen federalisering: dringt aan op meer macht en vrijheid van samenwerking op gebieden waar dit nuttig is voor de lidstaten;
Overgangsbepaling van federalisering

Federalisering van de Europese Unie

Participatieve beleidsvorming gebruiken
Investeren in jongerenbetrokkenheid & interacties
Zorgen voor vertegenwoordigers van burgers in de beleidsvorming via een burgerparlement of een vergadering
Langdurig overleg organiseren
Focus op generaties: jeugd en vergrijzende bevolking
Vermindering van de afstand tussen de leden van het Europees Parlement en hun kiesdistricten
Meer verplichte referenda in de hele EU organiseren
Suggesties en/of kritiek om het meertalige platform te verbeteren, d.w.z. een follow-upsysteem opzetten, het permanent maken.

Burgerparticipatie en burgerraadplegingen

Figuur 21 — Mindmap thema “Europese democratie” deel 1

Figuur 22 — Mindmap thema “Europese democratie” deel 2

9. Migratie

Sinds de lancering van het platform heeft het thema Migratie in totaal 2.700 bijdragen opgeleverd, waaronder 955 ideeën, 1.539 opmerkingen en 206 evenementen. De meest terugkerende bijdragen in het kader van dit onderwerp laten drie algemene trends zien. Aan de ene kant vraagt een groep interacties om meer solidariteit en betere integratieprocedures, terwijl aan de andere kant andere bijdragen meer actie willen om migratie te beheersen en te verminderen. Met een tussenpositie wil een andere groep deelnemers de internationale mobiliteit bevorderen, maar alleen tussen economisch ontwikkelde democratieën. De instroom van Oekraïense vluchtelingen is ook door de deelnemers besproken. De volgende thema's worden dienovereenkomstig geanalyseerd:

- **Gemeenschappelijk EU-migratiebeleid**
- **Humanistische houding ten aanzien van migratie**
- **Integratie**
- **Migratie van buiten de EU als bedreiging**
- **Grenscontrole**
- **Aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie**

Evenementen

Recente gebeurtenissen over migratie vanuit een Europees politiek perspectief hadden betrekking op het vluchtelingenbeleid van de EU, waarbij werd gewezen op de noodzaak om het vluchtelingen- en asielbeleid te heroverwegen en op de noodzaak van een kader voor de gemeenschappelijke verdeling van migranten over de EU. Tijdens een evenement dat in het parlement van de Canarische Eilanden werd georganiseerd, bespraken de deelnemers de onderhandelingen over het migratie- en asielpact en riepen zij op tot een betere bescherming van niet-begeleide migrantenkinderen (zie [het evenement](#)). Tijdens een online-evenement dat werd georganiseerd door een Italiaanse katholieke organisatie, werd het komende Europees migratie- en asielpact besproken (zie [evenement](#)).

Een Deens debat ging ook over de vraag of Europa zijn buitengrenzen moet openen of sluiten. Dit evenement leidde tot aanzienlijke betrokkenheid bij een divers publiek en bracht kwesties aan de orde zoals de gevolgen van de externalisering van de Europese grens, de oprichting van asielcentra in derde landen en de samenwerking van de EU met landen als Turkije en Libië. (zie [evenement](#)).

In een ander participatief evenement werd besproken of migratie een kans of een bedreiging vormt, waarbij werd ingegaan op kwesties zoals reguliere versus irreguliere migratie en differentiatie in termen van etniciteit en cultuur, zoals in het geval van Oekraïense vluchtelingen (zie [evenement](#)). Deze kwesties werden ook onderzocht tijdens een evenement in Litouwen (zie [evenement](#)).

In verband met het thema integratie werd tijdens een evenement in Frankrijk gewezen op de noodzaak van verbeterde integratie-infrastructuren en -programma's om rassenhaat en -discriminatie tegen te gaan (zie [het evenement](#)).

In verband met de oorlog in Oekraïne werd een evenement georganiseerd om de internationale solidariteit en de respons van de EU op de oorlog in Oekraïne tot nu toe te bespreken, met alle gevolgen van dien voor de migratie (zie [het evenement](#)).

Een recent evenement vond ook plaats in Polen, waarbij jonge Oekraïners werden betrokken bij debatten over Europese integratie, migratie en zorgen over de toekomst (zie [het evenement](#)).

Gemeenschappelijk EU-migratiebeleid

Veel ideeën over dit onderwerp vereisen een gemeenschappelijk migratiebeleid van de EU. Deze gaan vaak gepaard met oproepen tot meer eerbiediging van de mensenrechten en een doeltreffend hervordelingssysteem. Ook wordt vaak gewezen op de noodzaak om het Dublin-systeem te hervormen.

In het kader van het subthema legale migratie pleiten voorstanders van een strenger migratiebeleid voor een gemeenschappelijk EU-beleid van selectieve migratie, met quota, strengere selectie- en aanvaardingsprocedures (zie bijv. [dit idee](#)). Er worden alternatieve benaderingen van legale migratie voorgesteld, zoals een Europees op punten gebaseerd immigratiesysteem, dat soms noodzakelijk wordt geacht om migratiestromen efficiënter te reguleren (zie [het idee](#)). De deelnemers willen ook een model onderzoeken waarmee asielzoekers naar centra in een partnerland kunnen worden overgebracht voor beoordeling van zaken (zie [het evenement](#)).

Bijdragen die meer openstaan voor migratie vragen eveneens om een uniforme en efficiëntere aanpak, echter meer in overeenstemming met de Europese (sociale) waarden. Zo wordt in de bijdragen specifiek gesproken over één enkele en efficiënte EU-asielprocedure (zie [het idee](#)), waarbij ook wordt gewezen op de noodzaak om de Dublinverordening te hervormen om de ongelijke verdeling van asielzoekers en migranten te voorkomen (zie bijv. [dit idee](#)). In sommige van deze bijdragen wordt voorgesteld migranten een tijdelijk EU-paspoort te verlenen om toegang te krijgen tot werk- en verblijfsrechten (zie bijv. [dit idee](#)). Een sterk onderschreven idee in het kader van het migratiethema roept ook op tot een concreter en eerlijker Europees beleid inzake economische migratie, met legale toegangskanalen en een integratiebeleid op basis van gelijke behandeling en volledige eerbiediging van de mensenrechten (zie [het idee](#)).

Eén bijdrage bevordert het idee om een Europees commissaris voor asiel en migratie in het leven te roepen, die in coördinatie met de andere instellingen moet optreden om toezicht te houden op een gemeenschappelijk asielstelsel van de EU (zie [het idee](#)).

Burgers pleiten ook voor een EU-beleid inzake arbeidsmigratie of EU-aanwervingsstrategieën voor studenten en gekwalificeerde werknemers uit derdewereldlanden. In dit verband wijst een van de respondenten op de noodzaak van meer bevoegdheden op het gebied van migratie voor de EU, zodat zij migratie kan beheren in overeenstemming met de beginselen en waarden van de Unie (zie [het idee](#)). Een groep respondenten bevordert het idee van het bevorderen van een selectieve vorm van immigratie.

Dergelijke deelnemers zien migratie meestal in een positief daglicht vanwege de economische voordelen die het oplevert. Zij stellen voor zich te richten op specifieke landen om hun talenten aan te trekken (zie [het idee](#)) of de mobiliteitscriteria tussen economisch geavanceerde democratieën, zowel in het Westen als in Azië, te versoepelen, met name in het kader van vrijhandelsovereenkomsten (zie [het idee](#)).

Humanistische houding ten aanzien van migratie

Bijdragers die vasthouden aan een humanistische visie op migratie pleiten voor een ander verhaal over migranten, met name in het licht van hun bijdragen als gezondheidswerkers tijdens de pandemie (zie [evenement](#)).

In sommige bijdragen wordt gepleit voor de totstandbrenging van humanitaire corridors of een volwaardig open grensbeleid, en wordt kritiek geuit op het gebrek aan solidariteit met migranten (zie bijv. [dit idee](#)). Van de deelnemers die deze ideeën delen, worden initiatieven die gericht zijn op patrouilles in het Middellandse Zeegebied om migranten terug te dringen, of overeenkomsten om migrantenstromen te beheersen, zoals die tussen de EU en Turkije, over het algemeen gezien als een mislukking van het migratiesysteem van de EU (zie bijv. [dit idee](#)).

De deelnemers roepen op tot eerbiediging van de mensenrechten door middel van oplossingen om ongereguleerde migratie tegen te gaan en een EU-immigratiebeleid met eenvoudigere en toegankelijke asielprocedures in de landen van herkomst, legale en veilige migratieroutes en een hard optreden tegen mensenhandel om de dood van vluchtelingen aan de grenzen van de EU te voorkomen (zie bijv. [dit idee](#)).

Sommige respondenten stellen een rechtskader voor om de gedwongen terugkeer van geïntegreerde personen en gezinnen naar onveilige landen van herkomst een halt toe te roepen (zie [het idee](#)). Andere deelnemers steunen een strategie van vrijwillige in plaats van gedwongen terugkeer, op basis van het feit dat de eerste, indien uitgevoerd in overleg met de landen van herkomst, veel doeltreffender is gebleken (zie [het idee](#)).

Sommige van deze bijdragen hebben ook betrekking op ongelijkheidskwesties die van invloed zijn op het bestaande asielproces. Zij benadrukken bijvoorbeeld het feit dat het aandeel mannelijke asielzoekers aanzienlijk hoger is dan dat van vrouwelijke asielzoekers of gezinnen (zie [het idee](#)). Anderen melden de moeilijkheden waarmee lhbtq-asielzoekers worden geconfronteerd en pleiten voor meer bescherming en betere steun voor deze groep (zie [het idee](#)).

Integratie

Veel voorstellen hebben betrekking op de integratie van migranten. De deelnemers erkennen de noodzaak om effectievere integratieprogramma's op te zetten, met bijzondere aandacht voor taalopleidingen. Een aantal deelnemers bespreekt en onderschrijft een idee waarbij de EU wordt verzocht integratieprogramma's op te zetten, waarbij verschillende standpunten naar voren worden gebracht (zie [het idee](#)).

Van de ideeën over integratie vragen velen om een gemonitord follow-uptraject voor migranten om volledige integratie in de EU-lidstaten te waarborgen. Eén idee ziet een groot potentieel in het herkennen en verder activeren van migranten en leden van ontvangende gemeenschappen als changemakers (zie [het idee](#)). Het belang van het betrekken van migranten bij lokale projecten en vrijwilligersactiviteiten wordt herhaaldelijk benadrukt (zie bijv. [dit idee](#)). Eén respondent benadrukt het belang van een transversale aanpak van integratie, waarbij de nadruk ligt op de overdraagbaarheid van op lokaal niveau vastgesteld beleid, en een aanpak die zich uitstrekt van instellingen tot lokale verenigingen, waarbij de EU verantwoordelijk is voor het bieden van dit soort kader (zie [het idee](#)). Onderwijs wordt gezien als de sleutel tot integratie, waarbij taal en Europese waarden een centrale rol spelen. In dit verband zijn de respondenten van mening dat er behoefte is aan voldoende gefinancierde programma's om de inclusie van migrantenkinderen in de schoolgaande leeftijd in het openbare onderwijsstelsel te ondersteunen (zie [het idee](#)). Andere ideeën richten zich op tertiair onderwijs als een belangrijke hefboom voor meer integratie. Eén deelnemer pleit in dit verband voor een betere toegang van jonge vluchtelingen tot universitaire programma's (zie [het idee](#)). In een specifiek voorstel wordt het probleem van taalbarrières aangepakt en wordt het idee bevorderd om artificiële intelligentie te gebruiken om de taalkloof te overbruggen (zie [het idee](#)).

De succesvolle integratie van migranten op de lokale arbeidsmarkt wordt als gunstig voor de Europese economie beschouwd. Dit geldt met name voor de situatie na de pandemie, zoals werd benadrukt tijdens een tweedaags evenement dat gezamenlijk werd georganiseerd door de Europese Commissie en het Europees Economisch en Sociaal Comité in Brussel (zie [evenement](#)). Eén deelnemer wijst met name op de gunstige gevolgen van immigratie naar economisch achtergebleven gebieden (zie bijv. [dit idee](#)). Er wordt opgeroepen tot voorlichtingscampagnes en -programma's om EU-burgers te sensibiliseren om racisme tegen te gaan en toe te werken naar een meer samenleving. Een van de respondenten pleit voor meer diversiteit onder het personeel dat werkzaam is in beleidsvormende organen en overheidsdiensten in verband met migratie (zie [het idee](#)). In verband met de

adviezen over racisme en uitsluiting van de arbeidsmarkt wordt gepleit voor een gelijke en eerlijke behandeling van legaal verblijvende onderdanen van derde landen (zie [het idee](#)). Wat discriminatie op de arbeidsmarkt betreft, wijst één deelnemer op de noodzaak van (census)gegevens over de etnische achtergrond van migranten om de beleidsvorming efficiënt te informeren (zie [het idee](#)).

Sommige deelnemers betreuren de beperkte rechten van permanente ingezetenen in de EU. Zij merken op dat de Unie haar permanente ingezetenen geen stemrecht verleent en eisen dat het stemrecht gebaseerd is op ingezetenschap (zie [het idee](#)).

Deze kwestie wordt door sommige respondenten als bijzonder dringend beschouwd als het gaat om Britse burgers die vóór de brexit in de EU woonden. Een idee dat aanleiding geeft tot een controversieel debat is de invoering van een versnelde procedure om EU-brede rechten te krijgen voor Britse burgers die vóór de brexit in de EU woonden (zie [het idee](#)).

Migratie van buiten de EU als bedreiging

Ondanks het verzet van sommige respondenten tegen migratie, worden ideeën die migratie openlijk definiëren als een bedreiging voor de Europese beschaving of politieke stabiliteit relatief minder onderschreven dan ideeën met betrekking tot integratie en eerbiediging van de mensenrechten. Wanneer dit wordt gespecificeerd, worden punten van zorg met betrekking tot de Europese beschaving en politieke stabiliteit naar voren gebracht en door de deelnemers aanzienlijk onderschreven (zie bijv. [dit zeer onderschreven idee](#)).

Tijdens een evenement in Hongarije werden enkele fundamentele juridische kwesties in verband met migratie besproken. Onder de vragen die deze gebeurtenis beweerde te beantwoorden, was er ook "het recht (van een samenleving) om haar eigen nationale cultuur, identiteit en levensstijl te behouden" in het licht van massale migratie (zie [het evenement](#)).

Commentatoren op dit soort bijdragen zijn uitgesproken in hun ideeën en bijdragen over het onderwerp migratie. Een thema dat wordt waargenomen, is het gevoel dat migratie uit niet-EU-landen een bedreiging vormt voor de beschaving, identiteit, waarden en cultuur van de EU (zie bijv. [dit idee](#)). Deze respondenten pleiten voor maatregelen om migratie van buiten de EU te beperken, een strenger repatriëringsbeleid en strategieën die de mobiliteit van migranten belemmeren, zoals strengere grenscontroles (zie bijv. [dit idee](#)).

Meerdere deelnemers waarschuwen voor het gebruik van illegale migratie als (politiek) wapen, waarbij met name wordt verwezen naar de grote toestroom van

migrant uit Belarus naar de Litouwse en Poolse grenzen (zie bijv. [dit idee](#)). Wat de migrantencrisis aan de grens met Belarus betreft, lopen de meningen van de respondenten uiteen.

Grenscontrole

Een relatief groot aantal ideeën ondersteunt een harde houding ten aanzien van immigratie. De deelnemers die deze lijn volgen, verzetten zich tegen de regularisatie van illegale immigranten en pleiten voor een verdere versterking van de Europese grenscontroleautoriteiten, zoals Frontex. Sommigen van hen geven echter de voorkeur aan een nationale in plaats van een Europese aanpak van immigratiecontrole, uit angst dat de EU te toegeeflijk zou zijn ten aanzien van asielzoekers.

Over het algemeen is er steun voor meer georganiseerde en gecoördineerde inspanningen op het gebied van grenstoezicht, met oproepen tot uitgebreidere grenscontroles, met inbegrip van pushback-autoriteiten (zie bijv. [dit idee](#)), meer steun voor Frontex, met een betere omschrijving van zijn functies (zie [het idee](#)) en een juridisch bindende aanpak van opsporings- en reddingsinspanningen in het Middellandse Zeegebied (zie [het idee](#)). De rol van Frontex en van initiatieven voor patrouilles op zee wordt echter vaak op het platform besproken, waarbij andere deelnemers vragen om meer controle over hun functioneren, om ervoor te zorgen dat de mensenrechten worden geëerbiedigd (zie [het idee](#)). Een meer onderschreven idee vereist een snelle uitzetting uit de EU voor migranten die een ernstig misdrijf plegen (zie bijv. [dit idee](#)). Een soortgelijk idee waarbij om de terugkeer van irreguliere migranten wordt gevraagd, leidt tot een debat tussen de respondenten ten gunste van onmiddellijke repatriëring en de tegenstanders (zie [het idee](#)). Eén respondent stelt voor de buitenlandse hulp aan landen die hun onderdanen niet willen repatriëren, te onderbreken (zie [het idee](#)).

Andere bijdragen roepen op tot meer solidariteit en eerbiediging van de mensenrechten. De hier besproken ideeën zijn bijvoorbeeld een gecentraliseerd EU-distributiesysteem op basis van solidariteit, financiering om de infrastructuur voor grensontvangsten (huisvesting en voedsel) te verbeteren of een supranationaal agentschap dat Europese vluchtelingenkampen beheert, gezamenlijk wordt beheerd door verschillende landen en wordt gefinancierd met EU-middelen (zie bijv. [dit idee](#)).

Het recente debat over de uitbreiding van de EU-financiering om de aanleg van nationale barrières tegen migranten te financieren, komt gedeeltelijk tot uiting in een aantal bijdragen waarin de EU meer financiële steun aan haar lidstaten eist om de fysieke grensbescherming te versterken (zie [het idee](#)).

Wanneer deelnemers echter vragen om meer financiële steun van de EU om migratie aan de grenzen aan te pakken, pleiten ze niet altijd voor de aanleg van nieuwe belemmeringen. Sommigen onder hen erkennen de sleutelrol van lokale en regionale overheden die actief zijn aan de nationale grenzen, en zij willen meer financiering voor projecten in verband met de opvang en integratie van migranten (zie bijv. [dit idee](#)).

Tijdens een evenement met de naam “Sterkere grenzen, sterker Europa”, dat plaatsvond in Boedapest, pleitten de deelnemers voor een pragmatischer en strenger grensbeleid (zie [het evenement](#)).

Aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie

Een kleiner deel van de ideeën gaat dieper in op het migratievraagstuk en gaat in op de noodzaak om, naast beleidsmaatregelen voor migratiebeheer in de EU, maatregelen te nemen om de onderliggende oorzaken van migratie elders aan te pakken. Samenwerking tussen Europese en derdewereldlanden, met name de Afrikaanse landen, wordt als cruciaal beschouwd om de onderliggende oorzaken van migratie aan te pakken (zie bijv. [dit idee](#)). De respondenten denken na over de toekomst van Europa en benadrukken dat de onderliggende oorzaken van migratie moeten worden aangepakt om de migratieproblemen waarmee de EU momenteel wordt geconfronteerd, aan te pakken. De rol van internationale partnerschappen, met inbegrip van overeenkomsten met derdewereldlanden, bij het beheer van immigratiestromen was het onderwerp van een evenement in Portugal (zie [het evenement](#)).

Suggesties in dit verband variëren van het tot stand brengen van gelijke handelsbetrekkingen, investeringen in meer ontwikkelingshulpplannen en academische opleiding, en de professionele ontwikkeling van mensen die in derdewereldlanden wonen (zie [het idee](#)). Een gemeenschappelijk punt van zorg is dat ontwikkelingshulp door de ontvangende landen wordt misbruikt, waardoor deze ondoeltreffend wordt. In dit verband stelde één deelnemer voor de traceerbaarheid van fondsen te verbeteren en zo het gebruik ervan te monitoren door gebruik te maken van blockchaintechnologieën en slimme certificaten (zie [het idee](#)).

Een bepaalde groep bijdragen neemt de taak van de EU op zich omdat zij een rol heeft gespeeld bij de regionale destabilisatie, bijvoorbeeld door gesubsidieerde uitvoer van landbouwproducten naar ontwikkelingslanden (zie [het idee](#)). Ook om de economische ongelijkheden tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden aan te pakken, pleiten sommige deelnemers voor de bevordering van duurzame,

klimaatbestendige landbouw in derdewereldlanden (zie [het idee](#)). Dit zou ook helpen om “klimaatmigratie” tegen te gaan (zie bijv. [dit idee](#) en [dit evenement](#)). Het fenomeen “klimaatmigratie” wordt inderdaad grotendeels aangepakt door deelnemers, die meer aandacht van het publiek willen voor deze kwestie en de erkenning van de status van klimaatvluchteling in het internationaal recht (zie [het idee](#)).

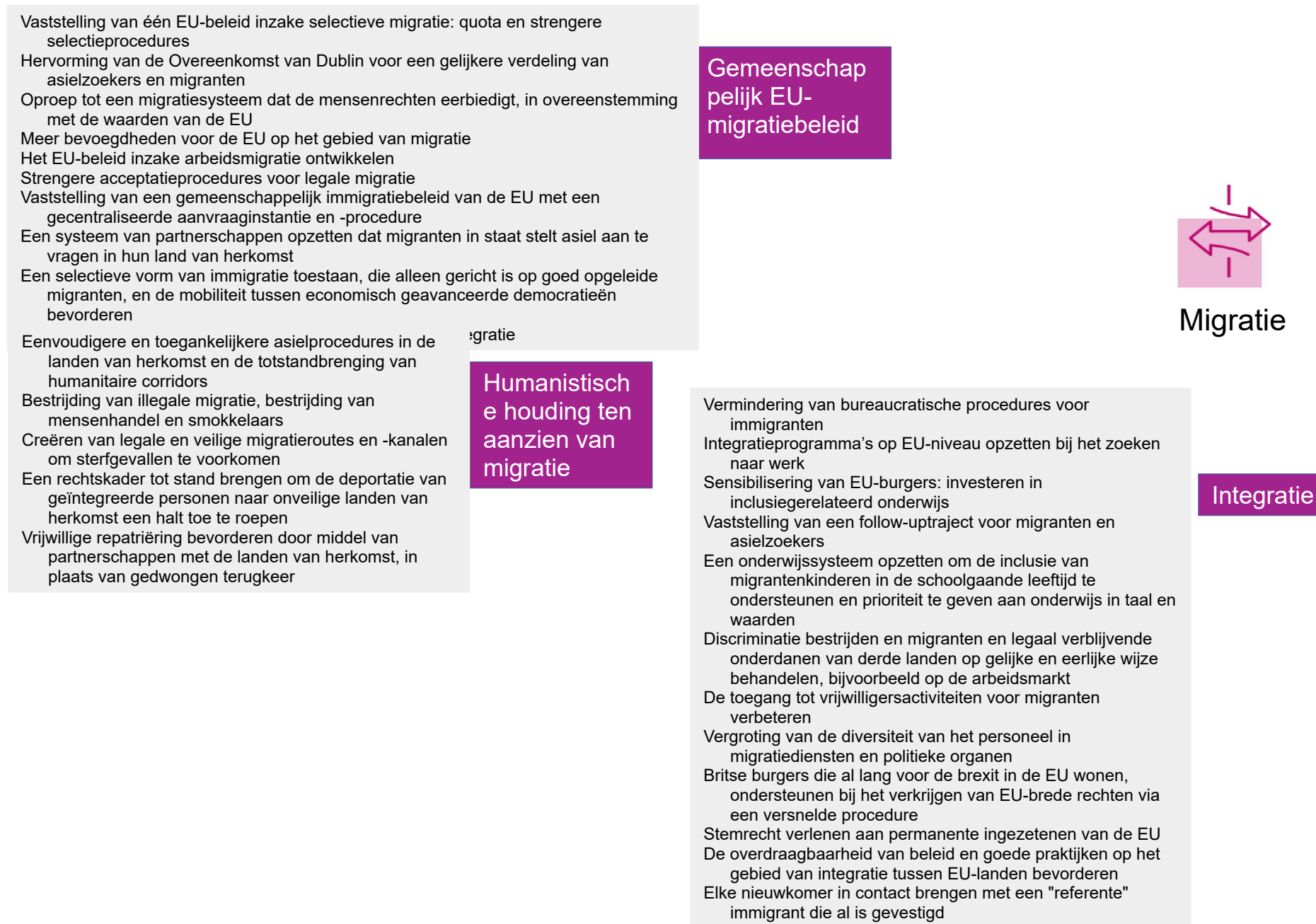
Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

Bijdragen over migratie in de afgelopen periode versterkten eerder waargenomen thema's en subthema's.

In tal van voorstellen werd opgeroepen tot verbeteringen van de bestaande migratie- en asielstelsels. In dit verband wordt een gemeenschappelijk Europees kader voor de behandeling van asielaanvragen als essentieel beschouwd (zie [het idee](#)), met inbegrip van een hervorming van het Dublinsysteem (zie bijv. [dit idee](#)).

Een paar ideeën stelden voor om elke nieuwkomer te verbinden met een “referent” die zich al in het land van aankomst heeft gevestigd (zie bijv. [dit idee](#)). Andere deelnemers benadrukten het belang van legale migratieroutes om integratieprocessen te vergemakkelijken (zie [het idee](#)) en pleitten voor het mogelijk maken van werkvisa (zie [het idee](#)), of voor het creëren van veiligere migratieroutes om het aantal slachtoffers van migranten op de route naar Europa, met name op zee, te beperken (zie bijv. [dit idee](#)).

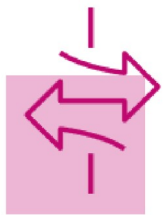
Recente berichten over migratie zijn grotendeels gepolariseerd, zoals eerder opgemerkt. Enerzijds beschouwen sommige deelnemers migratie als een hulpbron voor de samenleving (zie bijv. [dit idee](#)). Aan de andere kant zijn sommige deelnemers tegen verdere migratie, aangezien veel migranten worden beschouwd als niet-integrerend (zie [het idee](#)). Om integratie te vergemakkelijken en aan te moedigen, riep één deelnemer op tot minder bureaucratie om de belemmeringen voor werkzoekende migranten te verminderen (zie [het idee](#)). Er werd ook gepleit voor positievere communicatie over immigratie om een vlottere integratie van de kant van het gastland te vergemakkelijken (zie [het idee](#)).

Figuur 23 — Mindmap-onderwerp “Migratie” deel 1

Migratie van
buiten de EU
als bedreiging

Migratie van buiten de EU beperken
Maatregelen nemen om migratie van buiten de
EU te reguleren
EU moet defensiever optreden tegen het gebruik
van illegale migratie als politiek wapen

Migratie

Grenscontrole

Uitgebreidere grenscontroles, waardoor push-back-autoriteit wordt verleend
Prioriteit geven aan de eerbiediging van de mensenrechten bij het beheer van
migratiestromen
Financiering voor infrastructuur voor grensontvangst (huisvesting en voedsel)
Coördineren van opsporings- en reddingsacties (SAR) in het Middellandse Zeegebied
Oprichting van een supranationaal agentschap voor het beheer van Europese
vluchtelingenkampen
Waarborgen van een gecentraliseerd EU-distributiesysteem voor asielzoekers op basis
van solidariteit
Meer financiële steun voor de lidstaten om de fysieke grensbescherming te versterken of
grensopvangprojecten te financieren
Maatregelen om migranten die een misdrijf plegen en/of irreguliere migranten onmiddellijk
uit te zetten

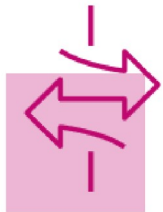
Aanpak van
de
onderliggende
oorzaken
van migratie

Bevorderen van specifieke overeenkomsten en partnerschappen met landen van
herkomst
Strijd tegen klimaatverandering in landen van herkomst om klimaatmigratie tegen te
gaan en de status van klimaatvluchteling te erkennen
Gelijke handelsbetrekkingen tot stand brengen
Investeren in meer ontwikkelingsplannen
Stop Europese militaire betrokkenheid in ontwikkelingslanden en stop
destabiliserende praktijken zoals gesubsidieerde landbouwexport

Figuur 24 — Mindmap-onderwerp “Migratie” deel 2

Migratie van buiten de EU als bedreiging

Migratie van buiten de EU beperken
Maatregelen nemen om migratie van buiten de EU te reguleren
EU moet defensiever optreden tegen het gebruik van illegale migratie als politiek wapen

Migratie

Grenscontrole

Uitgebreidere grenscontroles, waardoor push-back-autoriteit wordt verleend
Prioriteit geven aan de eerbiediging van de mensenrechten bij het beheer van migratiestromen
Financiering voor infrastructuur voor grensontvangst (huisvesting en voedsel)
Coördineren van opsporings- en reddingsacties (SAR) in het Middellandse Zeegebied
Oprichting van een supranationaal agentschap voor het beheer van Europese vluchtelingenkampen
Waarborgen van een gecentraliseerd EU-distributiesysteem voor asielzoekers op basis van solidariteit
Meer financiële steun voor de lidstaten om de fysieke grensbescherming te versterken of grensopvangprojecten te financieren
Maatregelen om migranten die een misdrijf plegen en/of irreguliere migranten onmiddellijk uit te zetten

Aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie

Bevorderen van specifieke overeenkomsten en partnerschappen met landen van herkomst
Strijd tegen klimaatverandering in landen van herkomst om klimaatmigratie tegen te gaan en de status van klimaatvluchteling te erkennen
Gelijke handelsbetrekkingen tot stand brengen
Investeer in meer ontwikkelingsplannen
Stop Europese militaire betrokkenheid in ontwikkelingslanden en stop destabiliserende praktijken zoals gesubsidieerde landbouwexport

Figuur 24 — Mindmap-onderwerp “Migratie” deel 2

10. Onderwijs, cultuur, jeugd en sport

Ideeën gepost onder het thema Onderwijs, cultuur, jeugd en sport bestrijken een verscheidenheid aan thema's, gezien het multi-thematische karakter ervan. Net als elders op het platform is de oproep om een gemeenschappelijke EU-identiteit te bevorderen een terugkerend onderliggend sentiment voor thema's die in dit onderwerp zijn geïdentificeerd, met bijdragen die onder meer verband houden met uitwisselingen, blootstelling aan verschillende culturen en mobiliteit. Dit onderwerp heeft een totaal volume van 4.976 bijdragen gegenereerd, bestaande uit 2.063 ideeën, 1.757 opmerkingen en 1.156 evenementen. De verschillende ideeën kunnen worden gegroepeerd in de volgende thema's:

- **Bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit**
- **Mobiliteit binnen de EU**
- **Toekomstbestendig onderwijs**
- **Arbeidsonzekerheid en werkloosheid onder jongeren**
- **Europees erfgoed**
- **Toegang tot onderwijs en cultuur**
- **Creatieve en academische professionals**
- **Inclusiviteit in de sport**

Evenementen

In de afgelopen periode hebben evenementen een reeks thema's besproken, zoals toegang tot tertiair onderwijs, mobiliteit en de harmonisatie van onderwijsstelsels en -titels. Zo werd een participatief workshop-evenement met 30 jonge deelnemers georganiseerd in een plattelandstad in Frankrijk, met als doel manieren te bespreken om de mobiliteit van jongeren in plattelandsgebieden te verbeteren (zie [het evenement](#)).

In Polen, een van de landen die het grootste aantal evenementen voor dit onderwerp hebben geregistreerd, bespraken de deelnemers ook de rol van jonge migranten uit Oekraïne, met inbegrip van manieren om hun integratie te stimuleren (zie [het evenement](#)). In dit evenement, dat de vorm aannam van een debat, bespraken de deelnemers met name oplossingen om kinderen die de taal niet kenden te helpen zich snel aan de nieuwe situatie aan te passen.

In Spanje, een ander land met een groot aantal evenementen in verband met dit onderwerp, hadden de besproken thema's met name betrekking op kansen en werkgelegenheidsvooruitzichten voor jongeren. In één evenement in de regio Navarra was het algemene gevoel onder de jonge deelnemers aan het evenement vrij pessimistisch, waarbij de meesten van hen klaagden over een gebrek aan mogelijkheden om zichzelf te emanciperen en opriepen tot een beter schoolvervoer, een grotere beschikbaarheid van beurzen en meer bijstand bij het aanvragen van mobiliteitsprogramma's (zie [het evenement](#)).

Bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit

Wat het thema Europese identiteit betreft, is een van de meest besproken onderwerpen het leren van talen.

In het kader van het begrip taalonderwijs als middel om interculturele uitwisselingen te bevorderen en hoe het bijdraagt tot een gemeenschappelijke EU-identiteit, wordt in verschillende bijdragen benadrukt dat eentalig onderwijs moet worden overwonnen en wordt opgeroepen tot de erkenning van het heterogene en meertalige karakter van Europa als hulpbron (zie bijv. [dit idee](#)). Tijdens een paneldiscussie in Berlijn werd ook gekeken naar de meertaligheid van Europa en naar manieren om meertalige diversiteit te erkennen en aan te moedigen (zie [het evenement](#)). Een andere deelnemer pleit voor meertaligheid en pleit voor meer steun voor het onderwijzen van minderheidstalen op

school (zie [het idee](#)). Een van de respondenten stelt voor om door de EU gefinancierde reisvouchers in te voeren voor taaluitwisselingen (zie [het idee](#)).

De invoering van één gemeenschappelijke Europese taal wordt gezien als iets dat de Europese integratie volgens veel deelnemers zou kunnen bevorderen (zie bijv. [dit idee](#)). Dit wordt ook uitgebreid besproken in het kader van Andere ideeën (zie bijv. [dit idee](#)). De discussie gaat over de verschillende voor- en nadelen van een dergelijke gemeenschappelijke Europese taal en de verschillende mogelijke talen, waaronder Esperanto (zie [idee](#) en [idee](#), beide sterk onderschreven), Latijn (zie bijv. [dit idee](#)) of Engels (zie bijv. [dit idee](#)). Een gesprek over Esperanto in het bijzonder heeft online een zekere belangstelling gewekt en weerspiegelt de levendigheid van het debat rond één neutrale taal voor alle EU-landen (zie [het evenement](#)).

Een ander idee dat tot de meest onderschreven ideeën behoort, betreft de oprichting van een Europese publieke omroep (zie [het idee](#)). Verschillende ideeën hebben betrekking op de oprichting van meer EU-mediaportalen (tv, radio en sociale media) om de Europese burgers beter te betrekken bij EU-aangelegenheden en -kwesties, met als uiteindelijk doel de Europese identiteit en kernwaarden te versterken (zie bijv. [dit idee](#)). Het bevorderen van de circulatie van Europese mediaproducties, bijvoorbeeld door een gemeenschappelijke EU-mediemarkt tot stand te brengen, wordt ook door tal van deelnemers als een idee naar voren gebracht (zie bijv. [dit idee](#)). Een idee is de oprichting van een specifiek EU-mediaplatform dat is toegesneden op het leren van talen (zie [het idee](#)).

Een subthema van ideeën heeft betrekking op onderwijs, waarbij respondenten voorstellen om in alle Europese middelbare scholen een verplichte cursus over de geschiedenis en instellingen van de EU in te voeren als instrument voor jongere generaties om belangstelling en een gevoel van eigen inbreng met betrekking tot de EU op te bouwen, waardoor het EU-identiteitsopbouwproces wordt versterkt (zie bijv. [dit idee](#)). Kennis van de Europese geschiedenis wordt ook als essentieel beschouwd door een andere deelnemer, die voorstelt een Europese enquête uit te voeren om het historische bewustzijn van jongeren te meten (zie [het idee](#)), terwijl een andere deelnemer het idee van het creëren van een officieel Europees geschiedenisboek bevordert (zie [het idee](#)).

Het bestaan van schoolevenementen in verband met de EU wordt door veel deelnemers als cruciaal beschouwd (zie bijv. [dit idee](#)), waarbij een van hen voorstelt een leraar op te richten die belast is met de coördinatie van EU-gerelateerde evenementen en programma's (zie [het idee](#)). Veel ideeën met betrekking tot het bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit suggereren verschillende vormen van uitwisseling of twinning tussen scholen in verschillende lidstaten om

vriendschap over de grenzen van de lidstaten heen te bevorderen (zie [het idee](#)). In één idee wordt voorgesteld de studie van de Europese geschiedenis in schoolcurricula te bevorderen, met inbegrip van de geschiedenis van elk afzonderlijk Europees land (zie [het idee](#)).

Het subthema sport met betrekking tot het bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit heeft betrekking op de organisatie van meer transnationale, inter-Europese sportevenementen (zie bijv. [dit idee](#)) en de mogelijkheid om een Europees sportteam op te richten dat aan internationale evenementen kan deelnemen (zie bijv. [dit idee](#)). Bovendien is het belang van gemeenschappelijke EU-symbolen aan de orde gesteld in verband met het creëren van een gemeenschappelijke EU-identiteit, met onder meer het idee om EU-vlaggen op te nemen op sportuitrusting en -uniformen van atleten uit EU-lidstaten (zie [het idee](#)).

In een ander idee, dat meer wordt onderschreven en ook op grote schaal wordt genoemd in andere onderwerpen, wordt gepleit voor de instelling van een Europese feestdag op 9 mei om een gemeenschappelijke Europese geest te bevorderen (zie bijv. [dit idee](#)).

De bevordering van de Europese cultuur, zoals muziek in verschillende Europese talen, wordt genoemd door één deelnemer die wil dat radio's ten minste 20 % niet-Engelse muziek moeten streamen (zie [het idee](#)).

Voedsel wordt ook gezien als een manier om bruggen te slaan tussen Europese landen en culturen (zie [het idee](#)), waardoor een deelnemer een door de EU gefinancierde Europese recepten-app voorstelt (zie [het idee](#)).

Mobiliteit binnen de EU

Het thema mobiliteit binnen de EU levert een relatief groot aantal bijdragen op.

Deze bevorderen ofwel ideeën om de bestaande mobiliteitsprogramma's te verbeteren, ofwel komen met nieuwe originele voorstellen.

Sommige deelnemers stellen voor een door de EU geleid onlineportaal op te zetten voor het aanvragen van cursussen in het hoger onderwijs in de EU. Dit portaal zou studenten ook in staat kunnen stellen tegelijkertijd een aanvraag in te dienen voor verschillende programma's binnen de Europese Unie (zie bijv. [dit idee](#)).

Een ander subthema dat door verschillende respondenten aan de orde is gesteld, betreft de uitbreiding van het Erasmus-programma tot jongeren die niet aan de universiteit studeren, bijvoorbeeld door het uit te breiden tot middelbare scholieren, met inbegrip van leerlingen in het beroepsonderwijs. Dit zou degenen die geen hoger onderwijs hebben gevolgd, de

mogelijkheid bieden om in het buitenland te wonen, goede praktijken uit te wisselen, nieuwe talen en culturen te leren en hun vaardigheden in het algemeen uit te breiden (zie bijv. [dit idee](#)).

Bovendien hebben de deelnemers benadrukt dat het Erasmus-programma inclusiever moet worden gemaakt voor studenten met een laag inkomen. Een idee is om de aanpassing van Erasmusbeurzen aan de kosten van levensonderhoud in elk land te verbeteren (zie [het idee](#)). In dit verband stelt één deelnemer voor de universiteit in het land van bestemming te belasten met de toewijzing van Erasmus-beurzen, zodat aanvragers rechtstreeks een aanvraag kunnen indienen bij de universiteit van hun voorkeursbestemming, in plaats van een aanvraag in te dienen via hun eigen universiteit (zie [het idee](#)). De wens om de huidige vorm van het programma te verbeteren benadrukt het bewustzijn van het belang van onderwijsmobiliteitsprogramma's. Dit blijkt ook uit het bestaan van verschillende gebeurtenissen die verband houden met dit onderwerp en verband houden met de twee hierboven gerapporteerde ideeën (zie [het evenement](#)).

Eén deelnemer roept op tot de herintegratie van Britse studenten in het Erasmus+-programma (zie [het idee](#)).

Over het algemeen komen ideeën over de toegankelijkheid en inclusiviteit van het Erasmus-programma vaak opnieuw naar voren. Zo wordt in de meest recente bijdragen voorgesteld het Erasmus-programma uit te breiden tot andere opleidingscategorieën, zoals landbouw en andere ambachten (zie [het idee](#)).

Een ander aandachtsgebied is het "DiscoverEU"-initiatief. Sommige deelnemers stellen voor het DiscoverEU-initiatief uit te breiden tot elke jonge Europeaan vanaf 18 jaar (zie bijv. [dit idee](#)).

Tot slot heeft een idee over academische mobiliteit betrekking op de ratificatie van het Verdrag inzake de erkenning van diploma's van Lissabon om de beroeps- en academische mobiliteit in Griekenland te vergemakkelijken (zie [het idee](#)).

Een uniek idee met betrekking tot mobiliteit, mogelijk uit niet-EU-landen, betreft de invoering van een Europese studiebeursregeling "Student At Risk" voor studenten die in hun eigen land worden vervolgd om de academische vrijheid te beschermen (zie [het idee](#)).

Toekomstbestendig onderwijs

In veel ideeën wordt gewezen op de noodzaak om het onderwijs in het huidige gedigitaliseerde tijdperk te heroverwegen, met name nadat de COVID-19-pandemie de onderwijspraktijken op scholen en universiteiten heeft veranderd. Volgens veel

respondenten is het heroverwegen van onderwijs in het digitale tijdperk een voorwaarde voor het toekomstige mondiale concurrentievermogen en de modernisering van Europa (zie bijv. [dit idee](#)).

Om de toegang tot cursussen te vergemakkelijken, stellen de deelnemers digitale geloofsbrieven en onderzoeksmateriaal voor en creëren zij één register van alle academische middelen of één Europees digitaal platform dat openstaat voor alle geaccrediteerde instellingen voor hoger onderwijs in de EU (zie [het idee](#)). Deze oproep gaat hand in hand met de noodzaak om ICT op scholen en universiteiten te bevorderen, ook door scholen te subsidiëren om hardware te kopen (zie bijv. [dit idee](#)).

Wat de kwestie van adequate uitrusting en onderwijsruimten betreft, is een voorstel dat door de gebruikers van het platform sterk is onderschreven, het voorstel van een Europees onderwijsplan. Dat zou een Europese strategie zijn die gericht is op het ondersteunen van directe investeringen in onderwijsinfrastructuur en het verbeteren van de toegankelijkheid, connectiviteit en kwaliteit van onderwijs en een leven lang leren (zie [het idee](#)). In een ander sterk onderschreven idee wordt voorgesteld het recht op een leven lang leren en opleiding vast te stellen (zie [het idee](#)).

De bevordering van zachte vaardigheden, en met name artistieke activiteiten, wordt door de deelnemers vaak gezien als een andere belangrijke stap in de ontwikkeling van het kritisch denken van EU-studenten en de versterking van hun mondiale waarden, met name op jonge leeftijd (zie bijv. [dit idee](#)).

De toepassing van inclusieve onderwijsmethoden, en meer in het algemeen de bevordering van diversiteit in het onderwijs, wordt beschouwd als een belangrijke doelstelling voor de toekomst van het onderwijs in de EU (zie [het idee](#)). Dit weerspiegelt ook ideeën over de noodzaak om feminiciden (zie [het idee](#)) en antisemitisme te bestrijden door middel van onderwijs (zie [het idee](#)).

Een subthema van ideeën richt zich op de noodzaak om onderwijspraktijken te hervormen om volwassenen te produceren die actieve burgers van de EU kunnen zijn. Naast uitwisselingen en onderwijs over de EU, zoals hierboven besproken, omvat dit subthema ideeën over de noodzaak om de actieve sociale participatie van jonge leerlingen op scholen aan te moedigen (zie [het idee](#)) of om interculturele vaardigheden bij te brengen met bijvoorbeeld meer praktijken voor het leren van vreemde talen (zie [het idee](#)). Een verwant idee, namelijk de diversiteit van talen en de rol die hun media-aandacht kan spelen bij het vergemakkelijken van het leren en het creëren van een gemeenschappelijke Europese identiteit, werd tijdens een aantal evenementen onderzocht (zie bijv. [dit evenement](#)). Een groep respondenten heeft de aandacht gevestigd op de noodzaak om het huidige onderwijssysteem te heroverwegen om jongeren voor

te bereiden op de wereld van de toekomst. De deelnemers roepen op tot onderwijs over economie en financiën (zie [het idee](#)) en klimaatverandering (zie bijv. [dit idee](#)), met inbegrip van de oprichting van een Europees klimaatkorps (zie [het idee](#)). Bovendien pleiten zij voor mechanismen om de STEM-vaardigheden (wetenschap, technologie, engineering en wiskunde) van jongeren te verbeteren, bijvoorbeeld via een EU-breed STEM-basisvaardighedenprogramma (zie [het idee](#)). Daarnaast vragen de respondenten, zoals gesteld op het gebied van digitale transformatie, dat jongeren worden opgeleid op het gebied van digitaal welzijn (zie bijv. [dit idee](#)). De kwestie van digitaal welzijn kan ook vallen onder de meer algemene oproep tot meer ondersteuning van de geestelijke gezondheid op scholen (zie [het idee](#)). In het idee van toekomstbestendig onderwijs dat door sommige deelnemers is bedacht, zijn de schoolcurricula flexibel (zie [het idee](#)) en ondersteunen scholen studentenverenigingen en -activiteiten die studenten opleiden tot autonome volwassenen (zie [het idee](#)). In dit verband kan het voorstel om de invloed van maatschappelijke organisaties op scholen te vergroten, hand in hand gaan met dit meer “participatieve” concept van school (zie [het idee](#)). Ook in lijn met deze visie is het idee om sportbeoefening te bevorderen en de sportklassen op school te verhogen (zie [het idee](#)). De evaluaties van leerkrachten, idealiter gecoördineerd door de Europese Unie, worden ook bepleit door andere deelnemers (zie [het idee](#)).

In een reeks ideeën wordt ook gesproken over de afstemming van (beroeps)onderwijs op de beroepswereld (zie bijv. [dit idee](#)) en de noodzaak om ondernemersvaardigheden in het onderwijs aan te moedigen (zie [het idee](#)). Sommige ideeën die aan het platform zijn toegevoegd, zijn gericht op opleiding voor innovatie en ondernemerschap (zie bijv. [dit idee](#)) en op de noodzaak van een betere erkenning van informeel leren (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband omvat een ander voorstel de invoering van een verplichte beroepsoriëntatie om de talenten en interesses van leerlingen in een vroeg stadium van hun schoolcursus te beoordelen (zie [het idee](#)).

Een ander thema dat naar voren is gekomen na de verspreiding van onlinelessen tijdens de pandemie, is thuisonderwijs. Eén deelnemer pleit ervoor dat thuisonderwijs in alle EU-landen wordt erkend (zie [het idee](#)).

Eén deelnemer stelt voor een standaard-eindexamen in te voeren, dat voor alle EU-landen geldt (zie [het idee](#)).

Arbeidsonzekerheid en werkloosheid onder jongeren

Werkgelegenheid voor jongeren is een terugkerend onderwerp op het platform, ook omdat dit nauw verband

houdt met onderwijs en opleiding. Veel ideeën over onderwijsprogramma's zijn ook gericht op inzetbaarheid en de overgang naar de arbeidsmarkt (zie bijv. [dit idee](#)). Wat jongeren betreft, wordt het probleem van de werkloosheid en van jongeren die geen werk hebben en geen onderwijs of opleiding volgen (NEET's) door de deelnemers echter ook als cruciaal beschouwd, en sommige ideeën in dit verband worden sterk onderschreven (zie bijv. [dit idee](#)). Het onderwerp arbeidsonzekerheid onder jongeren wordt besproken door meerdere deelnemers, die oproepen om jongeren in onzekere arbeidsomstandigheden te ondersteunen door middel van hoogwaardige banen, een eerlijke beloning en toegang tot sociale bescherming (zie [het idee](#) en [het idee](#)). Met betrekking tot onzeker werk verzoekt één respondent de EU om onbetaalde stages af te schaffen (zie [het idee](#)). Anderen stellen voor bepaalde garanties en vormen van werkgelegenheidssteun voor jongeren uit te breiden (zie [het idee](#)), of zelfs kwaliteitsnormen toe te passen die bindend zouden zijn voor alle banen die in het kader van de EU- en nationale herstelplannen worden gecreëerd (zie [het idee](#)). Sommige respondenten besteden bijzondere aandacht aan de lidstaten die het zwaarst door jeugdwerkloosheid worden getroffen, zoals de mediterrane lidstaten (zie [het idee](#)).

Een evenement in Litouwen was gericht op de vele uitdagingen waarmee jongeren in de periode na de pandemie werden geconfronteerd, waaronder werkloosheid. Tijdens het evenement werd besproken of in de strategische agenda 2019-2024 van de Europese Raad ten volle rekening wordt gehouden met de specifieke problemen van jongeren (zie [evenement](#)).

Europees erfgoed

Een relatief kleinere categorie bijdragen zijn bijdragen die pleiten voor de bescherming en viering van de Europese cultuur en het Europees erfgoed, bijvoorbeeld door de invoering van een EU-commissaris voor cultuur (zie [het idee](#)) en in het algemeen meer investeringen in het behoud van het gemeenschappelijk cultureel erfgoed van de EU. Er wordt ook aangedrongen op het behoud van de tradities van met name minderheidsgroepen (zie [het evenement](#)) en van religieus cultureel erfgoed (zie [het idee](#)).

Meer in het algemeen is voorgesteld een virtuele bibliotheek samen te stellen met de bibliotheken van de verschillende EU-lidstaten, met als doel zeldzame boeken en kunstwerken breder beschikbaar te maken voor alle EU-burgers (zie [het idee](#)).

Toegang tot onderwijs en cultuur

Het thema toegang tot onderwijs wordt vaak genoemd. Dit omvat verschillende soorten ongelijkheden op het gebied van toegang en verschillende onderwijsniveaus, met bijzondere aandacht voor tertiair onderwijs. Hoewel de ideeën met betrekking tot dit onderwerp relatief minder worden besproken, is een voorstel om de toegang tot onderwijs voor iedereen gratis te maken door sommige deelnemers positief onthaald (zie [het idee](#)).

Een overgang die door de deelnemers als cruciaal wordt beschouwd, is die tussen secundair en tertiair onderwijs. In dit verband zijn er meerdere oproepen van deelnemers om studenten te ondersteunen bij deze cruciale transitie (zie bijv. [dit idee](#)), ook via verbeterde universitaire oriëntatieprogramma's (zie [het idee](#)). Sommige categorieën zijn bijzonder benadeeld als het gaat om de toegang tot tertiair onderwijs. In dit verband zijn er oproepen om etnische minderheden en gehandicapten te ondersteunen bij de toegang tot tertiaire studies (zie [het idee](#)). Andere deelnemers zijn zich ervan bewust dat andere belemmeringen voor onderwijs van geografische of economische aard kunnen zijn. Om deze belemmeringen weg te nemen, pleiten meerdere deelnemers voor meer onderwijsmiddelen in plattelandsgebieden (zie bijv. [dit idee](#)) en stellen sommigen voor om verschillende soorten door de EU gefinancierde sociale uitkeringen vast te stellen om de financiële autonomie van studenten te waarborgen (zie bijv. [dit idee](#)).

De ongelijke toegang heeft niet alleen gevolgen voor het tertiair onderwijs, maar ook voor culturele voorzieningen en musea. Vandaar de oproep van één deelnemer om de toegang tot musea voor gehandicapten te vergemakkelijken (zie [het idee](#)). Dit was ook het onderwerp van de We All Need Theatre-campagne (zie [evenement](#)), die specifiek was gewijd aan de toegankelijkheid van theaters voor personen met een handicap. Een ander voorstel betreft de invoering van een EU-museumpas om musea betaalbaarder te maken (zie [het idee](#)). Dit idee weerspiegelt het idee van de invoering van culturele passen of vouchers, die door meerdere deelnemers worden aangeboden (zie bijv. [dit idee](#)). Een ander idee is er in plaats daarvan op gericht deze kwestie vanuit een breder perspectief aan te pakken, door voor te stellen de overheidsfinanciering voor cultuur te verhogen en zo de afhankelijkheid van particuliere middelen te verminderen (zie [het idee](#)).

Een specifieke situatie van nadeel die door één deelnemer wordt benadrukt, is die van voormalige gedetineerden. Ondanks het feit dat ze hun straf hebben uitgezeten, worstelen veel voormalige gevangenen om terug te keren naar een normaal sociaal leven, wat hun risico op herhaling vergroot.

Daarom zijn onderwijs en opleiding in gevangenissen bijzonder belangrijk (zie [het idee](#)).

Om het bewustzijn over deze kwesties te vergroten, komt één deelnemer op het idee om op Europees niveau een dag van gelijke kansen in te stellen (zie [het idee](#)).

Creatieve en academische professionals

Zoals eerder vermeld, is de kwestie van arbeidsonzekerheid, met name onder jongeren, een kwestie die veel aandacht heeft gekregen van de deelnemers aan het platform. Vooral de creatieve sector wordt getroffen door onzeker werk.

De gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de arbeidsomstandigheden van cultuurwerkers en creatieve gemeenschappen hebben geleid tot een serieuze reflectie over hun status en de rol van de EU-instellingen bij het bieden van een rechtskader dat de preciaire situatie in de sector zou verbeteren (zie bijv. dit [idee](#)). Eén deelnemer verzoekt de EU de creatieve sector te ondersteunen om te zorgen voor een billijke beloning voor creatieve werknemers (zie [het idee](#)). Volgens een andere bijdrage moet het geld uit het herstellfonds worden gebruikt voor de financiering van de culturele sector, en met name de boekensector (zie [het idee](#)), terwijl één bijdrage specifiek vraagt om meer financiële steun voor dansinstituten (zie [het idee](#)).

De professionalisering van cultuurwerkers was een cruciaal onderwerp van discussie tijdens verschillende evenementen die in heel Europa rond cultuur werden georganiseerd (zie bijv. dit [evenement](#)). Eén deelnemer stelt voor dat de EU de status van kunstenaar erkent, wat ook culturele uitwisselingen zou vergemakkelijken (zie [het idee](#)).

Andere aanbevelingen met betrekking tot de creatieve sfeer betreffen zowel steun voor organisaties die op lokaal niveau actief zijn als de invoering van een geïntegreerd systeem van nationale en regionale cofinanciering dat meer internationale culturele samenwerking zou vergemakkelijken (zie bijv. dit [idee](#)).

Academische professionals en onderzoekers zijn een andere professionele categorie die sterk wordt beïnvloed door werkprecariteit. In één idee wordt voorgesteld de manier waarop onderzoekssubsidies worden toegekend te veranderen om deze beter geschikt te maken voor intersectioneel onderzoek (zie [het idee](#)).

Inclusiviteit in de sport

Ideeën met betrekking tot sport, vooral wanneer dit als een onderwerp op zich wordt besproken, nemen een iets kleinere ruimte in op het platform. Het thema sport is echter door meerdere deelnemers besproken.

Zoals eerder vermeld, pleiten veel deelnemers voor een Europees sportteam, en anderen pleiten voor meer sportbeoefening op scholen, maar het onderwerp sport wordt vaak ook genoemd in verband met andere thema's, zoals inclusiviteit. De deelnemers betwijfelen of sport inclusief kan zijn (zie bijv. [dit idee](#)) en stellen ideeën voor om de inclusiviteit van sport te verbeteren (zie bijv. dit idee). In één bijdrage wordt de EU verzocht gendergelijkheid in de sport te waarborgen, onder meer door de oprichting van een speciale Europese autoriteit (zie [het idee](#)). Tijdens een door Europa Press georganiseerde bijeenkomst debatteerden de aanwezigen over de vraag of sportmode seksualiseert. Een andere bijdrager hekelt de grote verscheidenheid aan, in sommige gevallen hoge, universitaire belastingstelsels in de EU en roept op tot een eerlijke belastingheffing op universiteiten (zie [het idee](#)).

Een ander vaak genoemd aspect van sport is de ongelijke publieke kennis over minder gangbare sporten (zie bijv. [dit idee](#)). In dit verband zouden instellingen volgens één idee moeten ingrijpen om minder beoefende sporten te ondersteunen (zie [het idee](#)).

Tijdens een evenement in Duitsland werd besproken hoe sport kan bijdragen aan klimaatactie, waarbij deelnemers, die meestal lid waren van sportclubs, voorbeelden van goede praktijken deelden (zie [evenement](#)).

Nieuwe ideeën in de afgelopen periode (21/02/2022 – 09/05/2022)

In de meest recente bijdragen zijn geen nieuwe thema's of subthema's naar voren gebracht.

Wat ideeën betreft, hadden verschillende suggesties betrekking op het thema toekomstbestendig onderwijs, zoals de modernisering van schoolprogramma's (zie bijv. dit idee), of de hervorming en harmonisatie van uiteenlopende onderwijsstelsels (zie bijv. dit idee). Er werd ook voorgesteld opleidingsprogramma's voor leerkrachten op te zetten, waarbij deelnemers aan één evenement in Italië benadrukten dat leerkrachten moeten worden opgeleid over de mogelijkheden die de EU biedt (zie het idee en het evenement). Het thema geestelijke gezondheid werd eveneens aan de orde gesteld, waarbij een medewerker gratis psychologische hulp op scholen voorstelde (zie [het idee](#)).

Een ander thema dat vaak naar voren kwam, heeft betrekking op het bevorderen van een gemeenschappelijke EU-identiteit (zie bijv. [dit idee](#)). Zoals eerder gemeld, zijn de respondenten van mening dat uitwisselingsprogramma's een sleutelrol spelen bij het bevorderen van diversiteit en het vergroten van het vertrouwen van mensen in de EU (zie het idee).

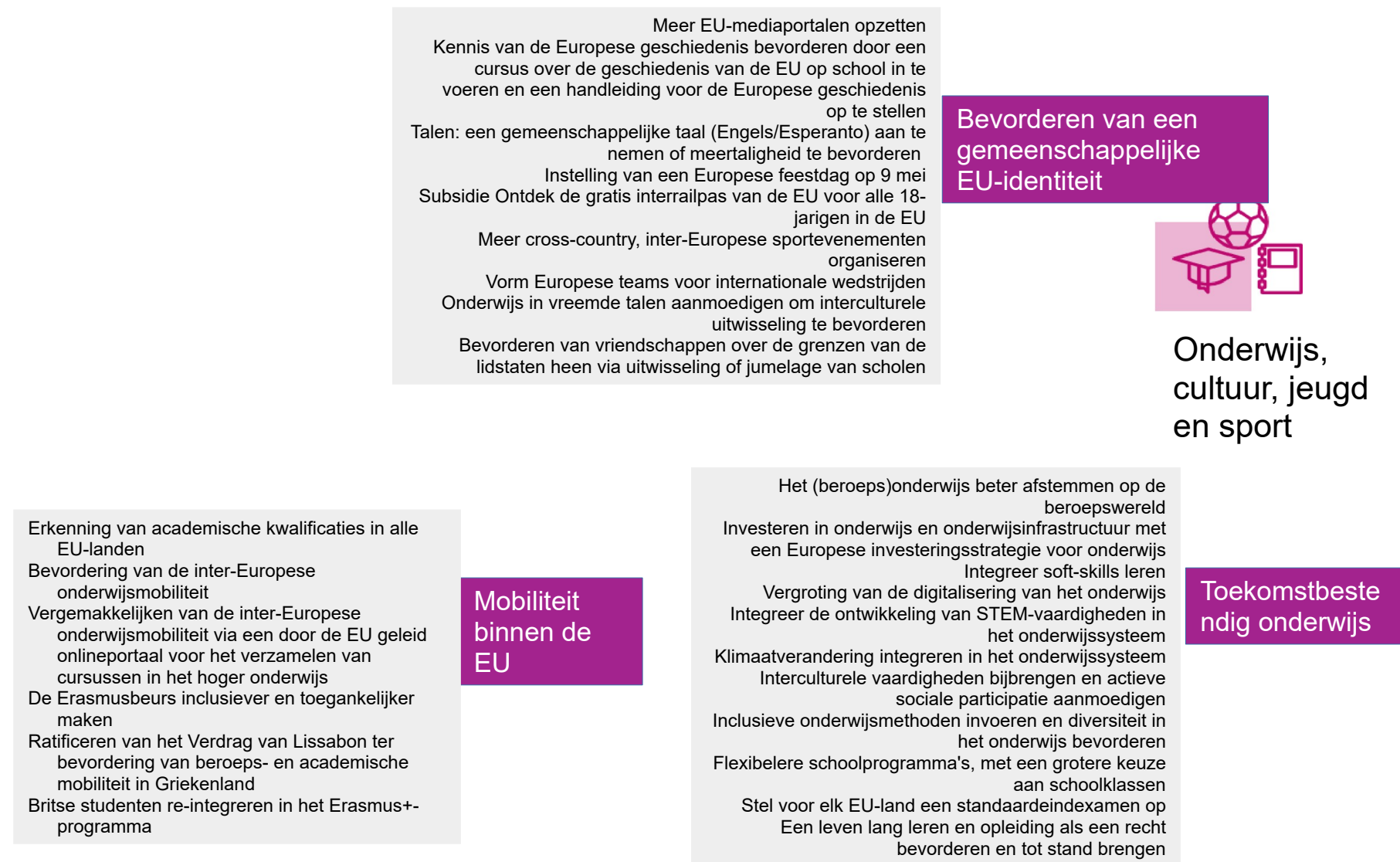
Talrijke ideeën met betrekking tot mobiliteit binnen de EU, waarbij deelnemers oproepen tot uitbreiding van uitwisselingsinitiatieven (zie bijv. dit idee).

Een door Europe Direct in Napels georganiseerd jongerendebat heeft een aantal ideeën over onderwijs opgeleverd, zoals de noodzaak om een gemeenschappelijk Europees onderwijsstelsel tot stand te brengen, met een erkenning van academische kwalificaties tussen de verschillende EU-landen die als een belangrijke stap in deze richting worden genoemd (zie het idee). In een ander voorstel werd gesteld dat de toegang tot tertiair onderwijs en cultuur moet worden verbeterd (zie het idee).

Wat jongeren betreft, wordt in de bijdragen ingegaan op de werkgelegenheidskwesties voor jongeren, die ook in andere onderwerpen aan bod komen. Daarnaast pleit een bijdrager voor het versterken van de rol van jongeren in de media, om te zorgen voor een eerlijke vertegenwoordiging en een minder stereotype, negatieve rapportage (zie [het idee](#)).

Het belang van sport en vrijetijdsactiviteiten werd ook onderstreept door veel deelnemers, die de sleutelrol van sporteducatie benadrukten, maar ook pan-Europese activiteiten die hiermee verband houden (zie bijv. dit idee over sporteducatie).

Minder vaak genoemde ideeën met betrekking tot creatieve en academische professionals, evenals steun voor grensoverschrijdend academisch onderzoek en samenwerking in de wetenschap (zie bijv. dit idee).

Figuur 25 — Mindmap onderwerp “Onderwijs, cultuur, jeugd en sport” deel 1

Arbeidsonzekerheid en werkloosheid onder jongeren

Onmiddellijke en concrete maatregelen om de jeugdwerkloosheid te bestrijden
Zorgen voor betere arbeidsomstandigheden voor jongeren in de EU
Informeel leren herkennen

Onderwijs, cultuur, jeugd en sport

Toegang tot tertiair onderwijs en cultuur

Ondersteuning van de overgang van secundair naar tertiair onderwijs door middel van specifieke oriëntatieprogramma's
Overweeg de rol van etnische, fysieke en sociaal-economische ongelijkheden bij het bepalen van een ongelijke toegang tot tertiair onderwijs
Verbetering van de toegankelijkheid van culturele plaatsen, zoals theaters, voor gehandicapten
Zorgen voor opleiding en onderwijs voor gedetineerden
Informeel leren herkennen

Europees erfgoed

Europese cultuur en erfgoed vieren, beschermen en waarderen
Invoering van een EU-commissaris voor cultuur
Behoud van tradities en cultureel erfgoed van minderheden en religieuze groepen

Creatieve en academische professionals

Zorgen voor een wettelijk kader om precariteit in de culturele, creatieve en academische sector
Professionaliseren van cultuurwerkers
Grensoverschrijdende en internationale culturele samenwerking versterken
Financier academisch onderzoek en verander de manier waarop fondsen worden toegewezen
Geld uit het herstellfonds gebruiken om de culturele sector te ondersteunen

Inclusiviteit in de sport

Minder mainstream sporten promoten
Verhoging van de etnische en genderinclusiviteit in de sport
Sport als voertuig van inclusiviteit

Figuur 26 — Mindmap onderwerp “Onderwijs, cultuur, jeugd en sport” deel 2

BIJLAGE I: Lijst van momenteel meest onderschreven en becommentarieerde ideeën per onderwerp

Meest becommentarieerde en goedgekeurde ideeën per onderwerp (19/04/2021–09/05/2022)

Deze bijlage bevat de meest onderschreven en becommentarieerde ideeën voor elk onderwerp vanaf 9 mei 2022, met inbegrip van suggesties van individuen en ideeën die door organisaties worden gepromoot. Het omvat ook de ideeën die zijn geregistreerd onder het thema “Andere ideeën”; in de rest van het verslag zijn ideeën over dat onderwerp onder een van de negen thematische onderwerpen geplaatst, of onder verschillende onderwerpen in het geval van horizontale kwesties. Het doel van deze bijlage is blijk te geven van een grote belangstelling voor of debat over bepaalde ideeën op het platform.

Merk op dat aantekeningen vergelijkbaar zijn met een “like/up-vote” op sociale media. Zij geven aan dat de deelnemers belangstelling hebben voor en in het algemeen gunstig staan tegenover een idee, maar geven geen aanwijzingen dat zij zich daartegen verzetten. Daarom is het aantal steunbetuigingen geen indicator voor de algemene steun voor het idee, maar slechts een van de vele aspecten waarmee rekening moet worden gehouden bij de analyse van de bijdragen van het platform. Opmerkingen kunnen betrekking hebben op een reeks feedback, van neutraal tot mee eens of sterk oneens. Voor meer achtergrondinformatie over de analyse van de bijdragen op het platform, zie bijlage II.

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Klimaatverandering en de milieu	Idee: Een rechtvaardige transitie (zie het idee) Bekrachtigingen: 477 Opmerkingen: 19	Idee: Bevordering van kernenergie waar hernieuwbare energie niet kan worden gebruikt (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 120 opmerkingen: 162
	Idee: Stop alle subsidies voor fossiele brandstoffen (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 326 opmerkingen: 28	Idee: Verbetering van de bescherming van natuur, milieu, biodiversiteiten mensen bij de ontwikkeling van industriële windenergiecentrales in Europa (zie het idee) Bekrachtigingen: 36 opmerkingen: 96
	Idee: Het Europese spoorwegnet toegankelijker en beter aan te raden maken als vervanging voor verbindingen binnen de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 240 opmerkingen: 35	Idee: Kernenergie centraal stellen in de groene transitie (zie het idee) Bekrachtigingen: 37 opmerkingen: 79
	Idee: Euro Trainscanner (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 203 opmerkingen: 63	Idee: Vermindering van milieuverontreiniging en immigratiebeleid (zie het idee) Bekrachtigingen: 8 Opmerkingen: 74
	Idee: Verbod op de visserij met levend aas in de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 177 opmerkingen: 23	Idee: Euro Trainscanner (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 203 opmerkingen: 63

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Gezondheid	Idee: Wetenschapsintensieve gezonde longevity-technologieën: ontwikkeling en toegang (zie het idee) Bekrachtigingen: 603 opmerkingen: 83	Idee: Stop de verandering van de zomertijd: Adopting astronomically correct time and optionally mandate moving openingsuren naar 1 uur eerder (zie het idee) Bekrachtigingen: 41 Opmerkingen: 131
	Idee: Gelijke toegang betaalbare en hoogwaardige openbare diensten, gezondheidszorg (zie het idee) Bekrachtigingen: 462 opmerkingen: 17	Idee: Wetenschapsintensieve gezondheids- en longevity-technologieën: ontwikkeling en toegang (zie het idee) Bekrachtigingen: 603 opmerkingen: 83
	Idee: Onderzoek naar myalgische encefalomyelitis (ME/CVS) (zie het idee) Bekrachtigingen: 217 Opmerkingen: 5	Idee: Efficiëntere hulp dankzij een gemeenschappelijke taal: Esperanto (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 43 opmerkingen: 36
	Idee: Focus op Anti-Aging en Longevity onderzoek (zie idee) Bekrachtigingen: 168 opmerkingen: 32	Idee: Meertaligheid in het ziekenhuis: Medisch personeel dat is opgeleid in de internationale taal Esperanto (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 22 opmerkingen: 35
	Idee: Behandelen van de veranderingen om de bevoegdheid van de EU op het gebied van gezondheid te versterken (zie het idee) Bekrachtigingen: 117	Idee: Focus op Anti-Aging en Longevity onderzoek (zie idee) 168 Opmerkingen: 32

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Een sterkere economie, sociale rechtvaardigheid en banen	Idee: De EU-begroting laten werken voor de Europeanen: Een begrotingsunie (zie het idee) Bekrachtigingen: 581 opmerkingen: 33	Idea: Onvoorwaardelijke basisinkomens (UBI) in de hele EU die het materiële bestaan van de betrokkenen waarborgen en hemde mogelijkheden bieden deel te nemen aan de samenleving (zie het idee) Bekrachtigingen: 319 opmerkingen: 127
	Idee: Nieuw economisch model en governance van de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 561 opmerkingen: 34	Idee: Hoeveel geld zou het Esperanto de Europese Unie besparen? (zie het idee) Bekrachtigingen: 79 opmerkingen: 85
	Idee: Europese pijler van sociale rechten voor een economie van de sociale markt (zie het idee) Bekrachtigingen: 557 opmerkingen: 37	Idee: Onvoorwaardelijk basisinkomen (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 77 opmerkingen: 83
	Idee: Een hernieuwd sociaal contract voor Europa voor een eerlijk herstel (zie het idee) Bekrachtigingen: 528 opmerkingen: 32	Idee: Een sociaal protocol in de Verdragen om een einde te maken aan het dumpen van lonen en voorwaarden (zie het idee) Bekrachtigingen: 329 opmerkingen: 66
	Idee: Een sociaal protocol in de Verdragen om een einde te maken aan dumping van lonen en voorwaarden (zie het idee) Bekrachtigingen: 329 opmerkingen: 66	Idee: Beginnen met het bestrijden van belastingparadijzen binnen & buiten de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 269 opmerkingen: 52

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
EU in de wereld	Idee: Het EVV roept op tot een hervorming van het handels- en investeringsbeleid van de EU en tot een heropleving van het mondiale multilateralisme (zie het idee) Bekrachtigingen: 463 opmerkingen: 17	Idee: De oprichting van de Europese Army (zie het idee) Bekrachtigingen: 441 opmerkingen: 204
	Idee: De oprichting van de Europese Army (zie het idee) Bekrachtigingen: 441 opmerkingen: 204	Idee: Het internetportaal "European Union - News" moet ook in de wereld informatie verstrekken over de taal Esperanto (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 40 opmerkingen: 64
	Idee: Eencting als een: De EU als mondiale speler (zie het idee) Bekrachtigingen: 301 Opmerkingen: 25	Idee: Europa verenigen: Voortzetting van de uitbreiding van de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 230 opmerkingen: 61
	Idee: Buitenlandse politiek op EU-niveau opbasis van absolute majority, niet unanimity (zie het idee) Bekrachtigingen: 258 opmerkingen: 51	Idee: Buitenlands beleid op EU-niveau opbasis van absolute majority, niet unanimity (zie idee) Bekrachtigingen: 258 opmerkingen: 51
	Europa verenigen: Voortzetting van de uitbreiding van de EU (zie het idee) Bekrachtigingen: 230 opmerkingen: 61	Idee: Integratie van de Armed-strijdkrachten van de lidstaten op Europees niveau (zie het idee) Bekrachtigingen: 22 opmerkingen: 33

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Waarden en rechten, rechtsstaat, veiligheid	Idee: 10 miljoen stemmen: het Catalaans tot officiële EU-taal maken (zie het idee) Bekrachtigingen: 923 opmerkingen: 119	Idea: Bescherming van kwetsbaar menselijk leven: een waarde van Europa (zie het idee) Bekrachtigingen: 244 opmerkingen: 190
	Idee: Geen dubbele normen voor de verdediging van de democratie en de rechtsstaat (zie het idee) Bekrachtigingen: 628 opmerkingen: 48	Idee: Oprichting van een gemeenschappelijk Europees leger (zie het idee) Bekrachtigingen: 68 opmerkingen: 183
	Idee: Versterken van de handhaafbaarheid van mensenrechteninstrumenten (zie het idee) Bekrachtigingen: 480 opmerkingen: 14	Idee: Trisomie 21: We willen meer... (zie het idee) Bekrachtigingen: 82 opmerkingen: 142
	Idee: Gendergelijkheid (zie het idee) 468 Opmerkingen: 21	Idee: Bescherming van onze fundamentele waarden: Mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en de financiering van gemeentelijke rechten (zie het idee) Bekrachtigingen: 257 opmerkingen: 116
	Idee: Bescherming van onze fundamentele waarden: Mechanisme voor democratie, de rechtsstaat en grondrechten (zie het idee) Bekrachtigingen: 257 opmerkingen: 116	Idee: Erkenning van het Esperanto als een van de culturele talen van de EU-burgers. (zie het idee) Bekrachtigingen: 223 opmerkingen: 90

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Digitale transformatie	Idee: Eerlijke digitalisering (zie het idee) Bekrachtigingen: 494 Opmerkingen: 43	Idee: EU-CAP = Europees burgerplatform (zie het idee) Ondertekenaars: 1 Opmerkingen: 81
	Idee: Overheidssteun voor opensourcesoftware en -hardware (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 153 Opmerkingen: 9	Idee: Ban cryptocurrencies (zie het idee) Bekrachtigingen: 14 Opmerkingen: 53
	Idee: Op weg naar een ethische AI: debat bevorderen en ongelijkheden voorkomen (zie het idee) Bekrachtigingen: 125 Opmerkingen: 6	Idee: Bevorderen van radio- en televisieprogramma's die Esperanto informeren via een digitaal distributiekanaal (DAB+ of DVB-T2), ook in de wereld auxiliary language (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 26 Opmerkingen: 47
	Idee: Europese chipproductie (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 120 Opmerkingen: 34	Idee: Universeel inkomen voor open source-beheerders (zie het idee) Bekrachtigingen: 59 Opmerkingen: 43
	Idee: AVG: Afnemende verzameling van persoonsgegevens moet minstens zo eenvoudig worden gemaakt als het accepteren ervan Bekrachtigingen: 105 Opmerkingen: 5	Idee: Eerlijke digitalisering (zie idee) Bekrachtigingen: 494 Opmerkingen: 43

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Europese democratie	Idee: Voor een duidelijk mechanisme inzake het recht op zelfbeschikking (zie het idee) Bekrachtigingen: 1,009 Opmerkingen: 211	Idee: Voor een duidelijk mechanisme inzake het recht op zelfbeschikking (zie het idee) Bekrachtigingen: 1,009 Opmerkingen: 211
	Idee: Samen sterker: Een democratische Europese federatie (zie het idee) Bekrachtigingen: 946 opmerkingen: 184	Idee: We hebben een gemeenschappelijke Europese taal nodig (zie het idee) Bekrachtigingen: 121 opmerkingen: 191
	Idee: Eenbolish de Raad Veto! (Verzoek aan de vertegenwoordigers van de Conferentie) (zie het idee) Bekrachtigingen: 784 opmerkingen: 88	Idee: Samen sterker: Een democratische Europese federatie (zie het idee) Bekrachtigingen: 946 opmerkingen: 184
	Idee: Een hervormingsplan voor een op burgers gebaseerde Europese democratie (zie het idee) Bekrachtigingen: 613 opmerkingen: 62	Idee: Rechtstreeks de voorzitter van de Europese Unie kiezen (zie het idee) Bekrachtigingen: 222 opmerkingen: 114
	Idee: Er kan geen echte Europese democratie zijn zonder een autonome fiscale macht van de EU (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 588 opmerkingen: 38	Idee: Betere taalvaardigheden – betere democratie y. Engels en Esperanto! (zie het idee) Bekrachtigingen: 180 opmerkingen: 110

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Migratie	Idee: Een gemeenschappelijke migratie en alsylum policy, gebaseerd op eerbiediging van rechten en gelijke behandeling (zie het idee) Bekrachtigingen: 484 Opmerkingen: 56	Idee: Geen immigratie meer uit niet-Europese of niet-eerstewereldlanden (zie het idee) Bekrachtigingen: 135 Opmerkingen: 139
	Idee: Geen immigratie meer uit niet-Europese of niet-eerstewereldlanden (zie het idee) Bekrachtigingen: 135 Opmerkingen: 139	Idee: Verwijdering van onbevoegden als lumbale zoekers/migranten (vertaald) (zie idee) Bekrachtigingen: 45 Opmerkingen: 91
	Idee: Geen grenzen voor humanity: een Single Immigration Policy (zie het idee) Bekrachtigingen: 90 Opmerkingen: 12	Idee: Migratie en integratie (zie het idee) Bekrachtigingen: 76 Opmerkingen: 71
	Idee: Uitzetting uit de EU (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 90 Opmerkingen: 40	Idee: Het onderwijzen van de nationale taal via Esperanto: Bevorderen van organisaties die dit doen (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 28 Opmerkingen: 59
	Idee: Migratie en integratie (zie het idee) Bekrachtigingen: 77 Opmerkingen: 71	Idee: Een gemeenschappelijk migratiebeleid, gebaseerd op eerbiediging van rechten en gelijke behandeling (zie het idee) Bekrachtigingen: 484 Opmerkingen: 56

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Onderwijs, cultuur, youth en sport	Idee: De EU heeft behoefte aan beter leren van talen (zie het idee) Bekrachtigingen: 729 opmerkingen: 157	Idee: De EU heeft behoefte aan beter leren van talen (zie het idee) Bekrachtigingen: 729 opmerkingen: 157
	Idee: De jeugd. De EU kan precariteit niet financieren (zie het idee) Bekrachtigingen: 477 Opmerkingen: 20	Idee: Gelukkigere taalleerders, succesvollere taalleraren (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 141 Opmerkingen: 98
	Idee: Levenslang leren en het recht op opleiding om in Europa voor altijd de realiteit te worden (zie het idee) Bekrachtigingen: 466 Opmerkingen: 21	Idee: Taalonderwijs in Europa (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 184 Opmerkingen: 83
	Idee: Een les over Esperanto voor de scholieren van de Europese Unie (zie het idee) Bekrachtigingen: 238 Opmerkingen: 62	Idee: Een les over Esperanto voor de scholieren van de Europese Unie (zie het idee) Bekrachtigingen: 235 Opmerkingen: 62
	Idee: Gemaakt bij de Europese publieke omroep (zie het idee) Bekrachtigingen: 195 Opmerkingen: 54	Idee: Esperanto - Internationale taal (zie het idee) Bekrachtigingen: 111 Opmerkingen: 61

	Meest onderschreven	Meest becommentarieerd
Andere ideeën	Idee: Voor Europese soevereiniteit. De noodzakelijke hervormingen (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 508 Opmerkingen: 26	Idee: Esperanto, een gemeenschappelijke neutrale taal, ontworpen om gemakkelijk te leren, een instrument voor een meer verenigde Europese Unie (zie het idee) Bekrachtigingen: 261 Opmerkingen: 233
	Idee: Officiële erkenning van het Esperanto als een van de talen van de EU-burgers (zie het idee) Bekrachtigingen: 325 Opmerkingen: 138	Idee: Officiële erkenning van het Esperanto als een van de talen van de EU-burgers (zie het idee) Bekrachtigingen: 325 Opmerkingen: 138
	Idee: Esperanto, een gemeenschappelijke neutrale taal, ontworpen om gemakkelijk te leren, een instrument voor een meer verenigde Europese Unie (zie het idee) Bekrachtigingen: 261 Opmerkingen: 233	Idee: Groeten uit de Europese vlag (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 1 Opmerkingen: 120
	Idee: Een actieplan voor de overgang naar diervrije wetenschap (zie het idee) Bekrachtigingen: 236 Opmerkingen: 23	Idee: Europese Unie - Federale Staat (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 126 Opmerkingen: 82
	Idee: Stop eenmaal lijden in Exotische Pet Trade met een positieve lijst (zie het idee) Bekrachtigingen: 228 Opmerkingen: 8	Idee: Eendoptie van een Europese taal (vertaald) (zie het idee) Bekrachtigingen: 75 Opmerkingen: 73

BIJLAGE II: Methodologie

De statistieken die voor de analyse in dit verslag worden gebruikt, zijn afkomstig van een liveplatform waar gegevens voortdurend worden gemodereerd en bijgewerkt, zelfs gedurende de hele periode van de gegevensanalyse van het onderzoeksteam. Dit kan leiden tot kleine afwijkingen in numerieke gegevens.

De belangrijkste maatstaven die voor de kwantitatieve analyse worden gebruikt, zijn de volgende:

- Numerieke gegevens over ideeën die door contribuanten zijn geüpload, hetzij als individu, hetzij als vertegenwoordiger van een organisatie. Numerieke gegevens bestaan uit een aantal ideeën – in het algemeen en binnen de verschillende onderwerpen.
- Numerieke gegevens over aantekeningen: goedkeuringen zijn vergelijkbaar met een “like/up-vote” op sociale media. Ze helpen de belangstelling van de deelnemers voor en de algemene voorkeur voor een idee aan te geven, maar geven geen aanwijzingen over enig verzet tegen een idee. Daarom is het aantal goedkeuringen op zich geen indicator voor de algemene steun voor het idee, maar slechts een van de vele aspecten waarmee rekening wordt gehouden bij de analyse van bijdragen op het platform. Numerieke gegevens bestaan uit het aantal goedkeuringen – over het geheel genomen, binnen de verschillende onderwerpen en gekoppeld aan een bepaald idee (ook gebruikt voor de opsomming van ideeën door het aantal goedkeuringen).
- Numerieke gegevens over opmerkingen van deelnemers: de analyse heeft ook betrekking op het aantal opmerkingen van deelnemers over elkaars ideeën, aangezien deze het niveau van actieve betrokkenheid bij een idee aangeven.